

Seria: Educație centrată pe copil

ACTIVITĂȚI PENTRU DEZVOLTAREA COPIILOR DE 3-6 ANI

Cartea *Activități pentru dezvoltarea copiilor de 3-6 ani*, alături de volumul *Activități pentru dezvoltarea copiilor de la naștere la 3 ani*, are la bază materiale din tezaurul comun al Asociației Internaționale *Pas cu Pas* (*International Step by Step Association*) cu 29 de țări-membre din Europa Centrală/Europa de Sud-Est/Asia Mijlocie, colectate prin concurs. Cartea întrunește exemple de activități propuse de cadrele didactice din rețea, care au fost colectate și organizate într-o sursă practică și utilă de Judith Cusick și Jean Ilker.

Prezenta publicație este realizată în cadrul proiectului *Un start bun în viață pentru copiii din mediul rural din Moldova*, implementat de Programul Educațional „Pas cu Pas”, în baza Memorandumului de Înțelegere tripartit cu Ministerul Educației în calitate de reprezentant al Guvernului Republicii Moldova, și de Fundația „Liechtenstein Development Service” (LED), împuternicită de către Guvernul din Liechtenstein. Lucrarea apare cu susținerea financiară a Fundației LED.

Ghidul a fost aprobat de către Consiliul Național pentru Curriculum (CNC) la 14 iunie 2011.

Ghidul a fost avizat de:

- **Larisa Sadovei**, dr. în pedagogie, conf. universitar, decanul Facultății de Pedagogie, Universitatea Pedagogică “I. Creangă”, mun. Chișinău.
- **Maria Pereteatcu**, dr. în pedagogie, conf. universitar, Universitatea Pedagogică “A. Russo”, mun. Bălți.
- **Natalia Prepelită**, specialist principal, metodist al DGETS, mun. Chișinău.

Coordonatorul ediției: **Cornelia Cincilei**

A colaborat: **Olga Olevschi**

© 2011: Programul Educațional *Pas cu Pas*
pentru prezenta ediție în limba română.

© 2011: Editura *Epigraf* S.R.L.

Redactor: *Ala Rusnac*

Machetare computerizată: *Aliona Tofan*

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Activități pentru dezvoltarea copiilor de 3-6 ani / Progr. Educațional *Pas cu Pas*;
coord. ed.: Cornelia Cincilei. – Ch.: Epigraf S.R.L., 2011 (F. E.-P. Tipogr. Centrală).
– 216 p.

Tit. orig.: *Creating child-centred materials: for math and science*. – 4500 ex.

ISBN 978-9975-109-58-1

CUPRINS

<i>Prefață.....</i>	<i>7</i>
I. INTRODUCERE	9
II. MATEMATICĂ/MANIPULATIVE	
Buzunare cu bețișoare	24
De la capace de sticle la buline.....	26
Cantități egale sau diferite	28
Puzzle cu numere.....	30
Lotto cu numere.....	32
Cartea cu numere	34
Numărătoare cu fluturi	36
Tabla geometrică.....	38
Plicuri cu forme și numere	40
Cărți cu forme perechi	42
Heleșteul cu pești	44
Dominouri cu culori	46
Dominouri cu forme și buline	48
Dominouri din lemn	50
Clasificarea pe baza cartonașelor cu însușiri	52
Puzzle geometric.....	56
Tabel cu fructe.....	58
Grafic pentru sondaj	60
Tangram pentru începători	62
Tangram de nivel mediu	69
Tangram de nivel avansat	73
Cartonașe pentru cusut și table de lemn pentru îmbrăcat	77
Monedele lui Piaget	80
III. ȘTIINȚE	
Magneți: da sau nu	84
Explorarea magneților de diferite mărimi și forme	86
Explorarea magnetismului	88
Scufundare și plutire	90
Măsurarea lichidelor.....	92
Substanțe solubile	94
Experimente cu bureți.....	96
Alunecarea picăturii de apă	98

Crearea de nuanțe și tonuri de culori.....	100
Fâsâit surpriză	102
“Jgheab” pentru pietricele.....	104
IV. NISIP ȘI APĂ	
Baloane de săpun plutitoare	108
Realizarea și folosirea sitelor	110
Bărcuțe din coji de nucă.....	112
Ordonarea.....	114
Spumă de săpun	116
Ulei și apă.....	118
V. JOCUL DRAMATIC	
O vizită la oficiul poștal	122
Telefonul din cutii de conserve	124
Binoclul.....	126
Jocul umbrei	128
Megafoanele.....	130
Cutia pentru bani.....	132
VI. ALFABETIZARE	
Cutia misterioasă: atinge și descrie	136
Tabla de lotto	138
Marionete.....	140
Cutia importantă	142
Marea captură.....	144
Jetoanele cu litere.....	146
O carte despre mine	148
Cartea cu file colorate	152
VII. ARTĂ	
Colaj din semințe.....	156
Realizarea imprimărilor	158
Dactilo-pictură.....	160
Modele..☒	162
Desene realizate cu ajutorul grafitului	164
Ceară rezistentă.....	167
Cutia de țesut.....	168
Obiecte mobile realizate din cutii de alimente	170
Realizarea unui șevalet.....	172
Fâșii transparente colorate.....	174

VIII. ACTIVITĂȚI ÎN AER LIBER

Cartea cu frunze presate	178
Pictura cu apă în afara clasei	180
Grădinarii	182
Micii oameni de știință	186
Adoptați un copac	188

IX. CUBURI

Râuri și poduri	192
Macaraua.....	194
Descoperirea echivalenței.....	196
Semne rutiere	198
Garaje pentru parcare	200
Planuri înclinate.....	202

X. MUZICĂ

Cutii care răsună.....	206
Harpe de lemn.....	208
Maracas	210
Kazoo...☒	212
Cutia de banjo	214

Prefață

Actualul volum de *Activități pentru dezvoltarea copiilor de 3-6 ani*, împreună cu volumul *Activități pentru dezvoltarea copiilor de la naștere la 3 ani*, face parte din seria de resurse care promovează Educația Centrată pe Copil.

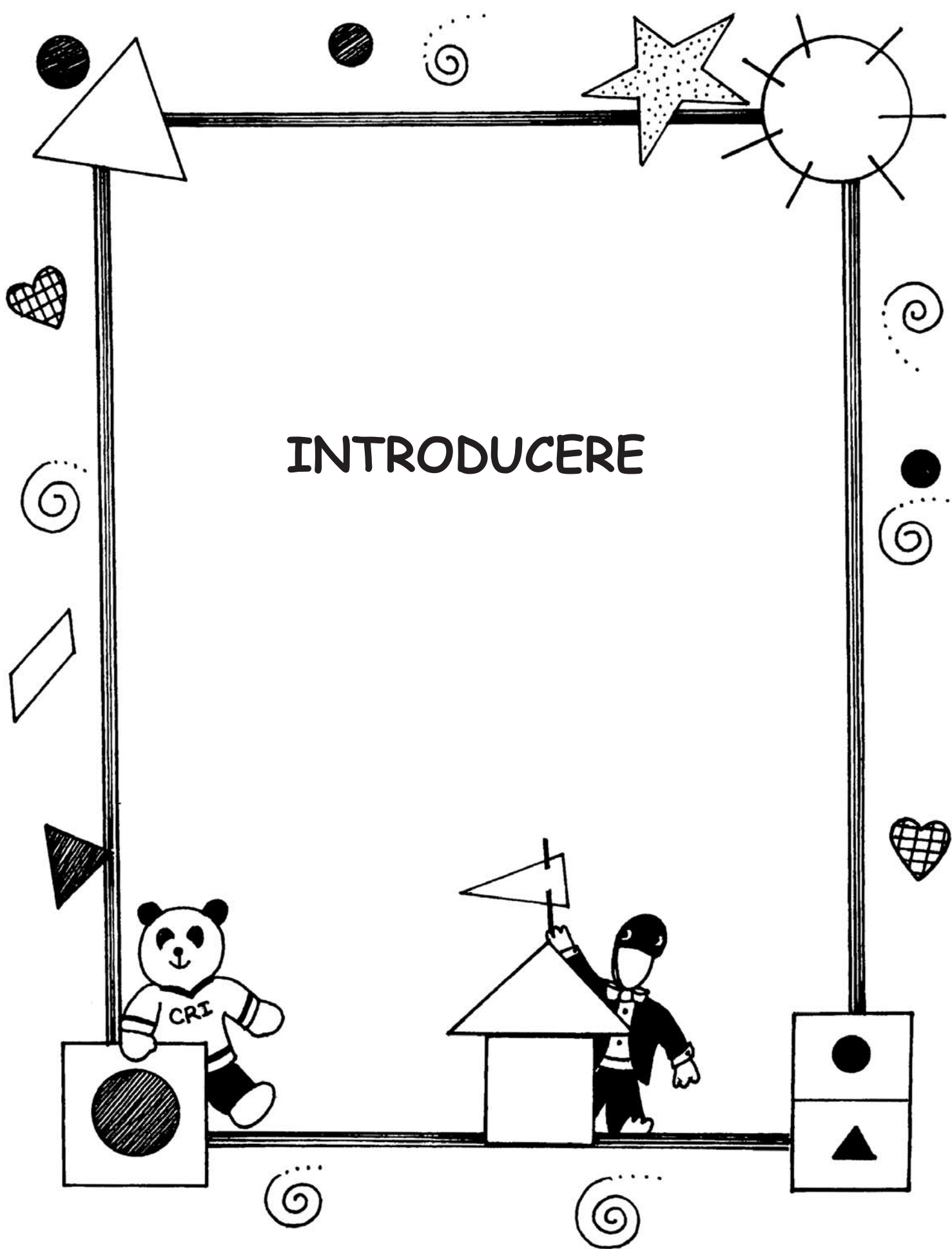
În acest volum sunt incluse exemple de activități integrate, în susținerea dezvoltării holiste a copilului. Multe dintre aceste activități au fost inspirate din experiența a 29 de țări-membre ale Asociației Internaționale *Pas cu Pas* (*International Step by Step Association*), care implementează programe de educație timpurie de calitate în baza cerințelor moderne. Cadrele didactice din ciclul preșcolar și școlar din aceste țări au înțeles conceptul de educație centrată pe copil și și-au folosit creativitatea pentru a realiza cu costuri mici – sau fără costuri suplimentare – materialele de suport necesare.

Educația timpurie – termen utilizat de către comunitatea internațională a specialiștilor în domeniu pentru perioada de vârstă de la naștere la 8 ani – implică o nouă abordare în înțelegerea copilului și a nevoilor acestuia. Printre aceste nevoi, un loc central îl are nevoia de învățare a copilului. Adultul oferă copilului siguranța care îl va face pe acesta să-și asume riscurile cunoașterii și ale învățării. Copilul este înzestrat cu toate structurile pentru a învăța, adultul trebuie numai să-l pună în situații de învățare, să-l ghideze și să-l încurajeze în demersul lui de a cunoaște lumea și, nu în ultimul rând, de a fi apoi capabil să știe ce să schimbe în lume.

Materialele propuse au menirea de a le sugera adulților – părinți, educatori, alți îngrijitori ai copiilor – cum să sprijine învățarea și dezvoltarea copiilor de această vârstă, abilitându-i să devină mai informați și mai competenți, capabili să susțină mai bine dezvoltarea pleneră a copiilor sub aspect fizic, social, emoțional și cognitiv.

Activitățile sunt în consonanță cu principiile educației centrate pe copil care stau la baza noilor documente de politici educaționale: *Standarde de învățare și dezvoltare pentru copilul de la naștere până la 7 ani* și *Standarde profesionale naționale pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie*.

Respectiv, materialele pot fi utilizate atât în cadrul programelor pentru copii, cât și în cadrul formării – inițiale și continue – cadrelor didactice din domeniul educației timpurii. În ultimul timp cercetătorii au recunoscut faptul că formarea specialiștilor din acest domeniu are un specific anume și că eficiența formărilor este în funcție de caracterul experiențial, acțional al acestora. Un accent deosebit se acordă dezvoltării deprinderilor de (auto-) reflecție a cadrelor didactice asupra propriilor acțiuni și asupra activităților propuse copiilor pentru a le ajusta la vârsta și nevoile lor individuale. În acest sens, structura activităților propuse nu prezintă o simplă rețetă pentru utilizare mecanică, ci invită adultul la o reflecție despre cum poate fi ajustată activitatea la nivelul de dezvoltare a copilului/copiilor, fie simplificată sau extinsă, utilizând în același timp materiale din mediul familial. Activitățile sunt orientate spre stimularea curiozității copiilor, susținând învățarea prin explorare și descoperire, oferindu-i copilului bucuria propriilor reușite, ceea ce contribuie esențial la dezvoltarea încrederii copilului în propriile capacități și a stimei de sine. În plus, educatorii pot vedea cum aceste activități corelează cu un mediu organizat pe centre de activitate (Știință, Matematică, Alfabetizare etc.); iar la sfârșitul fiecărei activități sunt propuse sugestii pentru continuarea activităților în familie, astfel fiind susținută legătura/parteneriatul cu familia.

INTRODUCERE

Valoarea materialelor realizate de cadre didactice

Cartea *Activități pentru dezvoltarea copiilor de 3-6 ani* oferă activități integrate bazate pe materiale comune. Ele sunt proiectate pentru a accentua scopurile unui program de educație timpurie centrat pe copil: individualizarea experiențelor de învățare, încurajarea copiilor în exprimarea alegerii și implicarea familiilor în educația copiilor.

Ideea realizării acestei cărți a apărut datorită faptului că multe dintre programele de educație timpurie dispun de o bază limitată de materiale didactice pentru a-și echipa sălile de activitate/clasele. Totodată, puține sunt materialele disponibile cadrelor didactice care oferă experiențe de învățare „memorabile” copiilor, în special în ariile de matematică și științe. Multe dintre materialele didactice care pot fi procurate nu reușesc să respecte principiile diversității și incluziunii.

În acest context, cartea sugerează ideea cum cadrele didactice, împreună cu copiii și familiile acestora, pot crea o mare diversitate de materiale cu valențe educaționale esențiale pentru a putea fi utilizate în mod deliberat de către copii în cadrul experimentării lor. Materialele didactice eficiente create de cadre didactice contribuie la satisfacerea intereselor unice ale copiilor și a nevoilor lor de dezvoltare.

Materialele și activitățile din această carte oferă posibilități ale realizării unei învățări active. Multe dintre ele pot fi procurate, deoarece sunt proiectate special pentru a servi unui anume scop sau pentru a răspunde unei anumite nevoi. Alte materiale sau activități sunt bine cunoscute și au fost doar adaptate. Multe dintre ele pot fi realizate cu resurse deja disponibile sau cu costuri foarte mici. Fiecare activitate dispune de o „legătură cu familia”, care extinde experiența de învățare în mediul familial.

Într-un mod natural și integrativ, materialele realizate de cadrele didactice includ reprezentarea diverselor grupuri etnice, a diverselor grupuri de vârstă, de sex, de profesii și deficiențe.

Nevoia crescută de protejare a mediului oferă un motiv în plus pentru a se dezvolta arsenalul didactic oferit de către cadrele didactice din materiale reutilizabile. Copiii, familiile și cadrele didactice trebuie să reducă fenomenul de risipire și pierdere a resurselor naturale limitate. Copiii învață despre protejarea mediului înconjurător și atunci când folosesc materiale reutilizabile. Materialele folosite în exemplele date sunt securizante. Atât cadrele didactice, cât și părinții trebuie să fie preocupați de problematica protecției și securității, dacă ei sunt cei care colectează materialele și dezvoltă activități didactice în care folosesc obiecte găsite. Recipientele din sticlă vor

fi înlocuite cu cele din plastic. Copiii care doresc să lucreze în activități de tâmplărie ar trebui s-o facă cu instrumente reale, nu cu unelte de plastic sau de jucărie, dar să poarte ochelari de protecție. Cea mai sigură precauție este supravegherea copiilor de către adulți. Cadrele didactice solicită ajutorul familiilor în cadrul acelor activități care necesită o securitate mai sporită.

Program de educație timpurie centrat pe copil

„Dacă o societate apreciază urmașii obedienți, scopurile și metodele ei educaționale vor fi total diferite de cele ale unei societăți care promovează gânditori independenți și critici”.

Urie Brofenbrenner

Unul dintre scopurile modernizării sistemului educațional din Moldova este de a dezvolta competențele necesare pentru creșterea și educarea copiilor într-o lume în schimbare rapidă, cu multiple provocări noi, într-o societate bazată pe norme democratice de conviețuire, respect pentru diversitate, responsabilitate personală și activism civic.

Chiar și copiii mici sunt capabili să facă o alegere, să înțeleagă consecințele propriilor acțiuni și să respecte diferitele necesități ale colegilor lor sub îndrumarea cadrului didactic. Un program centrat pe copil respectă stilul de învățare și nivelul individual de dezvoltare ale copilului.

Într-un program centrat pe copil accentul se pune pe:

- Individualizarea experiențelor de învățare ale fiecărui copil.
- Asistarea copiilor în exprimarea alegerilor prin intermediul planificării activităților în cadrul centrelor de activitate.
- Participarea familiei.

Individualizarea

Fiecare copil este o combinație unică de moștenire genetică, personalitate, mediu cultural și familial de proveniență și experiențe. Conținutul curriculum-ului, metodele de facilitare a învățării, materialele din clasă, precum și interacțiunile adulților cu copiii, trebuie să răspundă acestor diferențe individuale. Cadrele didactice realizează individualizarea prin respectarea nivelului de dezvoltare a fiecărui copil și a modului unic în care acesta se integrează în experiențele de învățare. Planificând o gamă largă de activități apropiate acestei diversități, asigură succesul experienței de învățare a fiecărui copil.

Programele educaționale centrate pe copil sprijină învățarea individualizată. O planificare gândită a cadrului didactic oferă siguranța relevanței activităților pentru copii.

Copiii înșiși realizează individualizarea, atunci când aleg o anumită activitate, bazându-se pe propriile lor interese, deprinderi. Prin planificarea de activități flexibile și interesante și printr-o atentă observare a copiilor pe parcursul activităților, cadrele didactice pot schimba și adapta materialele didactice și activitățile în funcție de nevoi. Majoritatea activităților sunt organizate în grupuri mici, pentru a maximiza posibilitățile de individualizare.

Când copiii învață în ritmul lor propriu, clasa devine un mediu dinamic și schimbător, plin de materiale și experiențe destinate să corespundă intereselor și stadiilor de dezvoltare individuală ale acestora.

Realizarea alegerilor

Pentru a încuraja copiii să-și exprime alegerile, bazându-se pe propriile interese, mediul fizic este organizat în centre de activitate care conțin materiale diferite pentru explorare și joc. Centrele de activitate pot varia de la o clasă la alta, dar, de obicei, ele sunt:

Matematică/Manipulative

Științe

Nisip și apă

Joc dramatic

Alfabetizare

Artă

Activități în aer liber

Materiale de construcție

Muzică

Materialele din centrele de activitate provoacă și stimulează copiii în utilizarea tuturor simțurilor. Prin experimentare, investigare și descoperire, copiii testează idei și dobândesc informații pe căi proprii. Acesta este modul prin care ei își dezvoltă obișnuința de a rezolva probleme, de a gândi critic și de a alege.

Atunci când copiii mici sunt forțați să continue o activitate care nu le trezește interesul, șansele că ei vor învăța ceva sunt minime. De aceea, clasa trebuie să fie astfel organizată încât să ofere o gamă largă de activități și materiale dintre care copiii să poată alege.

Participarea familiei

Familia reprezintă primul educator al copiilor și are o mare influență asupra lor. Prin urmare, în cadrul programelor centrate pe copil, familiile sunt cele care consolidează și extind procesul de învățare realizat în clasa de copii, iar cadrul didactic valorifică și se sprijină pe interesele și experiențele de învățare ce apar în mediul familial. Reciproci-

tatea existentă între școală și familie reflectă respectul reciproc dintre părinți și cadre didactice.

Educatorul promovează participarea familiei prin multiple modalități: membrii familiei se pot implica alături de copii în activități pentru a le susține curiozitatea și explorarea sau pentru a-i ajuta să-și dezvolte deprinderi noi; ei participă la procesul de luare a deciziilor prin intermediul comitetelor consultative ale părinților și furnizează echipei de cadre didactice informații referitoare la nevoile de dezvoltare și capacitățile propriilor copii. Cadrele didactice și părinții își asumă reciproc responsabilitatea pentru a dezvolta o comunicare eficientă, respectul reciproc și acceptarea diferențelor.

Rolul cadrului didactic

În clasele centrate pe copil, rolul cadrului didactic se transformă din cel de sursă de distribuire a informației în cel de facilitator al învățării. Cadrul didactic îndrumă, stimulează, împarte responsabilitatea învățării cu copiii și creează un mediu securizant pentru ei.

Cadrul didactic facilitează învățarea în următoarele moduri:

Cadrul didactic asigură o mare varietate de experiențe și materiale pentru a oferi copiilor o posibilitate amplă de a interacționa cu ambientul. Copiii învață cel mai bine făcând. Ei simt nevoia să descopere singuri cum sau ce se întâmplă, prin încercare și eroare. Experiențele active multiple întăresc ideea de învățare. De exemplu, copiii pot descoperi paterne (modele repetitive) în diverse moduri – bătând ritmic toba, alter-nând culorile într-o țesătură, înșirând mărgelile de culoare albastră, galbenă, albastră, galbenă etc.

Cadrele didactice observă atent modul în care copiii interacționează cu materialele. Această observare îi va oferi cadrului didactic informații despre activități care răspund unor interese specifice (precum mașinile sau animalele), unor nevoi specifice (un copil slab văzător necesită întărirea învățării prin intermediul experiențelor tactile) sau unui stil de învățare (un copil foarte activ ar putea fi liniștit prin jocul cu apă). Pe de altă parte, cadrul didactic trebuie să observe care centre de activitate sau activități sunt ignorate de copii și să afle motivul pentru care aceștia le ignoră.

Cadrul didactic trebuie să înțeleagă modul în care copilul crește și se dezvoltă, pentru a oferi fiecărui copil un dispozitiv real de materiale și activități de învățare, adecvat nivelului lor individual de dezvoltare.

Cadrul didactic adresează întrebări deschise care să ajute copiii să exploreze și să extindă aria învățării. Întrebările deschise sunt cele care permit mai mult de un răspuns corect. Totodată ele oferă posibilitatea înțelegerii modului în care copilul gândește. Procesul

de interogare îmbunătățește atât capacitatea copilului de a raționa, cât și pe aceea de a folosi limbajul. Dezvoltarea procesului gândirii are mai mari implicații în procesul învățării decât memorizarea informațiilor factuale.

Cadrul didactic le oferă copiilor timp de reflecție asupra activităților desfășurate pentru a înțelege conceptele într-un mod integrator. El le acordă timp pentru a răspunde la întrebări și pentru a-și exprima independent propriile idei.

Cadrul didactic discută împreună cu copiii atât concluziile corecte, cât și pe cele incorecte. Deseori sunt mai profitabile pentru copii discuțiile despre o idee care se dovedește a fi incorectă decât cele despre o idee corectă.

Cadrul didactic își asumă în mod activ riscuri, asemeni copilului. El este receptiv la materiale noi și la utilizarea materialelor deja familiare în diferite moduri noi. Unele activități vor fi astfel mai reușite decât altele. Nu tuturor copiilor le plac toate activitățile și nu toți participă la ele. Cadrul didactic cu inițiativă va înlocui materialele, atunci când este necesar, și va extinde activitatea atunci când se dovedește a fi reușită. De asemenea, va modifica activitatea pentru a încuraja copiii să încerce lucruri noi.

Cadrul didactic va recunoaște în unele situații că nu-i sigur, mai degrabă decât să dea un răspuns incorect. Spunând „Nu știu”, el creează un mediu de învățare în care și el, și copiii sunt participanți activi în procesul de căutare a răspunsurilor. Astfel, copiii constată valoarea utilizării resurselor. Copiii conștientizează astfel că și adulții învață.

Cadrul didactic interacționează și se joacă cu copiii, dându-le de înțeles că este interesat de efortul depus de ei.

La fel de important pentru cadrul didactic este să știe când să se retragă pentru a-i permite copilului să-și dirijeze singur propriul proces de învățare.

Colecția de materiale a cadrului didactic

Pentru copii, colecțiile de materiale sunt utile pentru a-i familiariza cu un concept sau a consolida unul deja învățat. Ele ajută copiii să dezvolte și să organizeze experiențe aflate în relație cu un concept. Pe măsură ce colecțiile se îmbogățesc, ele le oferă copiilor o mai mare varietate și, deseori, conduc la dezvoltarea unor noi activități. De multe ori colecțiile de materiale sunt concepute fie ca urmare a percepției lor de către cadrul didactic ca fiind ceva care a captat interesul copiilor, fie, dimpotrivă, ca modalitate prin care cadrul didactic caută să trezească interesul copiilor pentru un centru de activitate evitat de un copil. De asemenea, ele sunt utile atunci când cadrele didactice constată la copii necesitatea revenirii asupra acestei modalități sau a extinderii ariei unui concept.

Următoarea vinietă ilustrează cum un gând al unui cadru didactic a constituit începutul realizării unei colecții de materiale.

Copiii studiau conceptul de mic și mare. Acasă, cadrul didactic, împăturind rufe după spălat, a trecut cu mâna peste un maiou bărbătesc și câteva clipe mai târziu peste unul de copil și astfel ideea unei colecții a luat naștere. A alăturat lângă maiouri un pix mai mic și unul mai mare, un pantof de păpușă și un tenis mai mare, un pieptene mai mic și unul mai mare, o linguriță mică de cafea și una mare de lemn, o cheie mică de la un lacăt de jucărie și o cheie mare de la o ușă veche. A plasat colecția în centru de activitate al jocului dramatic, unde copiii foarte atenți au descoperit-o imediat. După ce au exclamat, au început să o folosească, iar cadrul didactic a inițiat o discuție legată de mărimea și utilitatea fiecărui obiect. Apoi a luat un pix și un pieptene care erau mai mari decât cele din colecție și a încercat stabilirea de relații între concepte, astfel că un copil a exclamat: „Acum pieptenele mare a devenit cel mic!”.

Așa cum copiii își dezvoltă interesele individuale, și cadrele didactice devin interesate de utilizarea diferitor materiale pentru a răspunde la nevoile copiilor. O colecție de desene reprezentând poduri s-a dezvoltat din efortul de a încuraja un copil a cărui construcție de poduri stăgna. Cadrul didactic a montat la nivelul ochilor, în colțul de materiale de construcție, imagini cu tipuri foarte diferite de poduri, în speranța că va putea stimula vreo schimbare. Când părinții au văzut colecția, au trimis cărți poștale cu poduri din diferite orașe pe care le-au vizitat. Copiii mai mari au fost foarte încântați să localizeze pe globul pământesc orașele și țările de unde proveneau vederile.

Colecțiile de imagini oferă posibilități nelimitate învățării. O colecție de imagini a unui cadru didactic, care ilustrează diferite stări emoționale, integrează o diversitate de aspecte și oferă multiple posibilități de a discuta despre sentimente care sunt comune tuturor oamenilor. O colecție despre „somn” le-a permis copiilor să discute despre ritualuri de culcare seara, foarte plăcute, practicate în familiile lor, precum și despre fobiile legate de întunericul nopții pe care majoritatea copiilor le au. O colecție intitulată „Ce se întâmplă aici?” a fost o rampă de lansare pentru dezvoltarea limbajului, a imaginației și a deprinderii de a povesti.

Cadrele didactice adaptează colecțiile de materiale la temele studiate în clasă, la conceptele care necesită consolidare și la interesele copiilor. Colecțiile de perechi de cărți – copiii găsesc perechile după imaginile din cărți – le oferă copiilor posibilitatea de a-și îmbogăți vocabularul, de a recunoaște asemănări și deosebiri și de a dobândi informații noi. Iată câteva dintre sugestiile referitoare la perechile de cărți:

1. Perechile de cărți despre bebeluși sunt utile pentru dezvoltarea unei discuții despre apariția unui nou bebeluș în familie. Rivalitatea dintre frați apare câteodată atunci când copilului mai mic i se acordă mai multă atenție.

2. Perechile de cărți despre medic sau stomatolog familiarizează copiii cu ce înseamnă o vizită la un medic sau stomatolog. Dacă nu există imagini disponibile, probabil, un părinte care are talent la desen ar putea realiza o serie de desene pentru clasă.
3. Perechile de cărți despre animale de casă îi atrag pe cei cărora le plac animalele.
4. Perechile de cărți despre mijloace de transport ajută la dezvoltarea interesului pentru mijloacele de transport: mașini, trenuri, avioane, bărci și vapoare, reprezentate în imagini.
5. Perechile de cărți despre mâncăruri dezvoltă cunoștințe despre legume, fructe, produse lactate și altele.
6. Pentru a sugera ideea realizării acasă a unor seturi de perechi de cărți, se pot utiliza imagini cu diferite locuri din țară sau din orașe.

Surse pentru realizarea materialelor de către cadre didactice

O mare varietate de materiale reutilizabile sau recuperate stau la dispoziția cadrelor didactice pentru a fi folosite în clasă la realizarea unor activități educaționale eficiente. Fiecare cadru didactic ar trebui să aibă o „listă de lucruri dorite”, care să cuprindă acele materiale pe care dorește să le colecteze pentru anumite activități și să solicite ajutorul copiilor și părinților pentru a le strânge. Lista de mai sus poate fi afișată pentru părinți pe avizierul cu buletine informative sau poate fi trimisă acasă într-o scrisoare informativă.

Sursele includ:

- mediul fizic natural – pietre, semințe, frunze, nuci, coji, bețe;
- materiale de acasă – recipiente de diferite mărimi, borcane, sticle de plastic, colorant alimentar, bucăți de lemn și de metal, suluri de hârtie igienică, ziare, cartoane, dopuri de sticle, nasturi, șuruburi, cutii de mâncare, țesături, ambalaje, reviste, calendare, mici unelte stricate;
- materiale din magazine și de la diverse alte întreprinderi – bucăți de covor, fire de sârmă, bucăți de lemn, rumeguș, hârtie utilizată de computer, mici unelte care nu mai sunt folosite.

Materialele trebuie aranjate, etichetate și depozitate în așa fel, încât cadrele didactice să aibă ușor acces la ele.

Cum se folosesc materialele centrate pe copil create de cadre didactice și destinate matematicii și științelor:

Fiecare activitate ilustrată este precedată de prezentarea scopului, care relevă concepția pedagogică a activității. Acesta este urmat de o listă de materiale și îndrumări, o descriere a modului de desfășurare a activității, conexiunile cu mediul de acasă, care

oferă sugestii despre cum ar putea fi implicați membrii familiei fie în pregătirea, fie în desfășurarea activității și extensiunile activității care dezvăluie diferite căi de adaptare sau diversificare a acesteia.

Tabelul care va urma prezintă centrele de activitate corespunzătoare fiecărei activități.

Tabelul identifică unul sau mai multe centre de activitate pentru fiecare din ele. Totuși, o activitate poate fi aplicată atât în domeniul dezvoltării sociale și emoționale, cât și al artei, limbajului artistic, științei, matematicii, dezvoltării fizice și al studiilor sociale.

Cu cât experiența cadrelor didactice de a apela la metode centrate pe copil devine mai bogată, cu atât va deveni mai ușor să creeze materiale didactice care să răspundă nevoilor individuale și de grup ale copiilor. Aceste materiale nu intenționează să servească drept modele pentru a fi copiate de către copii. Ele ar trebui să stimuleze imaginația și creativitatea copiilor care le folosesc.

Această carte conține activități care au fost folosite eficient de către cadre didactice cu copiii în diverse țări. Ele se doresc a fi un început. Fiți creativi și realizați colecții de materiale și activități care sunt potrivite copiilor din programele dumneavoastră și împărtășiți-le și celorlalte cadre didactice.

TABEL

	artă	materiale de construcție	joc dramatic	alfabetizare	matematică/ manipulative	muzică	act. în aer liber	nisip și apă	științe	nr. pag.
Buzunare cu bețișoare					X					24
De la capace de sticle la bu-line					X					26
Cantități egale și diferite					X					28
Puzzle cu numere					X					30
Lotto cu numere					X					32
Cartea cu numere				X	X					34
Numărătoare cu fluturi					X					36
Tabla geometrică					X					38
Plicuri cu forme și numere					X					40
Cărți cu forme perechi					X					42
Heleșteul cu pești			X		X					44
Dominouri cu culori					X					46
Dominouri cu forme și bu-line					X					48
Dominouri din lemn					X					50
Clasificarea pe baza cartonașelor cu însușiri					X					52
Puzzle geometric	X				X					56
Tabel cu fructe				X	X					58
Grafic pentru sondaj				X	X					60
Tangram pentru începători					X					62
Tangram de nivel mediu					X					69
Tangram de nivel avansat					X					73
Cartonașe pentru cusut și table de lemn pentru îmbrăcat	X		X		X					77
Monedele lui Piaget					X					80
Magneți: da sau nu					X				X	84
Explorarea magneților de diferite mărimi și forme					X				X	86
Explorarea magnetismului					X				X	88
Scufundare și plutire								X	X	90
Măsurarea lichidelor					X			X	X	92

Substanțe solubile								X	X	94
Experimente cu bureți					X			X	X	96
Alunecarea picăturii de apă									X	98
Crearea de nuanțe și tonuri de culori	X								X	100
Fâsâit surpriză								X	X	102
“Jgheab” pentru pietricele									X	104
Baloane de săpun plutitoare	X						X	X	X	108
Realizarea și folosirea sitelor								X	X	110
Bărcuțe din coji de nucă								X	X	112
Ordonarea								X	X	114
Spumă de săpun								X	X	116
Ulei și apă								X	X	118
O vizită la oficiul poștal		X	X							122
Telefonul din cutii de conserve			X	X						124
Binoclul			X				X		X	126
Jocul umbrei			X					X	X	128
Megafoanele			X				X			130
Cutia pentru bani			X		X					132
Cutia misterioasă: atinge și descrie				X	X				X	136
Tabla de lotto				X	X					138
Marionete	X		X	X						140
Cutia importantă				X						142
Marea captură				X	X					144
Jetoane cu litere				X						146
O carte despre mine				X						148
Cartea cu file colorate				X	X					152
Colaj din semințe	X				X					156
Realizarea imprimărilor	X				X				X	158
Dactilo-pictură	X								XX	160
Modele	X				X				X	162
Desene realizate cu ajutorul grafitului	X				X				X	164
Ceară rezistentă	X								X	166
Cutia de țesut	X				X				X	168

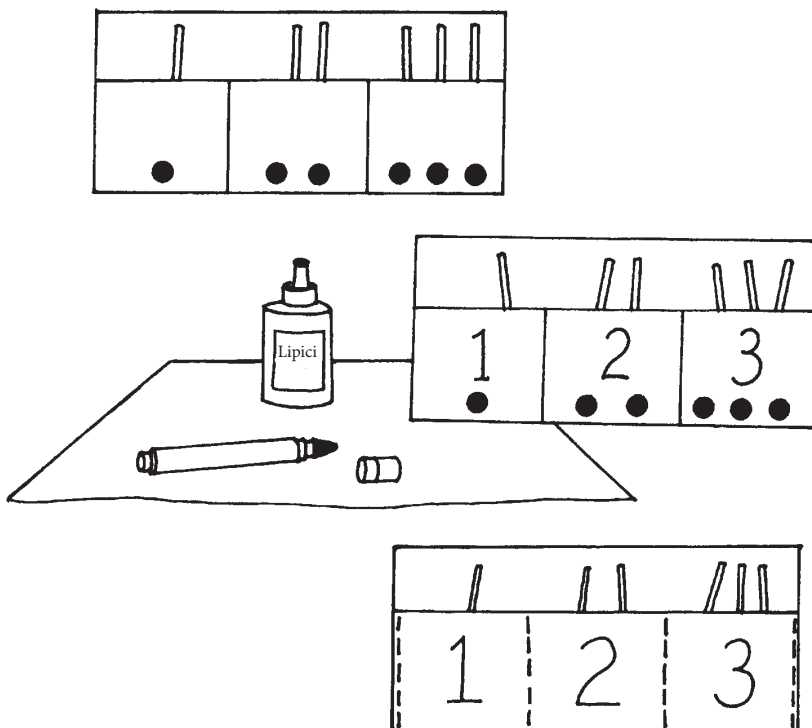
Obiecte mobile realizate din cutii de alimente	X				X				X	170
Realizarea unui șevalet	X									172
Fâșii transparente colorate	X								X	174
Cartea cu frunze presate				X			X		X	178
Pictura cu apă în afara clasei							X	X	X	180
Grădinarii							X		X	182
Micii oameni de știință				X			X		X	186
Adoptați un copac							X		X	188
Râuri și poduri		X	X							192
Macaraua		X	X							194
Descoperirea echivalenței		X								196
Semne rutiere		X	X	X						198
Garaje pentru parcare		X	X							200
Planuri înclinate		X			X		X		X	202
Cutii care răsună					X	X				206
Harpe de lemn						X			X	208
Maracas	X					X				210
Kazoo	X					X				212
Cutie de banjo						X			X	214

MATEMATICĂ /
MANIPULATIVE

3

4

Buzunare cu bețișoare

Scop: Următoarele trei jocuri sunt destinate să le ofere copiilor experiențe matematice cu obiecte palpabile. Ele favorizează asocierea obiectelor palpabile cu simboluri și numere. Deseori copiii mici pot număra pe de rost, dar nu înseamnă că și înțeleg ceea ce fac. Copiii au nevoie de timp, de ocazii și multe experiențe de manipulare a diverselor obiecte, înainte de a înțelege numerele abstracte. Această activitate se desfășoară în trei etape, de la simplu la din ce în ce mai complex, astfel încât copiii să poată progresa în ritm propriu și corespunzător stadiului lor de dezvoltare. Acești pași reprezintă premisele dezvoltării unei înțelegeri temeinice a numerelor și numărării.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Cereți-le părinților să folosească bețișoare pentru această activitate. Ei pot, de asemenea, să ajute la realizarea buzunărașelor într-o întâlnire informală sau după orele de școală sau acasă, seara, dacă nu sunt liberi pe parcursul zilei. Buzunarele pot fi făcute din textură sau din ce doresc părinții; acestea sunt cele mai durabile pentru clasă.

Materiale:

bețișoare

foarfecă

hârtie groasă

ruletă sau centimetru

lipici

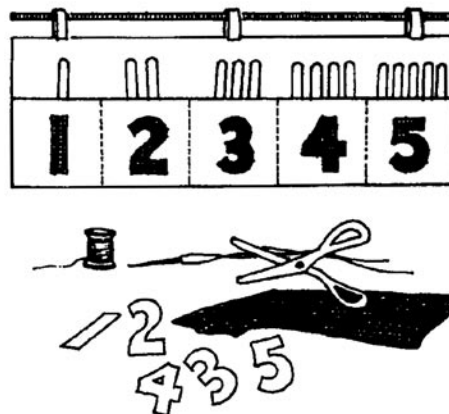
Mod de pregătire:

1. Tăiați 12 buline și două seturi de numere 1, 2 și 3.
2. Realizați din hârtie 3 seturi cu câte 3 buzunare.
3. Lipiți o bulină pe buzunarul din stânga primului set, pe cel din mijloc două buline, iar pe cel din dreapta trei buline. (Dacă un părinte realizează setul dintr-o țesătură, pot fi cusuți nasturi în loc de buline.)
4. La cel de-al doilea set de buzunărașe, fixați pe buzunarul din stânga o bulină și cifra 1, pe cel din mijloc două buline și cifra 2, iar pe cel din dreapta trei buline și cifra 3.
5. La cel de-al treilea set, înscrieți cifra 1 pe buzunarul din stânga, cifra 2 pe cel din mijloc și cifra 3 pe cel din dreapta.

Activitatea: Într-un grup de 3 copii, dați-i fiecărui copil un set de bețișoare și buzunărașe. La început, copiii vor fi încântați doar să umple buzunărașele cu bețișoare. Dați-le timp pentru a explora și descoperi. Singuri, unii dintre ei vor începe să asocieze o bulină cu un bețișor. Alții ar putea avea nevoie de mai mult timp, iar alții ar putea avea nevoie de sprijinul cadrului didactic: „Câte buline vezi aici? Una – da. Poți să pui un bețișor în acest buzunar? Bine. Câte buline sunt pe buzunarul următor? Două – da! Câte bețișoare trebuie puse aici? Să vedem cum vei pune în următorul buzunar același număr de bețișoare cu cel al bulinelor desenate pe el”. Atunci când copilul se descurcă în activitatea cu buzunarele ce au lipite doar buline, introduceți buzunarele cu buline și cifre și apoi cele cu cifre.

Extensii și variante:

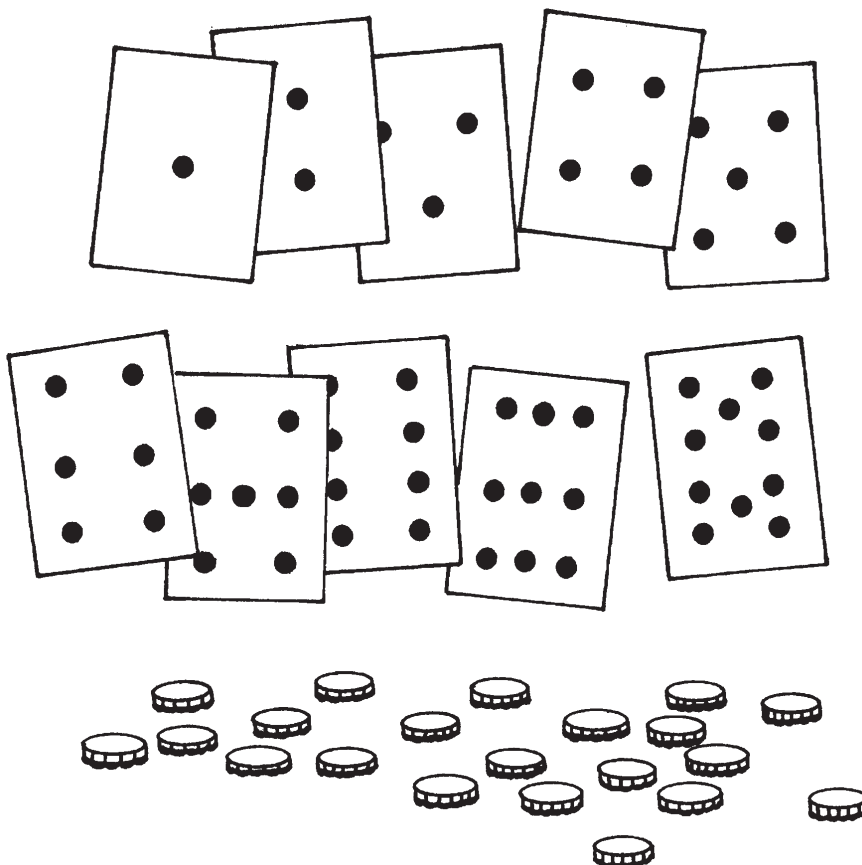
- Realizați buzunare cu bețișoare cu cifre de la 4 la 6, de la 7 la 9 etc.
- Colectați într-un castronaș pietricele, nasturi sau chei. Luați o pietricică și așezați-o în fața dumneavoastră. Acum cereți unui copil să ia la fel de multe și să o plaseze în fața lui. Poate să realizeze asemănarea și să numere obiectele? Pe măsură ce copilul lucrează mai ușor cu numerele, creați jocuri mai complexe de adunare și scădere. Câte combinații de pietricele poți să realizezi ca să obții 5? Câte trebuie să dai la o parte pentru a rămâne 3?

3

4

De la capace de sticle la buline

LEGĂTURA CU FAMILIA

Anunțați că strângeți capace de sticle pentru un joc al clasei. Specificați o anumită perioadă de timp - de exemplu, o săptămână - și cereți-le copiilor să aducă toate capacele pe care le-au putut strânge familiile lor în acest răstimp.

Scop: În această activitate copiii vor învăța să asocieze obiectele cu valorile numerice.

Materiale:

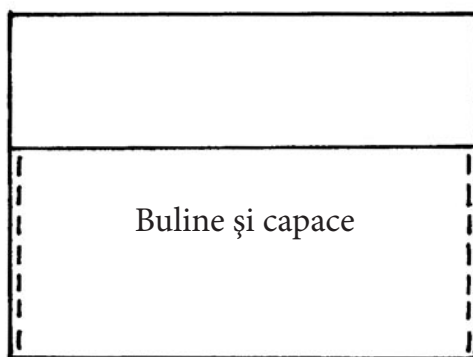
10 cartonașe (12x18 cm)
capse

55 de capace de sticle
carioci

Mod de pregătire:

1. Tăiați 10 cartonașe dintr-o hârtie mai groasă.
2. Marcați pe cartonașe buline (nu cifre) de la 1 la 10.
3. Strângeți 55 de capace de sticle.
4. Realizați un plic din hârtie cartonată (cu capse pe margine) pentru a păstra cartonașele și capacele.

Activitatea: Folosind un set de cartonașe, cereți-i unui copil să găsească același număr de capace cu cel al bulinelor de pe cartonașe. Numărați împreună cu el capacele.

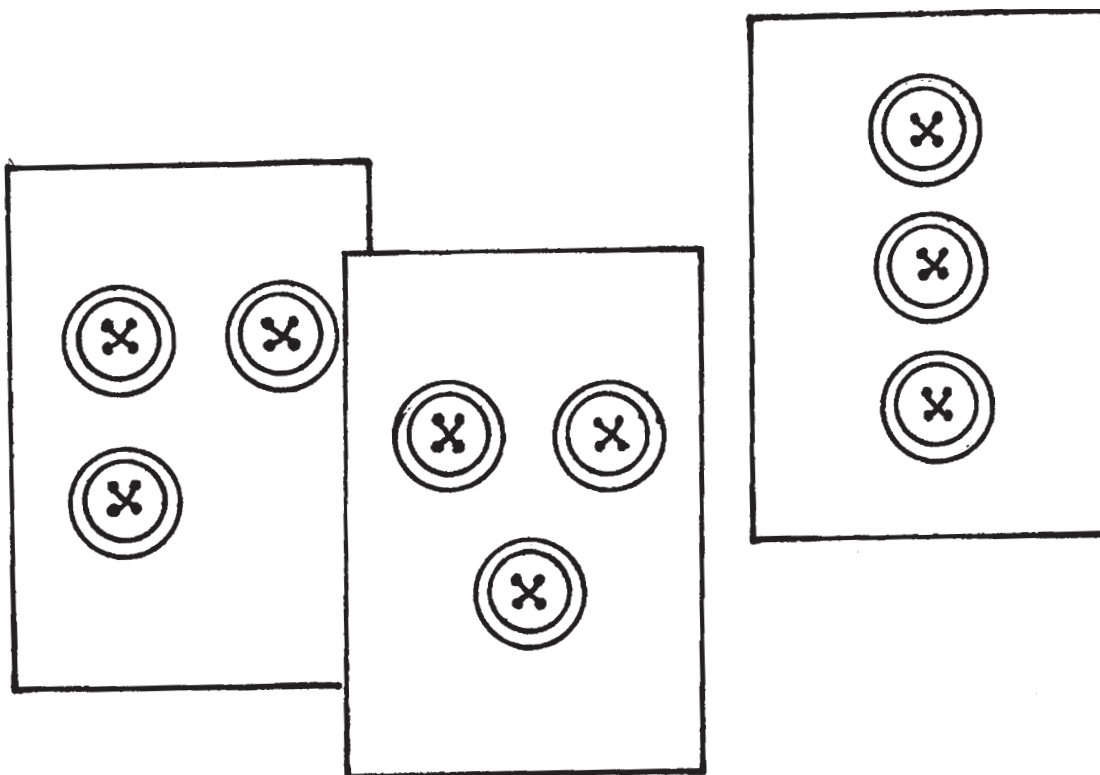
Extensii și variante:

- Arătați-i unui copil mai mic un cartonaș cu 1, 2 sau 3 buline și întrebați-l ce număr reprezintă acel cartonaș.
- Cereți-i unui copil să închidă ochii. Ascundeți unul dintre cartonașe. Când copilul deschide ochii, va ști care cartonaș lipsește?

3

4

Cantități egale sau diferite

LEGĂTURA CU FAMILIA

Un simplu joc lotto poate fi jucat și acasă de către copii împreună cu părinții, folosind un pachet de cărți de joc.

Scop: Această activitate ajută copiii să înțeleagă conceptul de „conservare a cantității” (deși modul de aranjare a obiectelor diferă, cantitatea rămâne aceeași). Priviți imaginea care reprezintă 3 cartonașe cu același număr de obiecte în locuri diferite. Activitatea ajută la recunoșterea numărului (ca o proprietate a unei mulțimi de obiecte).

Materiale:

cartonașe de 8 cm/13 cm
carioci sau buline adezive.

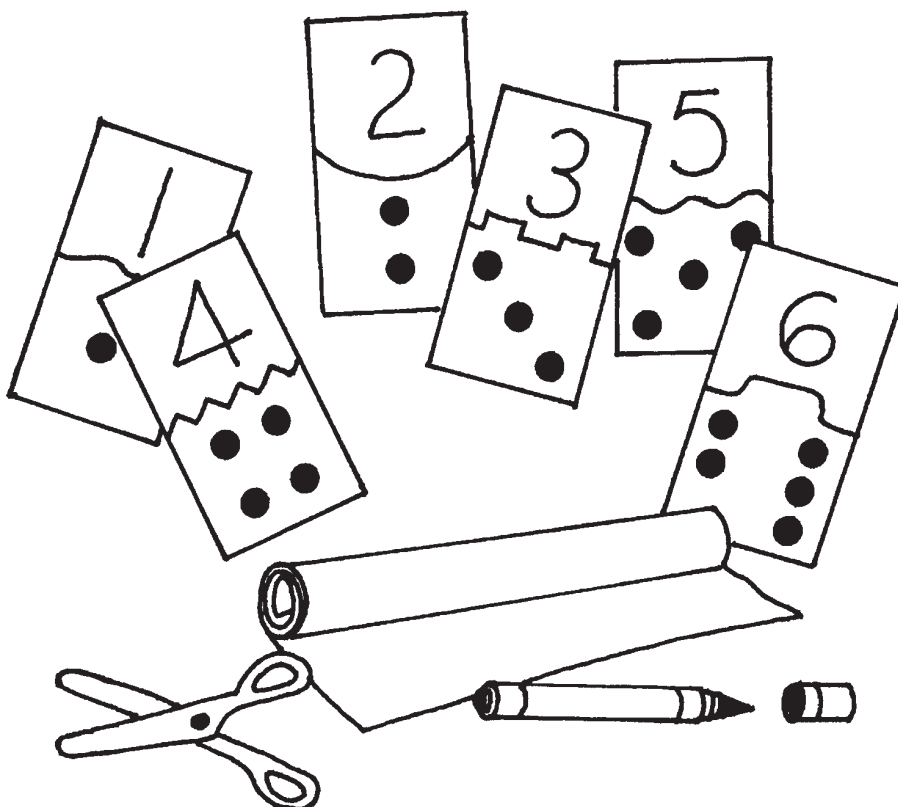
Mod de pregătire:

1. Realizați 18 cartonașe de 8 cm/13 cm.
2. Plasați 1 până la 6 buline pe ele în diferite variante de aranjare.
3. Încercați să existe cel puțin câte trei variante de aranjare pentru fiecare număr.

Activitatea: Așezați toate cartonașele pe podea. Un copil sau o pereche de copii pot sorta cartonașele care reprezintă același număr. Unii copii pot fi deja pregătiți să finalizeze activitatea prin așezarea în ordine de la 1 la 6 a tuturor seturilor de cartonașe cu același număr de buline.

Extensii și variante:

- Realizați un set de cartonașe de la 1 la 6; coaseți pe fiecare cartonaș numărul corespunzător de nasturi. Fiecare număr ar trebui să dispună de trei variante de aranjare a nasturilor de cartonașe.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Această activitate se poate transforma într-un puzzle permanent folosit de copiii din clasă, dacă părinții sunt dispuși să scrie numerele puzzle-urilor pe cartonașe. În acest mod părinții pot să sprijine acasă activitățile din clasă.

Scop: Cele șase puzzle-uri descrise în această activitate prezintă multiple posibilități de utilizare. Puzzle-urile cu numere le oferă copiilor oportunități necesare de a experimenta relațiile matematice prin intermediul manipulării obiectelor concrete. Observând copilul, cadrul didactic poate recunoaște momentul când acesta este pregătit pentru următorul pas – puzzle-ul cu numere mai mari. Puzzle-urile sunt concepute astfel încât copiii să poată asocia o anumită cantitate de buline cu numerele corespunzătoare. Pe măsură ce învață să asocieze simbolurile cu obiectele, copiii vor învăța că anumite cantități sunt reprezentate de anumite numere.

Materiale:

6 cartonașe
foarfecă

carioci
hârtie cartonată.

Mod de pregătire:

1. Cu ajutorul unei carioci, scrieți pe o jumătate a unui cartonaș o cifră și pe cealaltă jumătate numărul corespunzător de buline. (Protejați cartonașul cu un plastic sau hârtie transparentă, dacă este posibil.)
2. Tăiați fiecare cartonaș în două, utilizând forme diferite de tăiere – în formă ondulată, în linie dreaptă, în linie curbă ș.a.

Activitatea: Împrăștiati toate bucățile de cartonașe pe o masă cu fața în sus. Lăsați copiii să potrivească bulinele cu numerele. Apoi, unul sau doi copii se pot iniția în jocul „Găsește numărul”. Vor așeza toate jumătățile de cartonașe cu buline cu fața în jos, una peste cealaltă sub formă de grămadă, iar cele cu cifre cu fața în sus. Pe rând, copiii vor extrage un cartonaș cu buline și îl vor plasa în dreptul cartonașului cu cifra corespunzătoare. Forma în care au fost tăiate cartonașele reprezintă, de asemenea, un indiciu după care se pot ghida pentru a găsi jumătatea adecvată. Cadrul didactic va ajuta copiii să-și exprime modul lor de înțelegere a numărului și cantității, punând întrebări, precum următoarele: „Cum ai decis să alături aceste cartonașe?”, „De ce le-ai ales pe acestea două?”, „Ești sigur(ă)?”.

Extensii și variante:

- Puneți copiii să ordoneze puzzle-urile cu numere de la 1 la 6. Sunt ordonate de la stânga spre dreapta? Sunt puse în ordinea cerută?
- O mare varietate de jocuri au fost „inventate” de copii utilizând cartonașele de la puzzle-urile cu numere. Încurajați-i să creeze ei înșiși jocuri.

3

4

Lotto cu numere

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

2	5	7	1	3
4	1	6	8	9
0	9	4	2	5
8	6	3	0	7

← îndoți aici pentru
păstrare

Lotto cu numere

Scop: Lotto-ul cu numere este o modalitate foarte reușită prin care copiii pot învăța să citească cifrele și să le asocieze cu mulțimile pe care le reprezintă. Dacă un copil a demonstrat că a înțeles mulțimile de la 0 la 9 elemente, înseamnă că este pregătit să lucreze cu simbolurile numerice. Jocurile cu numere, precum lotto-ul, ajută la transferul conștientizării numărului în viața de zi cu zi a copilului. Expunerea numerelor în tabelele cu zilele de naștere, cu profesii, cu orarul clasei și în alte materiale indică faptul că numerele sunt prezente peste tot în jurul nostru și sunt foarte importante în viața noastră cotidiană.

Materiale:

carton	riglă
creion	foarfecă.

Mod de pregătire:

1. Realizați 20 de cartonașe cu numere având dimensiunile 5 cm/5 cm.
2. Luați un carton de 26 cm/26 cm și împărțiți-l în așa fel încât să încapă 5 cartonașe pe orizontală și 4 cartonașe pe verticală. Aceasta este tabla de lotto. Scrieți câte un număr din intervalul 0 - 9 în fiecare dintre spații. Numerele nu trebuie să fie așezate în ordine. Fiecare număr va apărea de două ori.
3. Scrieți pe fiecare din cartonașele realizate în prima etapă numerele de la 0 la 9. (Un număr pe câte un cartonaș. Fiecare număr va apărea de două ori.)

Activitatea: Pot juca lotto cu numere unul sau doi copii. Începeți prin a așeza cartonașele cu fața în jos într-o grămadă. Dacă se joacă doi copii, pe rând aceștia pot trage un cartonaș, urmând a-1 plasa în locul corespunzător de pe tabla de lotto. Jocul continuă până când toate spațiile de pe tablă sunt ocupate cu cartonașe. Cadrul didactic poate aprecia dacă un copil poate sau nu să potrivească numerele și să le denumească.

Extensii și variante:

- Cartonașele lotto pot fi utilizate într-un joc centrat pe numere. Doi sau trei copii pot juca acest joc. Cartonașele sunt împrăștiate cu fața în jos pe masă. Copiii, pe rând, întorc câte două cartonașe. Dacă acestea se potrivesc, copilul le păstrează, dacă nu, cartonașele sunt întoarse la loc. Jocul se termină atunci când toate cartonașele au fost trase de către copii.

Scop: Cartea cu numere accentuează ideea conform căreia numerele reprezintă obiecte tangibile. Copiii asociază numerele cu obiectele pe care le pot număra și atinge. Această activitate arată cadrelor didactice cum pot realiza cărți. A realiza propria carte poate fi pentru cadrul didactic un efort util și plin de răsplată.

Materiale:

hârie cartonată colorată (sau albă) de 30 cm/45 cm

carton gros pentru coperti (22 cm/30 cm)

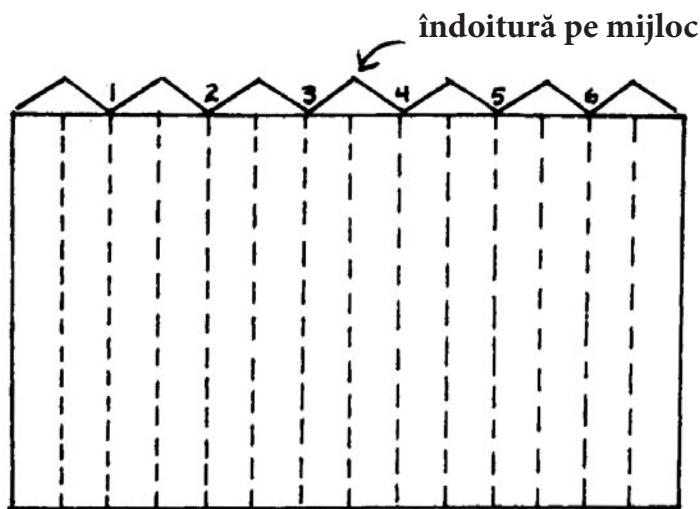
lipici

linie și creion

foarfecă

Mod de pregătire:

1. Veți plia coala de hârtie (30 cm/45 cm) ca un evantai, pentru a forma cotorul cărții. Începeți prin a îndoi coala în jumătate și trasați linii la o distanță de 2 cm, începând dinspre mijlocul hârtiei. Pentru o carte de 6 pagini, veți avea nevoie de 13 linii.
2. Începeți să îndoiți pe dunga trasată de fiecare linie. Priviți ilustrația cu cartea de 6 pagini.

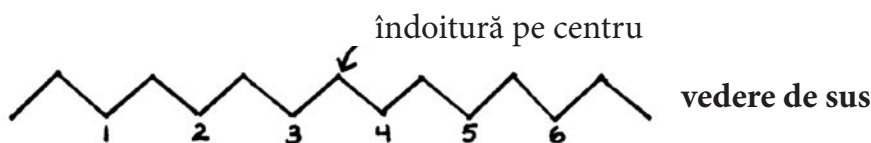
O carte de 6 pagini

LEGĂTURA CU FAMILIA

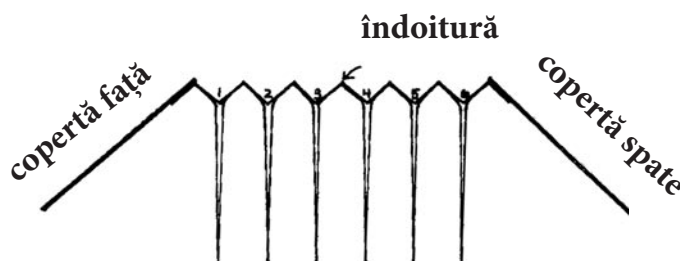
- Invitați un frate mai mare sau o rudă să vă viziteze pentru a realiza cărți cu copii. Copiii pot alege obiectele pe care să le lipească. Astfel vor avea cărți cu numere la a căror realizare au participat și ei.

- După ce ați realizat pliurile evantaiului, opriți-vă și gândiți-vă ce veți face mai departe. Decideți-vă asupra ordinii numerelor pe care doriți să le prezentați. Realizați câteva pagini speciale, îndoind paginile în două și plasând bucăți de carton între pagini.

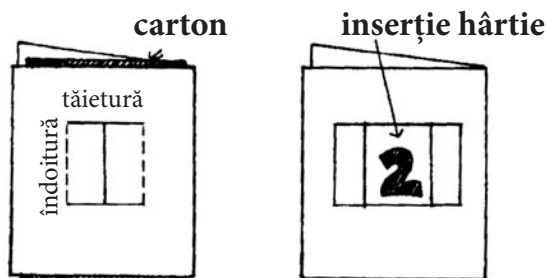

Tăiați o fereastră. Scrieți numărul pe hârtia care se vede prin fereastră. Realizați acest lucru pentru fiecare pagină, pentru a indica ordinea numerelor prezentată în carte.

- Lipiți paginile duble. Asigurați-vă că ați lipit toate paginile pe lungime, acolo unde se pliază.

- Lipiți coperta din față și cea din spate.

- Reveniți la prima fereastră care indică numărul 1 și lipiți un obiect asemănător unei pene pe pagină. Faceți același lucru pentru fiecare fereastră care indică un număr. Lipiți pe pagină numărul corespunzător de obiecte. Folosiți obiecte diferite de la pagină la pagină, cum ar fi paie, bețișoare etc.

Activitatea: Cartea cu numere poate fi folosită pentru a introduce sau consolida numărarea și corespondența unu la unu (prin potrivirea numerelor cu obiectele dintr-un set). Oferiți-le copiilor posibilitatea ca individual sau în grup să numere seturile de obiecte din paginile cărții. Aceste experiențe de numărare îi vor ajuta pe copii să înțeleagă conceptul de număr, mai mult decât numărarea mecanică.

Extensii și variante:

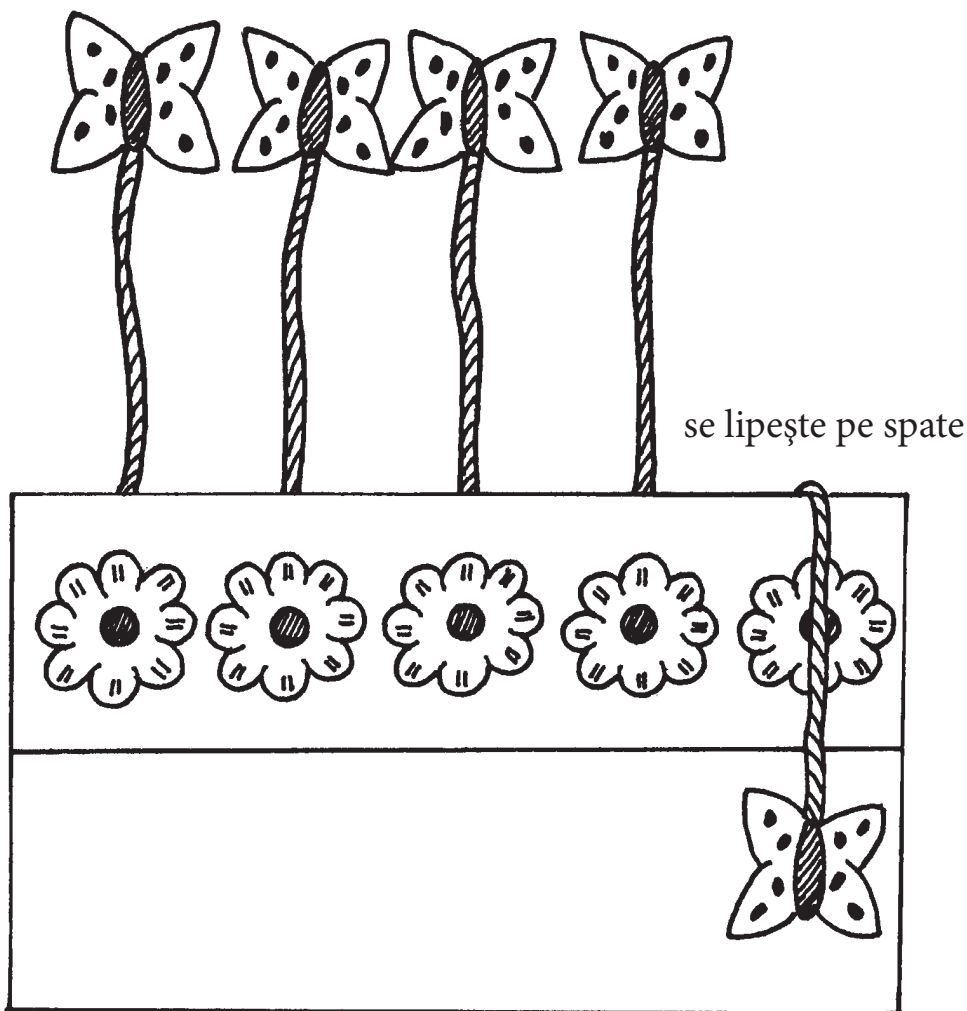
- Copiii pot să realizeze propriile lor cărți cu numere. Copiii pot alege dintr-o varietate de obiecte pe acelea pe care doresc să le lipească pe pagini. Cadrul didactic și părinții voluntari îi pot ajuta să lege cărțile.

3

6

Numărătoare cu fluturi

Propusă de Moldova

LEGĂTURA CU FAMILIA

Faceți-le cunoscut părinților că, încă de la vârste foarte mici, copiii lucrează cu concepte matematice, în modul lor propriu. Părinții trebuie să urmărească momentele în care copiii intenționează să ia o anumită cantitate de ceva sau să potrivească anumite obiecte în mod corect. Ei ar trebui să se joace cu copiii jocuri simple de numărare, cum este acesta, fără a presa copilul să realizeze un calcul rapid.

Scop: Numărătoarea cu fluturi este un joc matematic. Acest joc ajută la învățarea conceptului de corespondență între două elemente (unu la unu) și cel de cantități egale/inegale. În acest moment al dezvoltării lor, copiii mici nu au nevoie să cunoască cifrele sau să știe să numere. Mai târziu, când copiii înțeleg numărarea, numărătoarea cu fluturi este o activitate foarte utilă care le oferă posibilitatea să exerseze în rezolvarea problemelor de adunare și scădere a numerelor de la 0 la 10.

Materiale:

hârtie	creioane sau carioci
lipici și panglici	sfoară sau fire de lână
linie	foarfecă.

Mod de pregătire:

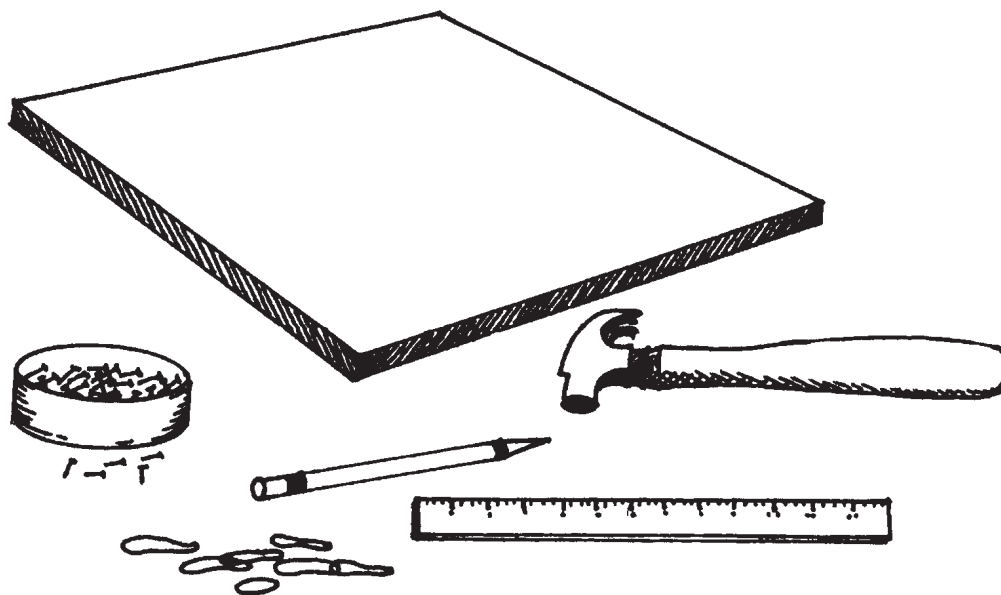
1. Tăiați o foaie de hârtie de mărimea 22 cm/15 cm.
2. Așezați foaia pe lungime, desenați 5 flori de mărimi egale (cu diametrul de aproximativ 3,5 cm) și colorați-le. Florile ar trebui să fie distanțate.
3. Desenați 5 fluturi de aceeași mărime (cam 3 cm). Decupați-i. Colorați fluturii pe ambele părți și lipiți-i pe fiecare la capătul a 5 bucăți de sfoară sau fire de lână (cu lungimea de aproximativ 13 cm).
4. Atașați bucățile de sfoară pe spatele foi de hârtie în dreptul fiecărei flori.

Activitatea: Atunci când prezentați copiilor mici activitatea, scuturați din fluturi pentru a da impresia că zboară pe deasupra florilor. Apoi spuneți: „Acum fiecare fluture trebuie să se ducă la floarea lui. Sunt tot atâtea fluturi câte flori sunt?”. Această experiență ajută la achiziționarea corespondenței unu la unu între elemente. Numărătoarea cu fluturi este o activitate pe care copiii o pot folosi situându-se la nivele diferite de înțelegere a operațiilor de adunare și scădere. Cadrul didactic poate pune întrebări pentru a le arăta copiilor cum să folosească instrumentul de învățare: „Câți fluturi sunt acolo? Câți sunt acolo? Uite, un fluturaș a zburat (fluturele este ascuns după floare). Câți fluturi au rămas? Ce s-ar întâmpla dacă ar zbura doi?”.

Extensii și variante:

- Plantați o grădină pentru fluturi folosind plante care atrag fluturii. Puneți un semn pentru grădina fluturilor și expuneți-i în grădină.
- Scrieți o povestire a clasei despre plantarea unei grădini a fluturilor sau aduceți imagini cu plantarea sau creșterea florilor pentru a-i ajuta pe copii să-și amintească și să descrie întregul proces.

Tabla geometrică

Scop: Scopul acestei activități este de a realiza materialul numit tabla geometrică, care reprezintă o resursă în învățarea matematicii. Aceste table sunt pătrate, de lemn, împunse cu cuie mici, de care se pot agăța și întinde elastice pentru a construi diverse forme. Recunoașterea, formarea și comunicarea despre formele geometrice reprezintă deprinderi matematice foarte importante, care trebuie achiziționate de copiii mici. Folosirea tablei geometrice și a benzilor elastice oferă o multitudine de activități de învățare. Pe măsură ce copiii vor reuși să cunoască și să recunoască formele geometrice în mediul lor înconjurător, ei vor deveni mai capabili să le descrie și clasifice. Tablele geometrice ajută copiii să înceapă să înțeleagă relațiile dintre forme. Un avantaj în plus al acestei table este acela că poate fi folosită prin rotație.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Rugați părinții să taie cu fierăstrăul bucățile de lemn pentru table. Aceasta este o bună modalitate de a-i implica în mod direct în activitatea clasei, prin măsurarea și tăierea lemnului cu un grup mic de copii.

Material:

ciocan

creion

25 de cuie per tablă

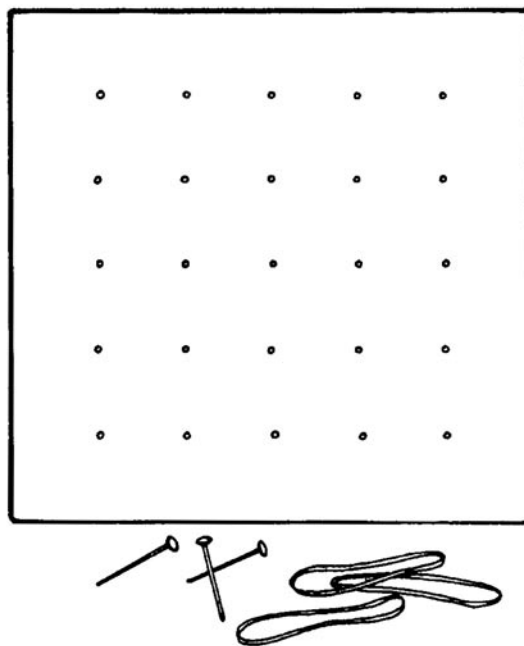
linie

benzi elastice (colorate dacă este posibil)

table de lemn de 1,5 până la 2 cm grosime
(pentru a face pătrate de 30 cm).**Mod de pregătire:**

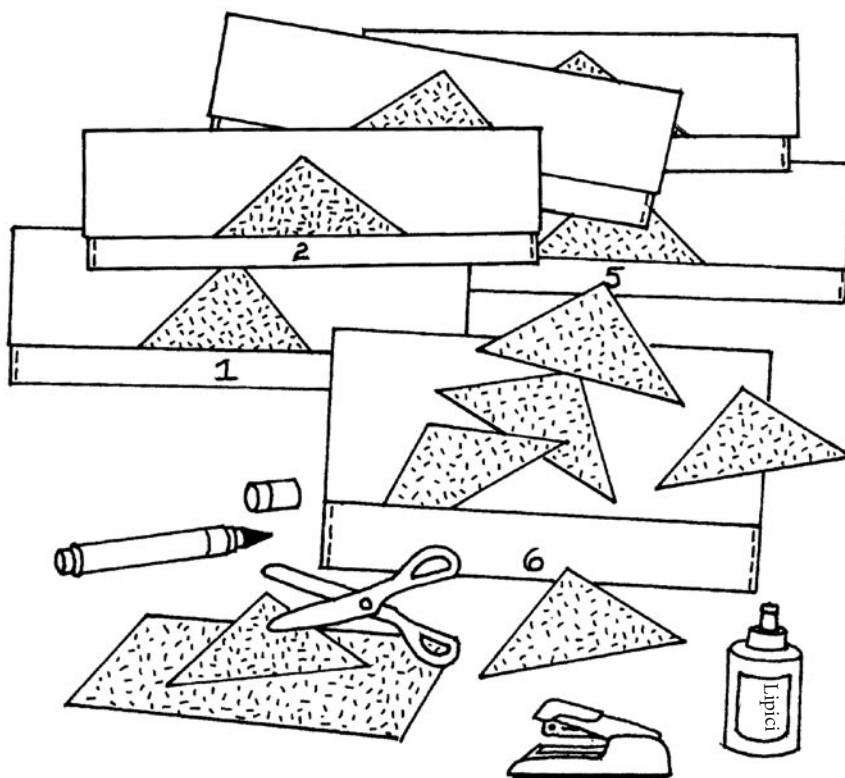
1. Împărțiți tablele de 1,5-2 cm grosime în pătrate de 30 de cm.
2. Fiecare tablă trebuie să aibă 25 de cuie de 2 cm lungime. Bateți cuiele la distanță de 5x5 cm.
3. Colectați benzi elastice de diferite culori și lungimi.

Activitatea: Încurajați copiii să experimenteze tabla geometrică prin întinderea elasticelor pe lângă cuie. Fără a le da modele, lăsați copiii să construiască în mod independent diferite forme și desene. Încurajați-i să vorbească despre ceea ce fac. Câteodată copiii inventează nume pentru ceea ce creează. Unii dintre ei recunosc formele și le și numesc. Atunci când le recunosc, câteodată pun întrebări de tipul: „Câte părți are pătratul tău?”, „Câte colțuri are pătratul tău?”, „Sunt mai multe colțuri sau mai multe părți?”, „Poți să faci unul la fel, dar să fie ori mai mic, ori mai mare?”, „Arată la fel pătratul tău dacă întorci tabla geometrică?”. Atunci când copiii realizează forme neobișnuite, roțiți tabla. Uneori acest lucru conduce la atribuirea de către copii de nume diferite aceleiași forme.

Extensii și variante:

- Încurajați continuarea experimentării prin a le oferi copiilor diferite benzi elastice.
- În funcție de vârstă și experiență, copiii reacționează în mod diferit la idei precum urmează: „Cu banda ta elastică, realizează o formă geometrică cu 3 laturi (4 laturi, 5 laturi). Ce formă ai realizat?”, „Tot un triunghi este dacă întorci tabla?”.
- Introduceți o „vânătoare” de forme. Cereți-le copiilor să caute diverse forme în cadrul obiectelor din clasă: ferestre, uși, scaune, cuburi, mingi ș.a.
- Utilizând în cadrul spațiului de joacă apa și pensulele, cereți-le copiilor să deseneze diverse forme geometrice.

Plicuri cu forme și numere

Scop: Copiii mici au nevoie de ocazii variate de manipulare a formelor și numerelor în cadrul pregătirii lor matematice. Această activitate combină recunoașterea formelor, potrivirea lor, recunoașterea cifrelor și numărarea. Copiii sunt solicitați să plaseze numărul adecvat de forme în plicurile numerotate. Această activitate se concentrează asupra numerelor de la 1 la 6, dar se poate adapta foarte ușor la alte numere. Atunci când copiii numără și potrivesc cantități cu simbolurile numerice sau numerele corespunzătoare, copiii își dezvoltă capacitatea de a realiza raționamente logice.

LEGĂTURĂ CU FAMILIA

Părinții trebuie să fie informați despre conceptele de bază explorate de către copii în clasă, pentru ca și ei, la rândul lor, să se poată concentra asupra aceluiași idei acasă. De exemplu, părinții pot să le indice copiilor diferite forme geometrice în interiorul casei, atunci când știu că „formele” reprezintă esența unui joc foarte cunoscut în școală.

Material:

lipici sau capsator
creion și riglă

foarfecă
hârtie cartonată colorată.

Mod de pregătire:

1. Realizați un plic dintr-o coală de hârtie cartonată colorată și așezați hârtia în poziție orizontală. Îndoți-o la 7,5 cm distanță de bază. Apoi îndoți bucată de 6 cm. care a rămas peste partea de jos a hârtiei. Lipiți sau capsăți marginile. Realizați încă 5 plicuri.
2. Desenați pe partea din față a plicului o formă geometrică, precum triunghiul. Forma trebuie să fie de o culoare diferită de cea a plicului.
3. Scrieți un număr de la 1 la 6 pe clapa plicului.
4. Tăiați 21 de triunghiuri pentru a umple 6 plicuri. Puneți în fiecare plic atâtea triunghiuri câte indică cifra înscrisă pe plic. De exemplu, în plicul cu cifra 5 se vor introduce 5 triunghiuri.

Activitatea: Această activitate este foarte potrivită pentru a fi realizată de un singur copil. Dați plicurile și formele unui copil. Cereți-i copilului să umple plicurile cu numărul de forme geometrice indicat de cifra scrisă pe plic. Încurajați copilul să umple toate plicurile. În acest mod, copilul va începe să asocieze cantitățile cu reprezentarea numerică și va începe să numere.

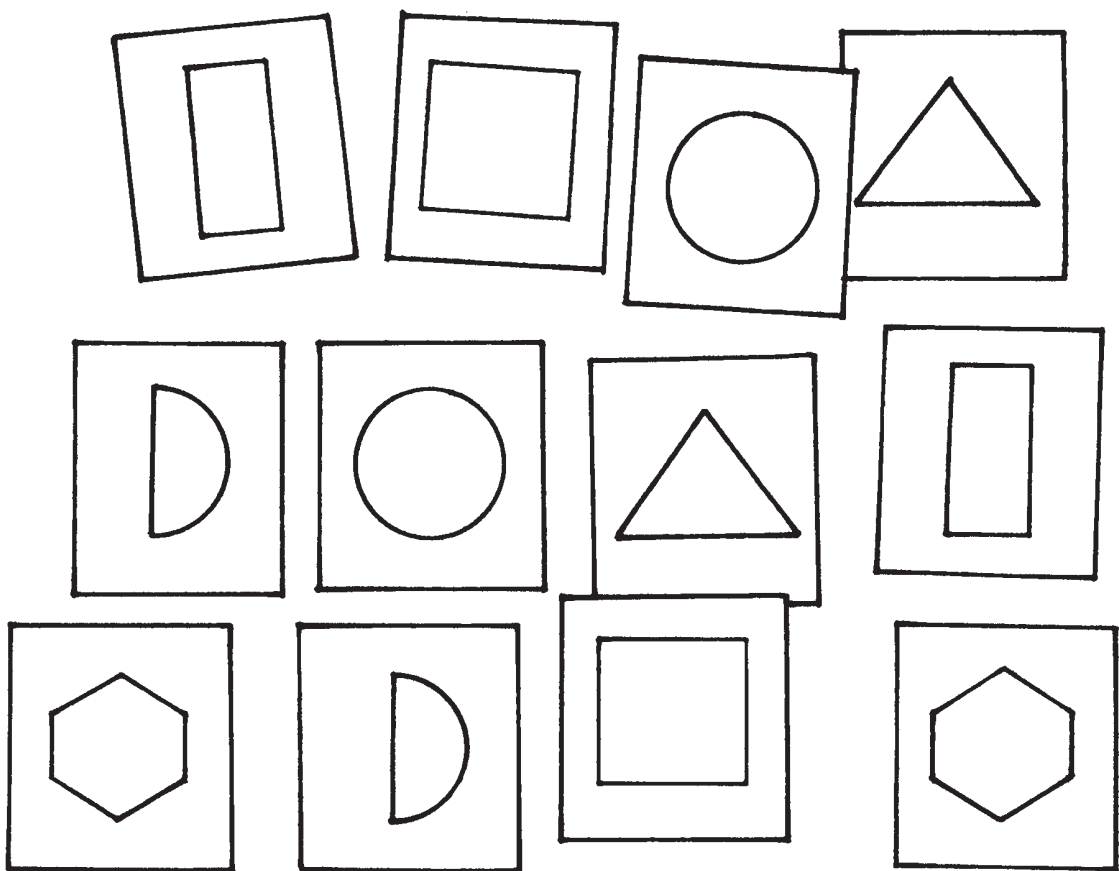
Extensii și variante:

- Respectând indicațiile de mai sus, realizați un set de 6 plicuri cu cercuri, 6 cu dreptunghiuri și 6 cu pătrate. Numerotați-le cu cifre de la 1 la 6 și pregătiți 21 de forme geometrice pentru fiecare set.
- Așezați toate plicurile cu cifre și forme pe masă. Amestecați cele 21 de cercuri cu cele 21 de dreptunghiuri și 21 de pătrate. Invitați un grup mic de copii să ia unul sau două plicuri, să selecteze formele corespunzătoare și să umple plicurile cu numărul de forme indicat de cifra de pe plic. Cereți-le copiilor ca în timp ce lucrează să discute despre numerele și formele pe care le folosesc.
- Utilizarea plicurilor cu numere și forme se poate extinde la numere mai mari decât 6. Copiii care deja stăpânesc activitatea pentru numere de la 1 la 6 pot folosi plicuri cu numere până la 10.

4

5

Cărți cu forme perechi

LEGĂTURA CU FAMILIA

Potrivirea cărților după anumite caracteristici este un joc de învățare pe care părinții îl pot utiliza acasă cu copiii. Încurajați părinții să caute în casă perechi obișnuite de obiecte, cum sunt pantofii, șosetele, mănușile.

Scop: Utilizarea cărților cu forme perechi este o sarcină ce solicită gândirea activă și care încurajează copiii să exploreze formele geometrice, culorile și conceptul de perechi. Copiii mici au nevoie de timp și schimbări de ritm pentru a se putea deplasa. În această activitate, ei se deplasează în spațiul clasei pentru a găsi colegul care are cartea cu aceeași formă și de aceeași culoare cu a lui. („Copiii pot învăța la fel de mult și când sunt în picioare, și când se află la locul lor”. James L. Hymes)

Materiale:

cartonașe
carioci (de diferite culori).

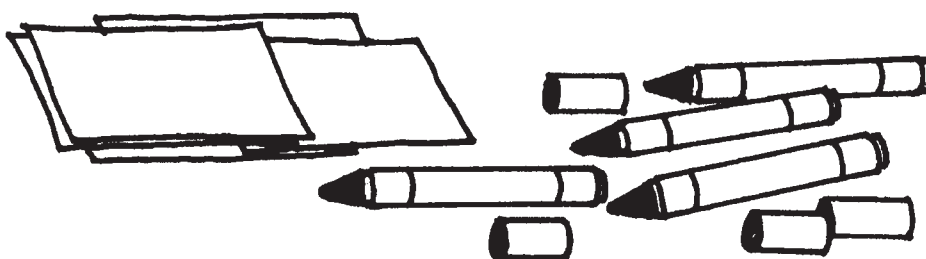
Mod de pregătire:

1. Realizați perechi de cărți cu forme geometrice de exact aceeași culoare – de exemplu, o pereche de cărți cu cercuri galbene desenate pe ele, o pereche de triunghiuri roșii, o pereche de dreptunghiuri galbene ș.a.m.d. Realizați cărțile de aproximativ 8 cm./13 cm.
2. Asigurați-vă că există suficiente cărți pentru fiecare copil.

Activitatea: Dați-i fiecărui copil câte o carte. Spuneți-le că trebuie să găsească acea persoană care are o carte identică cu a lor. Apoi, copiii se grupează și raportează ce formă și culoare au primit, de exemplu, „Noi avem un triunghi verde”.

Extensii și variante:

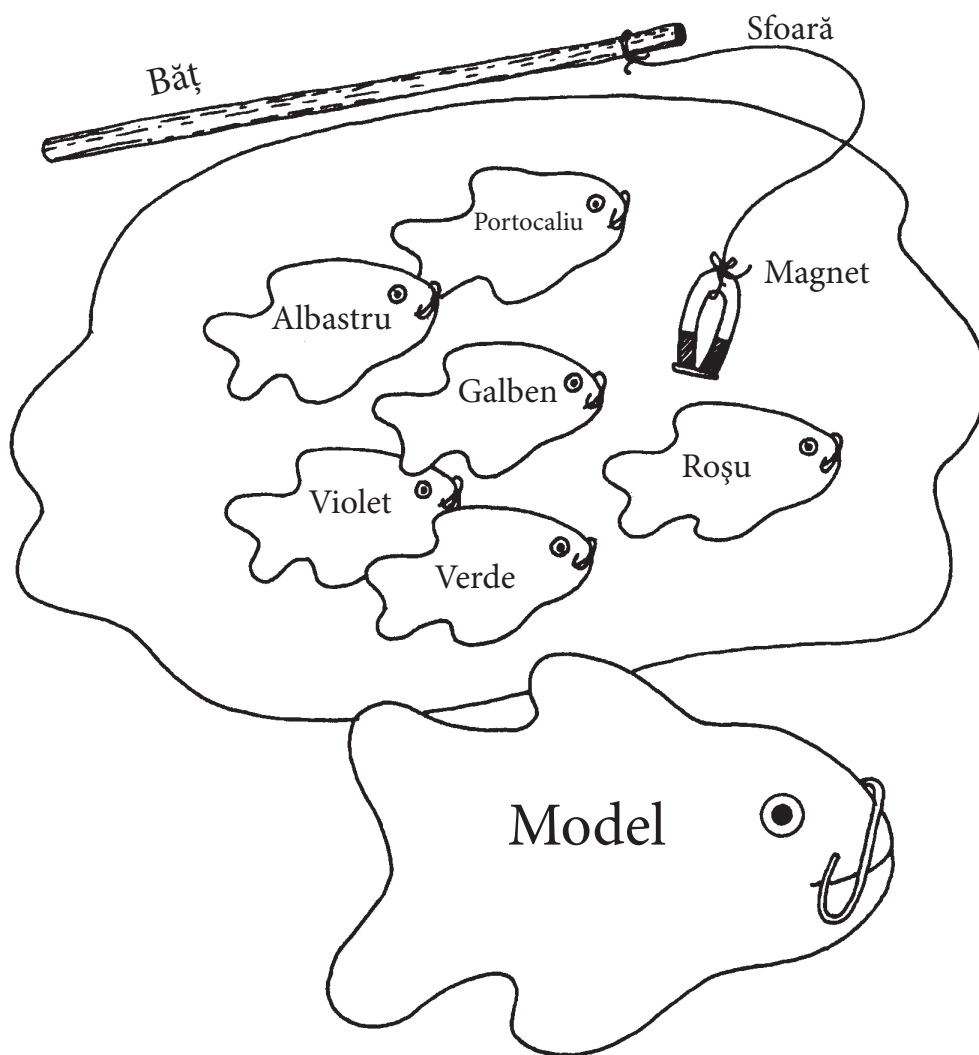
- Cadrul didactic poate să extindă foarte ușor activitatea, cerându-le copiilor să observe mai multe detalii referitoare la formele geometrice – câte laturi au, câte colțuri?

4

5

Heleșteul cu pești

LEGĂTURA CU FAMILIA

Cereți-le părinților să păstreze bucăți sau bețe de lemn pentru a fi folosite în această activitate. Accentuați-le părinților ideea conform căreia informația de bază în învățare, precum numele culorilor, poate fi prezentată într-o formă plăcută și provocatoare prin intermediul jocului.

Scop: A învăța să sorteze și să grupeze reprezintă deprinderi pre-matematice care conferă ordine în lumea unui copil. Oricum, acesta este un proces care necesită timp și experiență. Deoarece gruparea în plan abstract este un proces complex, clasificarea la copii mici trebuie să se bazeze pe observarea cu ușurință a proprietăților fizice precum culoarea, mărimea sau forma. Această activitate ajută la realizarea clasificării după culoare prin intermediul jocului dramatic, când copiii își folosesc imaginația pentru a prinde pești colorați.

Material: hârtie colorată cartonată: galbenă, oranj, violet, verde, foarfecă, 6 agrafe de hârtie de metal, magnet, sfoară, material textil albastru sau o tablă, băț sau întinzător de lemn.

Mod de pregătire:

1. Tăiați 6 perechi de pești (12 în total), folosind hârtie colorată diferită pentru fiecare pereche. Pentru copiii cei mai mici, folosiți culorile primare (roșu, galben, albastru) și secundare (oranj, violet, verde). Peștii trebuie să fie de aproximativ 15 cm. lungime.
2. Atașați în jurul „gurii” unui pește din pereche o agrafă.
3. Realizați o undiță prinzând o sfoară la un capăt în jurul unui magnet și celălalt capăt al sforii de un băț.

Activitatea: Așezați un material textil sau un carton albastru pe podea. Împrăștiati 6 pești cu clame în „apă”. Spuneți-le copiilor că se vor duce la un heleșteu să prindă ceva pește. Ridicați în mână un pește fără clamă și cereți-i copilului cu undița să meargă la heleșteu să găsească peștele care este pereche cu acesta. Când copilul va prinde peștele potrivit, întrebați-l ce culoare are. Repetați aceiași pași cerându-i unui alt copil să pescuiască un pește de o altă culoare.

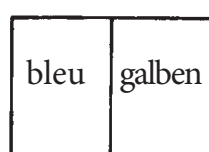
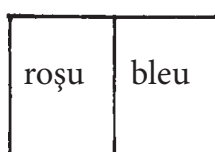
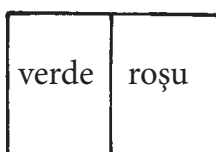
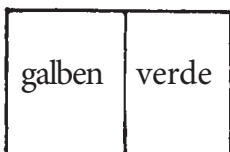
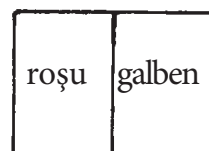
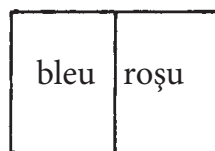
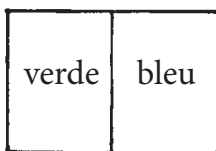
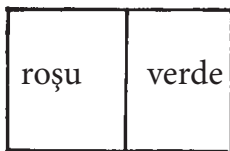
Extensii și variante:

- Cadrul didactic poate extinde jocul, realizând alte cartonașe pereche, referitoare la domeniul legumelor, al animalelor domestice, al animalelor sălbatice, al formelor, numerelor și bulinelor corespondente ș.a.m.d.

4

5

Dominouri cu culori

roșu verde

verde bleu

bleu roșu

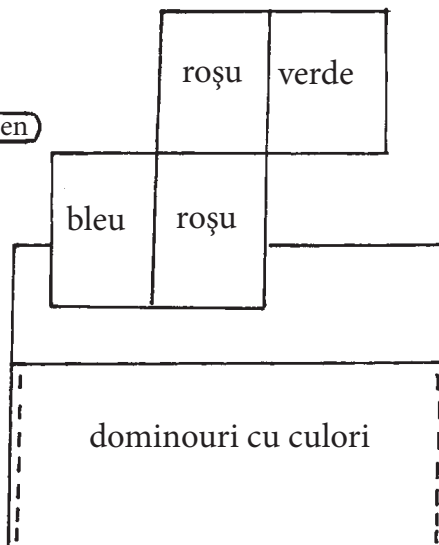
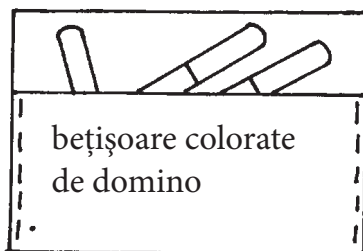
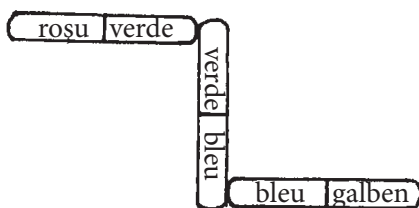
roșu galben

galben verde

verde roșu

roșu bleu

bleu galben

LEGĂTURA CU FAMILIA

Copiii îi pot învăța pe părinți, bunici sau frați această formă simplă de domino. Acest joc este ușor pentru un copil să îl joace acasă cu părinții.

Scop: Utilizarea dominourilor reclamă deprinderea copiilor de a observa, compara, identifica și asocia prin corespondență două elemente. Toate aceste deprinderi sunt necesare în studiul științelor și matematicii și în dezvoltarea deprinderilor pregătitoare pentru citit. Dominourile pot fi utilizate în diferite forme. Această activitate sugerează câteva modalități prin care dominourile răspund particularităților de vârstă și de dezvoltare, nevoilor și intereselor copiilor din clasă. Unele seturi le solicită copiilor stabilirea corespondenței între aceleași numere de buline, altele solicită același lucru pentru forme geometrice, culori și frunze.

Materiale:

8 cartonașe	lipici
cariocă neagră	forfecă
creion și riglă	capsator
hârtie cartonată colorată (roșie, albastră, verde, galbenă)	

Mod de pregătire:

1. Țineți cartonașul în poziție orizontală și desenați o linie neagră de sus în jos până la mijlocul cartonașului. Dimensiunea cartonașului (piesa de domino) poate fi de aproximativ 7 cm/15 cm.
2. Tăiați hârtia colorată în bucăți cât jumătate din dimensiunea cartonașelor. Lipiți o bucată de hârtie colorată pe o jumătate a cartonașului și altă jumătate pe cealaltă jumătate a cartonașului. Utilizați culorile roșu, albastru, verde, galben, după cum urmează: roșu / verde, verde / bleu, bleu / roșu, roșu / galben, galben / verde, verde / roșu, roșu / bleu, albastru / galben.

Activitatea: Un joc potrivit pentru copiii de 3 până la 4 ani este setul de dominouri cu cartonașe care dețin doar două culori. Copiii încep să recunoască faptul că fiecare domino are două jumătăți. Esența jocului este aceea de a potrivi culorile la capătul fiecărei piese. Lăsați copiii să lucreze cu dominourile în perechi sau singuri. Copiii pot fi îndrumați arătându-le fiecare capăt și întrebând: „Poți să găsești o piesă cu aceeași culoare?”. Folosiți hârtie colorată pentru a realiza un plic în care să se păstreze piesele de domino.

Extensii și variante:

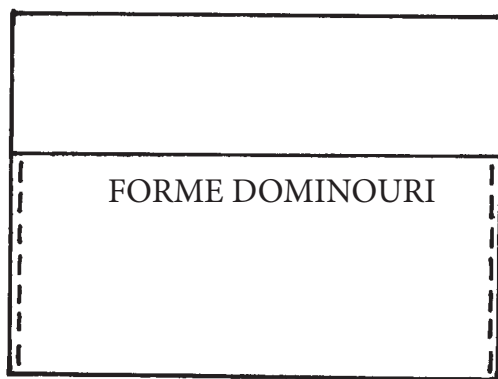
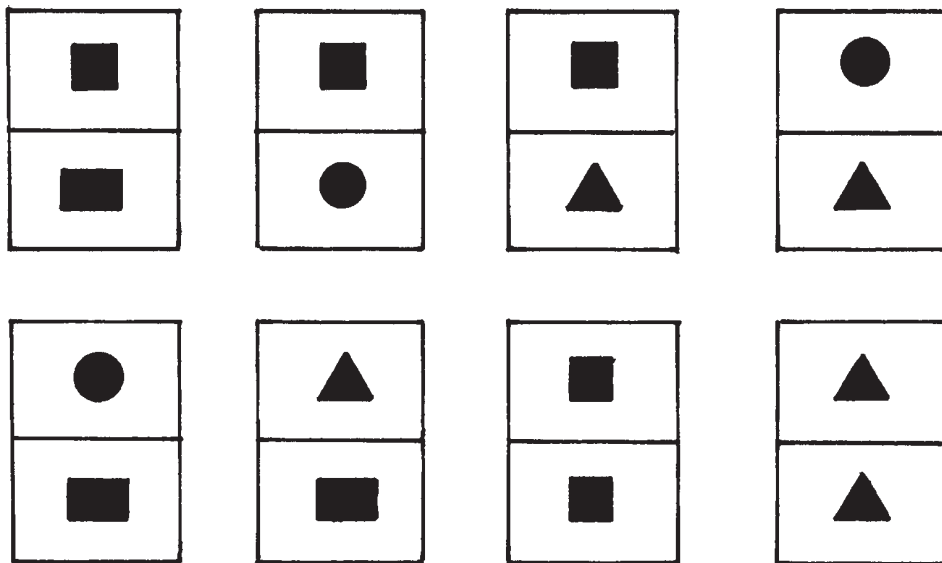
- O contribuție importantă a dominourilor colorate este aceea de a le oferi copiilor posibilitatea să realizeze o varietate de seturi. Ajutați-i pe copii să realizeze un set de dominouri cu culori, din apăsătoare de limbă¹. Plasați o linie neagră la mijlocul bețelor. Dați-le pe rând copiilor câte un băț și două creioane colorate sau carioci. Folosiți modelul prezentat mai sus.

¹ Apăsător de limbă – lamelă de plastic sau de metal, de unică folosință.

4

5

Dominouri cu forme și buline

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Invitați părinții să vă ajute cu furnizarea de materiale pentru clasă prin realizarea acasă, împreună cu copiii, a unor seturi de dominouri cu forme.
- În acest mod, familiile vor ști că își ajută copiii să învețe și că, în același timp, răspund nevoilor clasei.

Scop: Repetarea unei acțiuni este foarte importantă pentru consolidarea învățării. Ajutați copiii să continue învățarea, bazându-se pe experiențele anterioare cu dominourile cu culori, prin introducerea dominourilor cu forme și apoi cu buline. Activitățile consolidează conceptul de două jumătăți ale fiecărei piese de domino.

Materiale:

8 cartonașe	lipici
cariocă neagră	foarfecă
creion și riglă	capsator.
hârtie colorată cartonată (roșie, albastră, verde, galbenă)	

Mod de pregătire: Dominouri cu forme. Urmați indicațiile prezentate pentru dominourile cu culori. De data aceasta folosiți forme. Începeți cu pătrate, dreptunghiuri, triunghiuri și cercuri. Alte seturi pot include ovale, romburi, formă stelară, hexagoane sau încercați seturi cu forme geometrice simple de dimensiuni mari și mici.

Mod de pregătire: Dominouri cu buline. Urmați indicațiile prezentate la dominourile cu culori. Folosiți cartonașe mici.

Activitatea: Începeți mai întâi cu dominoul cu forme pentru a vă asigura că toți copiii au observat că toate piesele de domino au câte două jumătăți. Unii dintre copiii de 4 ani ar putea avea nevoie de ajutor în utilizarea denumirilor formelor geometrice. Utilizați dominourile cu buline cu copiii de 4 și 5 ani. Dacă au nevoie de ajutor, indicați-le o anumită piesă de domino și întrebați-i dacă găsesc o alta care are mai multe buline, mai puține buline. Utilizarea vocabularului matematic va accelera dezvoltarea conceptelor matematice. Realizați din hârtie colorată un plic în care să strângeți toate dominourile.

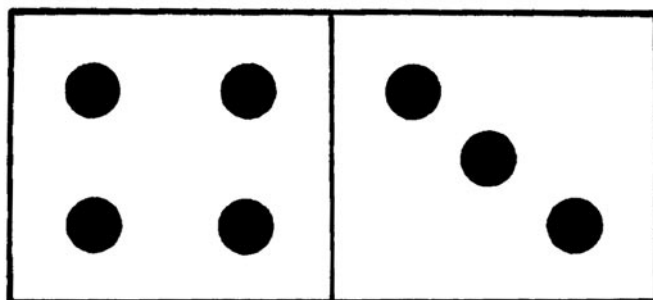
Extensii și variante:

- Realizați dominouri cu obiecte din natură. Căutați diverse perechi de frunze. Deși nu vor exista 2 frunze care să arate exact la fel, copiii de 5 sau 6 ani recunosc asemănările. Cadrul didactic poate face anumite comentarii referitoare la cât de interesante sunt diferențele dintre obiectele din natură și, bineînțeles, cele dintre oameni.

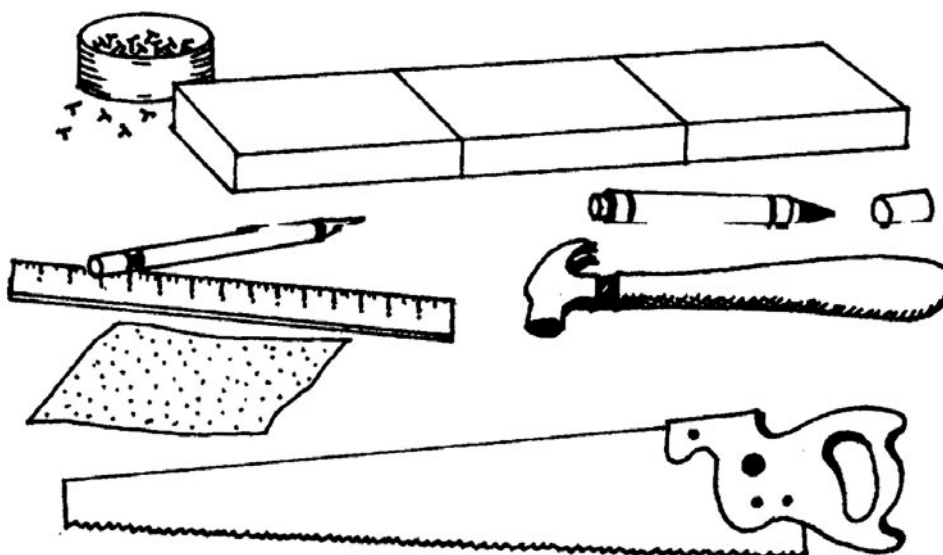
5

6

Dominouri din lemn

Aceasta este o dimensiune potrivită pentru o piesă de domino din lemn

LEGĂTURA CU FAMILIA

Aceasta este o activitate foarte potrivită pentru implicarea familiilor într-o activitate în afara școlii. Mame, tați, mătușe și unchi pot însoți clasa într-o excursie la un șantier de exploatare forestieră. Dacă nu este posibil, unii părinți pot să aducă lemn în clasă. Tâmplăria este o activitate pentru care prezența adulților este necesară. Trimiteți o invitație în care să solicitați ajutorul în cadrul unui proiect. Acordați-le părinților suficient timp să-și aranjeze programul, pentru a putea participa.

Scop: Această activitate consolidează conceptele matematice de măsurare și numărare, clasa formând un set întreg de 28 de dominouri mari din lemn. De asemenea, activitatea îi învață pe copii cum să organizeze, planifice și să lucreze împreună ca o echipă; ea solicită efort fizic și ajută la dezvoltarea coordonării oculo-motorii.

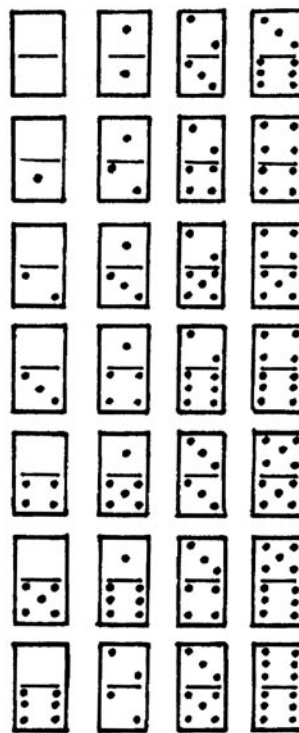
Materiale:

168 cuie cu flori mari	2 ciocane
fierăstrău	glaspapir
cariocă	riglă.
table de lemn moale	

Mod de pregătire:

1. Adunați toate materialele. O persoană adultă trebuie să vă ajute la activitățile în care se prelucrează lemnul.
2. Folosiți carioca pentru a delimita locurile pe unde se va tăia lemnul pentru a obține piesele de domino.

Activitatea: Mergeți cu copiii într-o vizită la o fabrică de cheres-tea, unde aceștia vor putea să ridice bucăți de lemn de diferite greutateți. Cumpărați suficiente bucăți de lemn moale (cum este cel de pin) pentru a realiza 28 de piese de domino. La întoar-cere în clasă, fiecare copil, pe rând, trebuie să aibă ocazia de a tăia cu fierăstrăul o bucată. Ceilalți copii, tot pe rând, vor șlefui cu glaspapirul bucățile deja tăiate. Observați suprafața lemnului înainte de șlefuire și după aceasta și lăsați copiii să exploreze rumegușul rezultat. Linia care desparte cele două jumătăți poate fi trasată fie cu o panglică neagră, fie cu fierăstrăul. Copiii care o sesizează mai greu sau deloc, vor putea diferenția cele două jumătăți mai ușor dacă se folosește fierăstrăul. Copiii vor folosi pe rând ciocanele pentru a bate cuiele, ale căror gămălii vor constitui bulinele dominourilor. Copiii vor avea sentimentul că ei înșiși au realizat ceva și vor fi, îndeosebi, foarte încântați să utilizeze aceste seturi de dominouri. Acest set (vezi ilustrația)

include și piese de dominouri cu o jumătate sau ambele jumătăți fără nici o bulină, pe care cadrul didactic le va explica.

Extensii și variante:

- Numărați cu copiii de 6 ani bulinele de pe o piesă de domino de 6 buline. Cereți-le să selecteze acele dominouri care au același număr de buline, dar în combinații diferite: 6/0, 4/2, 3/3, 5/1. Demonstrați că se poate ajunge la aceeași valoare prin diferite combinații.

Clasificarea pe baza cartonașelor cu însușiri

4 – 5

Scop: Atunci când copiii învață despre forme în diferite modalități, ei dezvoltă cunoștințele de bază despre proprietățile și relațiile dintre forme. Clasificarea cu ajutorul cartonașelor cu forme este o activitate de explorare a însușirilor, a asemănărilor și deosebirilor și de sortare. De asemenea, această activitate ajută copiii să învețe să identifice 3 forme, 4 mărimi și 5 culori.

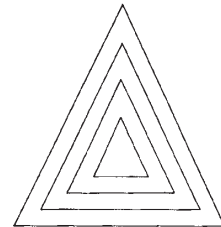
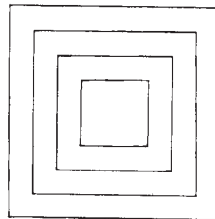
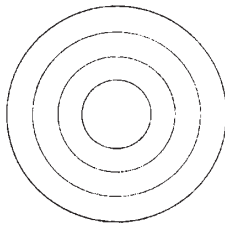
Materiale:

Hârtie colorată cartonată

Mod de pregătire:

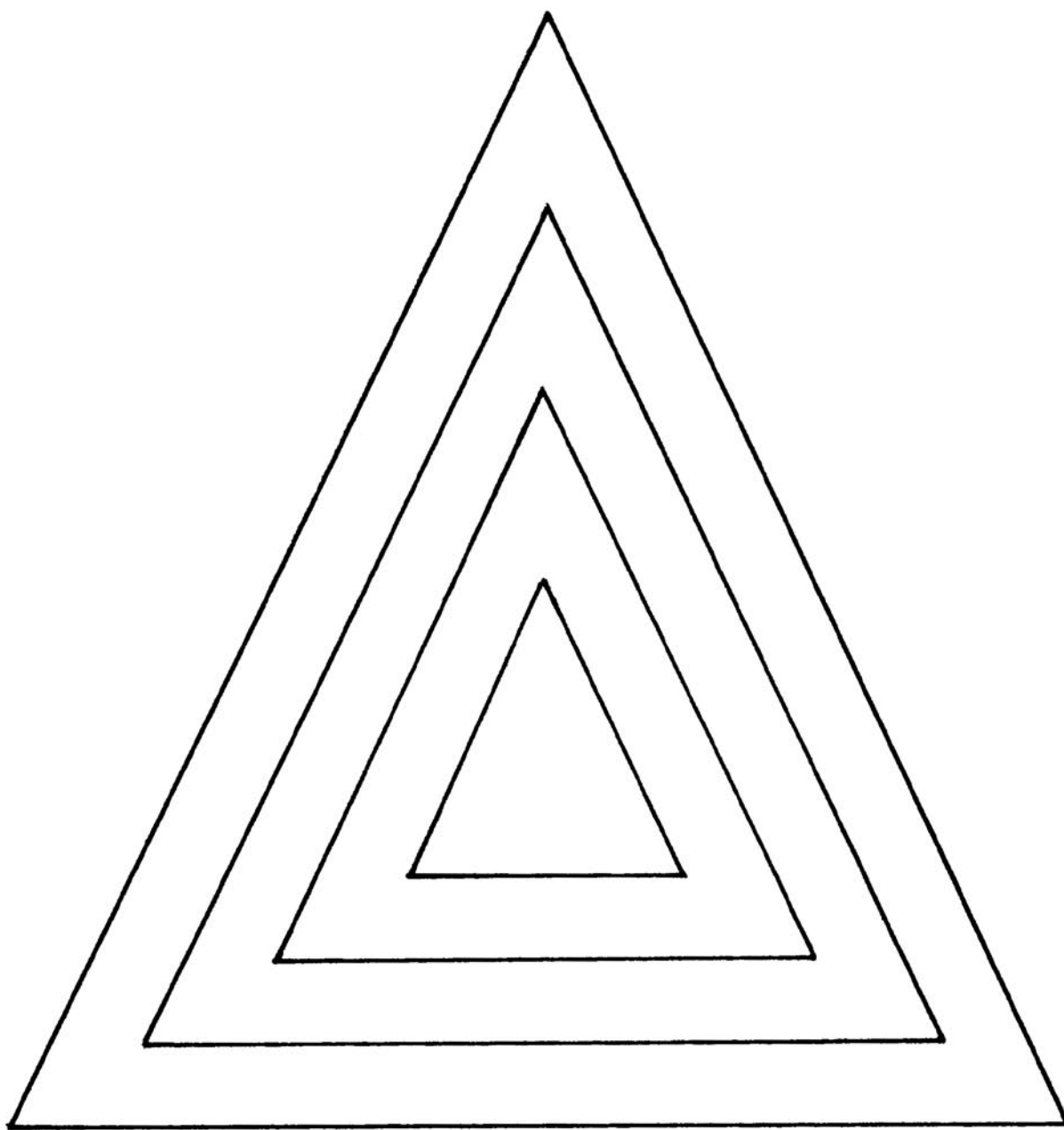
1. Realizați din hârtie colorată cartonată șabloane de triunghiuri, cercuri și pătrate. Tăiați 4 mărimi diferite pentru fiecare.
2. Tăiați fiecare formă geometrică în 5 culori.

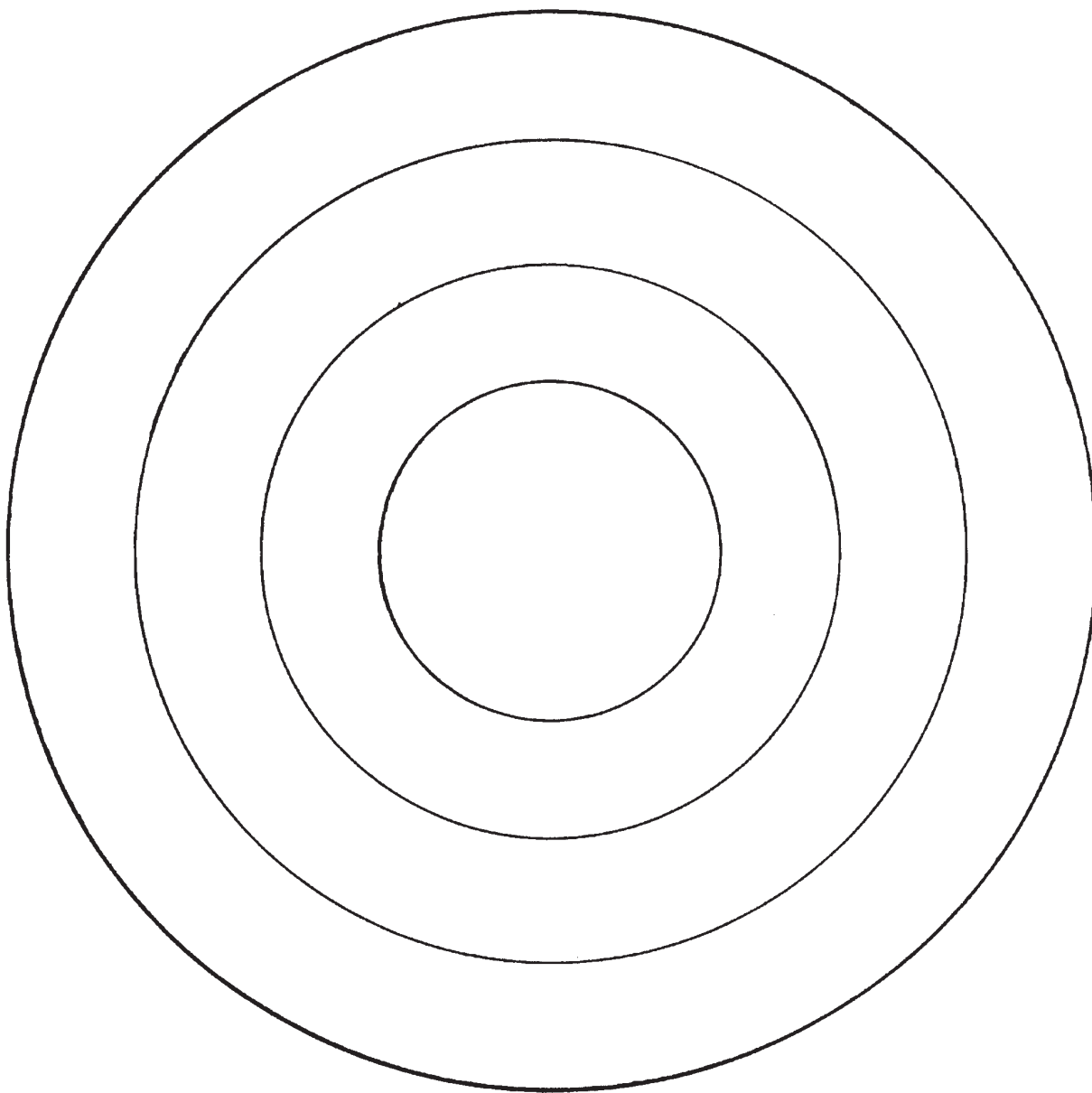
Activitatea: Dați-le copiilor suficient timp în perioadele de activitate liberă, pentru a privi și a se juca cu formele geometrice. Discutați în grupuri mici despre diferitele însușiri și diferitele modalități de sortare a lor. În centrul de manipulative, după ce un copil a sortat cartonașele, adresați-vă: „Spune-mi ce ai făcut”. În funcție de ceea ce răspunde copilul, puteți să întrebați apoi: „De ce aceste cartonașe sunt toate așezate la un loc? Prin ce se aseamănă aceste cartonașe? Prin ce se deosebesc?”.

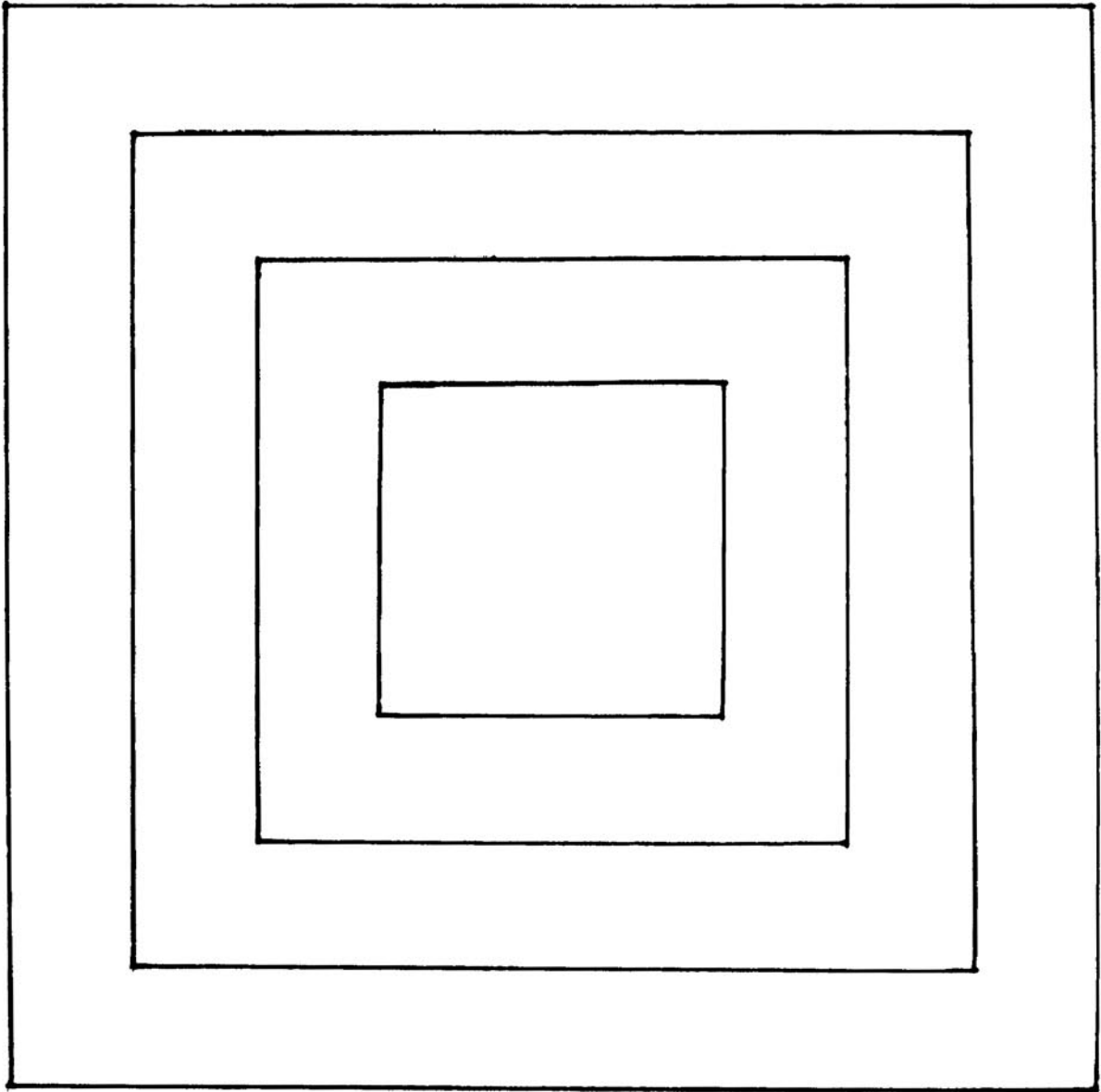

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Utilizarea jocurilor de clasificare acasă este o modalitate extraordinară pentru copii de a învăța de la frații mai mari și părinți și de a demonstra membrilor familiei ceea ce știu. Un joc de clasificare pe care mulți copii îl agreează este acela în care cei care joacă trebuie să ghicească animalul la care un jucător se gândește, prin ghicirea diverselor atribute ale respectivului animal.

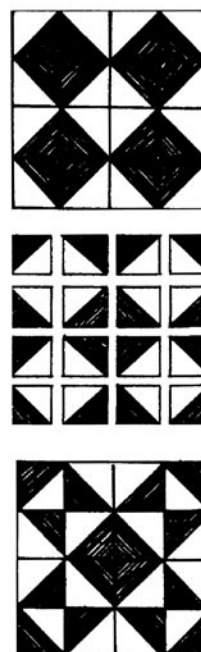
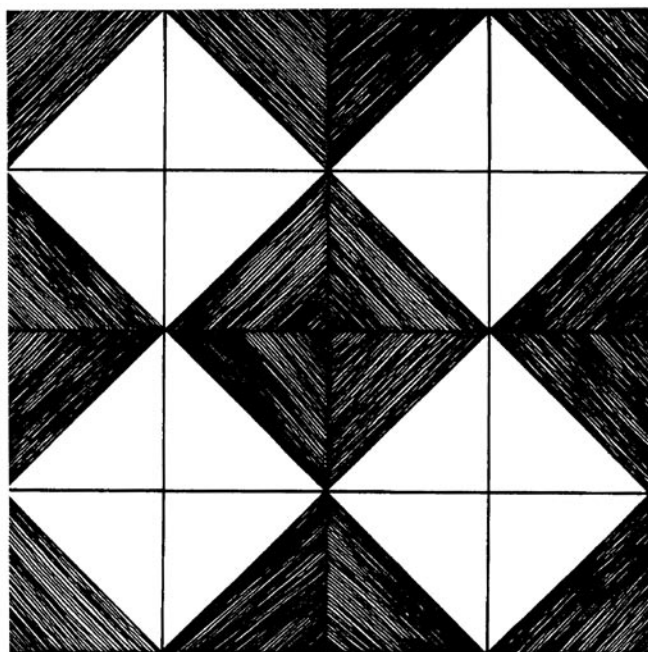

Puzzle geometric

Propus de Lituania și de Slovenia

Scop: Puzzle-ul geometric este o activitate de rezolvare a problemelor. Copiii își dezvoltă deprinderile spațiale, atunci când manipulează piese. Acest tip de puzzle constituie o activitate matematică foarte valoroasă, pentru că le oferă copiilor experiența de a căuta o soluție pentru o situație neobișnuită. Copiii își dezvoltă perseverența și răbdarea de a căuta soluții. Activitatea devine mai deschisă când le oferă copiilor posibilitatea de a crea propriile puzzle-uri geometrice.

Material:

hârtie groasă
foarfecă

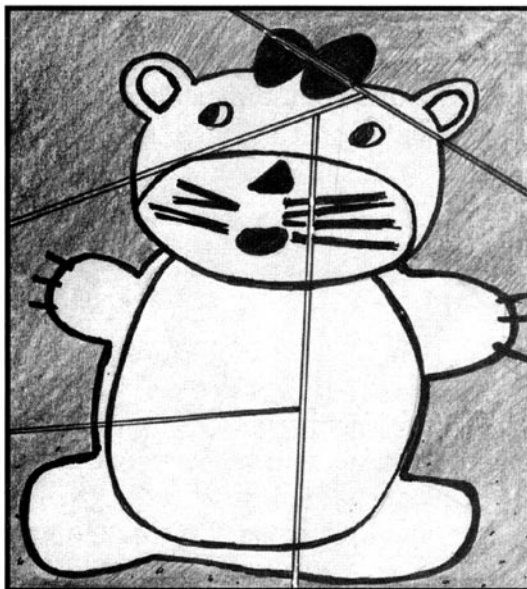
Mod de pregătire:

1. Tăiați 3 pătrate de 20 cm/20 cm din hârtie groasă.
2. Desenați o grilă de 4x4 pe cele 3 pătrate.
3. Lăsați o grilă albă. Pe celelalte două grile realizați un design geometric, folosind carioci pentru a umple spațiile din interiorul pătratelor.
4. Tăiați una dintre grile cu design geometric în pătrate mici. Trebuie să rezulte 16 piese pătrate de puzzle.
5. Puneți toate piesele de puzzle într-un plic.

Activitatea: Puzzle-ul geometric este destinat utilizării lui de către un singur copil. Acor-
dați-le copiilor timp suficient pentru a experimenta piesele puzzle-ului și pentru a
crea singuri diferite designuri. Deoarece rezolvarea problemei presupune încercarea
și eroarea, lăsați copilul să încerce să combine piesele în diferite poziții. Încurajați
copilul să poziționeze piesele mici de formă pătrată deasupra celor mari cu aceeași
formă. Dacă observați o oarecare frustrare a copilului în ceea ce privește completa-
rea puzzle-ului, vorbiți cu el despre multiplele modalități de manipulare a pieselor
mici pentru a se potrivi cu spațiile pătrate identice ale grilei. Subliniați-i că este ne-
voie de timp pentru a rezolva un puzzle și că nu are nici un motiv să se grăbească.
Acei copii care assemblează cu ușurință un puzzle geometric, plasând piesele pătrate
mici deasupra celor mai mari, s-ar putea să dorească o încercare nouă. Plasați o grilă
albă lângă designul cu pătratul mai mare. Cereți-i copilului să copieze designul pe
grila albă. Aceasta necesită utilizarea de către copil a deprinderilor de discriminare
pentru a examina designul pătratului mare și utilizarea deprinderilor de asamblare a
pieselor mici de puzzle, bazându-se pe ceea ce văd.

Extensii și variante:

- Realizați o grilă deschisă, evidențiind pe-
rimetrul de 20 cm./20 cm. ori combina-
ția de 4x4 pătrate. Lăsați copiii să cree-
ze propriile puzzle-uri prin manipularea
formelor în cadrul designului. Cadrele
didactice pot copia aceste puzzle-uri și le
pot plasa în centrul de manipulative sau
le pot afișa în mod decorativ în spațiul
clasei.
- În Slovenia, cadrele didactice îmbracă în
plastic desenele mari ale copiilor și apoi le
taie în cinci piese simple de puzzle.
- Utilizând cartonașele cu însușiri sau cu-
burile de lemn, fiecare copil poate să cree-
ze un design pentru a fi copiat de ceilalți.
- Realizați designuri simple pe tabla geometrică. Cereți-i unui copil sau unui grup
mic să copieze acest design pe tabla lui (lor) geometrică. Lucrul cu forme simple
ajută copiii mici să-și dezvolte simțul spațial.

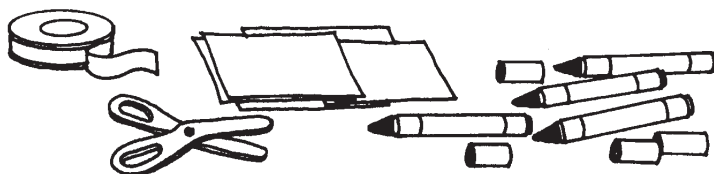

4

6

Tabel cu fructe

Scop: Utilizarea tabelelor este o modalitate eficientă de organizare, expunere și comparare a informațiilor. Folosind imagini, linii sau bare, un tabel indică relațiile care există între variante. Interpretarea tabelelor necesită numeroase deprinderi: de comunicare, de clasificare, de corespondență, simbolizare și măsurare.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Copiii învață să-și dezvolte opinii prin utilizarea cunoștințelor proprii. Părinții care întreabă copiii cu un anumit scop care sunt preferințele și opiniile lor despre subiectele zilnice, încurajează dezvoltarea lor sănătoasă. Informați părinții când doriți să începeți această activitate, care se poate întinde pe o săptămână sau mai mult. Cereți-le copiilor să strângă date acasă, prin colectarea numelor de fructe pe care le preferă membrii familiei. Includeți aceste informații într-un grafic.

Materiale:

bucăți mici de hârtie (de aceeași culoare)

foarfecă

coli mari de hârtie

lipici

reviste vechi

bandă.

Mod de pregătire:

1. Fie desenați fructe, fie decupați imagini din reviste vechi.
2. Dați-i fiecărui copil o bucată mică de hârtie (destul de mare pentru a avea loc pentru o imagine cu un fruct desenat sau decupat de dumneavoastră).
3. Începeți această activitate din timpul gustării, când le veți oferi copiilor o varietate de fructe. Discutați cu ei despre fructele lor preferate.

Activitatea: Cereți-le copiilor să selecteze o imagine cu fructele lor preferate și să o lipească pe bucata de hârtie.

Sortați imaginile după tipurile de fructe. Numărați hârtiile corespunzătoare fiecărui tip de fruct. Care fruct are cele mai multe hârtii? Care are cele mai puține? Aranjați fructele în ordine, de la cele cu cel mai mare număr de preferințe la cele cu cel mai mic număr de preferințe. Prindeți imaginile pe o coală mare de hârtie, iar pe aceasta afișați-o pe perete, realizând o ilustrare grafică a fructelor favorite ale copiilor.

Cereți-le copiilor să interpreteze grila. Care fruct este cel mai preferat în clasă? Care este cel mai puțin preferat?

Extensii și variante:

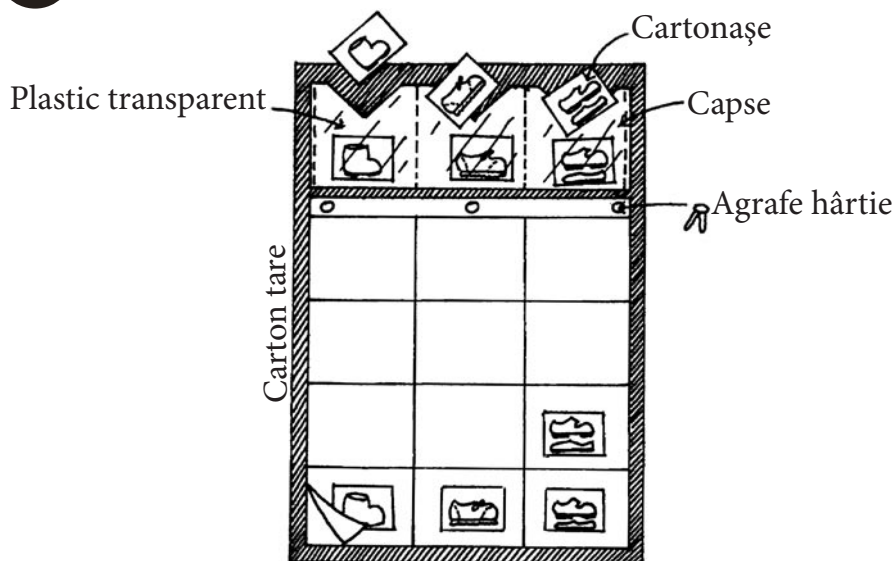
- Alte elemente care pot fi subiectul unor tabele sunt zilele de naștere, numărul de membri ai familiei, numărul de fete și băieți din clasă, vremea de-a lungul unei luni.
- Alți copii pot veni ei înșiși cu propriile idei de a realiza o grilă. Încurajați copiii printr-un brainstorming să vină cu sugestii referitoare la conținutul unei grile.

Zile de naștere	
Ianuarie	6
Februarie	
Martie	
Aprilie	
Mai	
Iunie	
Iulie	
August	
Septembrie	
Octombrie	
Noiembrie	
Decembrie	

Zilele săptămânii

L	M	M	J	V	S	D

[illegible]

Scop: Această piesă simplă de echipament este un sprijin pentru a încuraja copiii să conducă anchete ale căror rezultate să fie prezentate sub forma unei grile. Este un dispozitiv folosit de copii pentru a colecta și înregistra informațiile obținute de la colegii de clasă. Experiențele timpurii ale comparării, clasificării și comunicării dezvoltă deprinderi importante pentru matematică și științe.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Copiii vor ajunge să aprecieze importanța matematicii în viața cotidiană, dacă părinții le vor arăta diferite moduri în care informația este prezentată cu ajutorul graficelor și tabelelor. De exemplu, părinții pot să le arate copiilor ilustrații din ziare și reviste care reprezintă grafice, tabele și rezultate ale unor sondaje. Pot, de asemenea, să realizeze un tabel simplu, în care să înregistreze activitățile zilnice sau preferințele familiei. Este mai bine să nu se folosească foi de aritmetică, cu copiii mici. Ele îi copleșesc pe copii și deseori îi determină să nu agreeze matematica. Aceste activități de instrucție contrazic modul firesc în care copiii mici învață matematica.

Material:

carton gros de 22 cm/28 cm	capsator
cariocă sau benzi colorate	hârtie
riglă	benzi
plastic transparent gros	cuie fără floare sau clame.

Mod de pregătire:

1. Folosiți o bucată de carton gros de 22 cm/28 cm. Trasați 3 coloane verticale la distanță de 6 cm cu o cariocă groasă sau cu o bandă colorată.
2. Tăiați o bucată de plastic transparent gros și capsăți-1 pe carton, astfel încât să obțineți 3 buzunare. Tăiați o gaură în formă de V pe fiecare buzunar.
3. Împărțiți 3 sau 4 coli de hârtie de 20 cm lungime în 3 coloane verticale și 4 rânduri orizontale.
4. Utilizați 3 clame de hârtie pentru a fixa hârtia pe carton. Acoperiți părțile pe unde ies clamele fixatoare din hârtie cu o bandă pentru a nu se zgâria copiii.
5. Desenați 3 imagini mici și puneți-le în fiecare din cele 3 buzunare, pentru a le arăta copiilor care sunt posibilitățile de alegere în anchetă (ghete, teniși, pantofi).
6. Realizați 5-6 copii ale fiecăreia din cele trei imagini, copiii putând astfel alege imaginea care se potrivește cu încălțăminte pe care o poartă.

Activitatea: Invitați 2 copii să lucreze în echipă, pentru a colecta și înregistra informațiile referitoare la tipul de încălțăminte pe care îl poartă copiii din clasă. Cei care conduc ancheta se simt foarte importanți când trebuie să poarte după ei cartonul de înregistrare și cartonașele cu imagini. În timp ce se plimbă printre copii în cadrul activităților pe centre, ei trebuie să întrebe 5 până la 8 copii: „Porți teniși, ghete sau pantofi azi?”, apoi să invite copiii întrebați să-și aleagă imaginea corespunzătoare. În timp ce copilul intervievat îl urmărește, reporterul prinde imaginea pe carton în coloana corespunzătoare. Se lucrează bine cu un grup de 5 până la 8 copii, deoarece grupul este suficient de mic pentru a completa grila relativ repede, dar este suficient de mare pentru ca grila să indice diferențele dintre cantități. Când ancheta a ajuns la concluzii, coala de hârtie pe care s-au înregistrat datele poate fi pusă pe o tablă. În alte anchete, copiii pot alege singuri imaginile care indică răspunsurile lor la întrebările reporterilor și le pot aplica ei înșiși pe coala de carton.

Extensii și variante:

- Creați un Colț al anchetei. Scrieți pe fiecare grilă titlul, numele copiilor și data anchetei. Plasați grila la nivelul ochilor copiilor. Când apar grile noi, plasați-le pe cele vechi în Camera Părinților.
- Alte sugestii de subiecte de anchetă: sucuri, culori, centre de activitate, teme preferate.

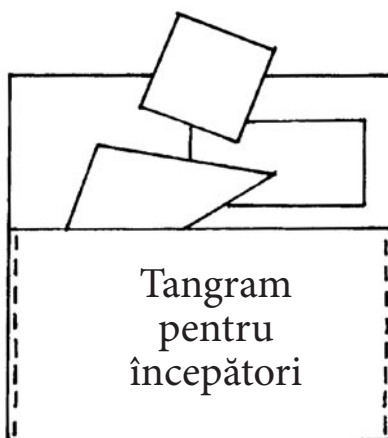
Tangram pentru începători

Scop: Tangram-urile sunt jocuri din timpuri vechi din China. Jocul tradițional este compus din 7 piese (2 triunghiuri mari, 1 triunghi de mărime medie, 2 triunghiuri mici, 1 pătrat și 1 romb). Tangramul tradițional este prea dificil pentru copiii mici (și chiar pentru mulți adulți!). Întrucât utilizarea tangram-ului ajută la înțelegerea relațiilor spațiale, merită totuși ca jocul să fie adaptat pentru vârste mici. Acest joc este o adaptare pentru copii de 3 și 4 ani. Include 3 forme geometrice mari (un pătrat, un triunghi, un dreptunghi) și puzzle-uri pentru a utiliza formele. Sunt atașate tiparele celor 3 piese ale setului de tangram și 4 puzzle-uri.

Materiale:

foarfecă
creion
riglă
cariocă neagră

hârtie colorată cartonată
hârtie albă
tipare de pătrat, triunghi, dreptunghi.

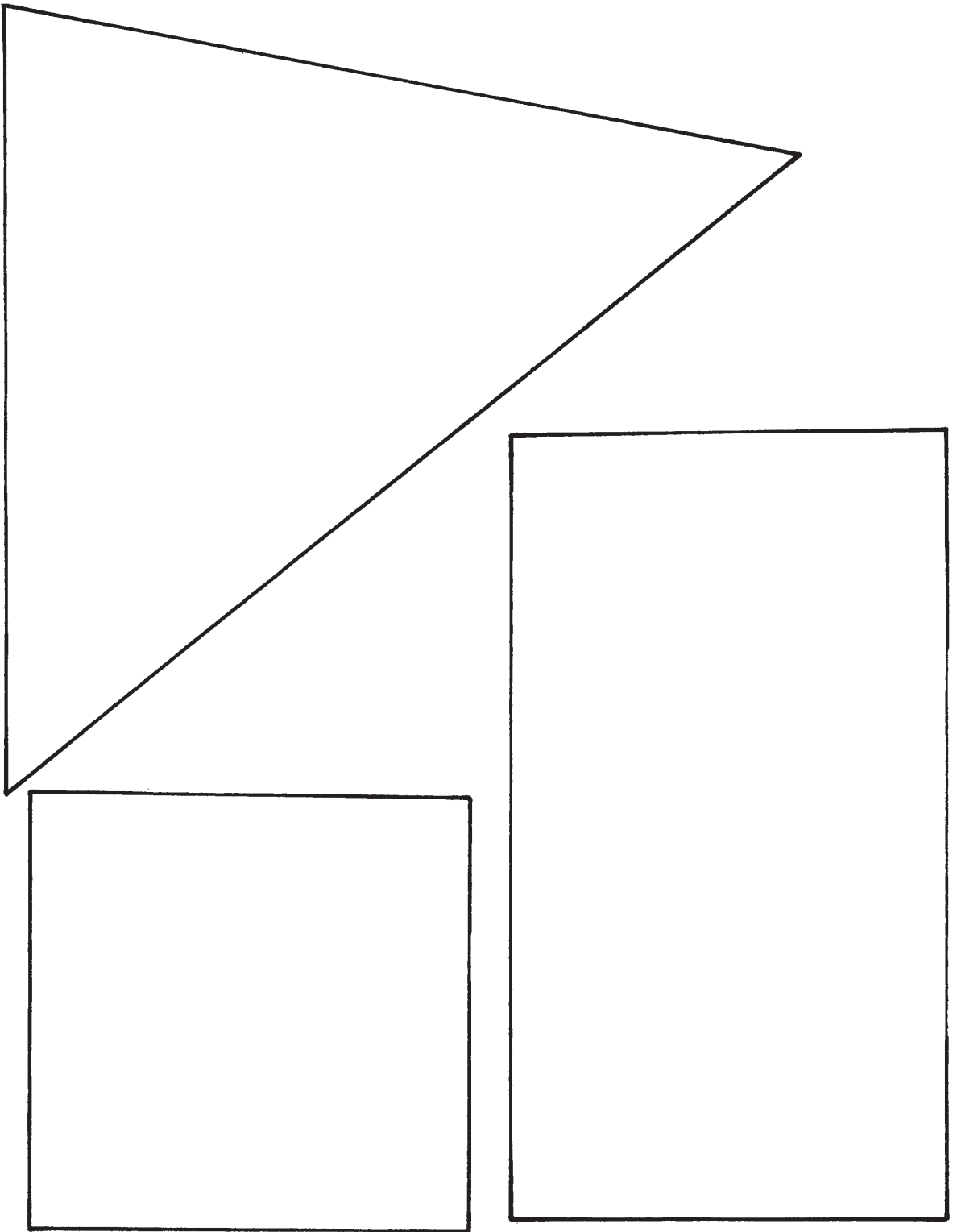
LEGĂTURA CU FAMILIA

Informați familiile despre activitățile cu tangram înainte de a le prezenta copiilor. Solicitați voluntari care să vă ajute să tăiați formele. Ar fi ideal dacă ar exista câte un set pentru fiecare copil. Voluntarii din familii ar putea face ca acest lucru să se întâmple!

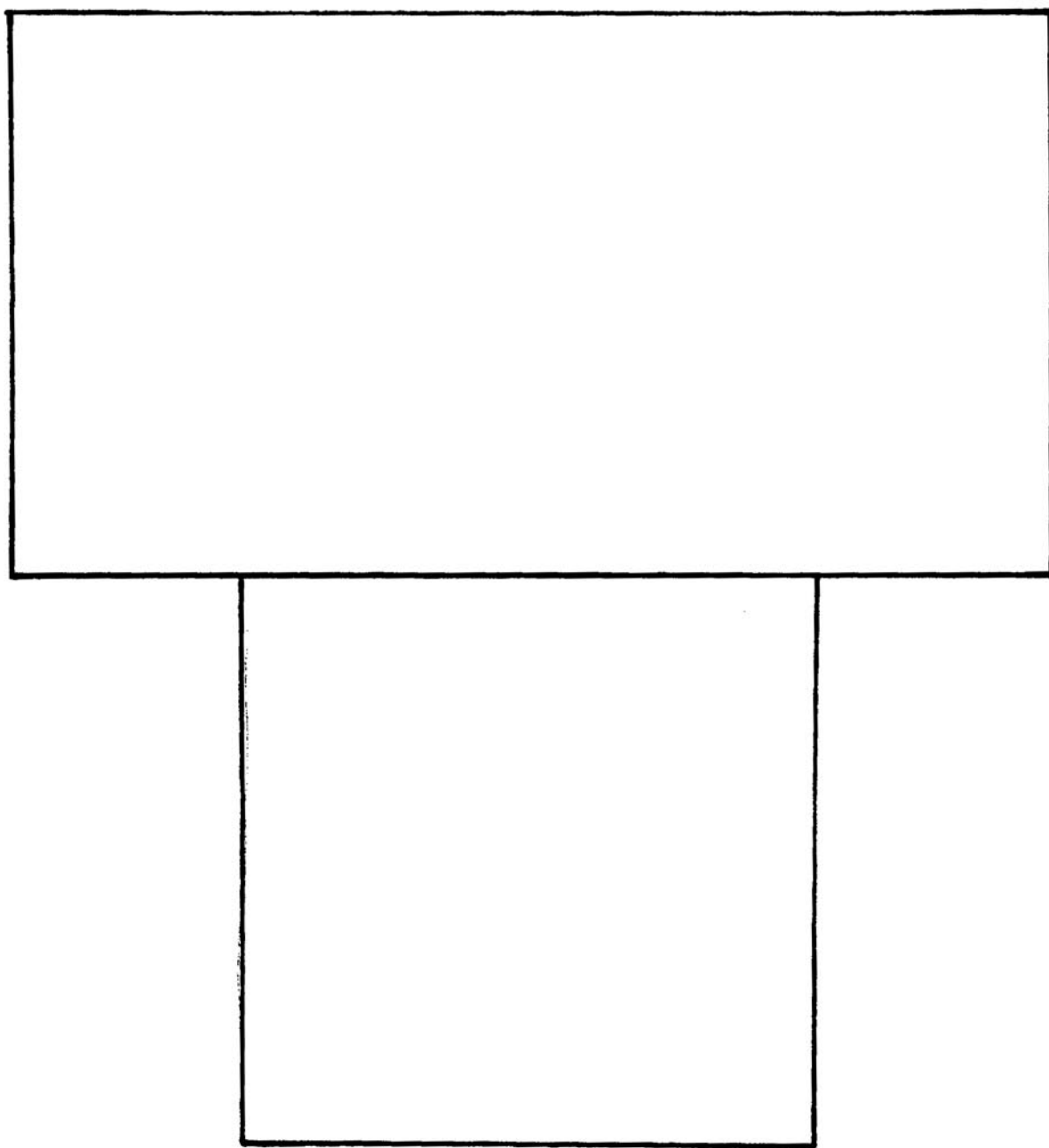
Mod de pregătire:

1. Tăiați din hârtie colorată cartonată tangram-ul pentru începători, folosind tiparele atașate. Piesele de tangram pot fi trase în plastic sau acoperite cu hârtie transparentă, dacă există.
2. Păstrați fiecare set de tangram pentru începători în câte un plic separat.
3. Copiați puzzle-urile pe hârtie albă. Îngroșați liniile puzzle-ului cu o cariocă neagră.

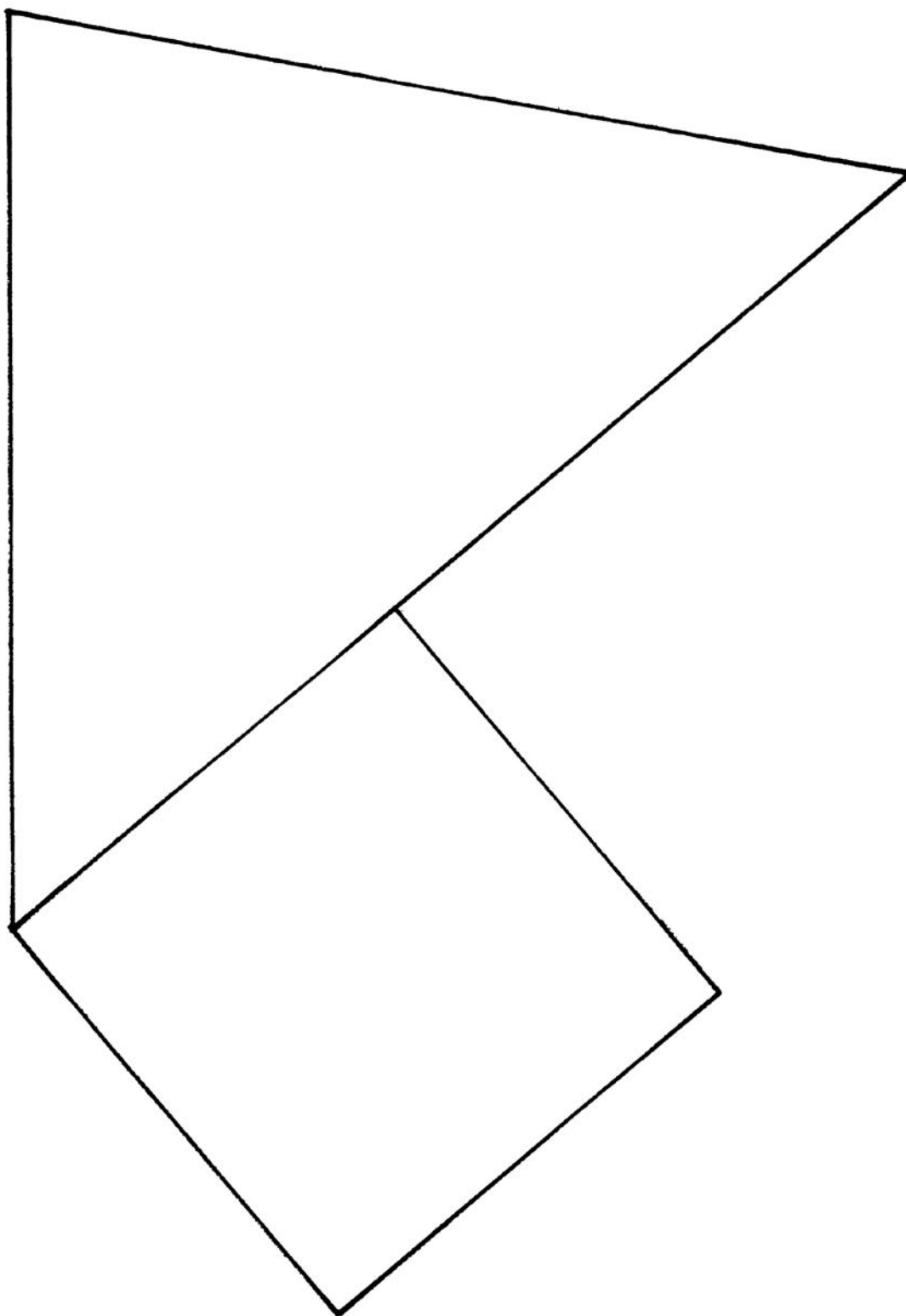
Activitatea: Activitatea de explorare a formelor, mărimii și relațiilor spațiale dintre cele 3 piese este plină de satisfacție și răsplată. Copiii vor fi încântați să manipuleze piesele de tangram. Primul pas în stabilirea conceptelor geometrice este acela de a le da copiilor formele și a-i lăsa singuri să le exploreze. Folosirea tangram-ului este o sarcină individuală, dar puteți forma grupuri mici de activitate, lăsând 3 copii să lucreze cu puzzle-urile tangram-ului. Fiecare copil primește un puzzle și manipulează formele tangram-ului, astfel încât să se potrivească în forma indicată de puzzle. Unele puzzle-uri sunt construite pentru 2 piese, dar pot fi și altele de 3 piese. Pe lângă faptul că tangram-urile îi pun pe copii să gândească și să rezolve probleme, ele sunt foarte bune pentru dezvoltarea de mai departe a percepției vizuale și deprinderilor motrice fine.

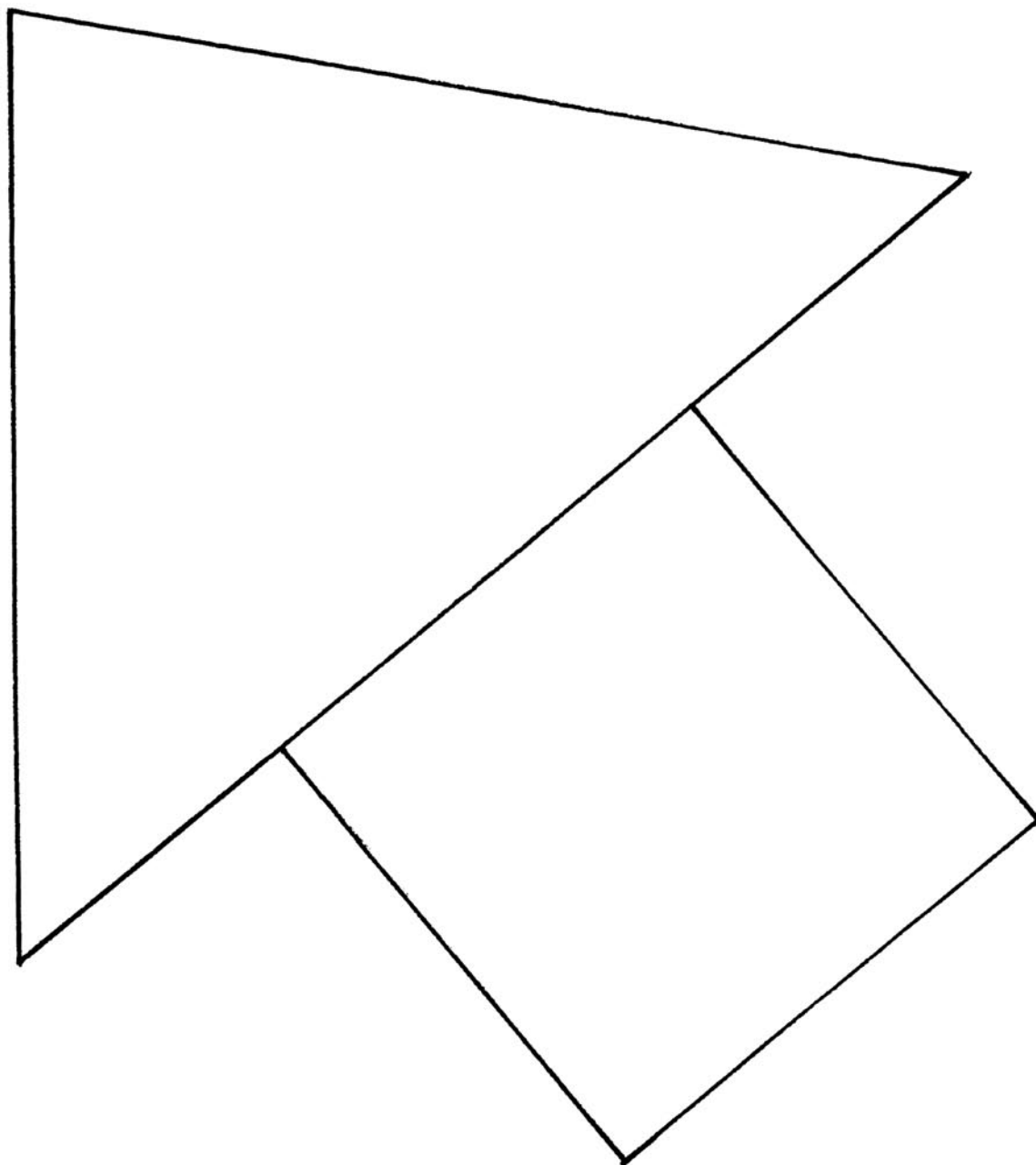
Piese de puzzle

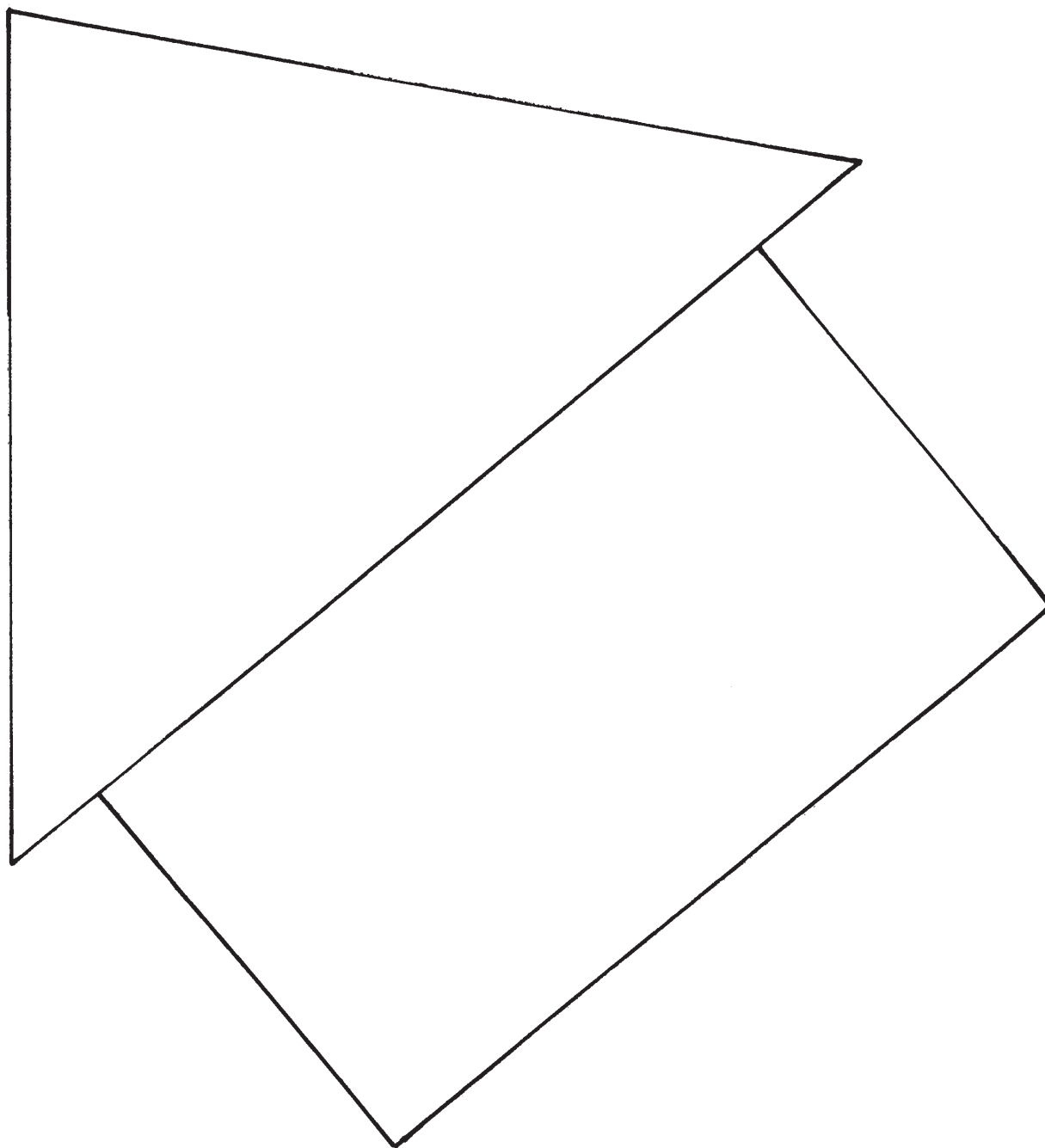
Puzzle din tangram pentru începători

Puzzle din tangram pentru începători

Puzzle din tangram pentru începători

Puzzle din tangram pentru începători

5 — 6

Tangram de nivel mediu

Scop: În programele de educație timpurie, cadrele didactice le oferă copiilor experiențe variate în domeniul geometriei. Aceste experiențe încep cu explorarea obiectelor familiare (cuburi și cutii de conserve) și continuă cu manipularea altor forme, cum sunt tangram-urile pentru începători. Prin utilizarea tangram-urilor, copiii vor începe să învețe conceptele de mărime, formă și simetrie. Tangram-urile ajută la dezvoltarea și înțelegerea de către copii a proprietăților și relațiilor geometrice. Această activitate este o adaptare a setului clasic de tangram. Aici se folosesc 3 piese.

Materiale:

foarfecă
hârtie albă

cariocă neagră
hârtie colorată cartonată.

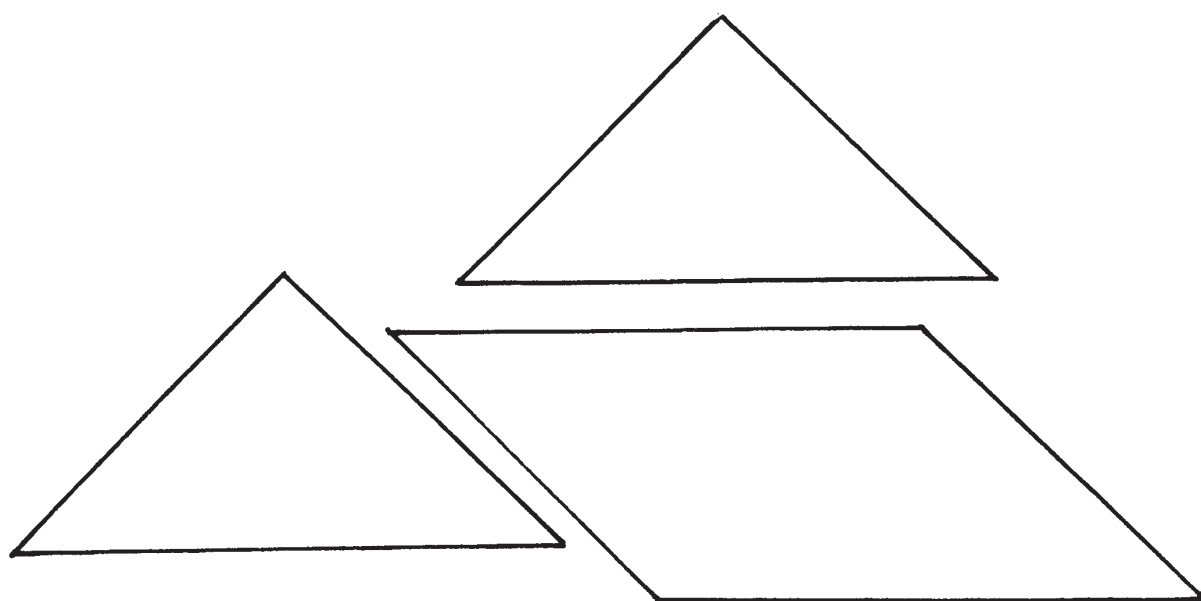
Mod de pregătire:

1. Tangram-urile de nivel mediu includ 2 piese mici triunghiulare și un romb.
2. Păstrați fiecare set de piese de tangram în câte un plic separat.
3. Folosind tiparele atașate, realizați formele din hârtie colorată cartonată. Acestea pot fi îmbrăcate în plastic sau hârtie transparentă. Copiați formele pe hârtie albă și îngroșați liniile de contur cu cariocă neagră.

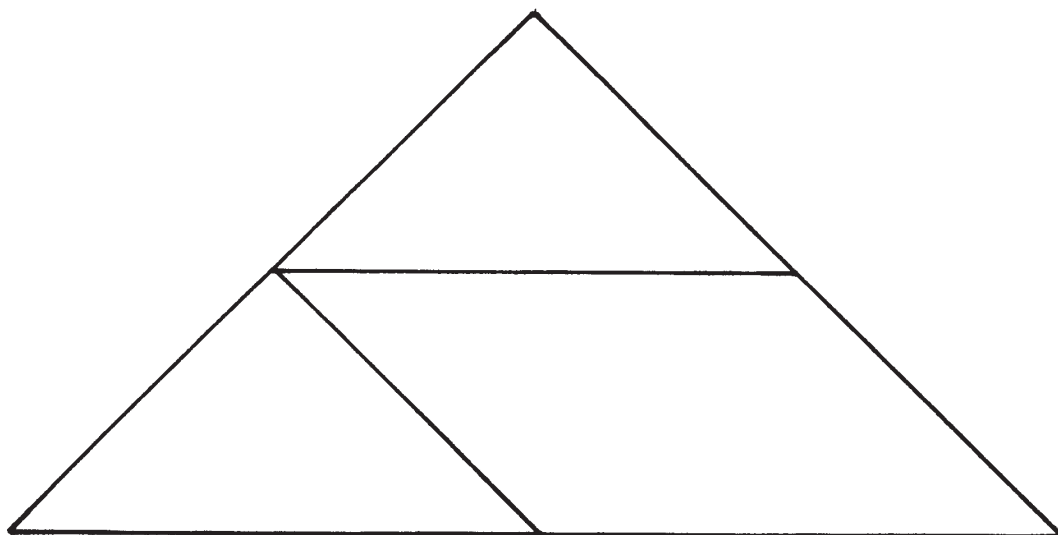
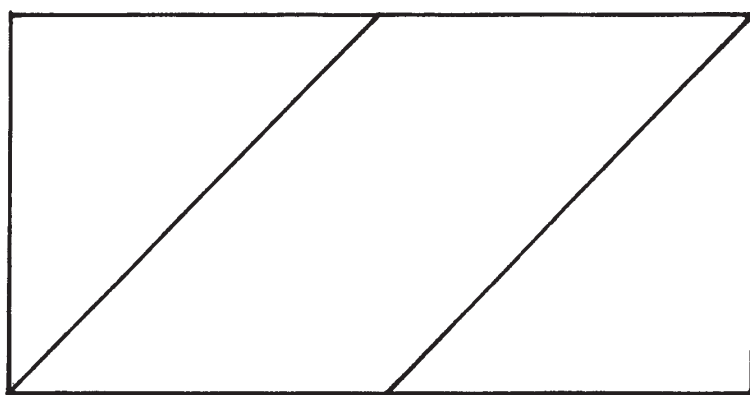
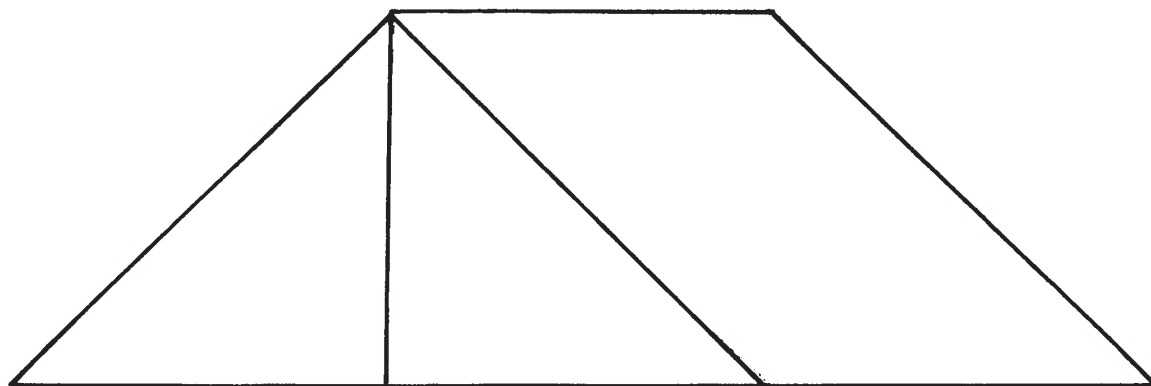
Activitatea: Obiectivul stabilit pentru copii este acela de a explora și experimenta multitudine de relații spațiale cuprinse în această activitate. Învățarea numelor formelor este întâmplătoare, dar se va realiza folosind tangram-urile. Copiii pot lucra fie singuri, fie în grupuri de 3. Ei manipulează 3 piese pentru a le încadra în figura descrisă de puzzle. Încurajați copiii să se joace cu tangram-urile și să realizeze noi modele.

Extensii și variante:

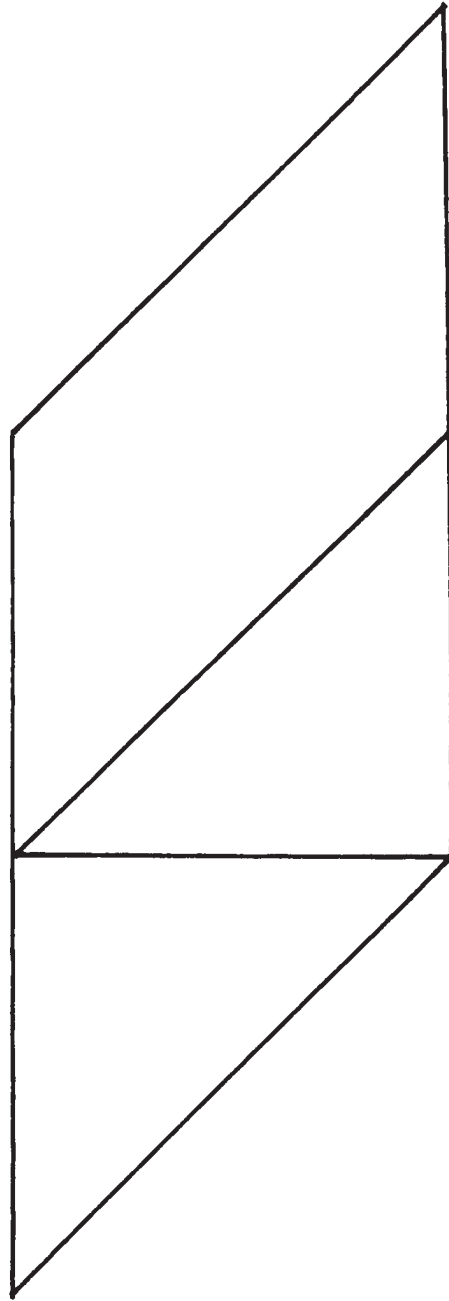
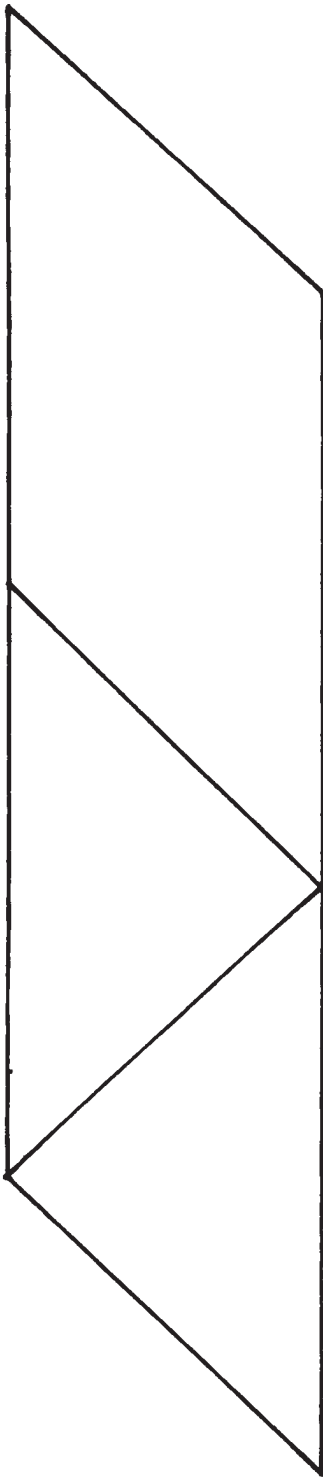
- Încurajați copiii să realizeze ei înșiși puzzle-uri. Pe măsură ce ei singuri descoperă noi forme de puzzle, ajutați-i să le deseneze conturul pe hârtie albă. Puneți la dispoziția tuturor copiilor noile puzzle-uri create.

Piese de puzzle

Puzzle din tangram de nivel mediu

Puzzle din tangram de nivel mediu

6

Tangram de nivel avansat

Scop: Bazându-se pe experiența anterioară, unii copii pot fi pregătiți să folosească toate cele 7 piese ale tangram-ului, fie pentru a explora formele pe care le-au format anterior (un pătrat, un triunghi dreptunghic, un dreptunghi ș.a.), fie să realizeze noi design-uri.

Materiale:

foarfecă

hârtie albă

cariocă neagră

hârtie colorată cartonată.

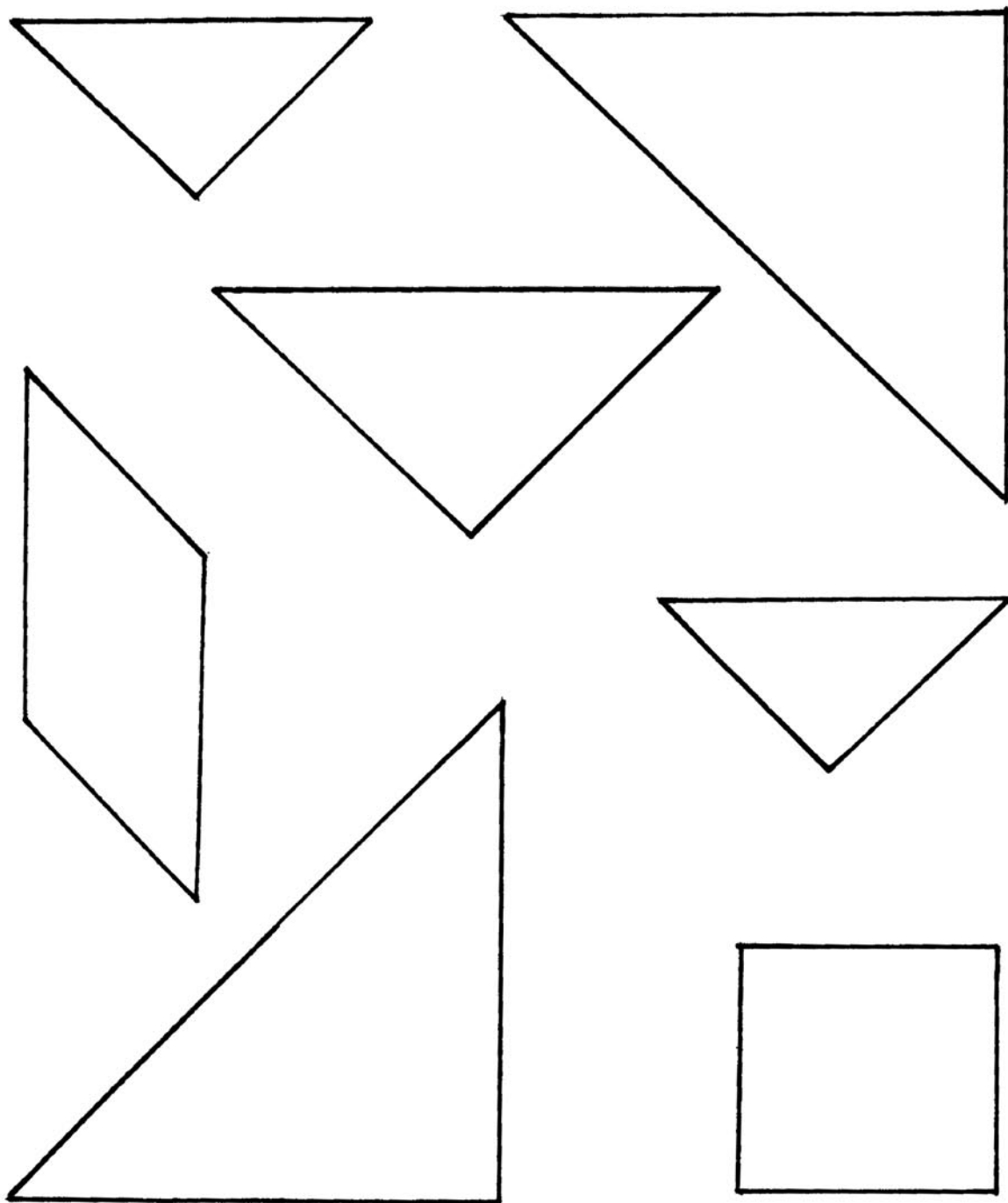
Mod de pregătire:

1. Tăiați 7 piese (2 triunghiuri mari, 1 triunghi de mărime medie, 2 triunghiuri mici, 1 pătrat și un romb). Utilizați tiparele atașate. Îmbrăcați piesele în plastic sau hârtie transparentă.
2. Realizați copii ale puzzle-urilor atașate pentru fiecare copil.
3. Strângeți cele 7 piese de tangram de nivel avansat într-un plic.

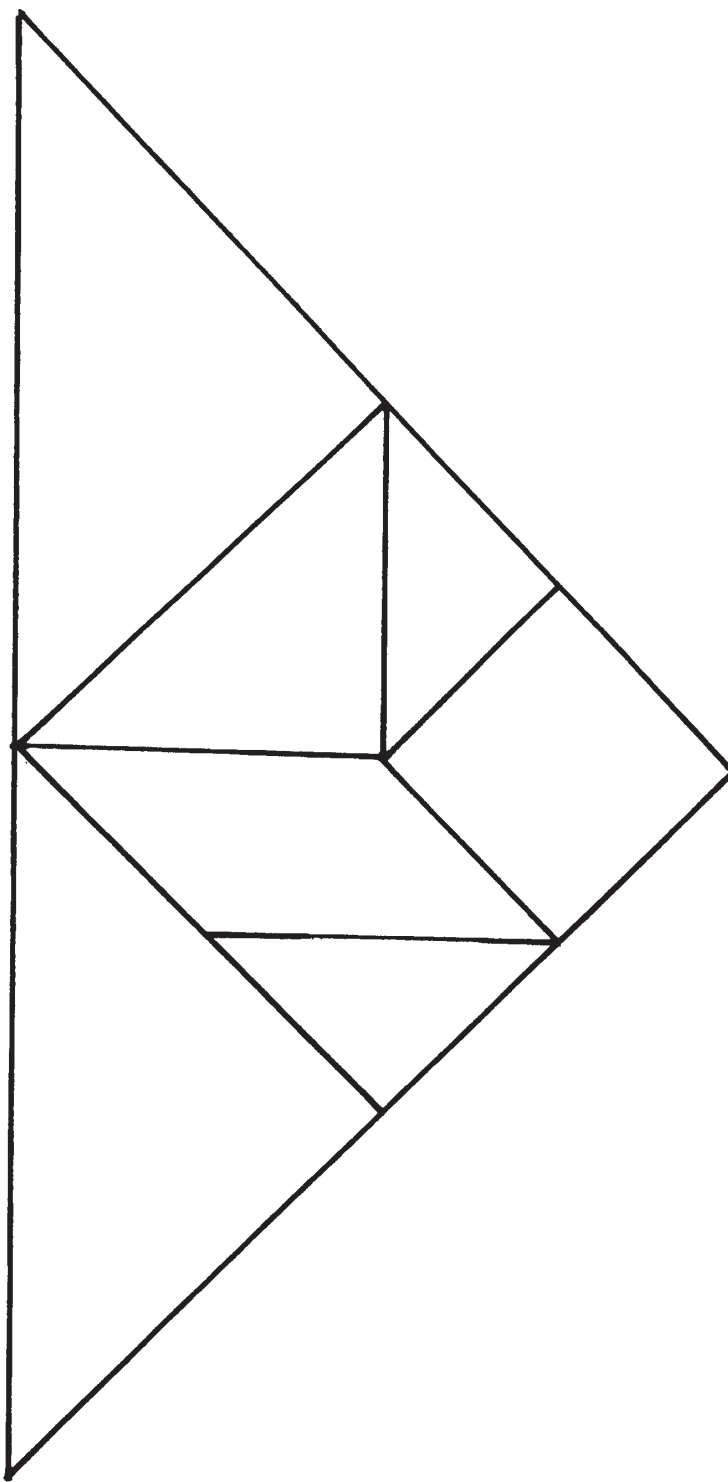
Activitatea: Pentru a demonstra rearanjarea combinațiilor diferite în scopul realizării de forme familiare, cereți-le copiilor să folosească toate cele 7 piese pentru a completa puzzle-urile 1 și 2. Dacă nu reușesc sau se plictisesc de acestea, înseamnă că s-ar putea să aibă nevoie de mai mult timp pentru a explora combinațiile tangram-urilor de nivel mediu. Ulterior vor apărea și răspunsurile pentru puzzle-urile 1 și 2.

Extensii și variante:

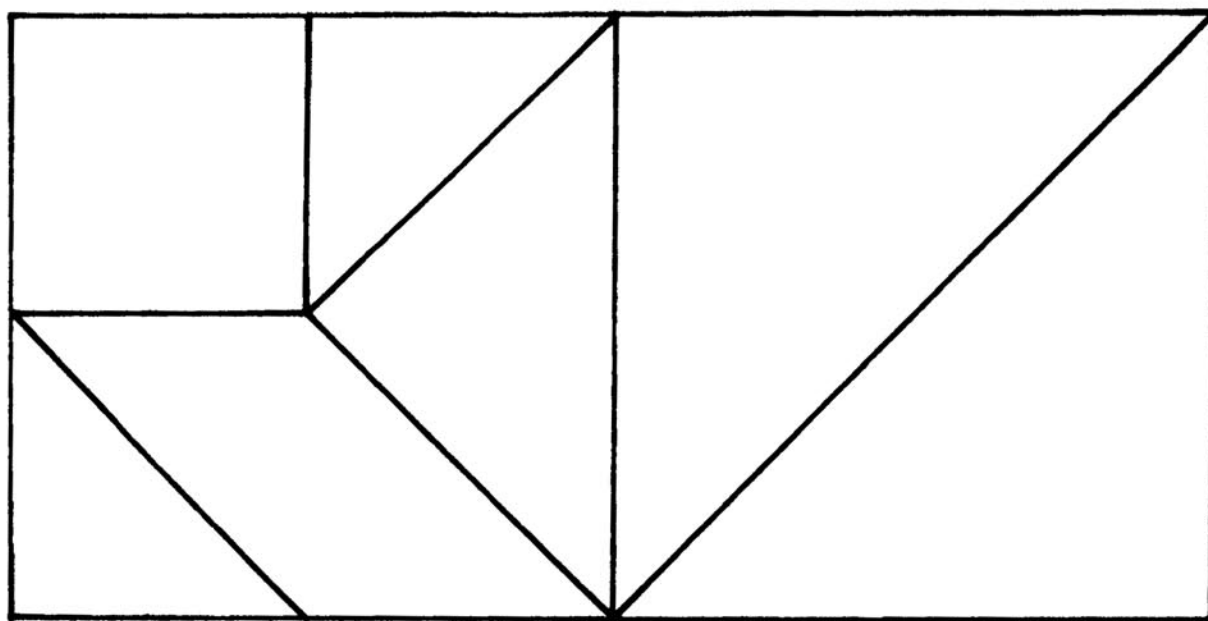
- După explorarea liberă a formelor, cereți-le copiilor să utilizeze 3 dintre cele mai mici triunghiuri pentru a realiza un pătrat. Copiii își vor folosi deprinderile de rezolvare a problemelor, pentru a manipula piesele de puzzle, astfel încât să se încadreze în forme. Prin exercițiu pot ajunge să realizeze un trapez și un paralelogram.
- Spuneți-le copiilor că vor avea șansa să devină proiectanți (designeri) ai unor puzzle-uri. Lăsați copiii să realizeze propriile designuri pe hârtie de mărime standard. Când termină un design care le place, cadrul didactic poate să traseze conturul creației lor pe hârtie. (Pot fi delimitate toate piesele dinăuntru și din afara puzzle-ului.) Unii copii pot chiar să-și semneze lucrările. Apoi pot să denumească designul realizat și să înscrie numele pe hârtie. Acoperiți produsul final cu hârtie transparentă și așezați-l în centrul de activități manipulative, în vederea folosirii lui în viitor.

Piese de puzzle

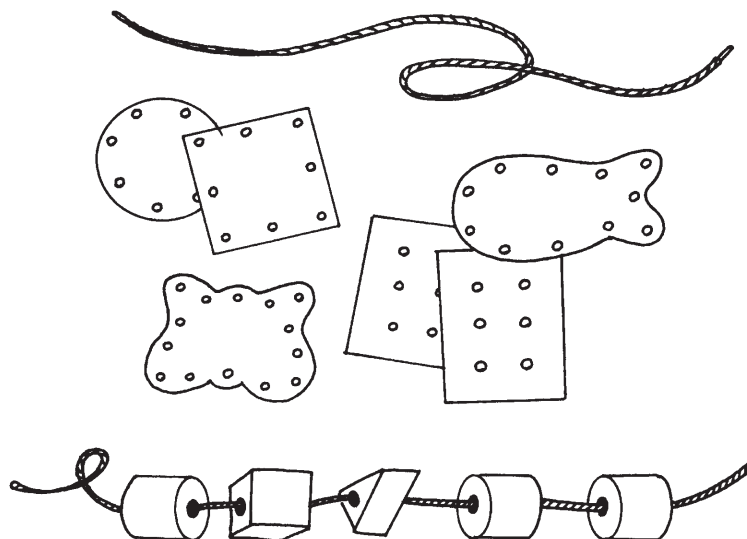
Tangram nr. 1 de nivel avansat

Tangram nr. 2 de nivel avansat

Cartonașe pentru cusut și table de lemn pentru îmbrăcat

3 — 5

Scop: Această activitate consolidează coordonarea oculo-motorie și asigură exersarea relațiilor spațiale. Copiii învață deprinderi esențiale de îmbrăcare, ce contribuie la dezvoltarea simțului independenței și totodată asigură conștientizarea modului în care lucrurile se potrivesc. De asemenea, deoarece copiii mici învață deprinderea de a se încheia, iar cei mai mari de a tăia, activitatea furnizează exersarea motricității fine.

Material:

carton gros

sfoară sau șireturi vechi

haine vechi cu diferite tipuri de încheietori

foarfecă

mărgel de lemn

table de lemn

ciocan și nasturi sau capse.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Amintiți-le părinților că dezvoltarea deprinderilor care îi ajută pe copii să devină mai independenți este un scop important pentru perioada copilăriei timpurii. Este nevoie de timp și răbdare pentru a le arăta copiilor cum să se îmbrace și a le acorda timp să facă acest lucru, dar merită efortul.

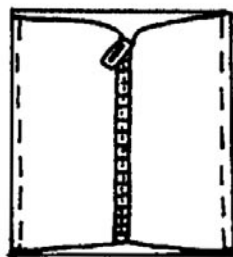
Mod de pregătire:

1. Cartonașele pentru cusut sunt realizate prin tăierea unui carton gros în bucăți de 7 cm/12 cm și compostarea acestora. Cartonașele pentru cusut pot avea forme diferite. Adunați șireturi de la pantofi mai vechi sau sfoară pentru a coase.
2. Tablele pentru îmbrăcat sunt realizate din lemn. Utilizați 6 table de dimensiunile 22 cm/30 cm fiecare.
3. Căutați haine vechi care au fermoar, butoniere cu nasturi, cataramă, capse, șnururi și fundițe. Tăiați fiecare tip de încheiere, lăsând destul material de jur împrejurul încheietorii, pentru a putea fi atașat tablei de lemn.
4. Capsați sau fixați bucățile de material pe tablă.

Activitatea: Cu copiii de 3 ani, începeți să înșirați mărgel mari de lemn. Ei pot să-și realizeze singuri propriile coliere sau doar să se amuze de înșirarea într-un model a unor mărgel colorate. Cartonașele pentru cusut și tablele de lemn pentru îmbrăcat trebuie plasate în centrul de manipulative, unde copiii pot lucra cu ele în ritm propriu. Un cadru didactic observator va asigura sprijin în măsura în care este necesar și va consolida deprinderea prin introducerea de noi cuvinte, cum este cel de *nasture*: „Poți să închei acești nasturi? Unde mai vezi nasturi? Poți să închei nasturii de la puloverul tău?”.

Extensii și variante:

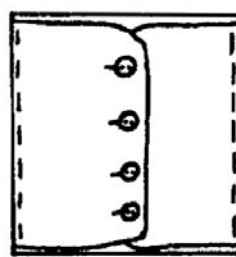
- Asigurați-vă că sunt suporturi de îmbrăcat și pentru fete, și pentru băieți, suficiente pentru a exersa încheierea cu capse, nasturi și fermoare.

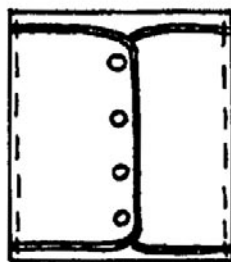
Fermoar

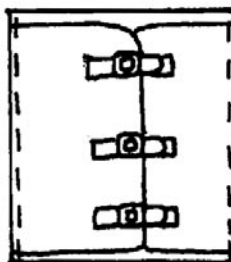
Împletit

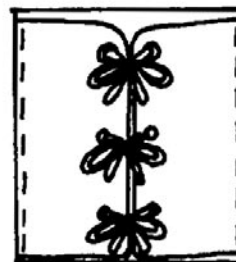
Nasturi

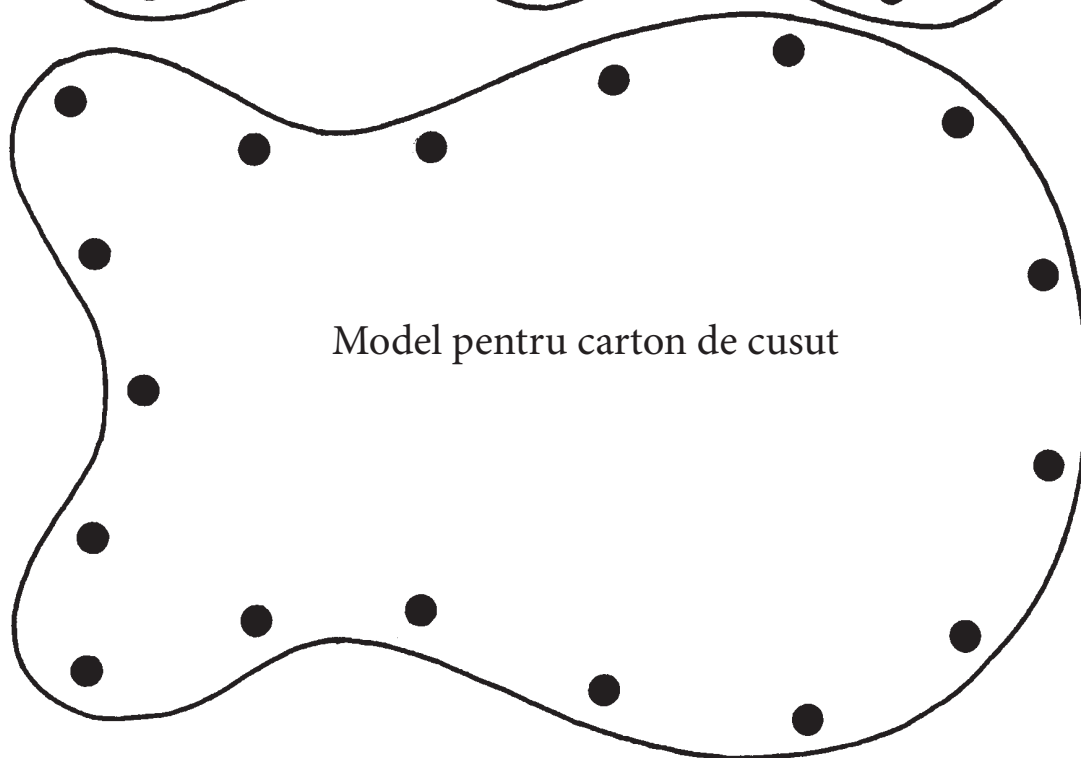
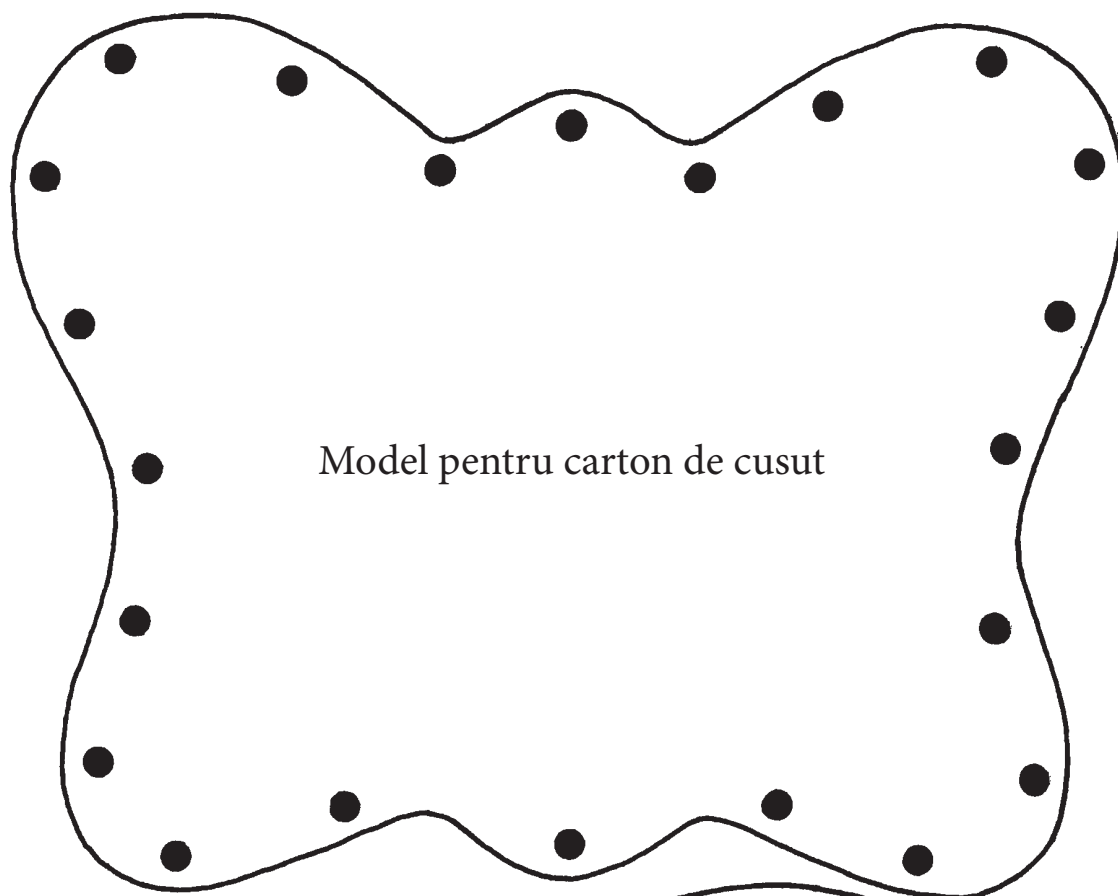
Capse

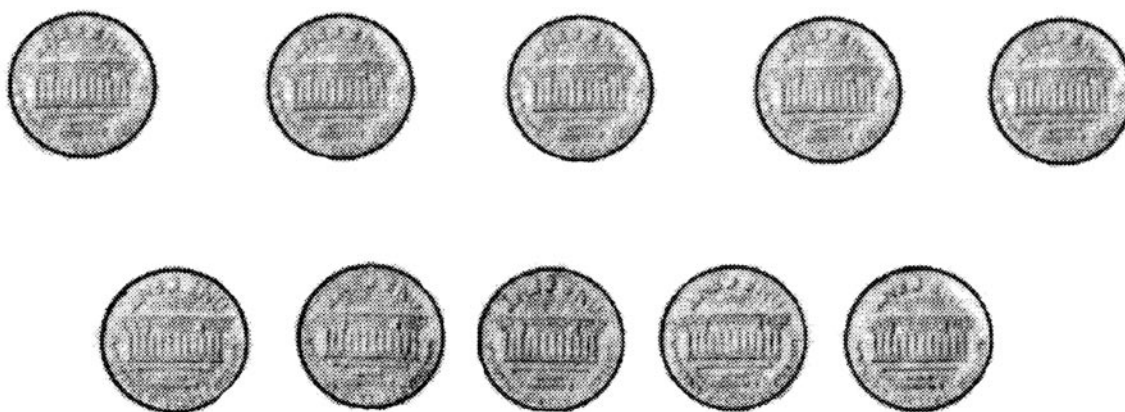
Cataramă

Șiret

Monedele lui Piaget

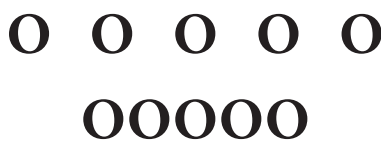

Scop: Aceasta este o simplă activitate care intenționează să verifice opinia lui Piaget, conform căreia copiii mai mici de 6 ani și chiar unii de 7 ani nu înțeleg cu adevărat conceptul de număr. Deși pot să recite numerele în ordine pe de rost, ei nu înțeleg principiul care stă la baza numerației. Această activitate este menită să încurajeze cadrele didactice și părinții în a admite că la vârstă mică, până a ajunge să interiorizeze cu adevărat numerele, copiii au nevoie de timp și de ocazii pentru a manipula, explora, experimenta și descoperi prin utilizarea unor materiale tangibile.

Materiale: 10 cioburi, monede, discuri sau cărți de joc de mărimi identice.

Mod de pregătire:

1. Aranjați pe o suprafață complet netedă 5 cioburi (sau monede, discuri, cărți de joc) pe un rând orizontal, dar la distanță unele de altele. Apoi, sub ele, tot în linie orizontală, aranjați alte 5 cioburi, dar alăturate. Priviți imaginea de mai jos:

Activitatea: Într-un loc liniștit al clasei, luând fiecare copil pe rând, întrebați fără să faceți nici un comentariu: „Aceste rânduri au același număr de cioburi?”. Acceptați orice răspuns vă va da copilul. Veți observa că la această vârstă copiii spun că rândul de sus are mai multe cioburi. În logica unui copil mic, ceea ce pare a avea mai mult chiar are mai mult. Încercați să apropiați cioburile de pe rândul de sus, astfel încât să se aseme-ne cu cel de jos. Întrebați din nou dacă rândurile au același număr de cioburi; în mod obișnuit copilul va răspunde că da. Despărțiți din nou cioburile de pe rândul de sus și repetați întrebarea. Pentru a utiliza această activitate cu un grup mai mare, folosiți o tablă de carton pe care să puteți lipi cioburile în modul prezentat mai sus. Astfel vor putea vedea toți copiii, pentru că tabla poate fi ridicată de cadrul didactic. Nu furnizați răspunsuri „corecte”. E nevoie de timp și experiență pentru a dezvolta la copii concep-tul de echivalență numerică.

Extensii și variante: Luați o bilă de lut și transformați-o într-o clătita netedă. Transforma-ți-o la loc într-o bilă. Întrebați care dintre cele două are mai mult lut: bila sau clătita? Copiii ar putea considera că parcă clătita are mai mult, pentru că ocupă o suprafață mai mare sau, invers, clătita are mai puțin lut pentru că este mai subțire. Dați-i copilu-lui posibilitatea de a lucra cu lutul, pentru a observa din proprie experiență că bila are întotdeauna aceeași cantitate de lut cu clătita din care a fost formată.

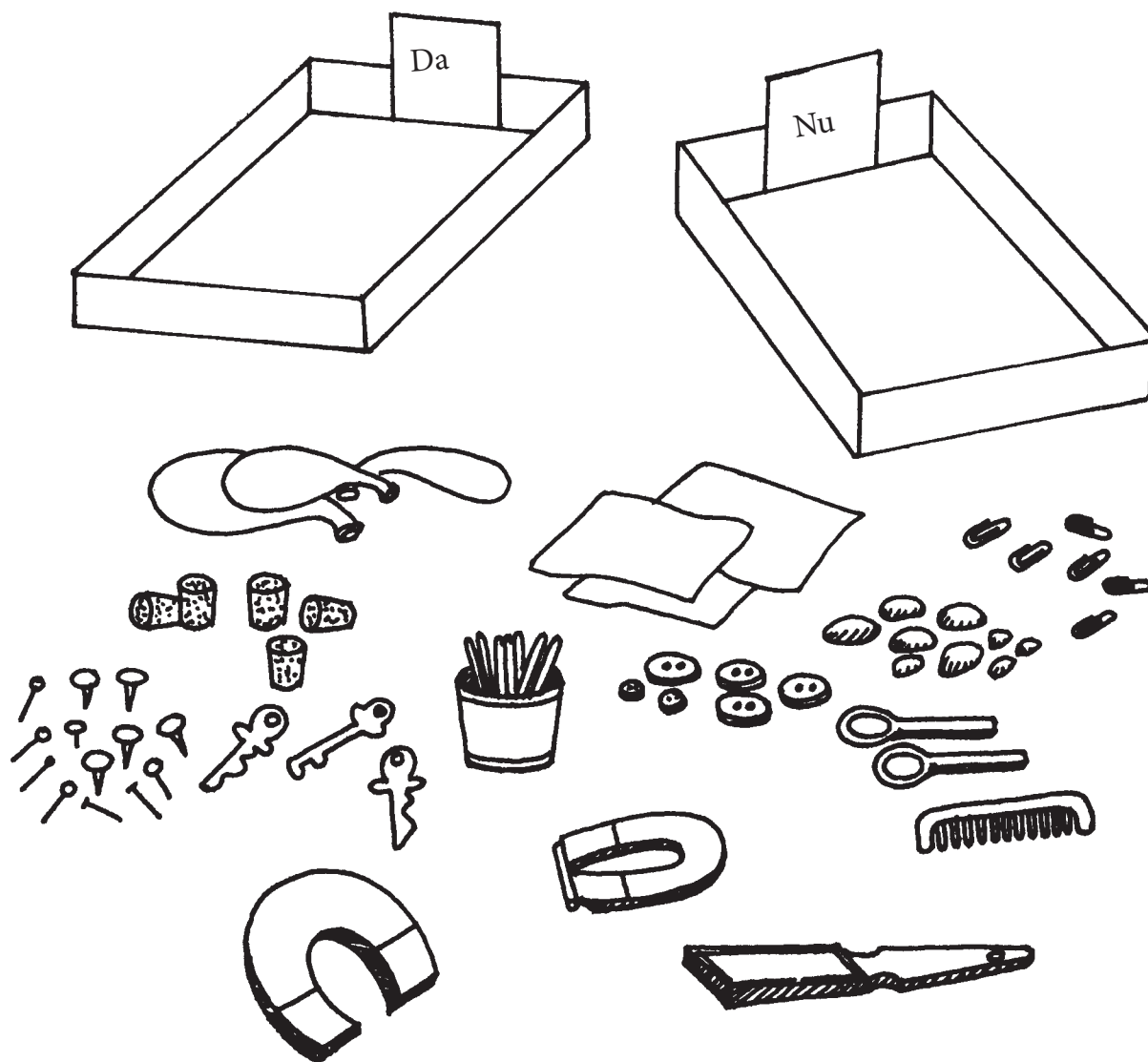
ȘTIINȚE

3

4

Magneți: Da sau Nu

Scop: Această activitate de sortare și clasificare lărgeste aria de înțelegere de către copil a conceptului de magnetism. Prin explorare activă cu ajutorul unui magnet și al unor obiecte, copiii descoperă că magneții atrag unele obiecte, în timp ce pe altele le resping. Pe măsură ce copiii formulează ipoteze, le testează, observă rezultatele și trag concluzii, ei încep să practice investigația și descoperirea științifică.

Mod de pregătire: Plasați cartonașul cu DA pe una dintre tăvițe sau pe o farfurie de carton și cel cu NU pe cealaltă.

Materiale: Adunați obiecte diferite pentru experimentare – unele pe care magnetul le atrage și altele pe care le respinge. Unele exemple de materiale obișnuite pot fi:

plută	pietre	nasturi, chei
benzi de cauciuc	monede	capace de sticlă
lingură de metal	bețe	agrafe de metal

De asemenea, sunt necesare:

- magneți
- 2 cartonașe
- 2 tăvi sau farfurii din carton.

Activitatea: Copiii (în special cei mici) au nevoie de timp pentru propria explorare și descoperire. Curând vor descoperi că magnetul ridică unele obiecte și că nu ridică altele. Când copilul va începe să verbalizeze conceptul, cadrul didactic poate interveni să sprijine jocul, oferind tăvițe cu „da” sau „nu” pentru a sorta obiectele. Mai târziu, punând la dispoziție un alt set de obiecte, copiii vor putea să avanseze ipoteze referitoare la care dintre obiecte vor fi ridicate de magnet și care vor fi respinse. După ce copilul a avansat unele predicții, testați obiectele trecând ușor magnetul pe deasupra lor.

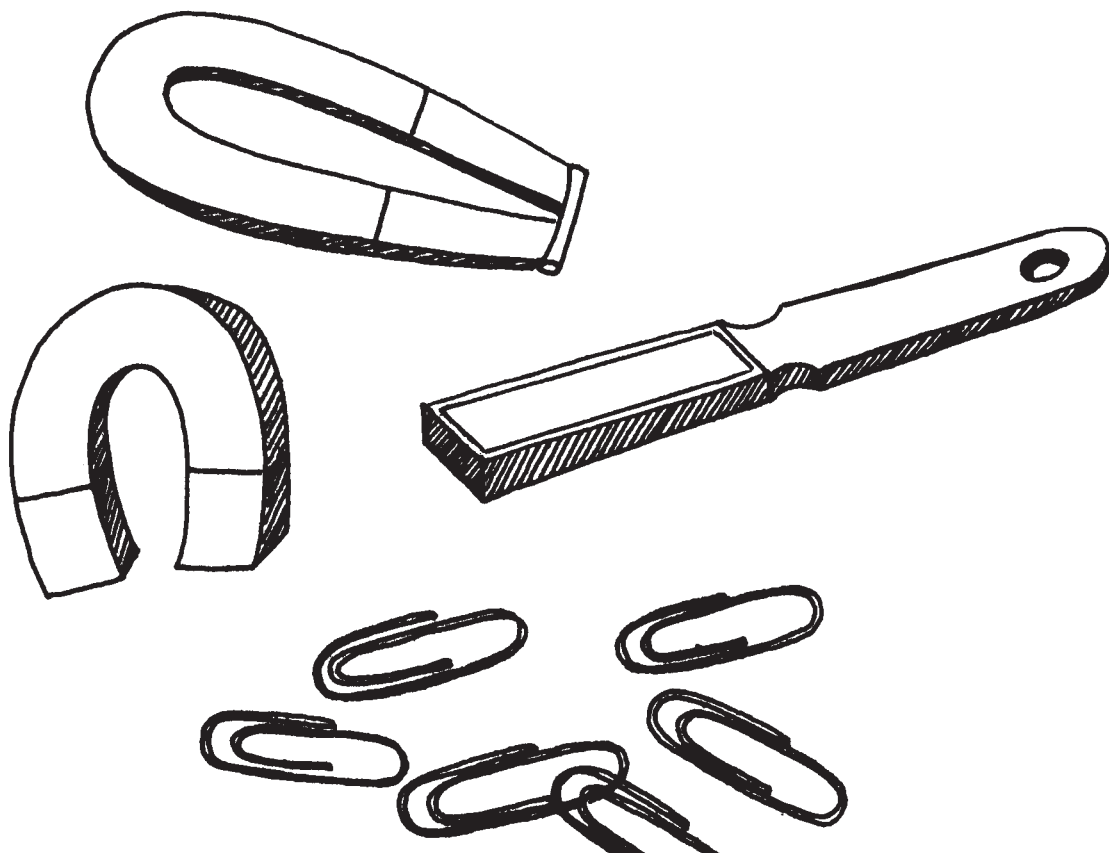
Extensii și variante:

- Utilizați dramatizarea pentru a consolida această experiență. Numiți un copil care să joace rolul unui magnet și un alt copil care să joace rolul unui cui. Dacă magnetul se lipește de obiect, cereți-le copiilor să ridice mâinile. Copiii nu se vor plictisi curând să joace rolul magnetului sau al obiectelor fie magnetice, fie nemagnetice. Este un joc foarte potrivit pentru a evalua modul în care copiii au înțeles care sunt obiectele atrase sau respinse de magnet.

Explorarea magneților de diferite mărimi și forme

5

6

LEGĂTURA CU FAMILIA

Asigurați-vă că aveți magneți disponibili pentru a fi împrumutați de fiecare copil acasă pentru o zi sau două. Fiecare părinte poate semna pentru preluarea setului de magneți în anumite zile, astfel că toți copiii vor avea șansa de a folosi magneții acasă. Explicați-le că acest proces depinde de returnarea magneților de către familii la timp, pentru ca următorul copil care s-a înscris să-i preia, să poată beneficia de ei.

Scop: În această activitate copiii investighează proprietățile magneților. Atunci când explorează locul în care magneții au cea mai mare putere, copiii încep să învețe principiile polarității și cum funcționează magneții. Copiii observă că magneții pot avea diferite forme, mărimi și puteri.

Materiale:

agrafe de birou

3 magneți de diferite mărimi și forme.

Mod de pregătire:

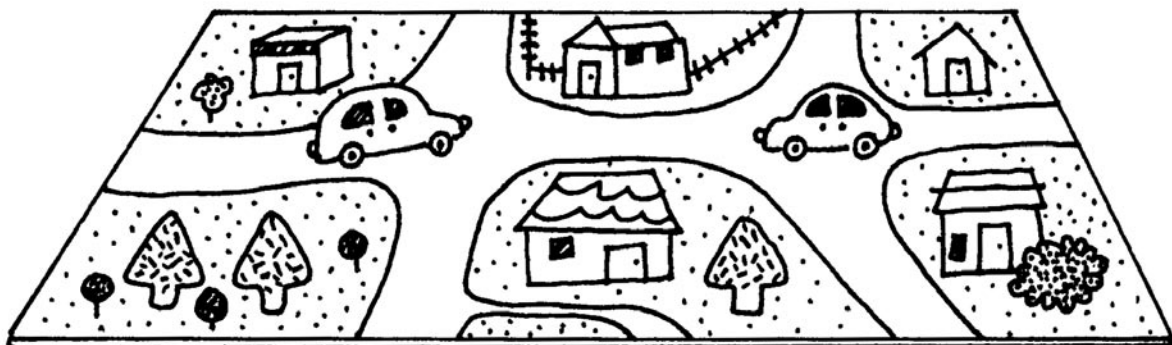
1. Puneți pe masă agrafe de birou și magneți.

Activitatea: Este o activitate pentru grupuri mici, de 2-3 copii, care pe rând vor împărți magneții. Cereți-le copiilor să ridice partea curbată a magnetului în formă de potcoavă pe deasupra unui morman mic de agrafe de birou. Acum cereți-le să îndrepte capetele potcoavei de magnet către agrafe. Încercați acest lucru și cu un magnet dreptunghiular. Cereți-le copiilor să discute despre ceea ce au observat (capetele magnetului atrag agrafele). Urmează apoi încercarea cu un magnet rotund. Rezultatele sunt identice sau diferite?

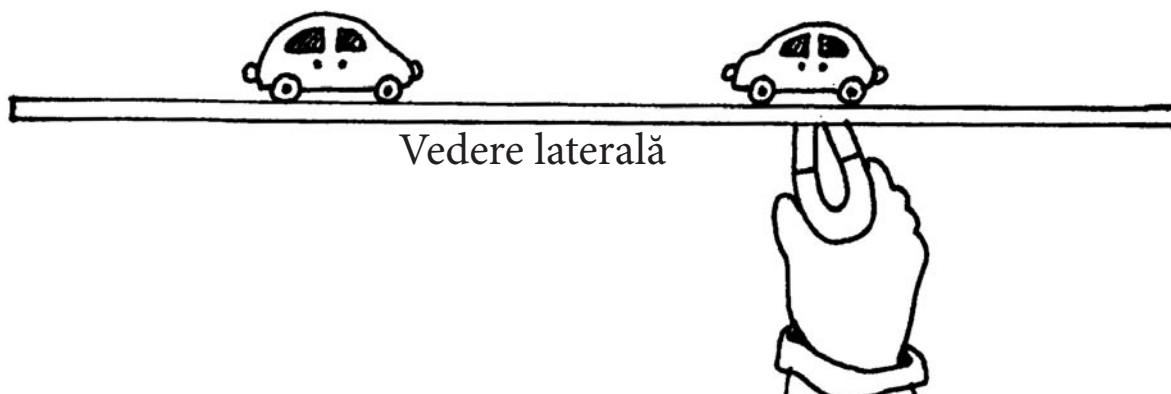
Extensii și variante:

- Folosiți un lanț de agrafe pentru a demonstra puterea magnetului în capete sau poluri. Câte agrafe de birou va atrage magnetul? Magneții mai mari sunt mai puternici decât cei mai mici?
- Porniți în căutarea diverselor obiecte care sunt atrase de magnet. Remarcați când aceste obiecte sunt atrase de magnet.

Explorarea magnetismului

Vedere de sus

Vedere laterală

LEGĂTURA CU FAMILIA

Sugerați-le părinților să pună la dispoziția copilului, dacă este posibil, un magnet cu care să se joace acasă. Folosindu-l, copilul poate să pornească la o „vânătoare cu magnetul” împrejurul casei, pentru a determina care obiecte sunt atrase de magnet. Amintiți-le părinților că această activitate trebuie abordată sub forma unui joc, iar copiii trebuie să fie liberi să exploreze și să experimenteze.

Scop: Pe măsură ce copiii investighează magnetii și conceptul de magnetism, ei încep să realizeze că magnetul are un anumit efect asupra obiectelor. Deși atracția magnetică nu poate fi văzută sau simțită, efectele ei sunt vizibile și perceptibile. Prin participarea la această activitate, copiii pot experimenta contactul dintre magnet și diverse obiecte familiare, pentru a observa care dintre acestea sunt atrase și care sunt respinse de magnet.

Material:

cutii mici de carton sau plastic

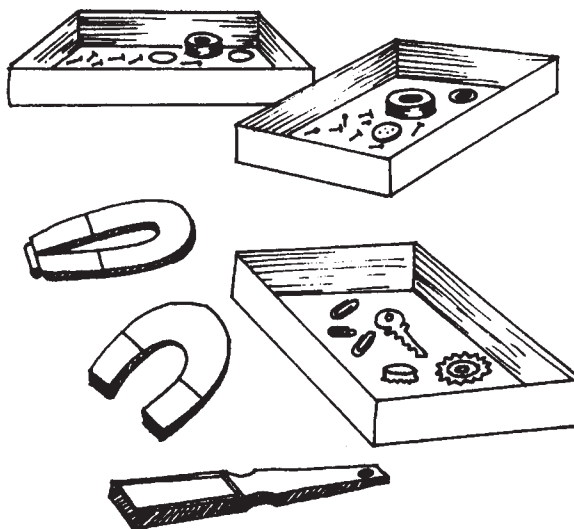
obiecte metalice: agrafe de birou, cuie, șuruburi, piulițe etc.

3-4 magneti.

Mod de pregătire:

1. Strângeți cutii mici din carton sau plastic.
2. Puneți obiectele metalice obișnuite în cutii, inclusiv agrafele de birou, cuiele, plăcuțe de metal, șuruburi, piulițe etc.
3. Puneți la dispoziție cel puțin 3 sau 4 magneti pentru fiecare grup mic.

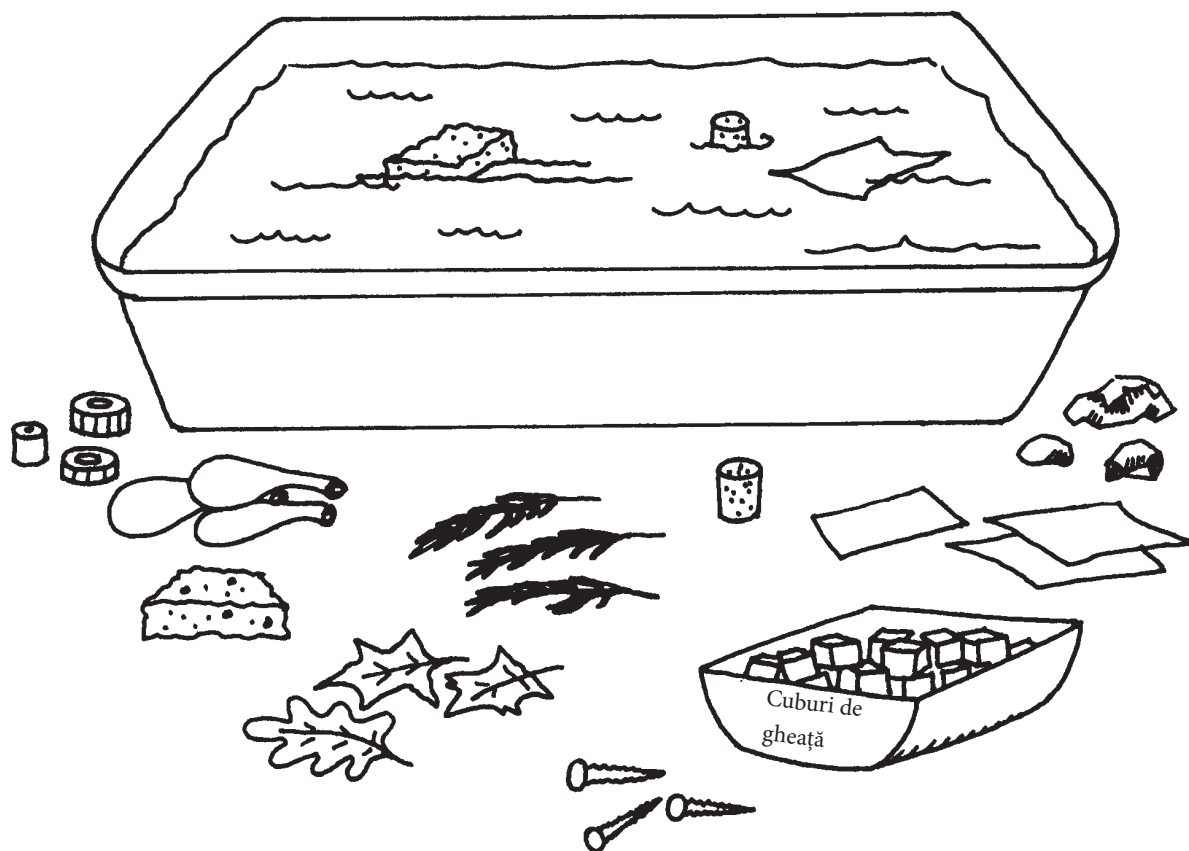
Activitatea: Începeți explorarea magnetului, oferindu-i fiecărui copil din grup un magnet și o cutie conținând obiecte metalice. Lăsați copiii să se joace cu magnetii și obiectele. Ascultați cu atenție comentariile lor și urmăriți-le reacțiile atunci când împărtășesc idei sau descoperiri. Cadrul didactic poate să îndrume explorarea prin plimbarea unui magnet pe deasupra unei agrafe de birou. Cereți-le copiilor să vă urmărească. Ce se întâmplă?

Extensii și variante:

- Pentru copiii de 4 ani, desenați un oraș, incluzând și rețeaua de străzi. Modele miniaturale de mașini, din metal sau placate cu metal, pot fi conduse de-a lungul rețelei de străzi, mișcând un magnet pe dedesubtul paginii.
- Atracția magnetică poate face parte dintr-o activitate de artă. (Utilizați cutii mici pentru a delimita activitatea.) Tăiați o bucată de hârtie care să intre pe fundul cutiei. Picurați câteva picături de culoare pe hârtie. Puneți un obiect metalic mic, precum o agrafă de birou, pe picăturile de culoare. Plimbați magnetul pe sub fundul cutiei și realizați un desen. Pentru a varia, schimbați obiectele sau adăugați o altă culoare de acuarelă.

Scufundare și plutire

Scop: Experimentarea plutirii și a scufundării obiectelor în apă introduce conceptele de susținere la suprafață, dislocare, tensiune de suprafață, densitate și compresiune. Deși acestea sunt concepte sofisticate, prezentarea lor la o vârstă fragedă facilitează înțelegerea lor ulterioară. Prin experimente, copiii descoperă că unele obiecte plutesc, iar altele se scufundă. Ei compară și experimentează obiecte de diverse mărimi, forme și dimensiuni. Mai târziu, ei pot face anumite predicții bazându-se pe propriile experiențe și încep să tragă unele concluzii în urma rezultatelor obținute.

Materiale:

2 tăvi	bazin cu apă
cartonașe	creion sau cariocă
oală	cadă sau un recipient mare

Obiecte care plutesc/se scufundă: plută, hârtie, frunze, metal, monede, baloane, pietre, cuburi de gheață, pene, burete etc.

Mod de pregătire:

1. Plasați un bazin cu apă, o cadă sau un recipient mare plin cu apă în încăpere și puneți în el o varietate de obiecte care plutesc sau nu plutesc – de exemplu, plută, hârtie, frunze, plastic, metal, baloane, monede, pietre, cuburi de gheață, pene, recipiente pline sau goale și un burete. Aceste materiale pot fi înlocuite cu altele.
2. Umpleți cada până la 10 cm.
3. Veți avea nevoie de 2 tăvițe pentru a sorta obiectele. Lipiți un cartonaș pe care scrie „plutește” pe o tăviță și un cartonaș pe care scrie „se scufundă” pe cealaltă tăviță.

Activitatea: Copiilor de 3-4 ani trebuie să li se ofere multe oportunități de explorare senzorio-motorie a apei, lucru care le place foarte mult. Ei descoperă singuri că unele obiecte plutesc, iar altele se scufundă. Copiii de 5 sau 6 ani (sau un grup de copii care fac cu rândul) pot anticipa dacă un obiect va pluti sau se va scufunda, iar apoi își vor testa ipoteza punându-l în apă. După ce obiectul a fost identificat ca fiind fie un obiect care plutește, fie unul care se scufundă, cereți-le copiilor să-l plaseze în tăvița corespunzătoare.

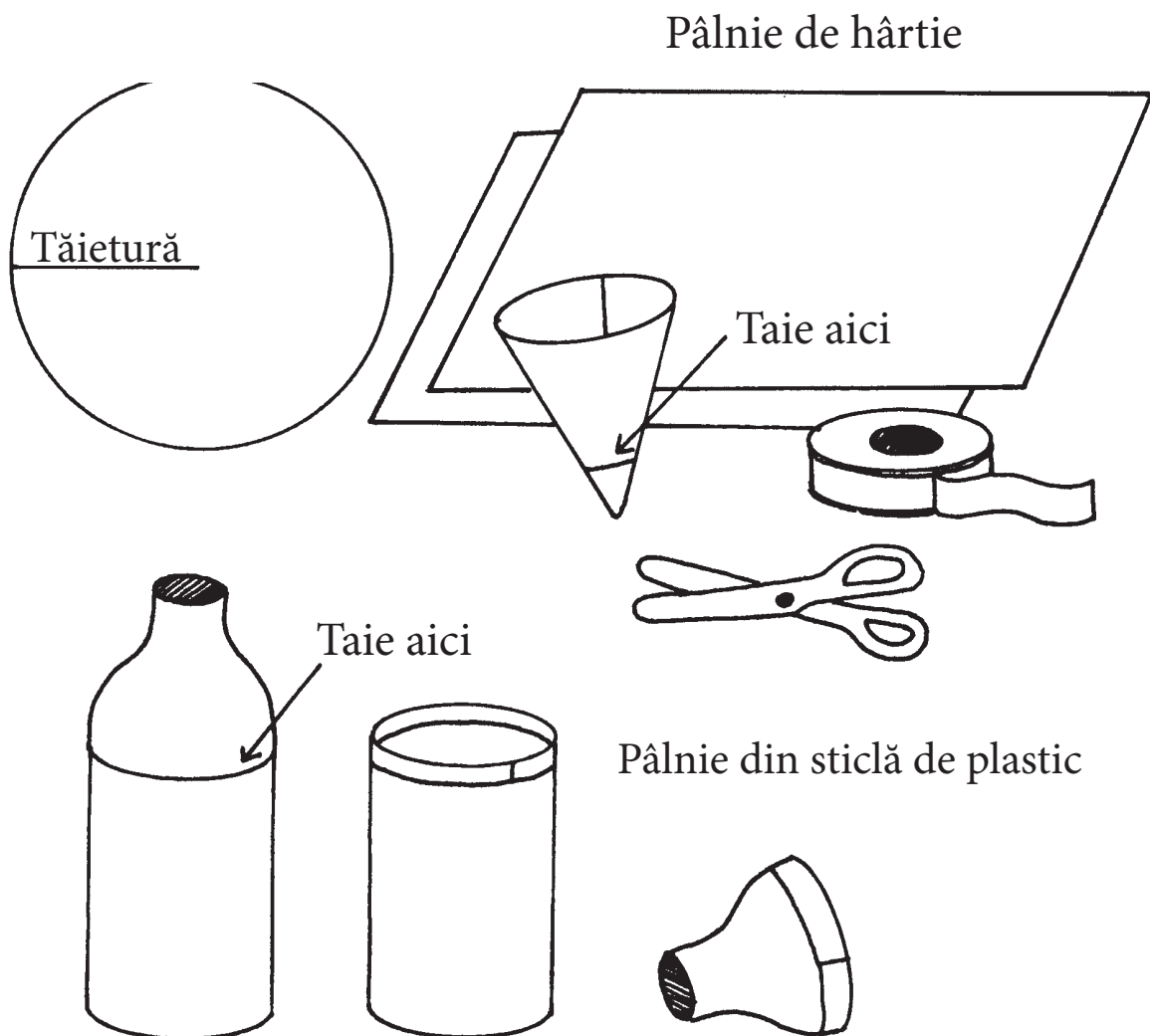
Extensii și variante:

- Cadrele didactice pot încuraja copiii mai mari să selecteze alte obiecte din încăpere și să anticipeze care dintre ele vor pluti și care se vor scufunda.
- Cereți-le copiilor să experimenteze modalitatea prin care pot face ca un obiect care se scufundă să poată pluti. Cum îl pot schimba?
- Puneți la dispoziție o scală cu ajutorul căreia să cântăriți obiectele înainte să le puneți în apă. Ce concluzie se poate trage? Dacă două obiecte au aceeași greutate, ambele plutesc?
- Adăugați sare în apă și testați aceleași obiecte pe care le-ați pus în apă simplă. Care plutesc în apă sărată? Care se scufundă în apă sărată? Este vreun obiect care plutește în apă sărată și se scufundă în apă simplă?

3

6

Măsurarea lichidelor

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții pot să înființeze un loc securizant, în chiuveta de la bucătărie sau în baie, unde copiii să se poată juca cu apa. Puneți la dispoziția copiilor recipiente pentru a se juca.

Scop: Această activitate ajută copiii să învețe despre măsurare. Cadrul didactic facilitează jocul cu apa prin selectarea obiectelor plasate în bazinul cu apă sau lângă acesta. Copiii încep să înțeleagă conceptul de volum (anume că un recipient mai mare se umple prin adăugarea de părți mai mici sau unități mai mici) pe măsură ce toarnă cană după cană lichid în recipient. Copiii, de asemenea, își vor îmbunătăți deprinderile motorii fine și coordonarea oculo-motorie în timpul procesului de turnare a lichidului. Prin utilizarea pâlniilor, copiii învață care este avantajul de a dispune de unelte.

Materiale:

bazin cu apă	sticle de plastic transparent: mici, mijlocii, mari (unele pot fi tăiate în jumătate pentru a obține pâlnii și recipiente; unele sunt folosite pentru a se turna apă în ele).
foarfecă	

Mod de pregătire:

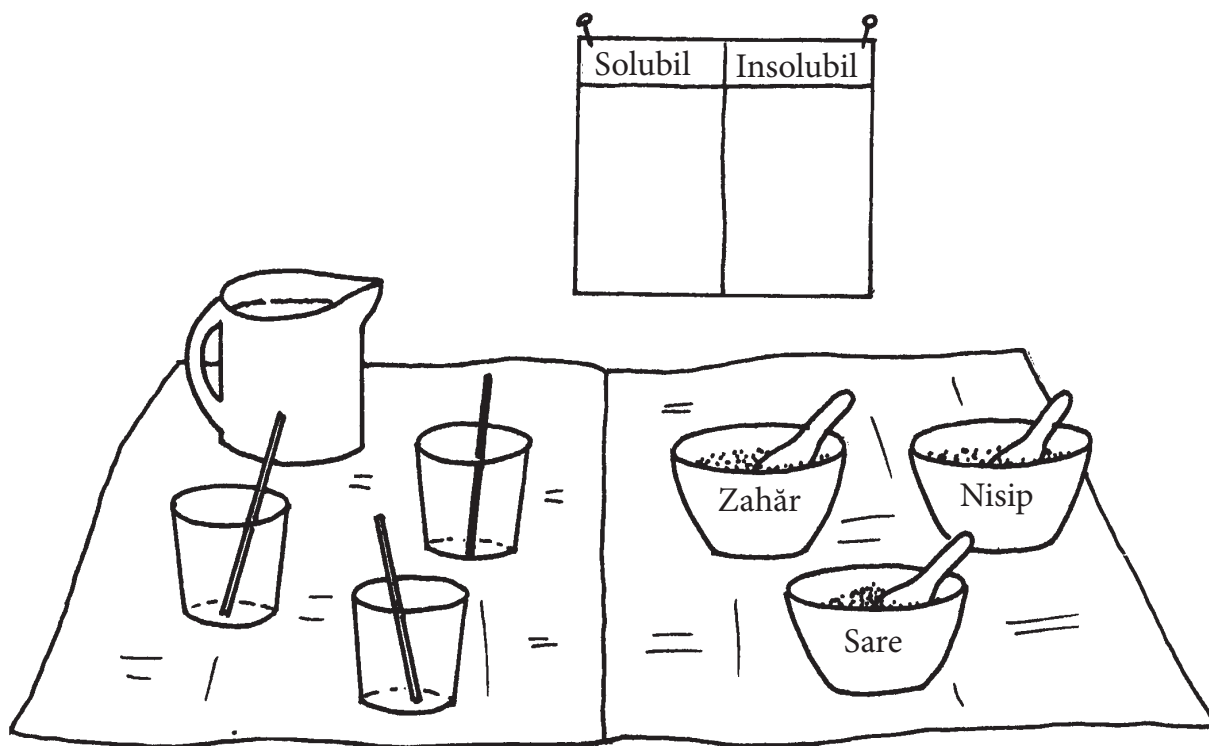
1. Realizați pâlnii și recipiente prin tăierea sticlelor de plastic în jumătate. Tăiați vârfulurile ascuțite.
2. Așezați recipientele goale lângă bazinul cu apă, astfel încât copiii se pot juca cu ele.

Activitatea: Cadrele didactice vor să le ofere copiilor, în special celor de 3 ani, multe oportunități de a experimenta jocurile cu apă înainte de a se angaja în această activitate de măsurare. Cereți-i unui copil să aleagă unul dintre recipientele mici. Apoi oferiți-i copilului o pâlnie pentru a o pune la gura unei sticle de plastic. Pentru a îndruma experiența de turnare a apei, cadrul didactic va pune întrebări de tipul: „Câte vase mici vor fi necesare pentru a umple sticla de plastic? Ce se va întâmpla dacă vom folosi vase mai mici pentru a turna apă în sticla de plastic?”

Extensii și variante:

- Copiii pot să compare experiențele de măsurare a apei cu activități similare desfășurate la cutia cu nisip.
- Cadrele didactice pot să confecționeze pâlnii din hârtie tăiată în formă de con sau din hârtie tăiată în formă de disc. Tăiați o despicătură de la marginea discului spre centru. Luați o margine și înfășurați-o peste cealaltă, astfel încât să obțineți un con. Capsați-l, prindeți-l cu o bandă sau lipiți-l. Tăiați o bucată mică din vârf pentru a obține un orificiu.
- Alegeți 2 recipiente de volume identice, dar de forme diferite (unul mic și borcănăț și altul înalt și subțire). Întrebați copiii care vas are volumul mai mare. Apoi testați ipotezele și urmăriți surprinzătorul rezultat.

Substanțe solubile

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții care locuiesc în casă la sol sau în apropiere pot aduce vase, căni, recipiente și alte ustensile mai vechi pentru a oferi resurse ce pot fi folosite împreună de copii în jocurile cu nisip și apă. De asemenea, ei pot contribui cu pământ de grădină sau alte substanțe cu care copiii pot realiza experimente.

Scop: Apa dizolvă unele substanțe, însă altele sunt insolubile. În acest experiment, copiii vor afla care substanțe se dizolvă și care nu se dizolvă. Mare parte din prepararea mâncării se referă la conceptul de combinare a substanțelor. Copiii vor putea observa anumite substanțe și, prin descoperire, vor începe să tragă anumite concluzii referitoare la proprietățile lor.

Materiale: ziare, căni cu apă, oală, bețișoare pentru amestecat, sare, zahăr, nisip, castronașe, linguri, hârtie cu tabel, creion sau cariocă.

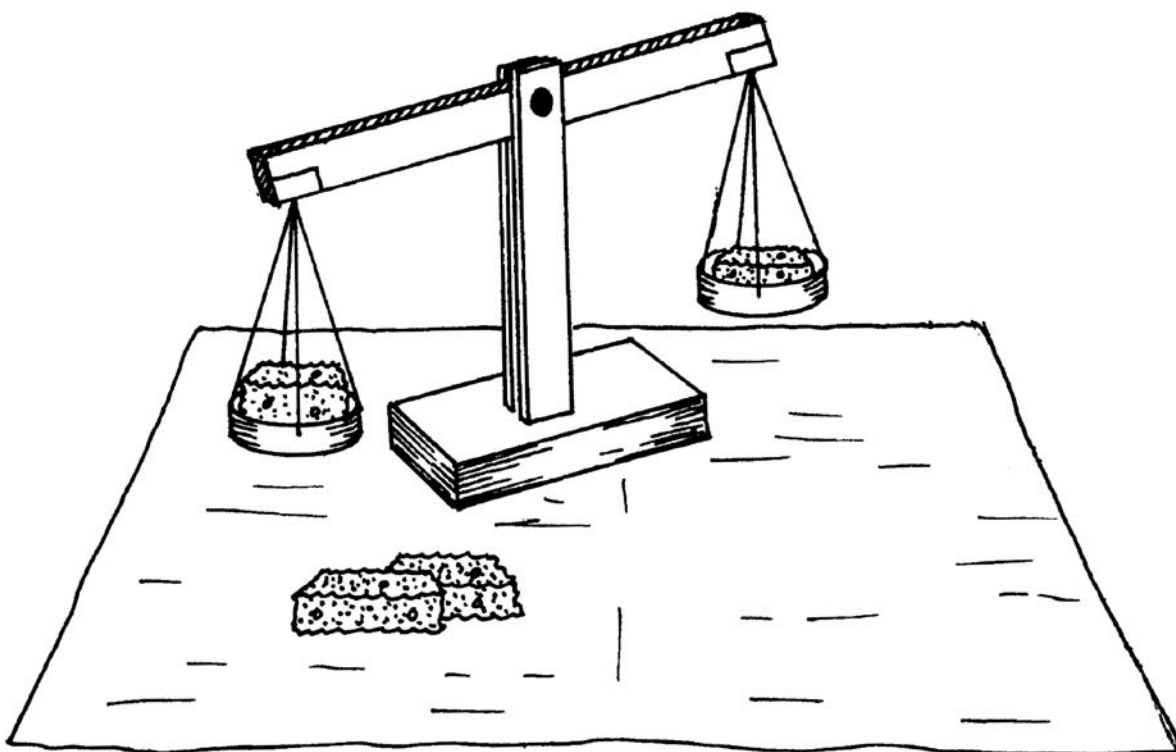
Mod de pregătire:

1. Acoperiți o măsută cu ziare. Lucrați cu grupuri mici de copii.
2. Plasați 3 căni cu apă (sau mai multe, dacă folosiți mai multe substanțe decât sare, zahăr și nisip) și bețe pentru amestecat în fața fiecărui copil. Copiii mai mari pot să-și aducă propriile căni de apă.
3. Alegeți un anumit număr de substanțe: sare, zahăr, nisip etc. Așezați aceste substanțe în castronașe separate și pregătiți linguri pentru a fi folosite.
4. Pentru a ajuta copiii să-și organizeze informația, realizați un tabel simplu. Faceți o listă cu substanțele care vor fi folosite pe o latură a tabelului și categoriile solubil și insolubil pe cealaltă latură.

Activitatea: „Să vedem ce se va întâmpla dacă vom adăuga puțină sare în una dintre căni. Amestecați-o. O puteți vedea? Unde este? Puteți să băgați degetul în cană și să gustați. Ce gust are? Este așa de mică încât nu o puteți observa pentru că *s-a dizolvat*”. Repetați același proces cu zahărul, nisipul etc. Utilizați tabelul pentru a înregistra observațiile. După ce fiecărui copil i-a venit rândul, conduceți o discuție într-un grup mare pentru a trage concluzii.

Extensii și variante:

- O extensie foarte potrivită pentru această activitate este amestecarea apei cu uleiul. Copiii vor învăța mai mult despre substanțe solubile și insolubile în apă.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinți, încurajați copiii să vă ajute când spălați rufe. Înmânându-vă rufe ude atunci când vreți să le întindeți la uscat, copiii vor conștientiza diferența de greutate când rufe sunt ude și când sunt uscate. Punând întrebări de gândire pentru a trezi curiozitatea copilului în privința motivului pentru care există această diferență sau în ce constă diferența, veți transforma rutina zilnică într-o ocazie de descoperire.

Scop: În această activitate de joc cu apă, copiii vor descoperi că apa are greutate. Un burete saturat cu apă va cântări mai mult decât unul uscat. Extinzând această experiență, copiii vor învăța că greutatea oricărui material va crește atunci când i se adaugă și apă. Mergând mai departe, măsurarea este o deprindere matematică, iar această activitate va duce la dezvoltarea înțelegerii de către copil a greutății.

Materiale:

ziare

bureți (de aceeași mărime)

cântar sau balanță de bucătărie

oală.

Mod de pregătire:

1. Acoperiți o măsuță cu ziare.
2. Puneți un cântar de bucătărie lângă bazinul cu apă.

Activitatea: Strângeți un grup mic de copii în jurul bazinului cu apă, având alături un cântar sau o balanță de bucătărie. „Ce face un cântar? Să vedem ce se întâmplă când punem pe cântar un burete uscat. Acum să îmbibăm bine cu apă buretele și să-l cântărim. Care este mai greu: buretele uscat sau cel ud? De ce ?”.

Extensii și variante:

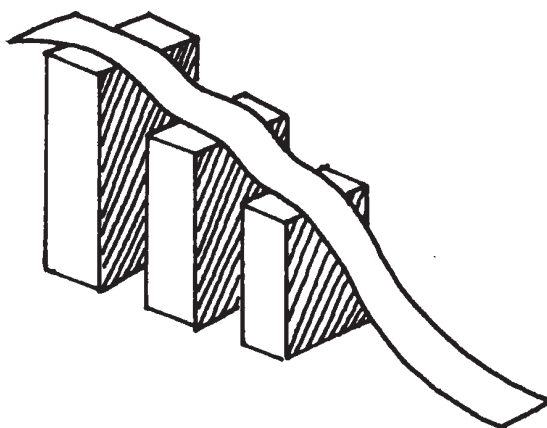
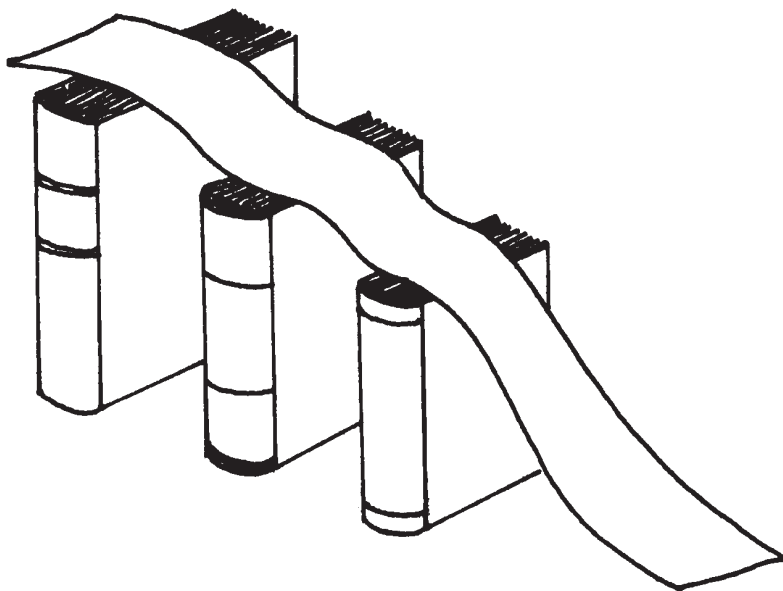
- Lăsați un burete ud afară peste noapte. Examinați buretele împreună cu copiii în timpul întâlnirii de dimineață. Cum s-a schimbat? Această extensie se alătură în mod firesc unei activități din desen în acuarelă.
- Distribuiți copiilor, lucrând în grupuri mici, hârtie cerată, prosoape de hârtie și ziare. Cereți-le copiilor să picure puțină apă în mijlocul fiecărei bucăți de hârtie. Vor observa că apa este absorbită în mod diferit de tipuri diverse de hârtii. Unele o absorb mai repede și mai bine decât altele. Copiii, de asemenea, vor observa că hârtia cerată nu absoarbe apa. Încercați această activitate cu resturi de diferite materiale.

3

6

Alunecarea picăturii de apă

Propus de Bulgaria

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Sugerați-le copiilor să instaleze rampă similară acasă și să folosească o minge pentru a le arăta jocul familiilor. Întâi, să-i pună pe părinți să formuleze predicții referitoare la cât de departe se va rostogoli mingea de la fiecare punct stabilit de pe rampă, apoi să testeze ipotezele acestora pentru a vedea rezultatele.

Scop: Această activitate demonstrează că orice obiect cu o anumită greutate, atunci când este aruncat pe o movilă sau pe un plan înclinat, se va rostogoli pe o distanță care este direct proporțională cu înălțimea movilei (sau a planului înclinat). De asemenea, această activitate ajută copiii în procesul de generalizare a conceptelor de gravitate, greutate, viteză și distanță utilizate în activitatea cu plan înclinat prezentată.

Materiale:

cărți	bandă adezivă
apă	pipetă.
benzi de plastic neted	

Mod de pregătire:

1. Cadrul didactic trebuie să adune 3 cărți de înălțimi diferite. Plasați cărțile la distanță unele de altele de la cea mai înaltă la cea mai scundă.
2. Acoperiți cărțile cu o bandă de plastic neted și lipiți-o cu benzi adezive, un capăt de cea mai înaltă carte și celălalt capăt dincolo de cea mai scundă, de podea.

Activitatea: Dacă este posibil, ieșiți cu copiii afară pentru a se urca pe o movilă de pe care să coboare în alergare. Dacă nu este posibil acest lucru, cereți-le copiilor să-și amintească de momentele în care alergau în susul și în josul unui deal. Puneți clasei întrebări precum: „Ce ai simțit când urcai dealul? Ce ai simțit când ai coborât dealul? Ce este mai ușor – să-1 urci sau să-1 cobori?”. După ce și-au adus aminte de experiențele lor când se jucau pe dealuri, copiii vor lucra în grupuri de câte 3, pentru a experimenta alunecarea picăturii de apă. Spuneți-le copiilor că toboganul picăturii de apă va fi precum un deal adevărat. Un copil poate începe să picure apă de la cartea cea mai înaltă și să marcheze locul în care picătura ajunge pe podea. Următorul copil pornește picătura de la cartea din mijloc, marcând din nou locul în care aceasta ajunge pe podea. În sfârșit, al treilea copil va porni de la cea mai scundă carte și va marca și el locul în care picătura a ajuns pe podea. Care dintre picături a ajuns mai departe? De ce? Unele picături au avut viteză mai mare. Care dintre ele? Folosiți aceste întrebări pentru a obține cât mai multe idei de la copii. Cereți-le să sugereze moduri prin care să-și verifice ideile sau încercați variantele sugerate mai jos. Picătura se rostogolește mai mult dacă pornește din vârful dealului decât atunci când pornește de la un nivel inferior.

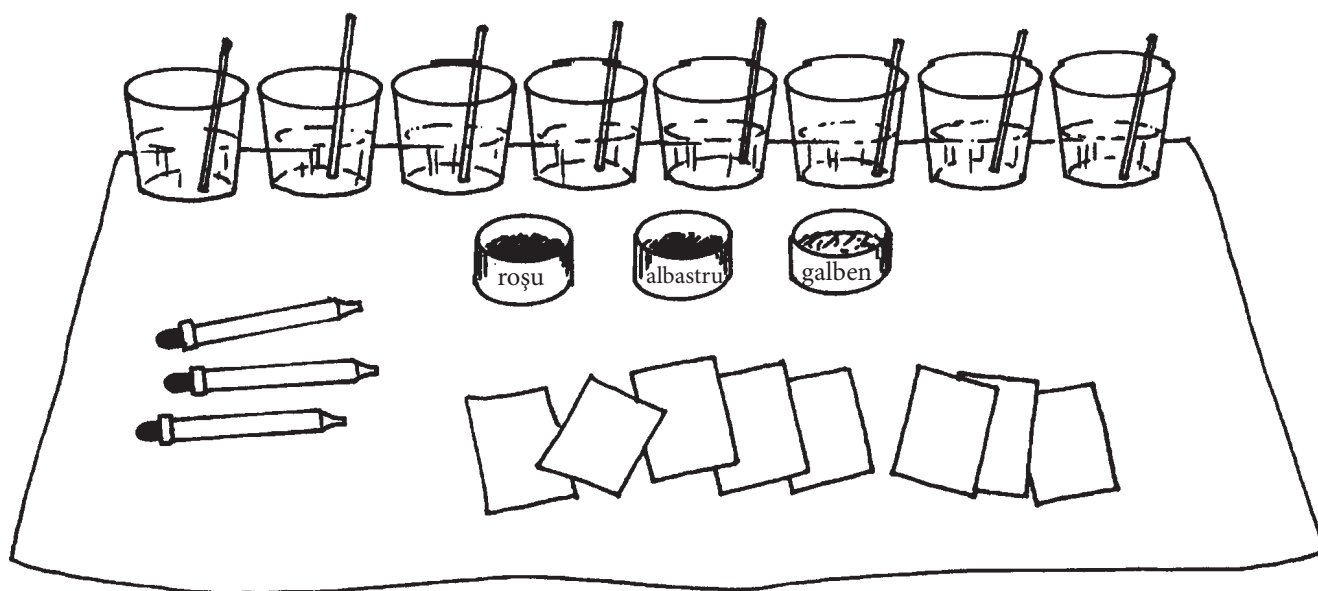
Extensii și variante:

- Realizați un tobogan folosind teancuri de cărți și o scândură sau carton gros. Dați drumul unei mașinuțe din diferite locuri de pe tobogan. Cu cât toboganul este mai abrupt, cu atât se va deplasa mai departe mașinuța după ce va ajunge la baza toboganului.
- Mergeți la săniuș cu copiii și aplicați cunoștințele referitoare la distanța parcursă pe un plan înclinat.

Crearea de nuanțe și tonuri de culori

3

6

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții pot realiza această activitate acasă cu copiii folosind pahare cu apă și coloranți alimentari. În desfășurarea activității, ei ar trebui să învețe și să exploreze alături de copiii lor!

Scop: Această activitate introduce ideea de schimbare a culorilor prin utilizarea apei. Copiii vor observa cum se pot obține noi culori prin amestecarea culorilor (roșu și albastru devine violet). Ei pot să mărească intensitatea culorilor, adăugând mai multă culoare, sau să o diminueze, adăugând mai multă apă. Copiii identifică și numesc culori precum roșu, oranj, galben, verde, albastru și violet. Această activitate facilitează exprimarea creativă și explorarea. Folosirea pipetelor pentru a amesteca culorile ajută, de asemenea, la dezvoltarea coordonării oculo-motorii.

Materiale:

ziare	coloranți alimentari: roșu, albastru și galben
căni mici de plastic	3 pipete
oală	bețișoare de pai sau lemn pentru a amesteca.

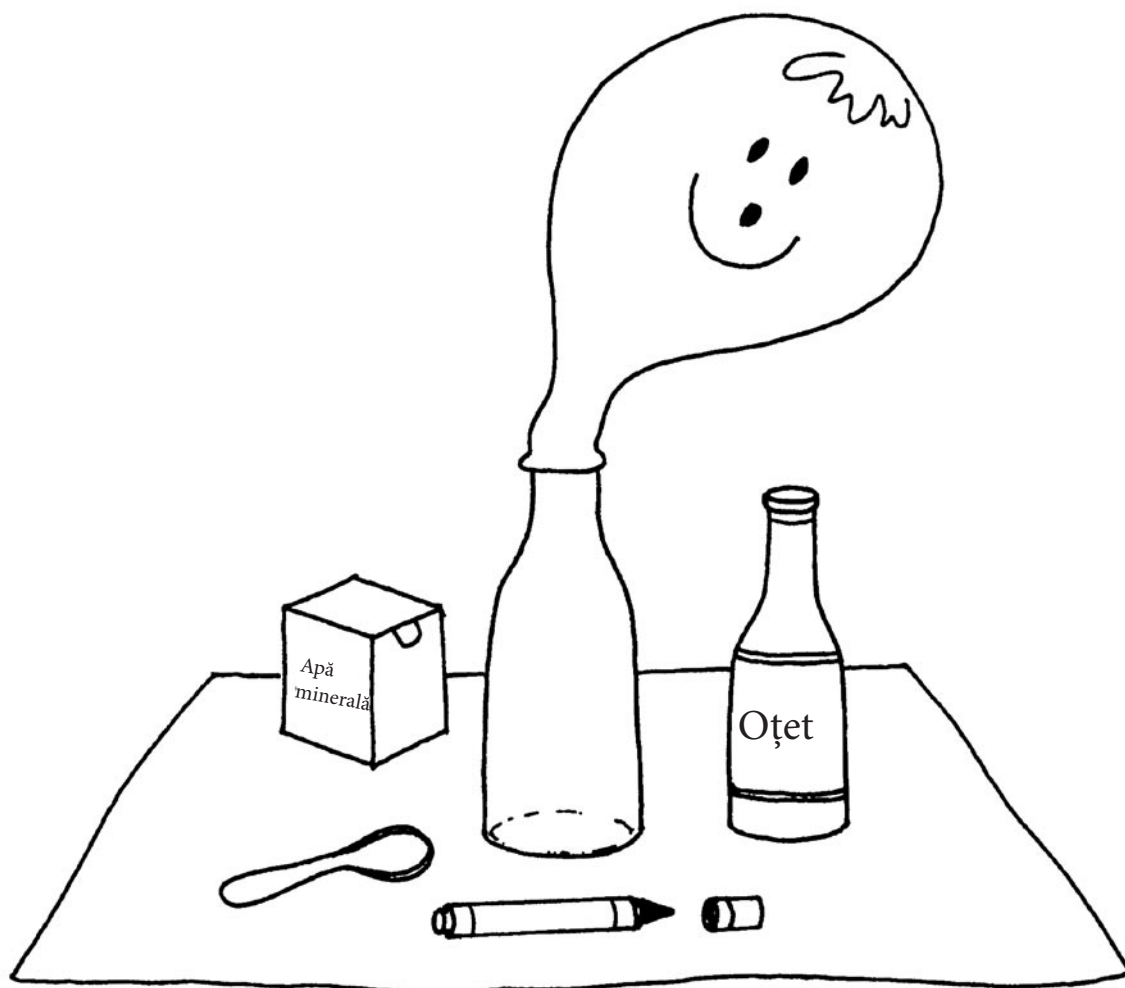
Mod de pregătire:

1. Puneți ziare pe masă sau pe podea.
2. Lucrați în grupuri de câte 3 copii. Puneți la dispoziția fiecărui copil din grup culorile roșu, albastru și galben – coloranți alimentari, o pipetă, căni mici umplute pe jumătate cu apă și bețișoare de paie sau lemn pentru a amesteca.
3. La început, lăsați copiii să amestece culorile cum doresc.

Activitatea: Spuneți-le copiilor că vor fi adevărați cercetători în această activitate. Întrebați dacă dorește vreunul dintre ei să ghicească ce face un cercetător. Discutați cum un cercetător rezolvă probleme și descoperă cum se schimbă lucrurile. Cereți-le copiilor să descopere noi culori.

Extensii și variante:

- În loc de coloranți alimentari, copiii pot folosi culorile primare (roșu, galben, albastru) și secundare (violet, verde, oranj), tempera.
- Folosiți recipiente mai mari pentru a amesteca culorile. Multe culori pot fi create în acest mod.
- Picurați culori secundare pe prosoape de hârtie sau filtre de cafea, pentru a demonstra separarea culorilor. Cereți-le copiilor să observe ce se întâmplă cu culorile (se vor separa în culorile primare!).

LEGĂTURA CU FAMILIA

Atunci când părinții gătesc acasă împreună cu copiii, este momentul potrivit pentru a descoperi cum se pot amesteca și schimba materialele folosite. Copiii mici pot învăța de la părinții lor despre efectele lichidelor asupra materialelor uscate, dacă au posibilitatea de a observa ce se întâmplă când aceste materiale se combină. De asemenea, ei încep să conștientizeze că pot să participe la activitățile de rutină ale familiei.

Scop: Fâsâitul surpriză este o activitate științifică ce îi familiarizează pe copii cu ideea conform căreia o schimbare chimică apare atunci când două materiale se combină. Folosirea simțurilor pentru a explora caracteristicile oțetului și ale bicarbonatului de sodiu alimentar contribuie substanțial la descoperirea de către copii a proprietăților fizice. (Se formează și se degajă un gaz atunci când bicarbonatul de sodiu este combinat cu oțetul.) Prin investigații și observații, copiii folosesc cercetarea științifică pentru a răspunde la întrebări.

Material: oțet, baloane, bicarbonat de sodiu, cariocă neagră, sticlă de plastic transparent, hârtie de afișaj.

Mod de pregătire:

1. Turnați oțet într-o sticlă de plastic transparent, atât cât să ajungă la circa 5 cm din înălțimea sticlei.
2. Puneți 2 lingurițe de bicarbonat înăuntrul unui balon. Cu ajutorul unei carioci negre se poate desena o figură pe balon cu ochi, nas și gură.
3. Puneți gura balonului la gura sticlei. Urmăriți ce se întâmplă.

Activitatea: Îndrumați un grup mic de copii în sarcina de a turna oțet în sticla de plastic și bicarbonatul în balon. Lăsați copiii să miroase fiecare substanță și întrebați-i dacă doresc să o guste pe vreuna dintre ele. Întrebați-i ce cred ei că se va întâmpla dacă pun balonul la gura sticlei. Scrieți predicțiile lor pe hârtia afișată. Continuați experimentul și înregistrați pe hârtie ceea ce ați descoperit. Pot să ghicească de ce s-a schimbat balonul? După câteva zile, oferiți-le celorlalte grupuri posibilitatea de a experimenta schimbarea chimică prin adăugarea bicarbonatului în oțet. Dacă nu mai sunt baloane disponibile, adăugați bicarbonat peste oțet într-un pahar sau un vas mic. Înregistrați observațiile.

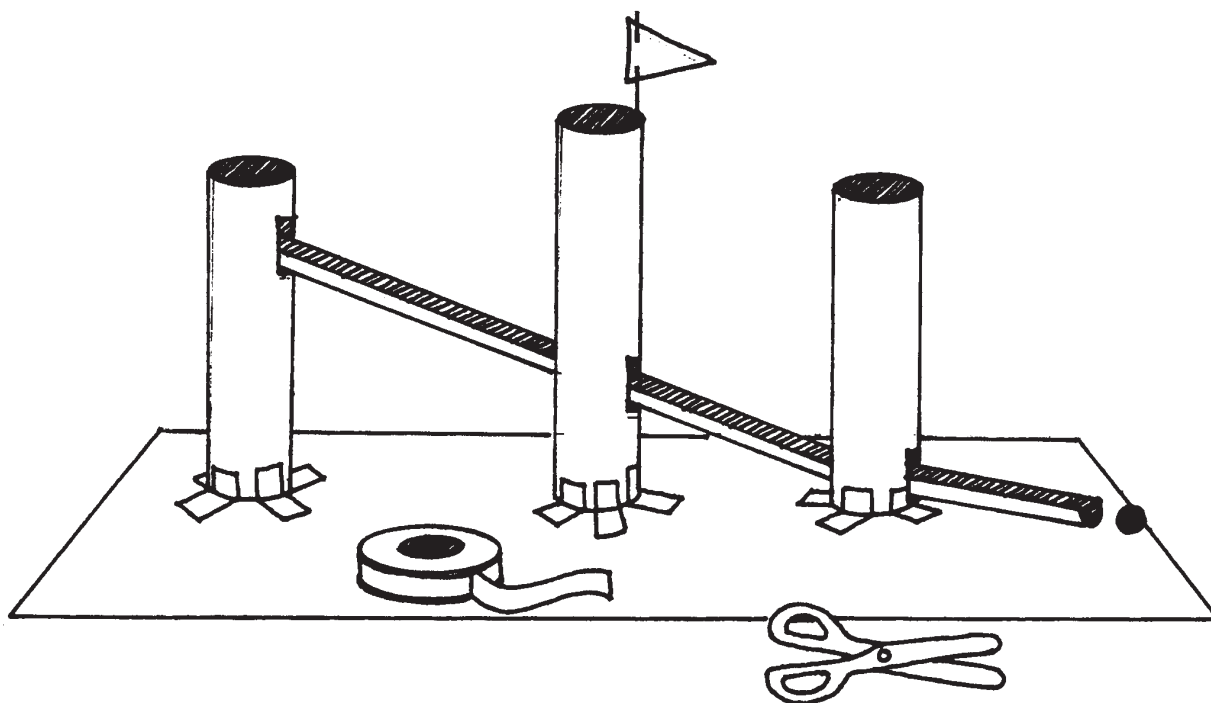
Extensii și variante:

- Realizați un vulcan îngrămădind nisip sub forma unui munte. Puneți oțet într-o cană și așezați-o în vârful muntelui de nisip. Adăugați bicarbonat.
- În grup mic, recapitulați secvențele activității despre fâsâitul surpriză: „Ce s-a întâmplat la început? Ce am făcut apoi?”. Realizați o carte a clasei, scriind pe câte o pagină câte o secvență și cerându-le copiilor să realizeze ei ilustrațiile paginilor.
- Lăsați copiii să încerce să spargă balonul. Demonstrați-le că atunci când un balon se umflă, aerul ocupă spațiul dinăuntrul acestuia și balonul se mărește. Când aerul este dat afară, balonul se desumflă.

5

6

„Jgheab” pentru pietricele

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Adunați role de hârtie igienică și cartoane de la produse alimen-
- tare care sunt de aruncat. Permiteți-le părinților să le ia acasă pentru
- a construi împreună cu copiii. Spuneți-le părinților să expună creațiile
- copiilor într-un loc unde pot fi văzute de întreaga familie.

Scop: În această activitate, copiii aruncă o pietricică și o lasă să se rostogolească prin diverse dispozitive așezate sub forma unui pod, călătorind de la punctul cel mai înalt până la cel mai jos al „jgheabului” pe care copiii l-au construit din materiale reciclabile. De-a lungul acestui proces, copiii învață despre proprietăți precum greutatea și forța de gravitație exercitată asupra unui obiect. De asemenea, ei pot experimenta variind viteza și distanța parcursă pe planul înclinat. Exercițiul de a construi le oferă o experiență legată de echilibru și greutate în construcții.

Materiale:

role de prosoape de hârtie pietricele.
benzi

Mod de pregătire:

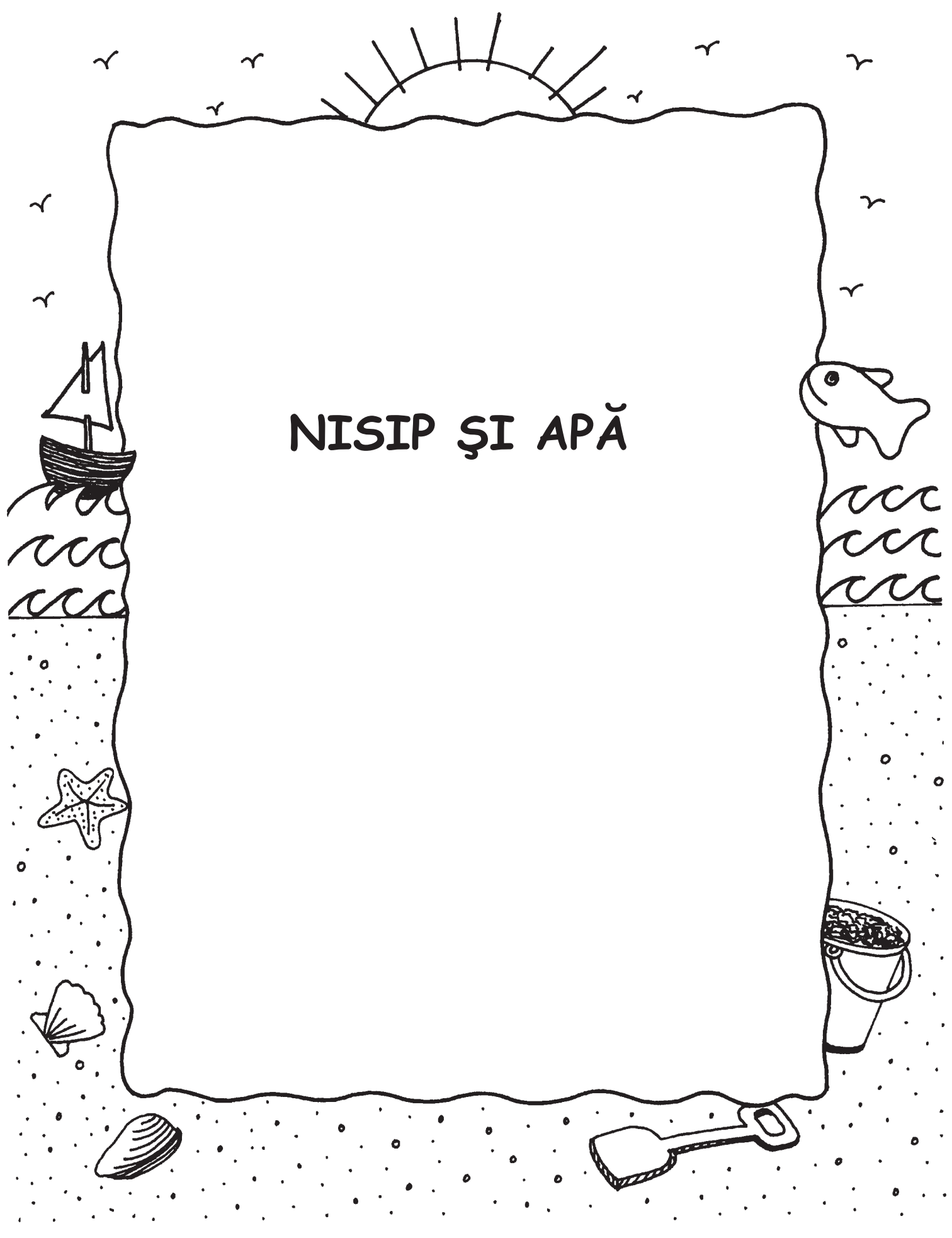
1. Așezați toate materialele.
2. Tăiați unele role în jumătate pe lungime pentru a forma bucățile „jgheabului”.
3. Un jgheab pentru pietricele trebuie să fie oferit copiilor pentru a-1 vedea.

Activitatea: Strângeți 3 sau 4 copii la o masă și explicați-le că fiecare va construi un jgheab pentru pietricele. Începeți prin a-i lăsa pe copii să se joace cu pietricelele puțin timp. Rostogoliți o pietricică pe un tobogan sau un plan înclinat. „În ce direcție se îndreaptă?” „Poate să se îndrepte în sus? De ce? Poți să-i simți greutatea?” Explicați-le că gravitatea este cauza care determină obiectele să cadă. Cadrul didactic demonstrează că pietricelele plasate în partea cea mai înaltă a dispozitivului se rostogolesc prin jgheab și ies la capătul de jos, oprindu-se după ce au mai parcurs o distanță. Forța gravitației împinge pietricelele dincolo de punctul cel mai de jos al jgheabului. Apoi copiii își vor construi singuri jgheaburile pentru pietricele. Încurajați copiii să fie creativi, dar asigurați-vă că pietricelele se pot rostogoli. Cadrul didactic oferă sprijin acolo unde este nevoie, îndeosebi pentru a tăia și a lipi bucățile cu benzi. Copiii vor fi încântați să-și vadă propriile invenții funcționând. După ce unele jgheaburi au fost terminate, comparați timpul necesar pietricelelor pentru a străbate diversele dispozitive de la început până la final. „Unele pietricele parcurg mai repede anumite dispozitive? De ce? Unele sunt mai lungi decât altele? Sunt unele mai înalte decât altele? Cât de mult se distanțează pietricica atunci când există o diferență între structuri?” Așezați jgheaburile pentru pietricele în jurul încăperii, astfel încât copiii să-și poată vedea creațiile.

Extensii și variante:

- Adunați diferite tipuri de materiale re folosibile și lăsați copiii să creeze propriile invenții: capcane pentru șoricei, labirinturi, roboți, nave spațiale etc. Folosind multe materiale, ei vor înțelege că echilibrul și stabilitatea sunt necesare pentru ca o construcție să stea în picioare.
- Copiii pot să realizeze împreună un jgheab pentru pietricele al clasei, în cadrul unui proiect cooperativ.

NISIP ȘI APĂ

3

6

Baloane de săpun plutitoare

LEGĂTURA CU FAMILIA

Aceasta este o activitate foarte simplă de realizat acasă. Copiați „rețeta” și trimiteți-o acasă cu o notă explicativă prin care spuneți că orice copil se poate amuza și realiza descoperiri interesante, folosind paiele, baloanele de săpun, o cană și timp pentru joacă!

Scop: Copiii utilizează simțurile pentru a învăța despre proprietățile fizice. Baloanele plutitoare reprezintă o modalitate de a explora știința despre fenomene fizice. Atunci când se amestecă apă cu detergent, copiii experimentează schimbarea compoziției chimice și sunt încântați de proces. Explorarea baloanelor de săpun ajută mai mult la dezvoltarea de mai departe a capacității de a investiga decât aceea de a se concentra asupra concluziilor și rezultatelor.

Material:

săpun lichid	o butelie de plastic de 2 litri
paie	bazin cu apă, lighean sau cadă
oală	căni.
foarfecă	

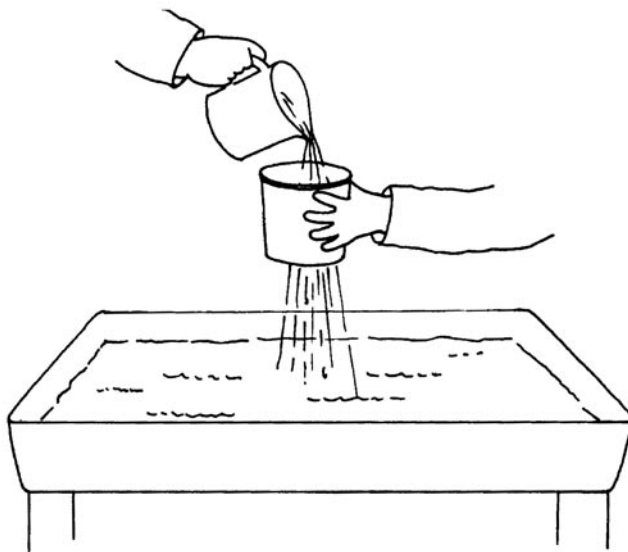
Mod de pregătire:

1. Amestecați în bazinul cu apă, lighean sau cadă o soluție cu săpun preparată după următoarea rețetă (copiii vă pot ajuta atunci când le amestecați): săpun lichid, apă care umple o butelie de plastic de 2 litri.
2. Tăiați paiele în jumătate.
3. Puneți la dispoziție o cană umplută parțial cu soluția cu săpun și câte un pai pentru fiecare copil.

Activitatea: Lăsați mai degrabă copiii să descopere cum pot face baloanele să plutească folosind paiele decât să-i îndrumați dumneavoastră. Puneți întrebări deschise: „Ce se întâmplă? Ce credeți că se află în interiorul baloanelor? Sunt culori înăuntru? Ce se întâmplă când baloanele se sparg? Ce se întâmplă când sufli prea puternic în pai? Dar prea încet? Dacă doi prieteni trimit unul spre celălalt câte un balon, acestea se unesc?” Purtați o discuție despre baloanele de săpun. Subiectele se pot referi la aerul dinăuntru baloanelor, forma baloanelor, „pielea elastică” a baloanelor, raze luminoase și baloane.

Extensii și variante:

- Lăsați copiii să sufle aer în paiul poziționat în apă simplă. Observați ce se întâmplă cu baloanele. (Se sparg foarte repede. Amestecul de săpun și apă este cel care face ca baloanele să reziste mai mult.) Apoi puneți-i să sufle într-o cană cu apă și săpun și observați ce se întâmplă.
- Unii copii pot sufla spontan un balon către un alt coleg. Copilul poate să sufle cu paiul în balon, să-l trimită înapoi la primul copil și jocul poate să înceapă.
- Dansați ca baloanele. Puneți muzică și pretindeți că sunteți împreună cu copiii niște baloane. Spuneți: „Vă aduceți aminte cum se mișcau balonașele?” „Pluteau delicat în aer.” „Se auzea vreun sunet când pluteau?”

Scop: Această activitate demonstrează efectul gravitației asupra apei. Utilizând sitele, copiii învață că apa curge până ajunge la cel mai jos nivel și că are greutate. De asemenea, copiii pot aprecia valoarea instrumentelor în confecționarea propriilor site de către ei înșiși.

Materiale:

recipiente de plastic
cuie
oală

ciocan
ziare
o bucată mică de lemn

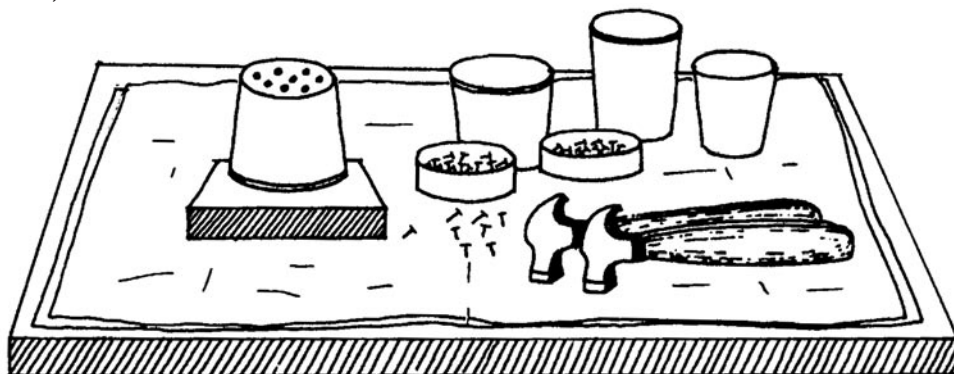
LEGĂTURA CU FAMILIA

Sugerați că părinții pot petrece timpul cu copiii, făcând lucruri simple, precum o plimbare în ploaie, observând cum se scurge apa pe clădiri, prin șanțuri, burlane.

Mod de pregătire:

1. Adunați diferite recipiente de plastic care nu mai sunt folosite, cuie și un ciocan.
2. Acoperiți masa cu ziare pentru a evita distrugerea ce poate interveni prin folosirea cuielor și pentru a atenua zgomotul făcut de ciocane.
3. Asigurați o asistență numeroasă din partea adulților. Adulții vor trebui să aprecieze abilitatea copiilor de a folosi ciocanul și cuiile.

Activitatea: Invitați 3 sau 4 copii, băieți și fete, să participe la realizarea unor site. Cereți-le copiilor să-și aleagă câte un recipient și câteva cuie. Spuneți-le să întoarcă paharul cu susul în jos și, cu ajutorul ciocanului și al cuielor, să perforeze fundul paharului. Încurajați-i să folosească cuie de diferite grosimi. Copiii pot realiza orificii cât de multe sau puține doresc. (Plasarea unei bucăți de lemn sub recipient ajută când se folosește ciocanul.)

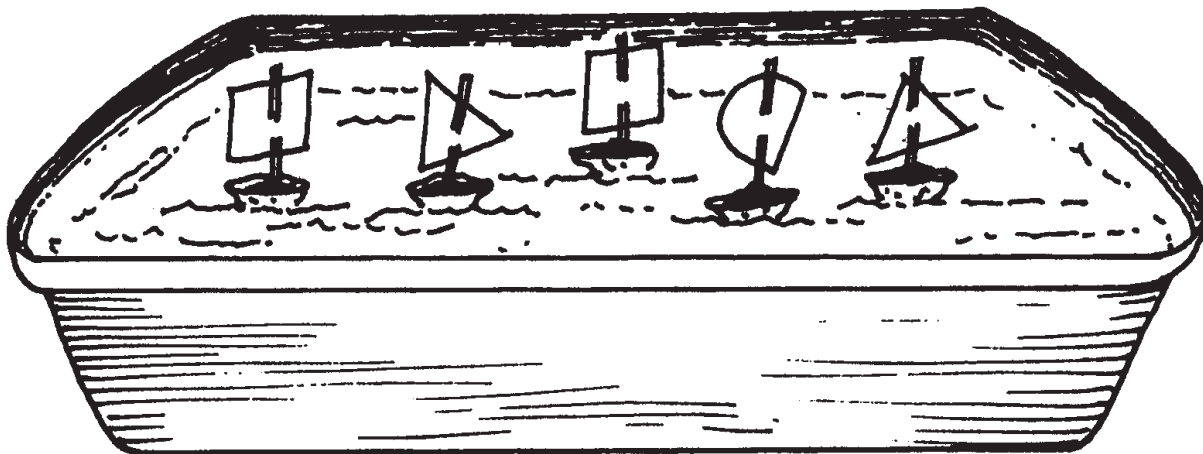

La bazinul cu apă, întrebați: „Ce se va întâmpla dacă puneți apă în sită? În ce direcție se va duce apa? Ce se va întâmpla dacă ridicați sita? Ce se va întâmpla dacă coborâți sita? Prin care sită curge mai repede apa? Dacă plasați un obstacol sub sită, ce se întâmplă?” Încurajați copiii să încerce sitele altora. De asemenea, pot să umple cu apă recipiente de diferite mărimi. Întrebați-i: „Care vas este cel mai greu? De ce?”

Extensii și variante:

- Ieșiți afară și discutați despre moduri diferite în care apa curge în natură. „Apa se duce în jos sau în sus pe un deal? Dacă plouă, ce se întâmplă cu apa atunci când se lovește de pietre, nisip și pământ?” Mergeți afară atunci când plouă și examinați modul în care curge apa. Predicțiile făcute în spațiul clasei s-au dovedit a fi corecte? Întrebați-i pe copii: „Unde se formează bălțile? De ce?”
- Cu copiii mai mari, discutați despre eroziune. Ce efect au asupra pământului căderile de apă? Cum pot fi minimalizate efectele apei pentru a diminua eroziunea?

Bărcuțe din coji de nucă

Scop: Realizarea unor bărcuțe cu pânze conduce la înțelegerea ulterioară a fenomenelor de plutire și tensiune la suprafața apei. (Această activitate este o extindere a experimentului „plutire-scurfundare”.) Copiii încep să înțeleagă că există anumite condiții care permit plutirea unor obiecte.

Materiale:

coji de nucă

foarfecă

puțin lut

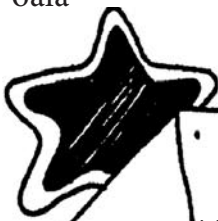
oală

scobitoare

creioane colorate sau carioci

bazin de apă, lighean sau cadă

bucăți mici de hârtie colorată.

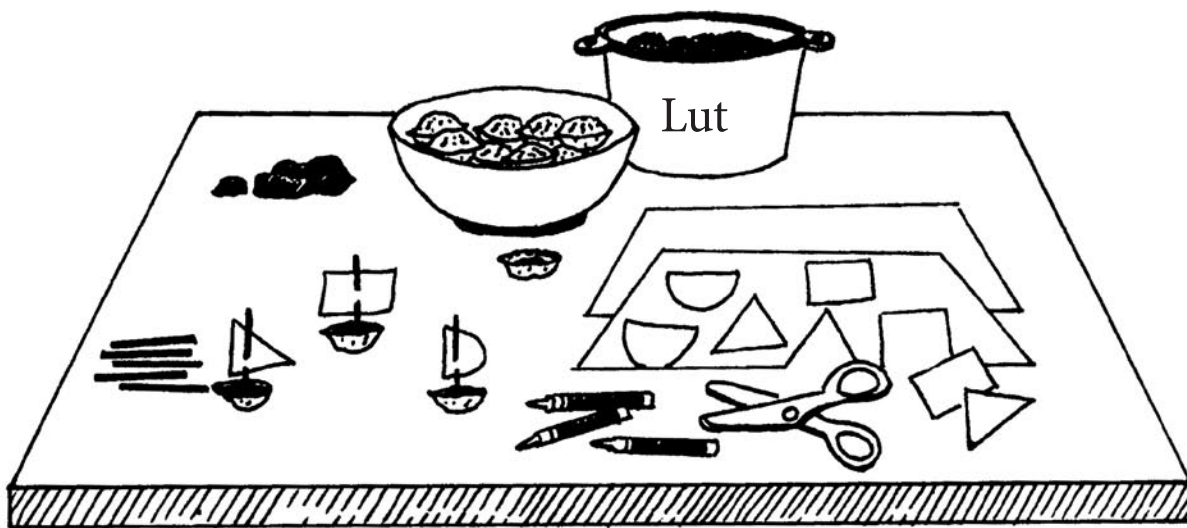

LEGĂTURA CU FAMILIA

Un mod plăcut de a introduce această activitate este acela de a invita familiile la școală/grădiniță să ajute la consumarea nucilor, pentru a putea fi folosite de către copii cojile necesare în cadrul unui proiect. (Este important să aveți foarte multe nuci!) Păstrați cojile; dacă sunt în plus, trimiteți și acasă fiecărei familii, astfel că și ele pot să realizeze bărcuțe împreună cu copiii.

Mod de pregătire:

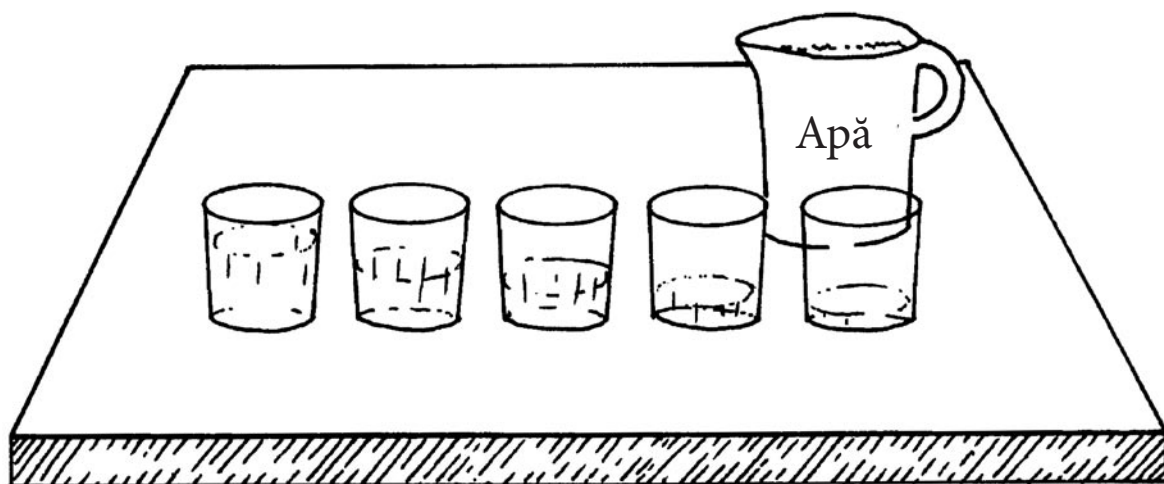
1. Copiii taie hârtia colorată în diverse forme (discuri, dreptunghiuri, pătrate, triunghiuri) de 7-8 cm înălțime.
2. Copiii aleg o formă de bărcuță și o decorează folosind creioanele colorate și cariocile.
3. Fiecare copil va lua o „fărâma” de lut și o va presa înăuntrul jumătății goale de coajă de nucă.
4. Cadrul didactic sau ajutorul de cadru didactic va pune „pânza” în partea de sus a scobitorii, iar copiii se vor asigura că partea inferioară a scobitorii este bine împlântată în lut. Bărcuța este gata să navigheze!

Activitatea: În grup mic, copiii își vor așeza bărcuțele în apă și le vor observa în liniște. Plutesc? Întrebați-i: „S-a scufundat vreuna? De ce credeți că s-a întâmplat acest lucru? De ce plutesc bărcuțele? Ce se întâmplă dacă facem valuri? Haideți să numărăm câte bărci cu pânze sunt în apă”. Cereți-le copiilor să anticipeze ce se întâmplă dacă se adaugă încărcătură bărcuțelor. Apoi adăugați pietricele, monede sau agrafe de birou. „Ce se întâmplă cu bărcuțele?”

Extensii și variante:

- Transportul pe apă este o temă potrivită pentru a fi studiată împreună cu copii mici. Începeți cu o temă conexă referitoare la bărci, vapoare, submarine etc.
- Realizați bărci și din alte materiale, precum cartonul de la cutiile de lapte. Este util ca următoarele materiale să fie disponibile: folie de aluminiu, lut, paie și scobitori. Atașați bărcuțelor decorațiunile folosind lipici, benzi adezive sau capse.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții și copiii se pot alinia în ordinea înălțimii, de la cel mai scund la cel mai înalt. Prietenii și rudele se pot alătura pentru a fi și mai amuzant. Fiecare persoană poate scoate un sunet de la cel mai jos până la cel mai înalt.

Scop: Matematica este un sistem abstract de organizare și ordonare. Deoarece copiii mici gândesc foarte concret, concepte precum desemnarea unei cantități corespunzătoare unor numere capătă semnificație prin numărarea și ordonarea unor obiecte. Ordonarea presupune capacitatea de a pune obiectele în ordine, recunoscând modelul mărimilor diferite – de exemplu, de la cel mai mic până la cel mai mare sau de la cel mai puțin până la cel mai mult – și capacitatea de a inversa modelul.

Materiale: pahare pentru apă de mărimi egale, oală, nisip (opțional).

Mod de pregătire:

1. Selectați 3-5 pahare sau vase de mărimi egale.
2. Umpleți paharele cu apă până la niveluri diferite.

Activitatea: Comparând paharele cu apă de pe masă, copiii vor avea posibilitate să le ordoneze. Cereți unui copil sau unui grup mic de copii să ordoneze paharele de la cel mai plin până la cel mai puțin plin sau de la cel mai puțin plin până la cel mai plin. Lucrați de la stânga spre dreapta. Încurajați familiarizarea copiilor cu vocabularul matematic: *mai mult, mai puțin, cel mai mult, cel mai puțin*.

Extensii și variante:

- Nisipul poate fi folosit în pahare în loc de apă.
- Cereți unui copil sau copiilor să ordoneze 3 cani de la cea mai mică la cea mai mare.
- Cereți-le copiilor să găsească alte lucruri în încăpere, care pot fi ordonate de la cel mai mare la cel mai mic.
- Umpleți 7 pahare cu cantități din ce în ce mai mari de apă. Bateți în fiecare pahar și ascultați. Cum se schimbă sunetul?

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Când copiii ajută acasă la diverse treburi precum spălatul vaselor
- sau ștergerea geamurilor, ei folosesc timpul și materialele pentru ex-
- plorare și joc. Părinții ar trebui să știe acest lucru și să-l accepte. Ar
- trebui să le acorde copiilor foarte mult timp pentru a se juca și „coto-
- băi”, înainte ca treaba să se termine.

Scop: Detergentul adăugat în apă suferă o reacție chimică prin schimbarea compoziției apei. Lucrând, copiii învață cuvinte ce denumesc obiecte și moduri de a explica acțiunile. Bătând apa cu săpun cu un tel de bucătărie sau mixer manual, copiii experimentează senzorial producerea de spumă și baloane și pot comunica ceea ce au obținut. Această activitate îmbunătățește coordonarea mâinilor și controlul mușchilor mici. De asemenea, ajută ca unii copii mai energici să se liniștească.

Materiale: recipient pentru apă sau bazinul de apă, detergent, tel de bucătărie sau mixer manual, oală.

Mod de pregătire:

1. Adăugați o picătură consistentă de detergent în bazinul cu apă. Puneți un tel de bucătărie sau un mixer manual lângă bazin.
2. Această activitate este cel mai potrivit a fi realizată în grupuri de 2 până la 6 copii.

Activitatea: Observați copiii când realizează baloanele de săpun bătând cu telul în apă. Întrebați-i: „Faceți baloane? Valuri?”. Întrebați-i ce s-a întâmplat cu detergentul din apă. Vor răspunde fie că s-a amestecat cu apa, fie că a dispărut. Utilizați cuvântul *s-a dizolvat*. Ce fel de cuvinte folosesc copiii pentru a descrie ceea ce fac (*amestec, bat, învârt, combin etc.*)? Adunați copiii într-un grup și realizați o listă cu „cuvinte care spun ceea ce faci”. În ce alte situații am folosi aceste cuvinte? Exemple în acest sens pot fi „când amestecăm coca pentru a face o prăjitură” și „când batem ouăle”.

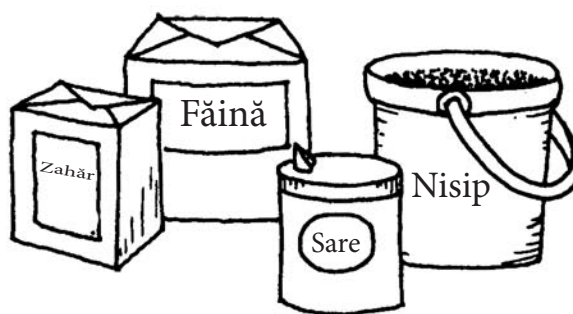
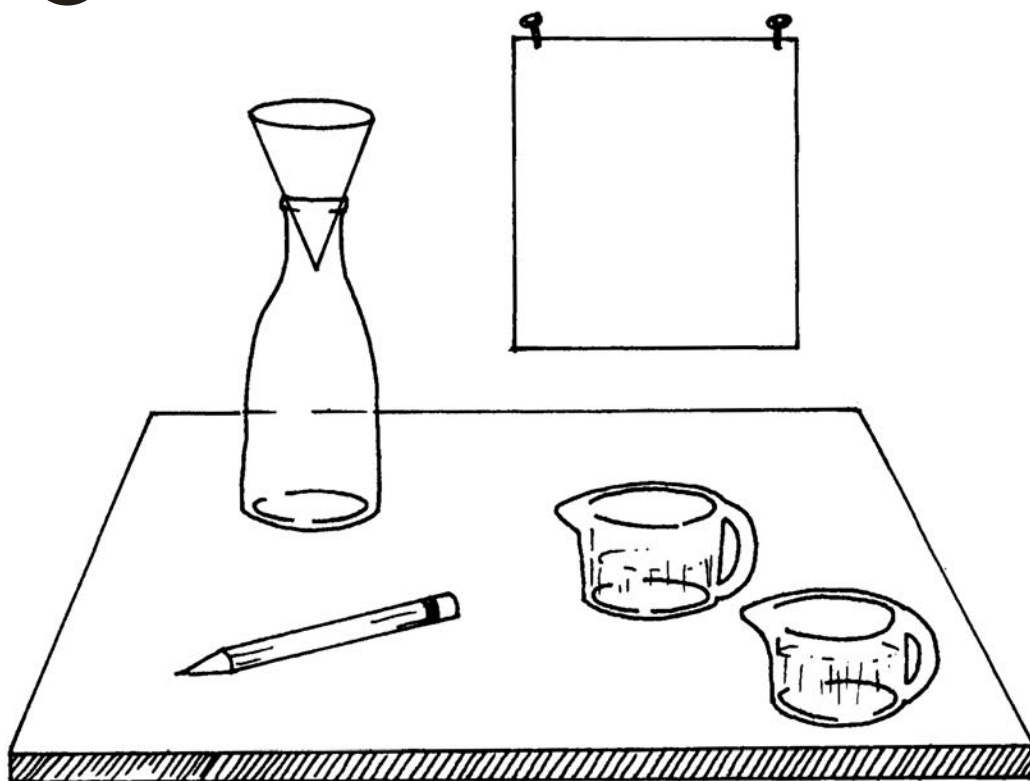
Extensii și variante:

- Copiii pot fi de ajutor în menținerea curățeniei clasei. Fiecare copil poate alege un obiect pe care să-l spele. Această activitate ajută la instituirea responsabilității în spațiul clasei. „Toți avem nevoie să îngrijim clasa, să o păstrăm curată. Haideti să contribuim fiecare, spălând câte o jucărie. Toți vom lucra împreună!”

5

6

Ulei și apă

Scop: Amestecând uleiul cu apa, copiii vor observa cum interacționează lichidele cu densități diferite. Fiind încurajați să descrie ceea ce văd, copiii vor ajunge să înțeleagă conceptele de bază: insolubilitate, densitate și vâscozitate. Pe măsură ce copiii explorează noțiunea de insolubilitate în cazul apei și uleiului, ei se pot gândi și la alte lichide care sunt *solubile* în apă. Copiii vor putea ajunge la concluzii utilizând simțurile și bazându-se pe observații, ceea ce este o deprindere-premisă în utilizarea metodei științifice.

Materiale:

pâlnie	apă
căni de apă	cană gradată
ulei vegetal	sticlă de plastic transparentă
coală mare de hârtie	creion și cariocă.

Mod de pregătire:

1. Înainte de această activitate, grupa/clasa ar trebui să realizeze experimentul cu (a) zahăr sau sare amestecate cu apă și (b) cu adăugarea săpunului în bazinul cu apă.
2. Folosind o pâlnie, turnați o cană de apă într-o sticlă, apoi o cană de ulei în aceeași sticlă.

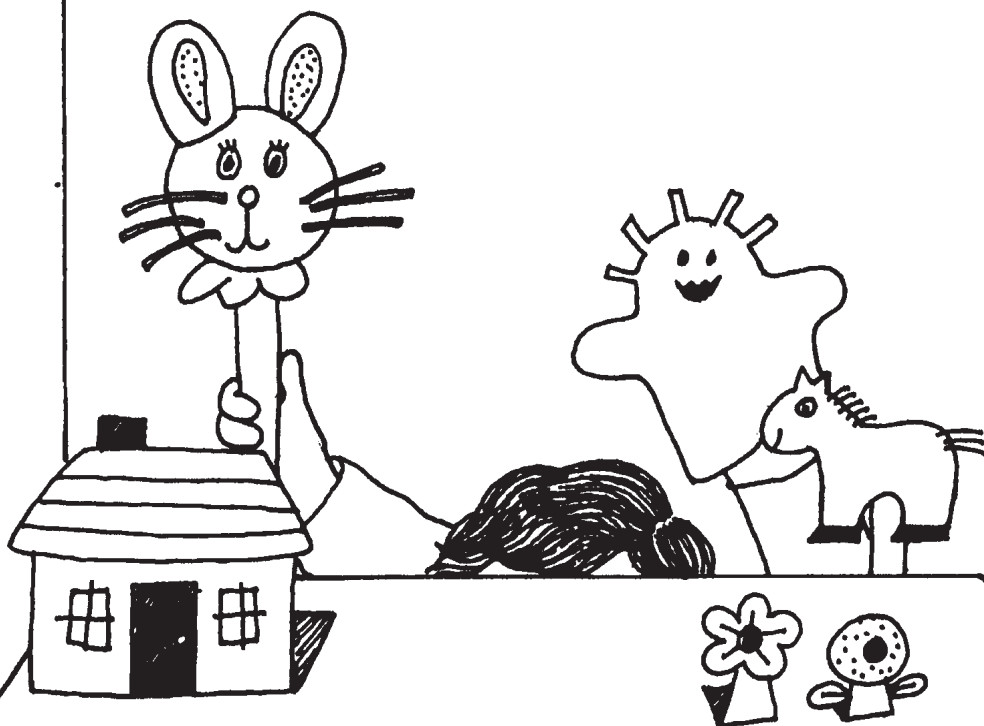
Activitatea: Puneți la dispoziție un bazin cu apă. Adunați copiii și spuneți-le: „Haideți să vorbim astăzi despre apă. Ce știm despre ea?” Încercați să obțineți răspunsurile referitoare la proprietățile fizice ale apei (de exemplu, este udă). „Are formă? Are culoare?” Apoi utilizați cuvântul *lichid* pentru a descrie apa. Întrebați: „Vă mai aduceți aminte când am pus săpun în apă? Ce s-a întâmplat?” „Da, ai dreptate. Am făcut baloane de săpun și spumă. Aduceți-vă aminte, totodată, că detergentul a dispărut și v-am spus că s-a amestecat cu apa. Am numit acest fenomen *dizolvare*”. Scrieți răspunsurile copiilor, în forma în care le-au exprimat, pe o coală mare de hârtie. Apoi anunțați: „Astăzi vom desfășura un experiment diferit cu două lichide, apa și uleiul”. Treceți din mână în mână cana cu apă și cea cu ulei. „Prin ce se aseamănă apa cu uleiul?”, „Prin ce se deosebesc?” Scrieți toate răspunsurile. „Urmăriți cu atenție! Le voi pune acum pe amândouă în sticlă”. Turnați-le și strângeți bine capacul sticlei; lăsați să treacă sticla din mână în mână și întrebați-i pe copii: „Ce s-a întâmplat?” Așteptați până când toți copiii au văzut sticla și apoi întrebați: „S-a amestecat uleiul cu apa? Dacă scutur sticla se vor amesteca?”. Oferiți-i fiecărui copil posibilitatea să scuture sticla și să se uite îndeaproape la lichide. Scrieți pe o coală mare de hârtie tot ceea ce au descoperit. Repetați experimentul cu alte grupe mici de copii. Scrieți și observațiile făcute de aceștia. Adunați înapoi întregul grup de copii și discutați ceea ce ați descoperit. Se pot trage unele concluzii? Scrieți-le. Împărțiți foile cu responsabilitățile și concluziile alături de centrul de apă și nisip.

Extensii și variante:

- Într-o altă zi, adăugați alte lichide în apă și observați dacă se dizolvă sau se amestecă cu apa.

Încercați să amestecați alte substanțe solide – precum sarea, zahărul, făina sau nisipul – cu apă. Se dizolvă aceste solide?

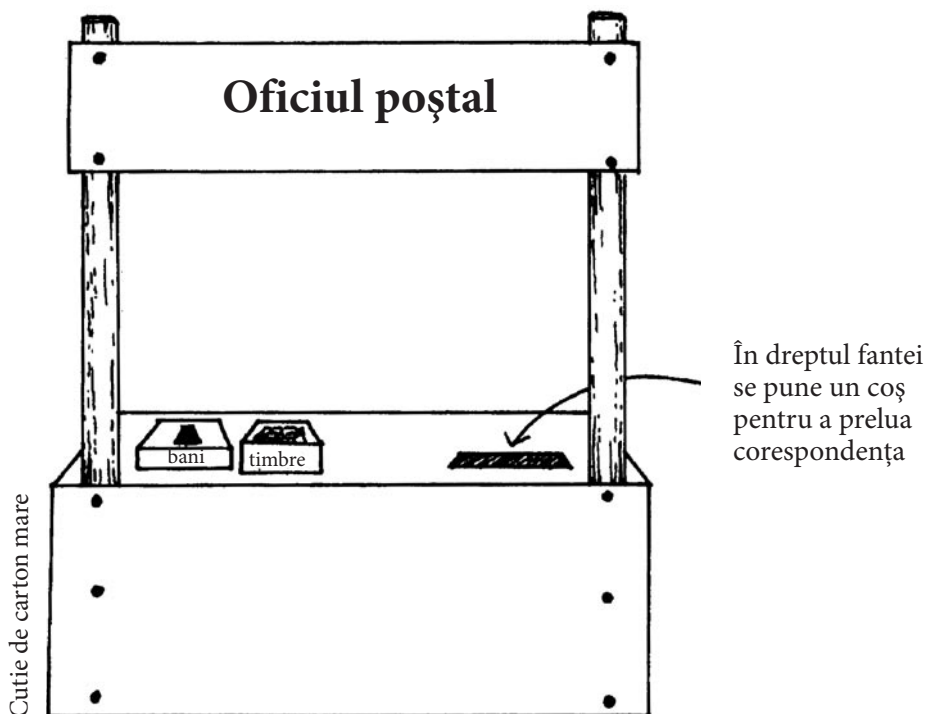
JOCUL DRAMATIC

4

6

O vizită la oficiul poștal

Scopul: Există multe modalități de a cultiva jocul dramatic. Această activitate folosește o vizită la oficiul poștal local ca un bun punct de plecare pentru activitățile care favorizează atât imaginația, cât și gândirea. Vizita demonstrează cum matematica, studiile sociale, științele și limbajul sunt integrate locului de muncă. Copiii îi văd pe adulți utilizându-și în lumea profesiei deprinderi pe care ei le folosesc în clasă, cum ar fi clasificarea, numărarea sau utilizarea numerelor. Experiența i-a făcut pe copii să se implice în pregătirea vizitei și a încurajat atât fetele, cât și băieții să pună în scenă rolurile identificate în timpul vizitei.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Trimiteți o notă explicativă prin care să informați părinții despre proiectul în legătură cu oficiul poștal. Întrebați-i dacă se pot oferi ca voluntari să însoțească clasa în această vizită. Anunțați-i pe părinți că vor primi scrisori de la copiii lor. Părinții ar trebui să discute cu copiii despre vizita lor la oficiul poștal, iar mai târziu să-i înștiințeze că scrisorile lor au ajuns.

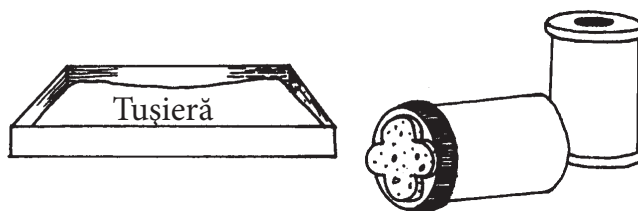
Material:

creioane colorate	carioci
hârtie	plicuri (câte unul pentru fiecare copil)
mosoare, nasturi sau cutii goale	monede suficiente pentru fiecare copil
de film foto	pentru a cumpăra timbre.
adresa fiecărui copil	

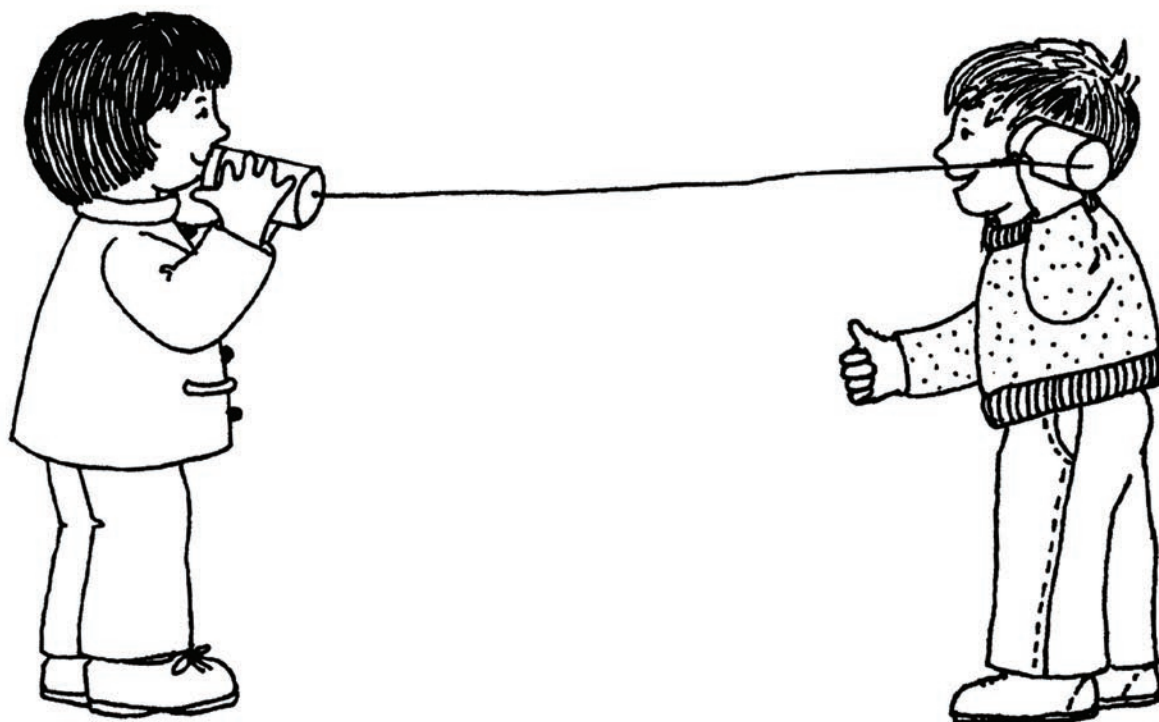
Mod de pregătire:

1. Cadrul didactic ar trebui să-și facă o programare și să se întâlnească cu persoana care răspunde de oficiul poștal în scopul organizării vizitei. Întrebați persoana respectivă dacă fiecare copil poate avea șansa de a cumpăra un timbru, de a-l lipi pe un plic și a-l depozita în cutia de scrisori. De asemenea, întrebați dacă este posibil pentru copii să vadă cum este sortată corespondanța și să afle cum este livrată la destinație. Stabiliți data vizitei. Cadrul didactic ar trebui să le trimită părinților o înștiințare prin care să le spună despre vizita planificată.
2. Sugerați-le copiilor să realizeze desene sau schițe, pentru a fi trimise acasă părinților.

Activitatea: Această activitate se compune din două părți – pregătirea înainte de vizită și activitatea de după vizită. Înainte de aceasta, cadrul didactic le poate spune copiilor că vizita la oficiul poștal a fost aranjată. Lucrând în grupuri mici, cereți-le copiilor să realizeze fiecare un desen sau schiță („scrisoarea” lor) pe care o vor expedia părinților. (Sau: cadrul didactic poate scrie mesaje sau povestiri pe care copiilor le-ar plăcea să le trimită acasă.) Ajutați-i pe copii să împăturească scrisorile și să le pună în plicuri. Cadrul didactic ar trebui să le arate copiilor așezați în grupuri mici, cum se scrie adresa pe fiecare plic. După vizită, asigurați-vă că aveți suficientă recuzită disponibilă, astfel încât copiii să-și poată imagina jocuri având ca subiect oficiul poștal. Folosiți mosoare, nasturi sau cutii goale de filme foto de la centrul de artă pentru a realiza propriile timbre. Faceți astfel încât copiii să-și producă banii proprii pentru a putea cumpăra sau vinde timbre, a depune bani, a număra restul. Încurajați asumarea rolurilor văzute în cursul vizitei.

Extensii și variante:

- Organizați o vizită la un serviciu de pompieri, la un cabinet medical și la un șantier.
- Vizitați un magazin alimentar foarte mare. Rețineți modul în care alimentele și alte articole sunt clasificate: produsele lactate, produsele conservate, detergenții.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Cereți-le părinților care s-au oferit voluntari să pregătească cutiile de conserve înainte de activitate (să le curețe, să găurească fiecare cutie). Aceasta este o modalitate utilă de implicare în activitate pentru părinții care nu pot veni la școală în timpul zilei. Alți părinți pot veni în clasă și-i pot asista pe copii, ajutându-i să lege și să „asambleze” telefoanele. Explicați-le părinților că rolul lor este acela de a-i ajuta pe copii să realizeze telefoanele, și nu acela de a le realiza în locul lor.

Scopul: Telefonul din cutie de conserve transmite sunete cu adevărat. Deși principiul științific implicat poate fi prea abstract pentru nivelul de dezvoltare al copiilor mici, telefonul din cutie de conserve poate intensifica și extinde limbajul copiilor și experiența jocului. Prin intermediul vorbirii, ascultării și gândirii, copiii își exprimă individualitatea și creativitatea proprie. Telefonul oferă jocului copiilor un element de realitate.

Materiale:

cutii de suc sau cutii de conserve
un ac

o sfoară lungă sau o undiță
bandă adezivă.

Mod de pregătire:

1. Acoperiți marginile ascuțite ale cutiilor de conserve cu bandă adezivă.
2. Găuriți dosul fiecărei cutii în centru cu un ac.
3. Treceți sfoara prin fiecare cutie. Înnodeați sfoara făcând un nod mare în interiorul fiecărei cutii.

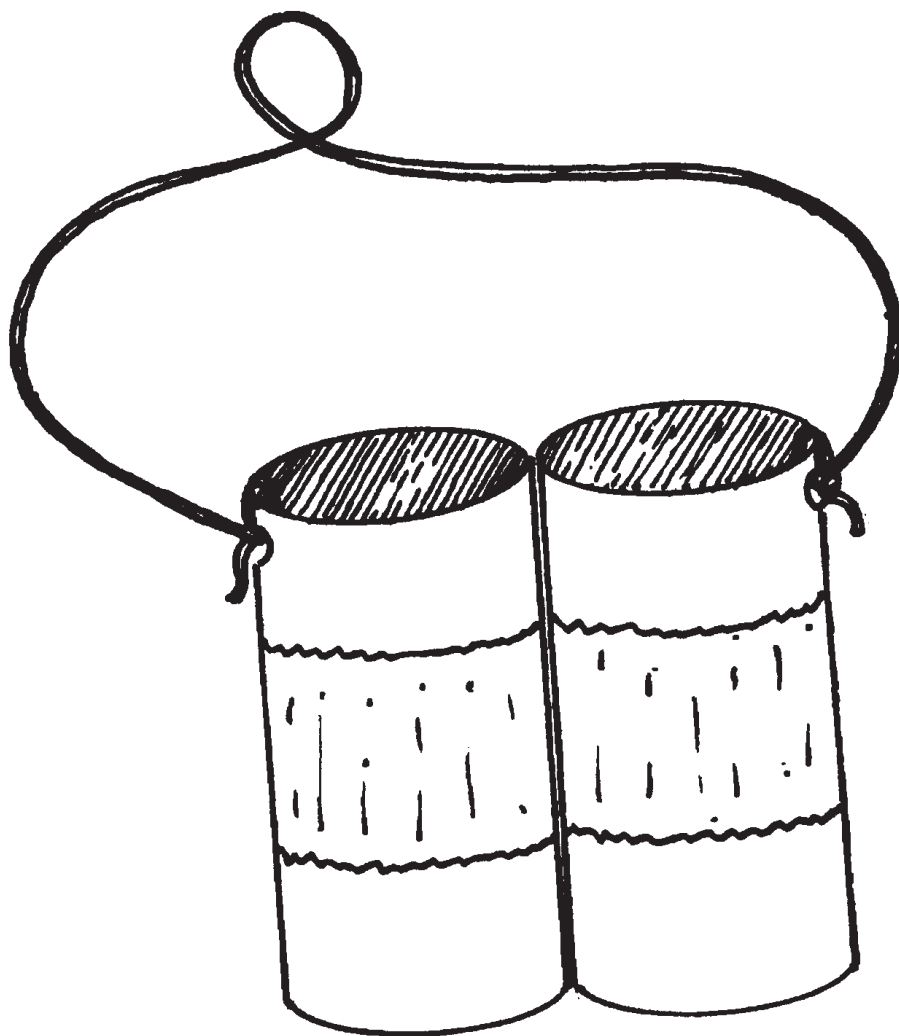
Activitatea: Întrebați o pereche de câte doi copii despre modul cum pot vorbi oamenii unii cu alții atunci când nu se pot vedea și se află la o distanță mare unii de alții. Întrebați-i dacă ei au vorbit vreodată la telefon. Cu cine au vorbit? Arătați-le copiilor telefonul din cutie de conserve. Dați fiecăruia dintre cei doi câte un receptor. Lăsați-i să experimenteze cu telefonul. Dacă, după ce au încercat, copiii spun că telefonul nu funcționează, formulați întrebări de tipul: „Vorbești chiar în interiorul cutiei?” „Asculti exact prin firul de transmisie legat la cutie?” „Cutia este aproape de urechea ta?” „Poate că ai stat prea aproape unul de altul. Vreți să încercați să stați puțin mai departe unul de celălalt?”. În același timp, ceilalți copii vor vorbi la telefon.

Extensii și variante:

- Odată ce copiii pot lucra ușor cu telefoanele, utilizați-le în situații ale jocului dramatic: „Unde puteți instala un post telefonic? Putem folosi telefonul pentru a vorbi de la un centru de activitate la altul?”
- Multe activități pot fi planificate astfel încât să includă și telefoanele. De exemplu, folosiți telefonul pentru a invita prietenii la un picnic. (Puneți la dispoziția copiilor coșuri, păături, mâncarea de jucărie etc. necesare pentru picnic.) Telefoanele pot fi utilizate de asemenea în centrul de materiale de construcție, pentru a se juca „De-a construcția”.

Binoclul

Propus de Ungaria

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinți, fiți atenți! Vă rugăm să păstrați tuburile de carton și recipientele care pot fi folosite în proiectele clasei. Vom avea în clasă un loc destinat colectării acestor materiale, unde le puteți depozita și dumneavoastră. Mulțumim foarte mult!

Scopul: Această activitate îi familiarizează pe copii cu instrumentele optice care fac în așa fel ca obiecte aflate la distanță să le pară mai apropiate și mai mari. Ea încurajează imaginația, astfel încât copiii reciclează materiale pentru a crea binocluri de jucărie. Recuzită ca aceasta este destinată însuflețirii jocului copiilor, deseori susținându-l sau extinzându-l.

Materiale:

2 role de hârtie igienică pentru fiecare copil
șervețele de hârtie colorate
lipici
perforator
șnururi.

Mod de pregătire:

1. Luați 2 role de hârtie igienică pentru a realiza un binoclu.
2. Acoperiți rolele cu șervețele de hârtie colorată. Lipiți-le împreună în poziție verticală.
3. Perforați fiecare rolă și atașați câte un șnur, astfel încât binoclul să poată fi purtat pe după gât.
4. Folosiți binoclul ca să le arătați copiilor ce vor face.

Activitatea: Introduceți această activitate atunci când copiii sunt implicați într-un joc care este relevant. (În Ungaria, copiii lucrau la tema despre corăbii.) Dacă este posibil, împrumutați un binoclu real și dați-le copiilor șansa să privească prin el. Explicați-le, dar dar pe scurt, cum, de ce și când acesta este utilizat. Apoi, invitați pe rând câte un grup de 4 copii pentru a realiza propriile lor binocluri. Încurajați-i să schimbe culoarea șervețelilor de hârtie pe care preferă să le lipească pe binocleurile lor. Ajutați-i să atașeze șnururile. Binoclul îngustează suficient câmpul de observație pentru a accentua ceea ce se află sub observație.

Extensii și variante:

- Copiii pot observa diferite obiecte utilizând lupa. Ei pot compara cu ușurință mărimea obiectului din mâinile lor cu obiectul mărit cu ajutorul lupei. Dați-le copiilor mai multe obiecte pentru a le observa cu lupa, atât în interiorul clasei, cât și în afara ei. Încercați cu frunze, flori, fulgi de zăpadă, o pană. Astfel de experimente trezesc uimirea copiilor.
- Dacă există un microscop disponibil, lăsați copiii să se uite la microscop. Faceți legătura dintre binoclu, lupă și microscop. Acestea sunt instrumente optice. Microscopul este utilizat pentru a vedea obiecte prea mici ca să fie văzute fără lentile speciale.

Jocul umbrei

Scopul: Copiilor le place foarte mult să se joace cu propriile umbre pe terenul de joacă, realizând umbrele unor păpuși pe perete și ghicind de la ce obiect vine o anumită umbră. În această activitate copiii învață despre interacțiunile dintre lumină, umbră și distanță. De asemenea, jocul umbrei încurajează exprimarea creativă a copiilor.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Probabil atât bunicii, alte rude mai în vârstă, cât și părinții au jucat jocuri cu umbre atunci când ei înșiși au fost copii. Jocul cu umbrele este, pentru adulți, o modalitate de împărtășire a experiențelor din copilăria lor. Încurajați părinții să recunoască oportunitățile unor astfel de interacțiuni.

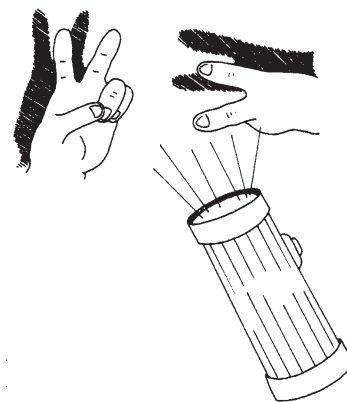
Materiale:

far proiector sau lanternă
cearșaf.

Mod de pregătire:

1. Atârnați un cearșaf, astfel încât sunt ascunse obiectele care vor crea umbra.
2. Pregătiți farul proiector sau lanternă pentru spectacolul umbrelor.

Activitatea: Cu un grup mic, un joc interesant este acela de a identifica obiecte cunoscute, cărora le corespund diferite umbre. Din spatele cearșafului proiectați lumina pe câteva tipuri de fructe, câte una pe rând. Banane, mere, pere și alte fructe vor pune grupul în încurcătură. Copiii vor încerca să ghicească tipul fructelor și să deducă cum apar acestea pe cearșaf. Apoi, din nou cu un grup mic, proiectați o lumină pe perete în zona jocului dramatic. Copiii își folosesc degetele pentru a realiza figurine din umbre. Lor le place să facă urechi de iepuri, rațe, câini, monștri sau forme abstracte. De asemenea, copiii pot folosi păpuși, iar cadrul didactic poate adăuga muzică pentru a permite mișcarea ritmică și autoexprimarea. Îndrumați-i pe copii să miște păpușile mai aproape și mai departe de sursa de lumină și să observe cum se schimbă umbra. În grupuri mari, probabil în afara sălii de clasă, într-o zi însorită, încurajați copiii să facă diferite mișcări simple și să-și observe propria umbră. Cadrul didactic poate introduce un joc rapid de tipul „imitați pisica” (urmați liderul): „Toată lumea sare! Toată lumea țopăie într-un picior! Acum toată lumea dansează!”. Acest joc energizant îi va face pe copii să se miște.

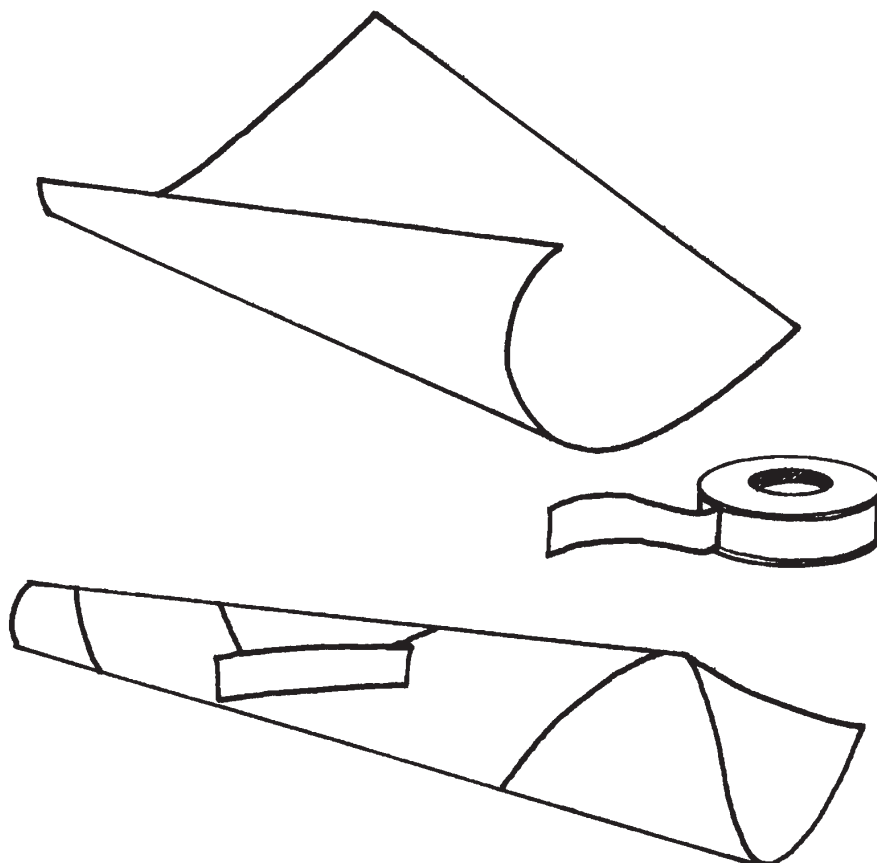
Extensii și variante:

- Pe terenul de joacă inițiați un joc de atingere a umbrelor. Așezați copiii în grup, astfel încât să realizeze o umbră comună prin atingerea umbrei realizate de fiecare în parte. Apoi jucați-vă cu această umbră comună.
- Tăiați hârtie de diferite forme. Copiii pot identifica formele sau orice alte caracteristici ale acestora? Câte laturi are un triunghi? Copiii sunt capabili să lărgască sau să micșoreze umbra unei figuri? Cum?

5

6

Megafoanele

LEGĂTURA CU FAMILIA

Copiii își pot învăța părinții acasă cum să facă un megafon. Părinții îl pot utiliza atunci când își cheamă copiii de la joacă.

Scopul: Această activitate le demonstrează copiilor că sunetul poate fi amplificat și direcționat prin intermediul unui megafon.

Materiale:

- dosar sau hârtie colorată groasă
- bandă

Mod de pregătire:

1. Întindeți dosarul, tăiați-l în jumătate, și începând de la un colț, rulați hârtia în formă de con. Dacă nu aveți la dispoziție un dosar, utilizați hârtie colorată groasă.
2. Partea mai îngustă ar trebui să aibă cel puțin 2,5 cm lățime.
3. Lipiți cu bandă conul în diferite părți ale sale. În scopuri igienice, fiecare copil ar trebui să aibă propriul lui megafon, având numele înscris pe el.
4. Arătați-le copiilor cum să țină megafonul cât mai aproape de buze și cum să vorbească în el. Realizați megafoane de diferite lungimi și faceți următoarea observație: cu cât este mai lung conul, cu atât tonul vocii se va schimba prin vibrații.

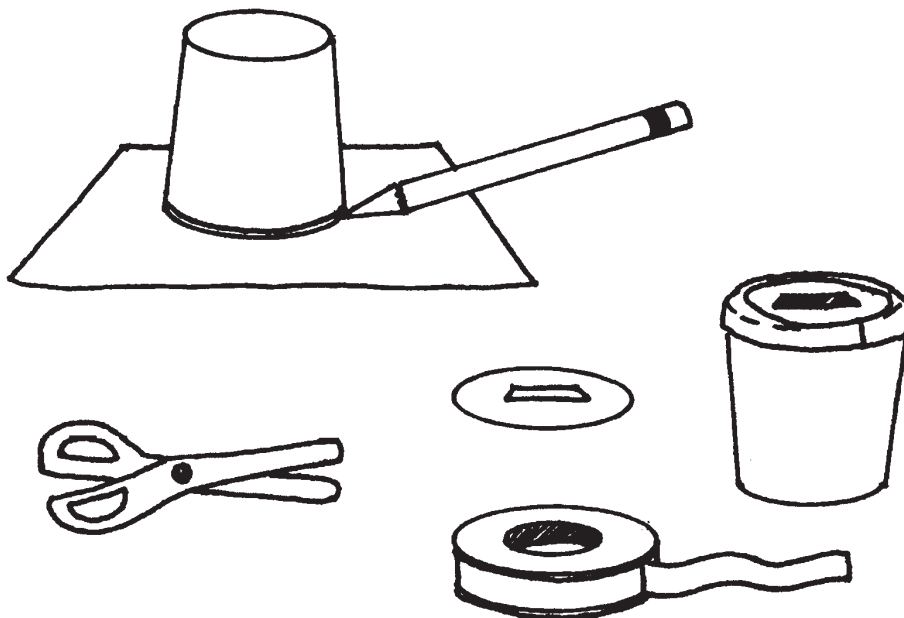
Activitatea: Utilizați megafonul în afara grupei/clasei, astfel încât copiii pot fi cât de gălăgioși doresc! Lăsați copiii să se miște liber la locul de joacă și puneți-i pe rând să adreseze câte un mesaj grupului de copii: „Toți copiii să meargă la locul cu nisip”. „Toți copiii să vină să primească câte un bilet” (să aveți pregătite bucățele de hârtie care să fie biletele de intrare). „Toată lumea să vină la ușă”. Un megafon reprezintă un element de recuzită cu multiple utilizări atunci când copiii sunt implicați în jocuri dramatice. De exemplu, ei se pot juca de-a pompierii, strigând oamenii aflați în clădiri înalte, sau se pot juca de-a garda personală care supraveghează plaja sau piscina, sau de-a căpitanul unui vapor, strigând către altă navă atunci când transmisia radio nu-i mai funcționează, sau de-a educatorul care-și strigă copiii cu care se află în parc.

Extensii și variante:

- Copiii pot face un experiment cântând prin megafoanele lor atât în grup, cât și individual.

Cutia pentru bani

Propus de Slovacia

LEGĂTURA CU FAMILIA

Atrageți atenția părinților în legătură cu faptul că există multe obiecte din gospodărie care au un potențial bogat pentru jocul simbolic. Părinții pot încuraja creativitatea copiilor, punându-le la dispoziție diferite obiecte (de exemplu, un vas sau o lingură de lemn) și întrebându-i ce ar putea reprezenta acestea.

Scopul: Jocul dramatic dezvoltă creativitatea, imaginația, precum și deprinderile sociale ale preșcolarilor mici. Un mediu de joc bogat în resurse le oferă copiilor libertatea de a se exprima și de a experimenta atât situații reale, cât și imaginare. Cutia pentru bani este un element de recuzită care poate fi utilizat de către copii în diferite scenarii de joc care includ un magazin, un oficiu poștal sau o bancă. Cu cât copiii utilizează cutia pentru bani în scopul de a pune în scenă propriile experiențe, ei vor descoperi modul propriu de folosire a banilor.

Materiale: pahare de iaurt, bandă adezivă, hârtie colorată, lipici, creioane colorate, foarfecă.

Mod de pregătire:

1. Măsurați și tăiați hârtia, astfel încât să se potrivească în jurul capacului paharului de iaurt. Lăsați copiii să deseneze o imagine sau o schiță, în funcție de preferințele lor, pe o foaie de hârtie. Ei pot lipi apoi hârtia astfel încât paharul să fie acoperit.
2. Pe hârtie trasați o urmă în jurul părții superioare a paharului de iaurt. Tăiați hârtia în formă circulară și apoi tăiați o deschizătură prin care să poată intra monedele sau prelinsele bancnote. Asigurați-vă că această deschizătură de pe capacul paharului de iaurt rezistă, lipind-o cu soluție sau bandă adezivă.

Activitatea: O cutie pentru bani poate fi introdusă ocazional unui grup de copii atunci când aceștia sunt deja angajați în joc. Acest lucru este cu atât mai ușor cu cât cadrul didactic intră în situația de joc printr-un comentariu de tipul: „Poate doriți să folosiți această cutie pentru bani pentru a păstra în ea banii cu care vă jucați voi?”

Extensii și variante:

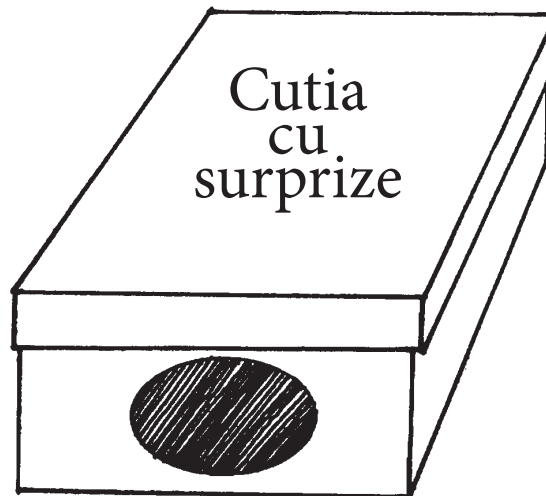
- Puneți câteva monede reale pentru copiii mai mari în cutia de bani. Întrebați copiii despre valoarea lor. Cât valorează fiecare monedă? Există monede care au aceeași valoare? Care valorează cel mai mult? Dar cel mai puțin?

Cutia misterioasă: atinge și descrie

3

6

LEGĂTURA CU FAMILIA

Încurajați părinții să utilizeze limbajul descriptiv atunci când vorbesc cu copiii lor. Încurajați-i să aibă răbdare atunci când cei mici pun întrebări în mod continuu. Deși timpul în care copiii caută informații poate fi obositor pentru ei, adulții trebuie să-și amintească faptul că aceștia caută informații despre lume. Întrebările lor ne aduc la cunoștință care sunt interesele pe care le au și asupra cărora se concentrează în diferite momente. Ajutați-i pe părinți să aprecieze acest fapt atunci când împărtășiți cu ei informații despre această activitate prin trimiterea acasă a unei note informative.

Scopul: Copiii își utilizează simțul tactil în explorarea și evaluarea experiențelor. „Cutia misterioasă: atinge și descrie” reprezintă un material auxiliar instructiv pentru aria de alfabetizare, deoarece copiii își îmbogățesc vocabularul atunci când descriu ceea ce simt. Activitatea cu cutia misterioasă include obiecte din natură, dar varietatea obiectelor conținute în cutie este fără de sfârșit. Această experiență este centrată pe capacitatea copiilor de a simți, observa și de a comunica cele observate. Ei discută despre numere, materiale, forme, mărimi. Ei își dezvoltă capacitatea de a discrimina tactil cele mai variate obiecte.

Materiale:

cutie de mărime mijlocie

colecție de pietre, ghinde, ramuri, frunze, scoici, pene.

Mod de pregătire:

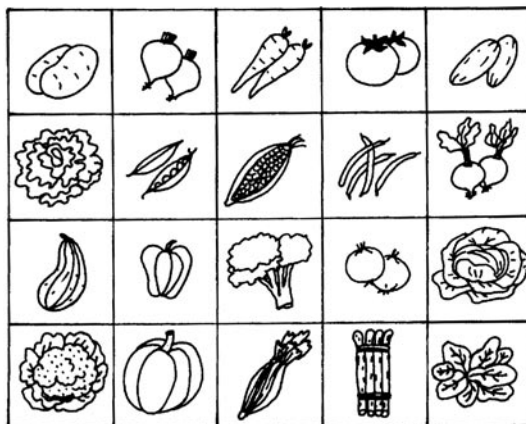
1. Tăiați o deschizătură de mărimea unei mâini în cutia de mărime mijlocie.
2. Strângeți două dintre categoriile următoare de obiecte: pietre, ghinde, ramuri de pomi, frunze, scoici etc.

Activitatea: Puneți un obiect în cutia misterioasă. Plasați între 2 și 5 obiecte pe masă, astfel încât copilul să le poată vedea. Un obiect trebuie să fie identic cu cel existent în cutia misterioasă. Rugați un copil să-și introducă mâna în cutia misterioasă și să ghicească care din obiectele de pe masă este și în interiorul cutiei. Încurajați copilul să privească obiectul de pe masă și să utilizeze cuvinte care exprimă materialul în descrierea obiectului din cutie.

Extensii și variante:

- În loc să plasați un set de obiecte la vederea copiilor, plasați 2-5 obiecte în cutia misterioasă. Apoi plasați un obiect din alt set în fața cutiei. Cereți-le copiilor să caute în cutia misterioasă tocmai acel obiect.
- În grupuri mici de 2 sau 3 copii, fiecare copil alege din cutie și descrie unul din obiecte. Atunci când vorbește despre caracteristicile obiectelor, cadrul didactic poate întreba copiii dacă un obiect este tare sau moale, brut sau neted, lucios, rece sau cald. Copiii, pe rând, ghicesc ce obiect este pe baza descrierii primite. Încurajați utilizarea limbajului descriptiv pentru a îmbogăți vocabularul.
- Vorbiți-le despre forme, punând într-o valiză obiecte cum ar fi: o minge, un cub de lemn, un triunghi.
- Puneți trei creioane de lungimi diferite într-o geantă mare. Cereți-le copiilor să scoată din geantă creionul cel mai scurt. Puneți la loc creionul și cereți-le copiilor să-l extragă pe cel mai lung. Puneți la loc creionul și cereți să se extragă creionul de lungime medie.

Tabla de lotto

Scopul: Tabla de lotto este o tablă cu imagini și numerele atașate; ele reprezintă fundamentul pentru o multitudine de jocuri de punere în corespondență. Ele pot fi de diferite feluri, însă toate fac apel la observare, identificarea asemănărilor și recunoașterea diferențelor. Această deprindere de a sorta, a pune în corespondență este omniprezentă în învățarea matematicii, științelor și în citirea cu ușurință a conceptelor, ideilor. Tabla lotto poate implica acțiuni de identificare a culorilor, numerelor, fructelor și imaginilor oamenilor care pot fi create pentru a suplimenta studiul unor teme sociale. De exemplu, dacă sunt studiate tipurile de hrană, cadrul didactic poate crea fructe și legume pentru afișierul lotto. Prin adresarea întrebărilor deschise, cadrul didactic ajută copiii să-și îmbogățească vocabularul.

Materiale:

bucăți mai mari de carton sau hârtie groasă
creioane sau carioci
plicuri mari sau dosare
desene sau poze din reviste

cartonașe
lipici
foarfecă.

LEGĂTURA CU FAMILIA

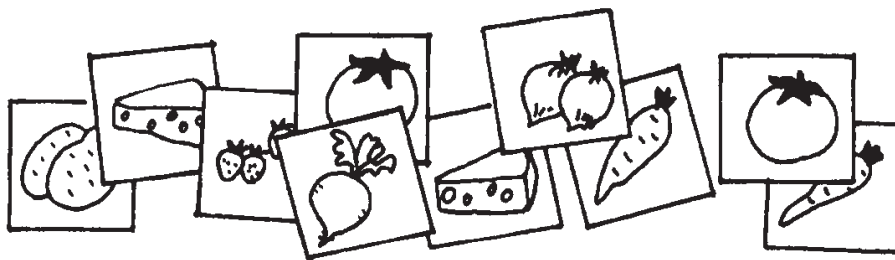
Activitatea simplă de punere în corespondență poate fi realizată acasă atunci când părinții îi ajută pe copii să se pregătească pentru a doua zi, când prepară masa împreună sau fac piața. Părinții trebuie să învețe să aprecieze învățarea ce se află în spatele unor astfel de activități simple și să aloce timp pentru a lua în considerație activitățile de zi cu zi din punctul de vedere al copilului.

Mod de pregătire:

1. Folosind un creion sau o cariocă, împărțiți tabla de carton în secțiuni egale. (Cartonul poate avea între 9 și 20 de secțiuni.) Asigurați-vă că aceste secțiuni sunt suficient de largi pentru a conține imaginile ce vor fi lipite pe carton.
2. Confectionați cartonașe asortate pentru a corespunde imaginilor de pe carton.
3. Strângeți fiecare tablă de lotto și piesele corespunzătoare lor într-un plic mare sau într-un dosar și plasați-le în centrul pentru jocuri manipulative.

Activitatea: Ca activitate individuală: puneți câte 2 agrafe mari pe fiecare cartonaș de corespondență pentru tabla de lotto. Amestecați piesele. Cereți-le copiilor să folosească un magnet pentru a extrage câte o piesă (un cartonaș) și să-l plaseze pe cartonul corespunzător imaginii. În cazul unei activități mai avansate, dați-le copiilor câte două table de lotto și câte două seturi de cartonașe.

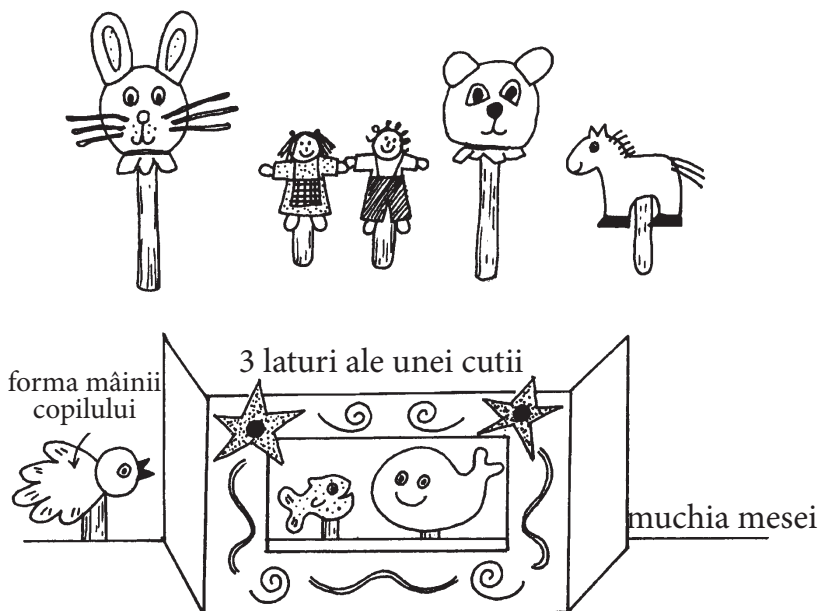
Ca activitate pentru doi copii: doi copii pot juca lotto cu două cartoane. Ei vor face cu schimbul. Pentru început unul distribuie cartonașele, iar celălalt primește și potrivește cartonașele care corespund. Apoi, la al doilea carton, copiii își schimbă rolurile, astfel că cel care a potrivit cartonașele devine cel care le distribuie, iar celălalt primește și potrivește cartonașele.

Extensii și variante:

- Ca activitate cu un grup mic: pregătiți mai multe table de lotto cu desene sau imagini de culori, forme, nume, puncte, numere, fructe, legume, oameni etc. Dați fiecărui copil un carton diferit. Amestecați toate cartonașele potrivite. Numiți o persoană care să distribuie cartonașele, persoană care poate fi un adult sau un copil mai mare.
- Ca activitate multiculturală: pregătiți un afișier cu imagini din diferite țări.
- Realizați structura tablei de lotto dintr-o varietate de bucăți de țesătură. Această activitate este utilă în special pentru consolidarea experienței tactile a copiilor care au această capacitate mai slab dezvoltată. Cereți-le copiilor să descrie țesăturile – alunecoase, moi, neuniforme. Realizați table de lotto prin lipirea unor resturi mici de țesături pe table mai grele. Conturați fiecare material cu ajutorul bețișoarelor sau paielor și lipiți-le bine cu lipici sau cu bandă adezivă.

Marionete

Propus de Croația și de Slovenia

Scopul: Marionetele sunt utilizate în numeroase situații din jocurile dramatice. Dacă se pune în scenă un fragment dintr-o poveste sau se re trăiește o situație din viață sau un vis este amintit sub forma jocului de rol, copiii folosesc marionetele pentru a spune cu voce tare despre lucrurile pe care le au în minte. Păpușile stimulează utilizarea limbajului de către copii într-un mod firesc, natural. Dincolo de numeroase beneficii de natură lingvistică, socială, emoțională, utilizarea marionetelor în jocul dramatic, ca și realizarea lor, le înlesnește copiilor exprimarea creativității și a imaginației. Utilizarea unei varietăți de tipuri de păpuși (păpuși fixate pe bețe, păpuși-mănușă, mânuite prin mișcarea degetelor, marionete mânuite cu sfori) le permit copiilor să aleagă, îi încurajează în situații noi, adaugă alte interese la interesele deja existente.

LEGĂTURA CU FAMILIA

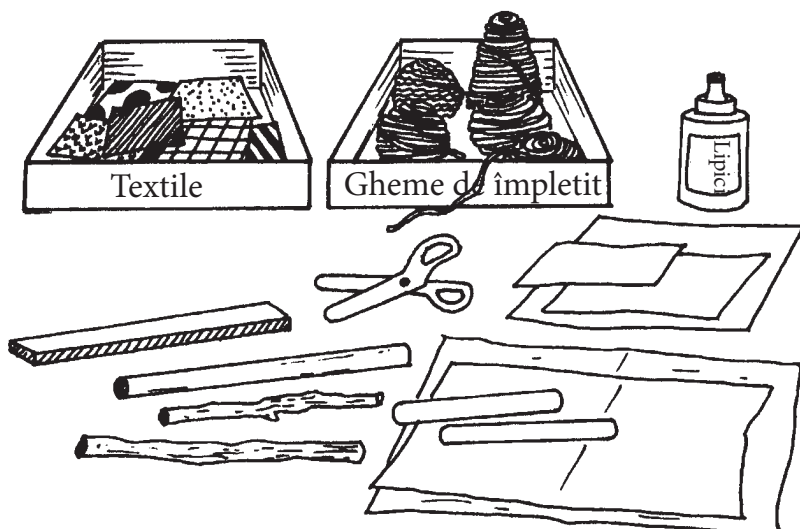
Cereți voluntari care să vină în grupă pentru a asista copiii care ar putea avea nevoie de ajutor. Rugați anumiți părinți să lucreze alături de copii, pentru a crea un teatru de păpuși pentru clasă. Acesta poate deveni o extensie a centrului de joc dramatic.

Materiale:

bețișoare, ramuri mai mari sau apăsător de limbă	resturi de material textil și de hârtie
elemente de decorat: fire, sfori, nasturi	lipici
foarfecă	ziare sau bumbac.
pungi mici de hârtie	

Mod de pregătire:

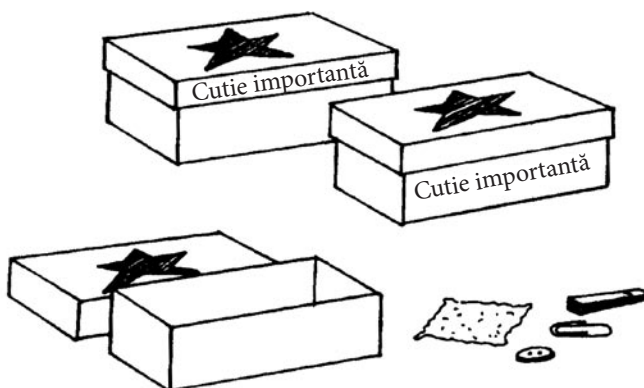
1. Un preșcolar mic poate pune o pungă peste un băț și poate umple punga cu ziare sau cu bumbac.
2. Cadrul didactic ajută la legarea pungii de băț, realizând astfel un cap.
3. Copilul poate picta fața sau o poate decora.
4. Copilul îmbracă păpușa alegând diferite resturi de material textil sau de hârtie.
5. Preșcolarilor mai mari le place să realizeze personaje din povești pe hârtie durabilă. După ce decupează personajele, ei le lipesc pe carton și le fixează pe bățul de lemn.

Activitatea: Anumiți copii ezită să vorbească în momentele frontale sau când se spun povești. Aproape într-un mod magic, atunci când acești copii mânuiesc păpuși, sub pretextul că păpușile sunt cele care vorbesc, ei iau parte la dialog. Aici sunt câteva exemple de întrebări și comentarii ale cadrului didactic care facilitează dezvoltarea limbajului copiilor: „Acest bebeluș nu va adormi fără o poveste. Poate păpușa ta să-i spună bebelușului o poveste?” „Ce îi place cel mai mult bebelușului tău să mănânce ca desert – fructe, înghețată sau chec?”

Extensii și variante:

- Cu preșcolarii mai mari creaiți un set de păpuși pentru scenă (o cutie mare din carton este utilă). Copiii pictează scena pentru teatrul de păpuși. În Slovenia copiii au lucrat împreună pentru a picta o casă pentru teatrul de păpuși.

[illegible]

LEGĂTURA CU FAMILIA

Întâlniți-vă cu părinții copiilor din clasă. Explicați-le că dvs. începeți un proiect în care, pe rând, fiecare copil va povesti ceva în momentul întâlnirii cu toată clasa. Arăta-

- 1. Să ajute copilul să aleagă un obiect simplu, dar important care se poate pune în cutie - de exemplu, un cârlig de rufe, un nasture, o bucată de material textil.
- 2. Să discute cu copilul despre motivele pentru care acel obiect este important. De exemplu, un cârlig de rufe te ajută să-ți agăți hainele afară, să se usuce. Părinții sunt invitați să ajute copiii să exerseze cum să le explice colegilor din clasă importanța obiectelor respective.

Scopul: Această activitate încurajează la copii dezvoltarea capacității de a argumenta, precum și gândirea critică. Copiii aleg un obiect care este important pentru ei și explică de ce. Activitatea lărgeste deprinderile de folosire a limbajului expresiv, care este esențial în procesul de alfabetizare.

Materiale:

3 cutii de aceeași mărime
hârtie
cariocă.

Mod de pregătire:

1. Puneți etichete pe fiecare cutie: „CUTIA IMPORTANTĂ”.
2. Pregătiți un tabel cu numele tuturor copiilor din clasă.

Activitatea: Adunați-i pe copii și explicați-le că în clasa lor va începe să se deruleze un proiect despre obiectele care sunt importante pentru fiecare persoană din clasă. Arătați-le cutiile. Spuneți-le că fiecare, pe rând, va lua acasă o cutie și va alege ceva ce consideră important și va pune acel obiect în cutie. Ei se vor gândi apoi la motivele pentru care consideră acel obiect important și se vor pregăti să le spună și celorlalți cu voce tare. Lăsați-i pe copii să știe că le-ați explicat părinților despre această activitate, iar aceștia îi vor ajuta să se pregătească atunci când le vine rândul. În timp ce activitatea evoluează, țineți evidența a ceea ce a adus fiecare copil printr-un tabel afișat pe perete.

Extensii și variante:

- După ce fiecărui copil i-a venit rândul, scrieți un raport simplu pe care să-l trimiteți părinților, în care să le dați lista obiectelor aduse în activitate.
- Puneți obiectele aduse într-o valiză și puneți-i pe copii, pe rând, să încerce să-și identifice obiectele aduse numai pe baza simțului tactil.

Marea captură

Propus de Rusia

LEGĂTURA CU FAMILIA

La început, copiii învață deprinderile pre-abecedare, ascultând povești spuse. La culcare spuneți-le din nou copiilor dvs. povestea sau citiți versuri pe care le-ați învățat atunci când erați mic. Spuneți-le povestiri din copilărie despre dvs. și familia dvs.

Scopul: Această activitate de alfabetizare este o poezie rimată pentru copii care conține o problemă simplă de matematică, rezolvabilă prin numărare, adunare sau scădere. Imaginea și versul îi ajută pe copii să învețe atât prin văz, cât și prin sunet.

Materiale:

hârtie

cariocă neagră

culori, cretă, creioane colorate

bandă.

Mod de pregătire:

1. Alegeți o strofă ritmată, simplă și scrieți-o cu litere mari și citeț.
2. Desenați o imagine a acțiunii care are loc în strofa respectivă, ilustrând clar o problemă de matematică pe care copiii trebuie să o rezolve.
3. Atașați imaginea și povestirea împreună, lipindu-le pe hârtie groasă.

Activitatea: Deși șarmul rimei se pierde prin traducere, elementele matematice simple care apar în versurile următoare sunt:

Doi pescari stăteau pe o bancă.

Bunicul Korny a prins un biban.

Bunicul Yersey a prins un crap.

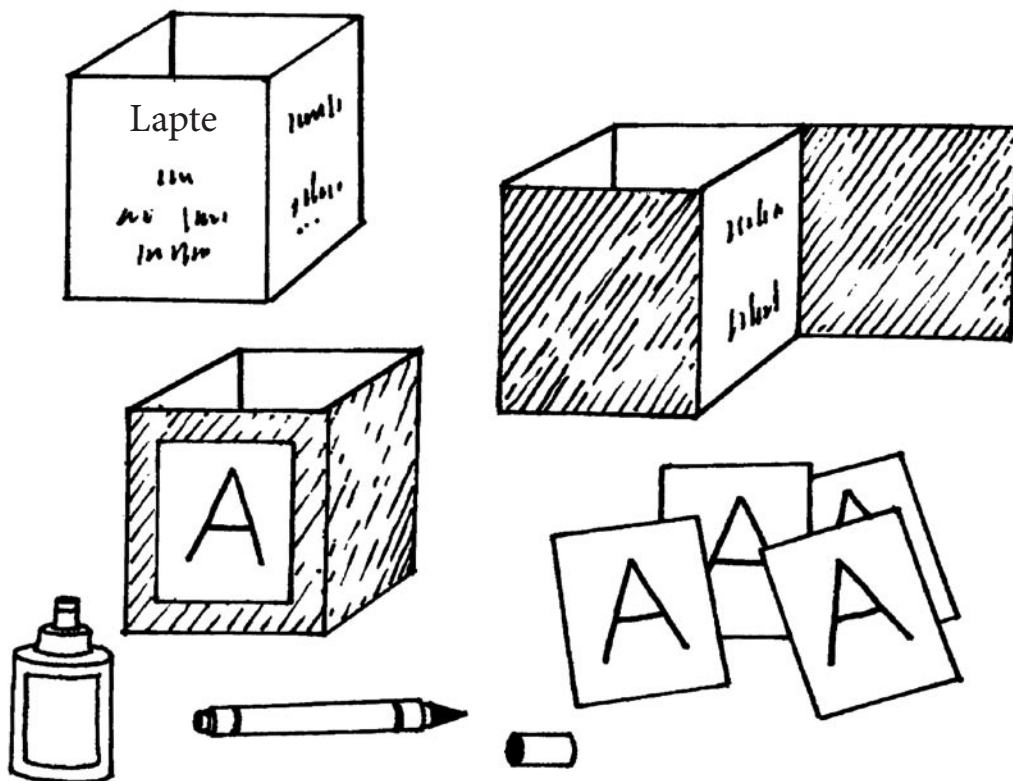
Câți pești au scos din râu cei doi pescari?

În timpul întâlnirii de dimineață cadrul didactic le citește copiilor versurile o dată sau de două ori. El arată cuvintele în timp ce le citește și întreabă: „Ce se întâmplă în imagine?” Împreună numără peștii. „Câți pești a prins bunicul Korny? Dar bunicul Yersey?” Repetați strofa frecvent în momentul în care se face ordine în clasă sau atunci când se merge afară. Lăsați imaginea și versurile în centrul de alfabetizare. Copiii se vor întoarce aici, vor spune din nou versurile și vor alcătui alte probleme.

Extensii și variante:

- Folosiți versuri care sunt în legătură cu subiectele studiate în grupă: bărci, pești, astronauți etc.

Jetoanele cu litere

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții ar trebui să le citească copiilor în fiecare zi pentru a susține dezvoltarea deprinderilor de alfabetizare și a limbajului. Citirea împreună, realizată în mod regulat, chiar dacă pentru scurt timp, poate deveni o ancoră de stabilitate pentru preșcolar într-o zi încărcată. Trimiteți acasă o notă prin care le cereți părinților să păstreze cartoanele pentru a fi utilizate în această activitate, care asigură construirea deprinderilor pre-abecedare.

Scopul: Evidențierea asemănărilor și deosebirilor reprezintă o deprindere necesară în însușirea alfabetizării. În copilăria timpurie copiii se familiarizează cu literele și cu modul cum literele alcătuiesc lumea tipărită. Ei învață apoi să le așeze în ordine, ca literele alfabetului. În această activitate copiii își construiesc deprinderile pre-abecedare prin potrivirea, sortarea și compararea formei literelor.

Materiale: cutii de lapte, foarfecă, hârtie colorată groasă, lipici, jetoane (5 pentru fiecare literă), carioci, folii adezive (dacă sunt disponibile).

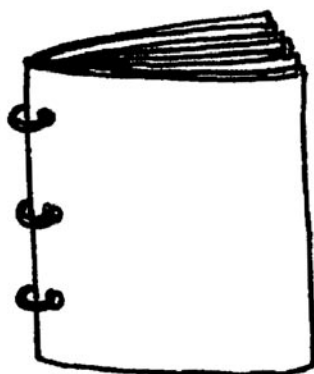
Mod de pregătire:

1. Colectați atâtea cutii de lapte câte litere are alfabetul.
2. Puneți în ordine cutiile și acoperiți-le cu hârtie colorată groasă, apoi cu folii adezive (dacă aveți la dispoziție). Atașați câte un jeton cu o literă pe fața fiecărei cutii.
3. Faceți mai mult cu câte patru jetoane pentru fiecare literă a alfabetului.

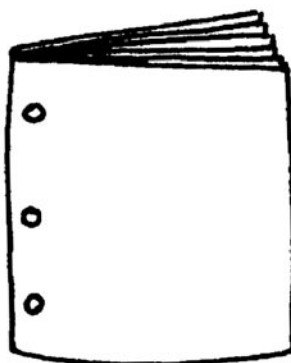
Activitatea: Cereți-i unui copil să sorteze literele și să le pună în cutiile care se potrivesc. „Poți să spui ce literă este?” Anumiți copii în vârstă de 5 ani pot începe să facă asocieria sunet-simbol.

Extensii și variante:

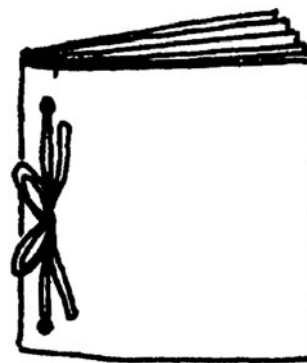
- O sortare similară a cutiilor poate fi făcută după culori, forme, numere.
- Pentru a dezvolta abilitatea de a vizualiza cuvintele, atașați jetoane cu cuvinte scurte (de 2 și 3 litere) de cutiile pentru sortat. Realizați jetoane corespunzătoare cutiilor.
- Pe măsură ce copiii învață sunetul corespunzător fiecărei litere, ei pot alege jetoanele cu imaginile obiectelor care încep cu același sunet inițial, cum ar fi „S” de la șarpe (snake), soare (sun), băț (stick), săpun (soap).

Inele

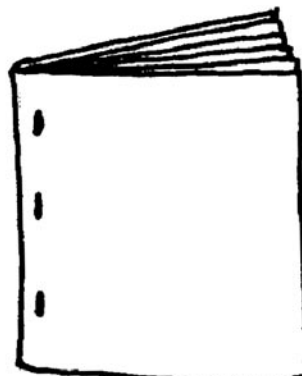
Agrafe

Sfoară

Capse

Capse

LEGĂTURA CU FAMILIA

Anunțați că veți avea o întâlnire cu părinții destinată realizării unor cărți cu foaie velină de către aceștia pentru copiii lor, care le vor folosi când vor crea propriile povești. (Vedeți lista de materiale de care părinții vor avea nevoie pentru a realiza cărțile.) Dacă este posibil, puneți la dispoziție gustări, sucuri, pentru a da oamenilor șansa de a se cunoaște mai bine și a se constitui într-o comunitate.

Scopul: Literatura le dezvoltă copiilor noi abilități, precum și capacitatea de înțelegere. Ea stimulează dezvoltarea gândirii și a limbajului. Încurajați dragostea pentru cărți, citiți-le copiilor în fiecare zi și planificați ocazii pentru copii de a-și face propriile cărți. Această activitate furnizează șansa de a face alegeri, astfel încât copiii selectează propriile subiecte și își dezvoltă propriile interese. De asemenea, activitatea îi invită pe copii să se gândească la diferite modalități de asamblare (legare) a cărților. Activitatea de realizare a cărților împreună cu copiii îi permite cadrului didactic să se deprindă cu conținutul oricărui domeniu de predare. „O carte despre mine” se potrivește cu studiul dezvoltării personale, astfel încât copiii se uită în urmă la timpul când erau mai mici. În acest fel, un copil începe să aprecieze schimbările și evoluția de-a lungul timpului.

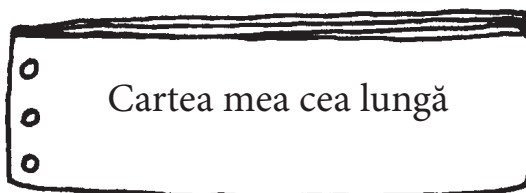
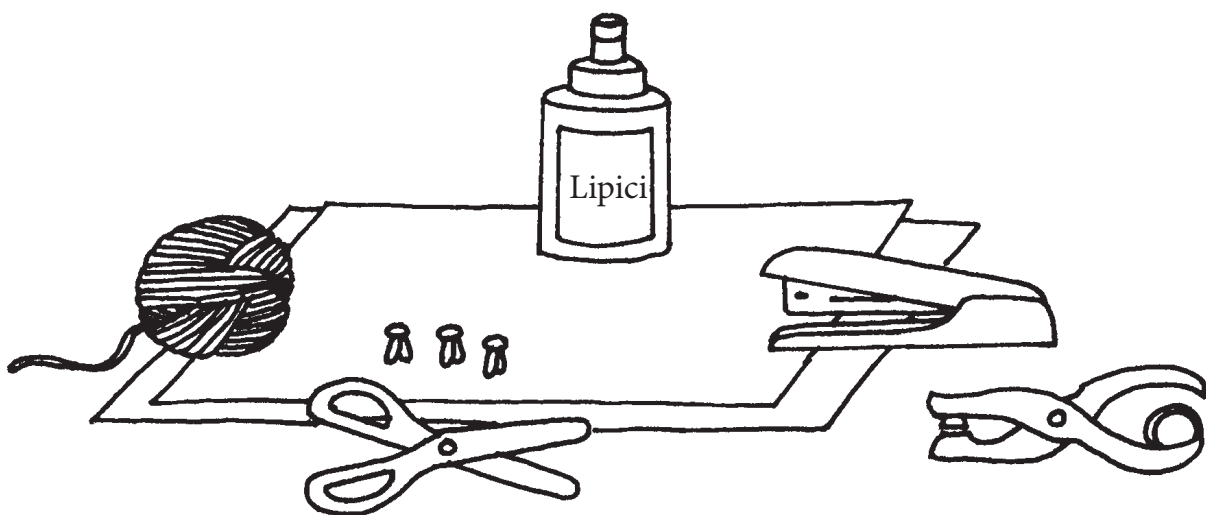
Materiale:

hârtie colorată groasă	sfoară sau fire
foarfecă	lipici
capsator	perforator
elastic de cauciuc	agrafe de birou
carton	reviste vechi, cataloage vechi sau felicitări utilizate.

Mod de pregătire:

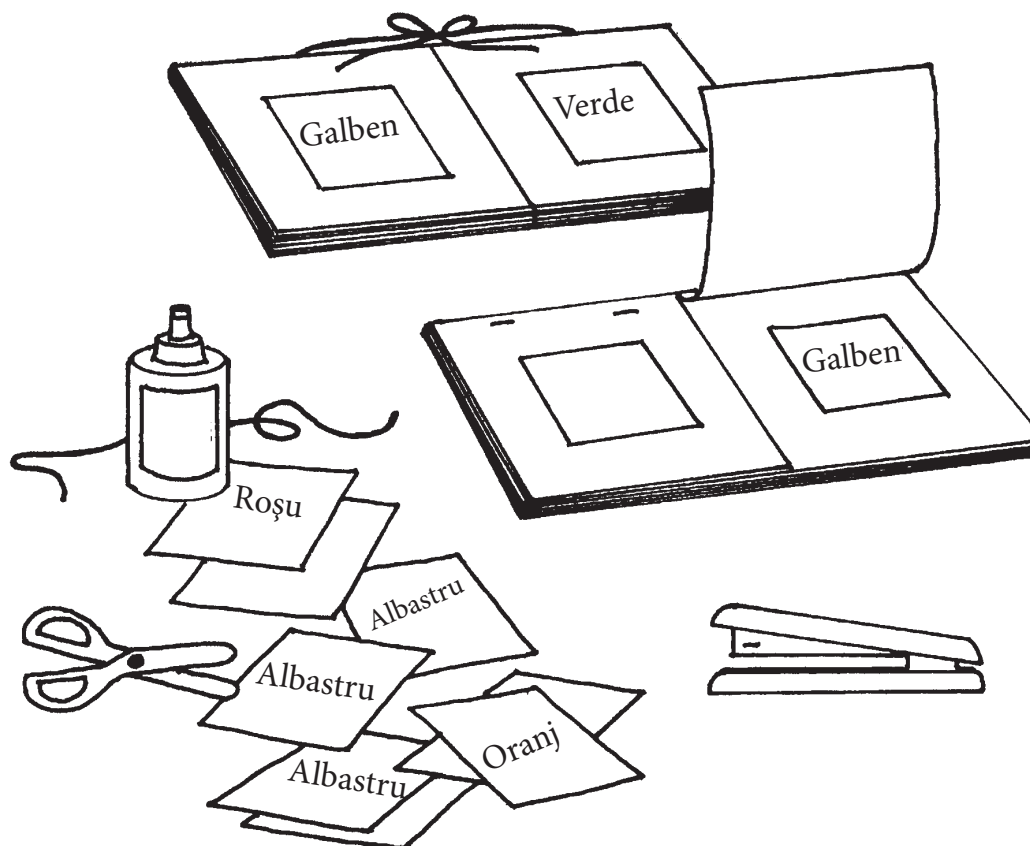
1. Această activitate are loc timp de câteva luni. După ce părinții au pregătit cărțile cu pagini albe, copiii lucrează în grupuri mici sau individual pentru a umple paginile cărții lor. Cadrul didactic ar trebui să facă fiecărui copil câte o fotografie pentru coperta cărții și să o lipească pe carton.
2. Pe măsură ce copiii învață despre culori, anotimpuri, măsurători, simțuri și creștere fizică, ei adaugă noi desene, imagini și cuvinte în cartea lor.

Activitatea: În timpul întâlnirii de dimineață explicați-le copiilor că fiecare dintre ei va face „O carte despre mine”. Cărțile vor fi puțin diferite una de alta, pentru că fiecare persoană este unică, dar în multe privințe oamenii se aseamănă totuși. „Care sunt acele privințe în care toți suntem asemănători?” Pe măsură ce trece timpul, anumite activități care pot fi incluse în carte pot fi: amprentele palmelor, urmele picioarelor, amprentele degetelor; numărul de membri din familia mea; culoarea ochilor mei; culoarea mea preferată; o poveste despre mine din vremea când eram bebeluș; lucrurile pe care îmi place să le fac. Copiii pot dicta ceea ce ar vrea să scrie cadrului didactic și pot desena imagini care să acompanieze povestirea respectivă. Când cartea este finalizată, cadrul didactic o poate pune în centrul de alfabetizare, astfel încât ceilalți copiii să se poată uita la ea. Copiilor le va plăcea să-și vadă cartea și să le vadă și pe ale altora. Activitatea îi ajută pe copii să-și construiască o abordare de tip pozitiv în problema diferențelor, astfel încât ei conștientizează mai profund și înțeleg propriile caracteristici, precum și pe cele ale colegilor de clasă.

Extensii și variante:

- Pregătiți diferite eşantioane de cărți de diferite forme. Copiii aleg forma și subiectul cărții lor. Anumite sugestii pot fi utile: oameni, numere, mașini, avioane, animale, fructe, legume, chipuri, animale de casă etc. Pentru preșcolarii mici realizați dvs. copertile în interiorul cărora puneți câteva pagini albe.
- Preșcolarii mai mari pot, când li se acordă ajutor, să aleagă singuri și să taie propria formă a cărții, precum și titlurile sau subiectele cărții. Ei taie și lipesc imaginile selectate pe paginile albe. Preșcolarii mai mici pot dori să dicteze adulților povestirile lor, ca aceștia să le scrie.
- Dați-le copiilor șansa să asambleze cărțile în modalități diferite. De exemplu, ei pot alege să capseze paginile cărții sau să le coase cu fire de ață.
- Sugerați-le copiilor să facă o carte cu numerele care sunt importante pentru ei. Acestea pot include vârsta lor, numărul casei sau apartamentului, numărul și vârsta membrilor familiei, numerele preferate, date de naștere etc.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Această activitate simplă poate fi adaptată de către părinți pentru copii acasă. Este vorba despre o carte pentru punerea în corespondență a culorilor sau imaginilor care sunt de același fel. Părinții pot începe de la interesul copiilor față de câini, de exemplu, și pot realiza o astfel de carte în care să se potrivească imaginile diferitor rase de câini.

Scopul: O carte cu file colorate este alcătuită din pagini colorate substanțial. Ea ajută copiii să potrivească sau să identifice culorile. Conținutul unei astfel de cărți poate fi schimbat sau completat, adăugit; cadrul didactic poate începe de la culorile primare și secundare în cazul preșcolarilor mai mici și poate adăuga nuanțele pentru cei mai mari.

Materiale:

hârtie colorată

lipici

foarfecă

capsator sau sfoară.

Mod de pregătire:

1. Îndoii 4 sau 5 bucăți de hârtie colorată în jumătate. Aceasta vă va furniza 8 sau 10 pagini de carte.
2. Capsați sau legați aceste file împreună.
3. Tăiați centrul paginii cu o foarfecă. Nu tăiați ultima pagină.
4. Decupați pătratele colorate și lipiți-le pe hârtie. Folosiți 2 pătrate de aceeași culoare, dar nu le așezați unul lângă altul.
5. Copiii pot astfel să le amestece și să le potrivească.

Activitatea: Cartea poate fi folosită în câteva modalități. Dați-le copiilor timp numai pentru a răsfoi toate paginile. Începând cu prima culoare de pe partea stângă, întrebați copiii: „Poți să potrivești aceeași culoare pe partea cealaltă a paginii?”. După ce copilul a făcut acest lucru, treceți la a doua culoare de pe partea stângă. De asemenea, cereți-i copilului să identifice aceeași culoare pe partea dreaptă. Odată ce copilul a sesizat ideea, puteți pune alt tip de întrebare, precum: „Poți să găsești culorile tale preferate pe ambele părți?”.

Extensii și variante:

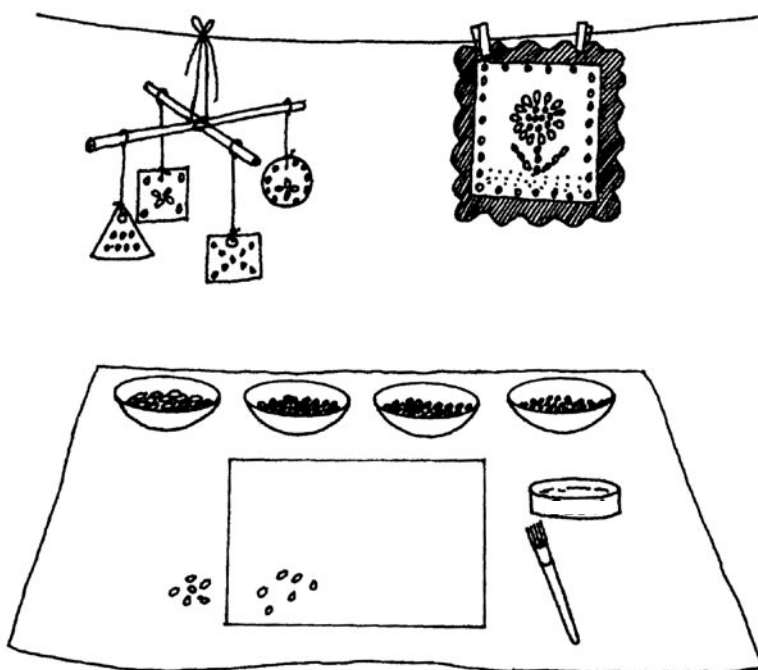
- Cartea cu pagini colorate se pretează la utilizări multiple. Pentru copiii de 5 sau 6 ani faceți o astfel de carte în care se potrivesc cuvinte simple. O carte de matematică realizată după același principiu poate pune în corespondență numere și cantități de obiecte. Asigurați-vă de ajutorul unui părinte talentat pentru a face corespondențe între flori, frunze și copaci.

ARTĂ

Colaj din semințe

Propus de România

Scopul: Copiii sunt încântați să atingă diferite lucruri și să exploreze diferite materiale și mărimi. Utilizarea semințelor ca parte a colajului le oferă copiilor o modalitate tactilă de a explora 2 suprafețe dimensionale. Explorarea senzorială este esențială pentru dezvoltarea fizică și psihică a copiilor mici. În timpul realizării unui colaj din semințe, copiii pot discuta despre natură și despre modul cum se dezvoltă plantele. De asemenea, semințele pot fi utilizate la sortare, clasificare și numărare. Realizând un colaj, copiii învață cuvinte precum *mic, mare, neted, dur, cu denivelări, aspru* etc.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Amintiți-le părinților faptul că explorarea tactilă este o modalitate importantă prin care copiii învață. Părinții ar trebui să încurajeze
- copiii să atingă și să simtă materialele folosite la gătit, grădinarit și la
- întreținerea gospodăriei. Un părinte și un copil pot realiza împreună un
- astfel de colaj folosind semințe sau alte materiale disponibile în familie.

Materiale:

apă în vase mici sau în pahare de plastic	lipici alb
recipiente distincte pentru semințe	pensulă
o varietate de semințe – pepene de apă, dovleac, floarea-soarelui, dovlecel	hârtie groasă.

Mod de pregătire:

1. Acoperiți cu ziare o masă sau podeaua clasei.
2. Puneți semințele de pepene, dovleac, floarea-soarelui și pe cele de dovlecel în vase distincte.
3. Diluați lipiciul cu apă și puneți-1 în vase mici sau în pahare de plastic.
4. Dați fiecărui copil o bucată de hârtie groasă și o pensulă.

Activitatea: Copiii întind lipiciul pe suprafața hârtiei, acolo unde doresc să lipească semințele. Preșcolarii mici ar trebui îndrumați în acest proces. Vorbiți cu copiii despre ce semințe doresc să folosească în colajul lor. Copiii aleg tipul de semințe pe care doresc să-1 folosească și locul unde doresc să le plaseze. Discutați despre modul cum va fi la pipăit și cum va arăta colajul, în funcție de alegerea semințelor. Copiii pot pulveriza semințele precum ploaia căzând pe zona pe care a fost întins lipiciul. Lăsați lipiciul să se usuce. Ridicați foaia, scuturați semințele care nu s-au lipit și puneți-le la loc în vasul lor.

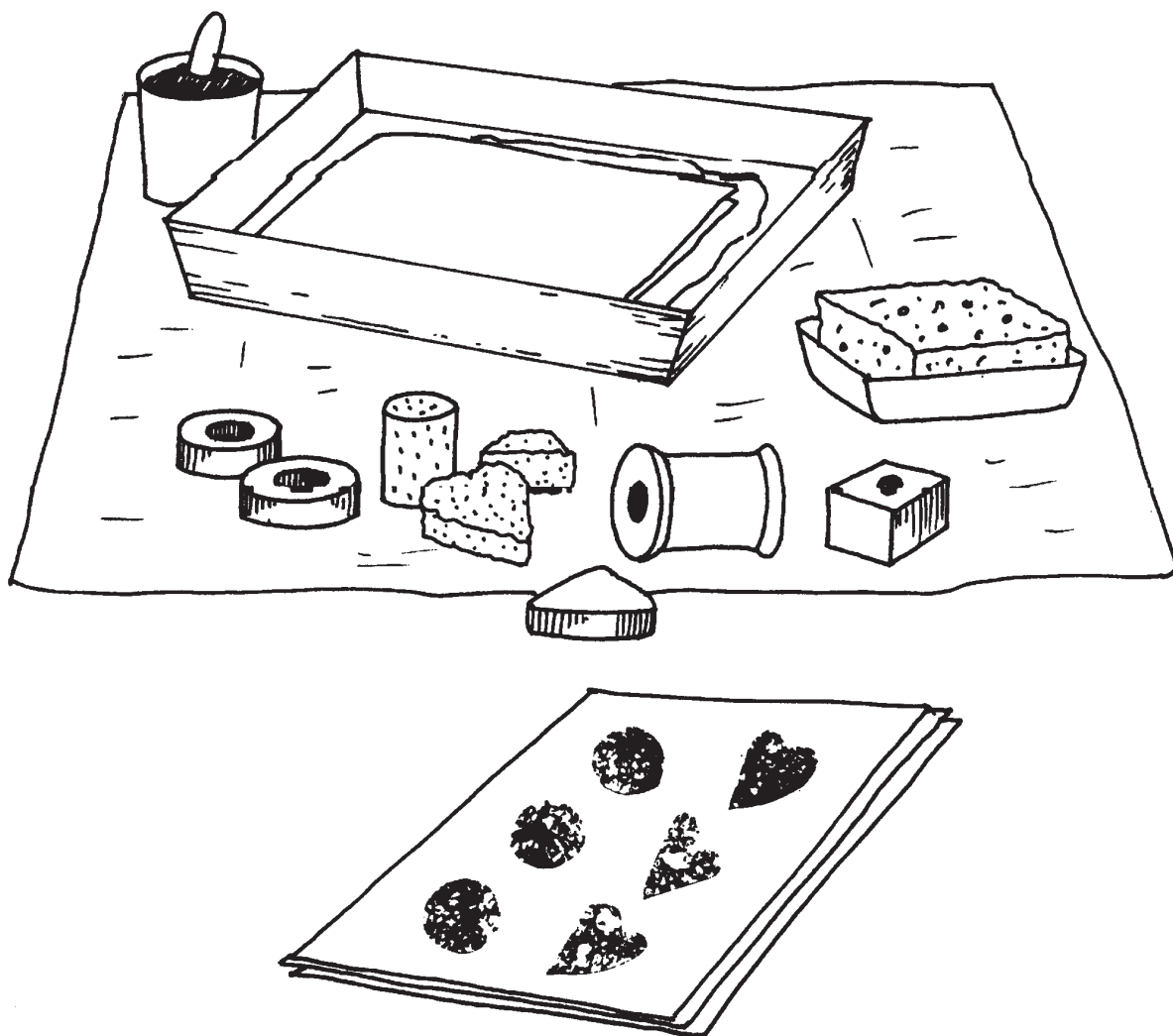
Extensii și variante:

- Un cadru didactic se poate gândi la o temă pentru colaj, cum ar fi chipuri, forme sau păsări.
- Un grup de copii pot lucra împreună pe un colaj comun, mai mare.
- Semințele pot fi sortate după criteriile unei activități de matematică. Începeți cu plasarea tuturor semințelor în vase separate. Cereți-le copiilor să pună semințele în grămăjoare. Mai târziu întrebați-i cum au hotărât să grupeze semințele. Jucați un joc cu întrebări pentru a vedea dacă cineva poate ghici după ce criterii au fost sortate semințele, de exemplu, după culoare sau mărime.
- După ce copiii au terminat colajul lor, puneți semințele rămase într-un singur recipient. Cereți-le copiilor să estimeze câte semințe sunt în recipient, apoi numărați-le.
- Preșcolarii mai mari poate vor dori să realizeze câteva colaje din semințe, să le decupeze și să le înșire pe o sfoară împreună, realizând un obiect mobil.
- Preșcolarii mai mari pot realiza schițe sau desene la care pot adăuga semințe; apoi pot picta fondul desenului ori întreaga imagine cu culori de apă.

3

6

Realizarea imprimărilor

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții și copiii pot lucra la această activitate împreună pentru a realiza hârtie de împachetat personalizată pentru zile de naștere și vacanțe.

Scopul: Această activitate le oferă copiilor experiența de a transfera reprezentarea unui obiect tridimensional într-una a unui obiect bidimensional. Realizarea imprimărilor este o metodă de creare a unei imagini prin transferul suprafeței unui obiect pe o bucată de hârtie sau pe o altă suprafață.

Realizarea imprimărilor poate exersa capacitatea de rezolvare a unei probleme și aceea de a gândi critic. Pe măsură ce fiecare copil selectează dintre câteva categorii de obiecte, el trebuie să hotărască locul în care să realizeze imprimarea pe hârtie, apoi câte obiecte să utilizeze și cât de des să-1 imprime pe fiecare. De asemenea, realizarea imprimărilor dezvoltă motricitatea fină și capacitatea de discriminare vizuală. Ideea colectării obiectelor găsite acasă sau în natură ilustrează ingeniozitatea, inventivitatea, necesare în viața cotidiană.

Materiale:

ziare material spongios sau prosoape din hârtie pe o tăviță
hârtie albă sau colorată acuarele tempera – câteva culori.

colecție de obiecte tridimensionale precum: capace de sticle, mici deșeuri de lemn, capace de cutii, scoici de mare, mosoare, rolfilme, nuci și șuruburi, cuțite de prăjituri, radiere, diferite forme mici realizate din material spongios etc.

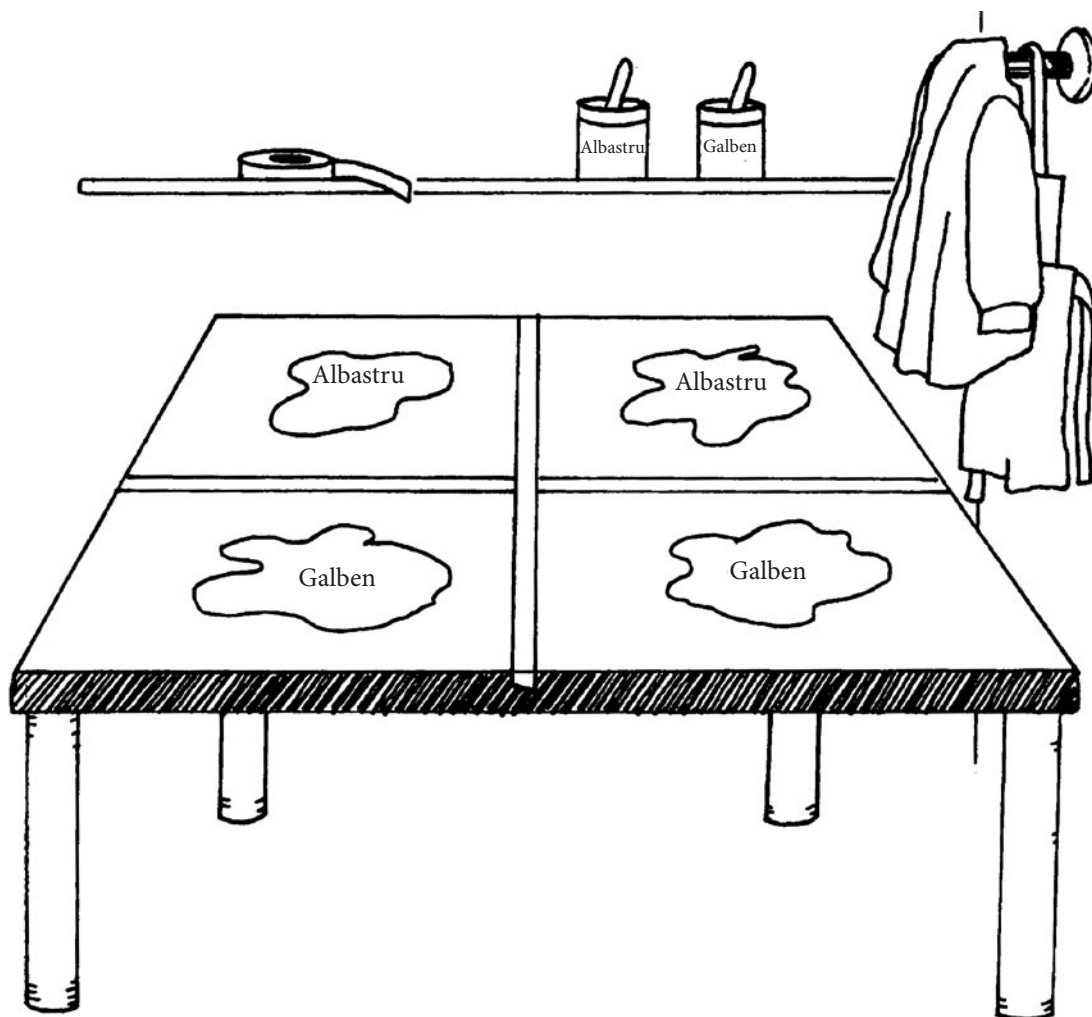
Mod de pregătire:

1. Îmbibați o bucată de material spongios sau un prosop de hârtie cu acuarele tempera.
2. Presați obiectul ales pe materialul spongios sau pe prosopul de hârtie.
3. Imprimați obiectul respectiv pe hârtie.
4. Repetați procesul utilizând același obiect sau obiecte diferite de câte ori doriți.

Activitatea: Lucrările realizate de preșcolarii mici e puțin probabil să aibă un model. Pe măsură ce copiii se maturizează și au mai multe ocazii de a realiza imprimări, pot apărea și modelele. Preșcolarii mici au nevoie de timp pentru a explora și descoperi ce ar trebui să facă, fără sugestiile cadrului didactic. Pe preșcolarii mai mari ajutați-i să descopere că, repetând imprimarea unor forme și culori, se realizează un model. Cadrul didactic le poate arăta copiilor modele în materiale textile, în tapet, precum și în alte materiale decorative. Utilizați întrebări deschise pentru a încuraja copiii să exploreze ideea de model. „Unde ai văzut vreodată un model?”

Extensii și variante:

- Folosiți forme din material spongios (steluțe, triunghiuri, romburi, cercuri) pentru a imprima obiecte. Formele din material spongios ar trebui decupate anterior de către cadrul didactic, folosind foarfecă.
- Duceți copiii la plimbare prin natură și colectați din mediul înconjurător diferite obiecte pentru a le imprima ulterior.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Accentuați-le părinților ideea că preșcolarii învață prin acțiune.
- Copiii nu ar trebui inhibați de grija că la școală se vor murdări. Anunțați-i pe părinți că pentru activitățile de pictură vor fi procurate șorțulețe. Părinții ar trebui să-i trimită pe copii la grădiniță purtând haine de joacă potrivite pentru joc și explorare!

Scopul: Dactilo-pictura este o activitate familiară în copilăria timpurie. Ea încurajează simțul tactil al copilului, precum și pe cel al descoperirii modului cum se schimbă culorile sau se formează culori noi atunci când acestea sunt amestecate. Atunci când se realizează frontal, dactilo-pictura încurajează și interacțiunile sociale, întrucât copiii pictează și descoperă anumite lucruri împreună.

Materiale: bandă adezivă, șorțulețe, culori, vopsele: albastru, galben, roșu.

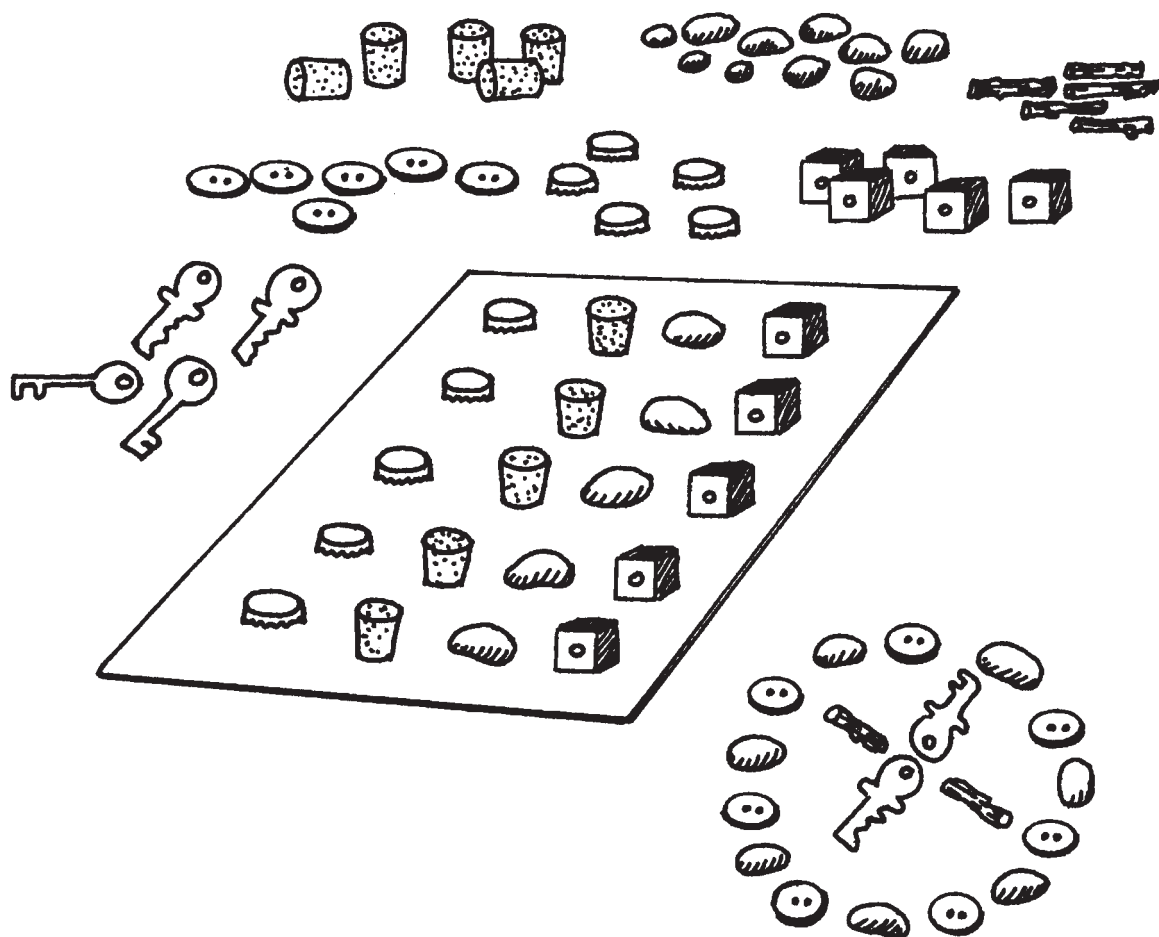
Mod de pregătire:

1. Alegeți pentru pictură o suprafață (masă) curată, care poate fi spălată, și 2 recipiente pentru vopsele (utilizați culorile primare).
2. Plasați banda adezivă pe suprafața mesei, pentru a împărți spațiul în 4 părți egale. Plasați 2 copii de o parte a mesei și dați-le să picteze cu aceeași culoare. Plasați alți 2 copii pe partea opusă a mesei; dați-le altă culoare pentru a picta. Lăsați-i să picteze de unii singuri.
3. Îndepărtați banda despărțitoare și lăsați-i pe copii să picteze mult mai liber, fără restricții în privința spațiului. Când încep să lucreze împreună, copiii vor observa cum se schimbă culorile atunci când sunt amestecate. De asemenea, ei vor comunica unii cu alții pe măsură ce își vor împărtăși emoția în legătură cu activitatea de dactilo-pictură.

Activitatea: Spuneți-le copiilor că ei conduc un experiment științific. Explicați-le că pentru scurt timp ei trebuie să picteze cu degetele numai partea lor, delimitată de bandă. Arătați-i fiecărui copil spațiul lui și culoarea lui. Dacă un copil cere o altă culoare, explicați-i că în scurt timp ei vor avea la dispoziție altă culoare, dar în momentul de față fiecare copil trebuie să utilizeze culoarea așezată în fața lui. Când observați că interesul copiilor pentru dactilo-pictură este în scădere, îndepărtați banda care delimitează spațiile și spuneți-le copiilor că din acel moment pot picta de la o margine a mesei la cealaltă, împreună cu partenerii lor. Deseori copiii pictează unul în fața celuilalt și încep să vorbească. Cu cât amestecă culorile, acestea se schimbă și se creează culori noi. Atunci când copiii au terminat, cadrul didactic ar trebui să încerce să găsească un spațiu pe masă în care să scrie numele copiilor care au creat lucrarea respectivă. Cadrul didactic întreabă: „Ce s-a întâmplat cu culorile?” El lămurește că toate culorile provin din amestecul culorilor primare, acestea fiind roșu, galben și albastru.

Extensii și variante:

- Realizați o „imprimare” a unei picturi. Luați o bucată dintr-un ziar și puneți-l pe suprafața pictată. Apăsați ușor și ridicați apoi cu grijă hârtia.
- Folosiți diferite combinații pentru a obține alte culori.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Trimiteți-le părinților o notă informativă, încurajându-i să includă
- recunoașterea modelelor de către copii în activitățile zilnice. Părinții și
- copiii se pot juca căutând modele atât în casă, cât și în spațiul exterior.
- În timpul plimbărilor sau al cititului împreună, părinții și copiii pot inven-
- ta modele sonore sau pot repeta pe rând modele produse de celălalt.

Scopul: Recunoașterea modelelor este o cheie pentru gândirea matematică. Sistemul de numerație se bazează pe seturi de obiecte de același fel. Copiii au nevoie să lucreze cu obiecte de același fel pentru a obține înțelegerea conceptelor matematice. Aceste experiențe ar trebui să includă câmpul vizual, lingvistic și psihic. Căutarea modelelor este necesară pentru a face generalizări, a percepe relații și a înțelege logica și ordinea matematică.

Materiale:

capace de sticle	pietre
chei	dopuri de plută
nasturi	bețișoare
cuburi unitate	figuri geometrice colorate în formă de cub.

Mod de pregătire:

1. Împreună cu un copil sau cu mai mulți copii care privesc, expuneți un model realizat din diferite obiecte, de exemplu, dop, piatră.

Activitatea: Cereți-i unui copil să îmbogățească modelul respectiv folosind obiectele în aceeași ordine. Încurajați copiii să vorbească despre modelul pe care îl văd. Vorbind despre model, îi obișnuim pe copii cu analiza modelului. Mai departe, cereți-i copilului să copieze modelul utilizând materiale noi.

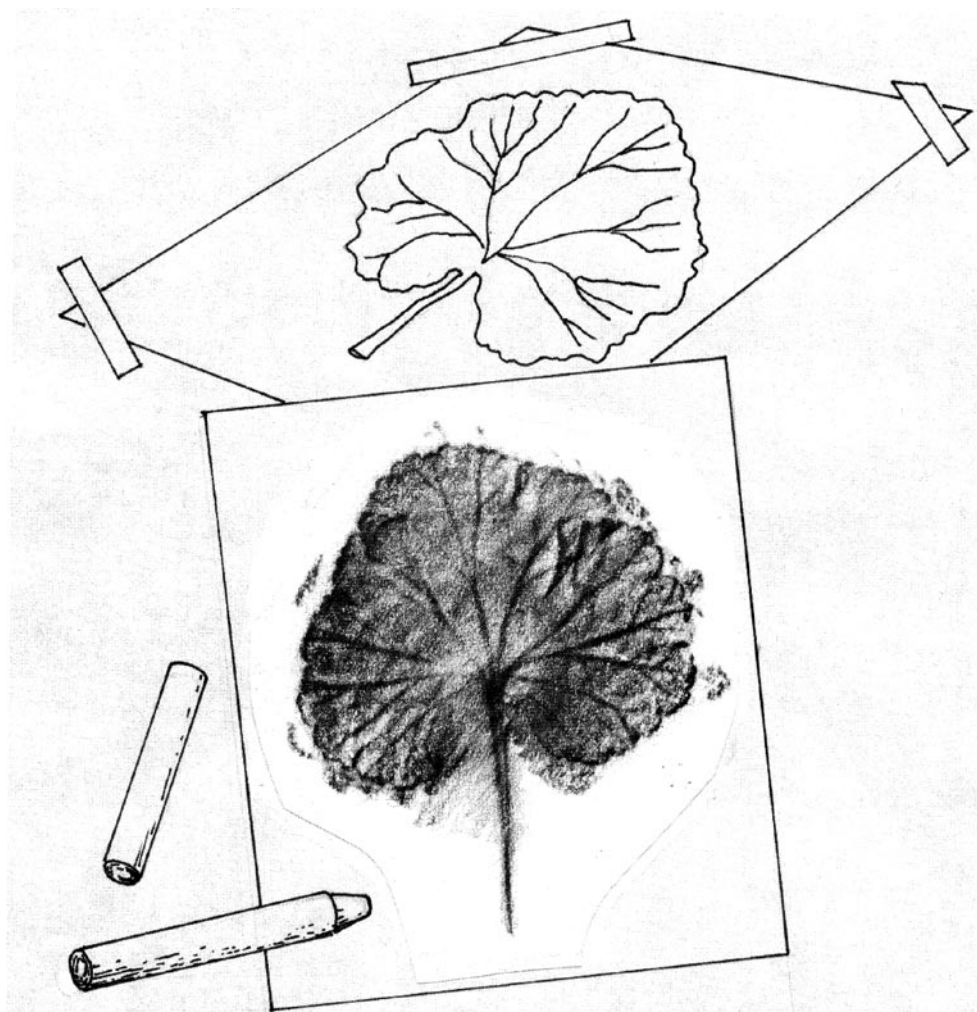
Extensii și variante:

- Dacă un copil nu dorește să exploreze un model, sugerați-i că se poate juca ceea ce dorește. El poate identifica un model de unul singur.
- Lăsați copiii să creeze modele cu obiecte, acțiuni și cuvinte. Câteva exemple: plosc, trosc, plosc, trosc; murmură, cântă, cântă, murmură, cântă, cântă, murmură; sus, jos, în genunchi, sus, jos, în genunchi.
- Faceți o plimbare înăuntrul și în afara școlii și căutați să identificați modele.

4

6

Desene realizate cu ajutorul grafitului

LEGĂTURA CU FAMILIA

Această activitate poate fi adaptată cu ușurință pentru a fi realizată acasă. Un copil și un părinte pot hotărî să copieze cu ajutorul grafitului un obiect din casă.

Scopul: Prin realizarea unui desen copiat cu ajutorul grafitului, un copil învață să producă o „copie a unei imagini”, care aparține unui obiect specific. Procesul de copiere dezvoltă coordonarea motricității fine și puterea mușchilor, deoarece copilul trebuie să manipuleze un creion și să controleze atât hârtia, cât și creionul. De asemenea, copilul învață și despre materialele din care se constituie diferite obiecte.

Materiale:

pergament
cretă
creioane colorate
dacă nu avem creioane disponibile, bandă
colecție de obiecte din materiale care sunt neregulate, dure, zgrunțuroase, aspre etc.; putem utiliza: monede, frunze, chei, piepteni, cărămizi cu goluri, coajă de copac, deșeuri de dantelă, scoici etc.

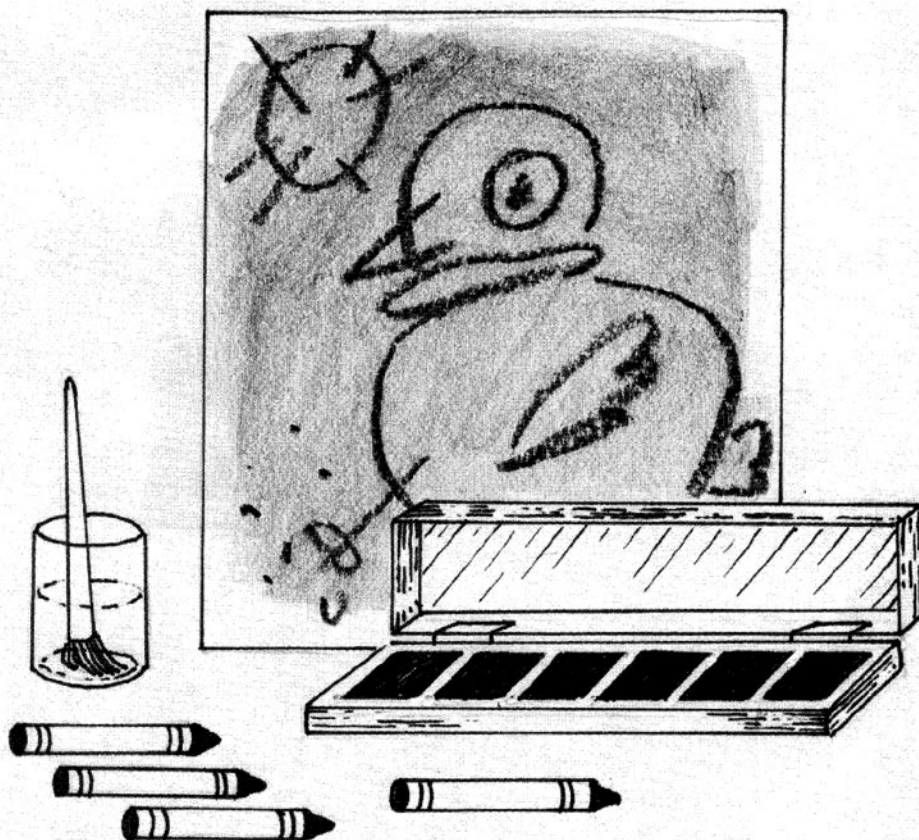
Mod de pregătire:

1. Fiecare copil alege unul sau două obiecte din colecția clasei sau colecționează obiecte în timpul plimbării.
2. Plasați o foaie de hârtie deasupra unuia sau mai multor obiecte listate anterior. Pentru preșcolarii mici poate fi necesar să lipiți colțurile hârtiei de masă.
3. Apoi realizați copierea luând un creion mai gros sau o bucată de cretă, țineți-o într-o parte și colorați ușor înainte și înapoi pe suprafața obiectului. Urma (ștanțarea) ar trebui să apară instantaneu.

Activitatea: Explicați-le copiilor că vor realiza copii ale obiectelor colectate și că aceste copii vor fi utilizate într-un fel special. Preșcolarii mici vor fi încântați de ceea ce se întâmplă atunci când realizează copierea. Pentru ei procesul este mai important decât produsul. Cuvinte precum *deasupra*, *dedesupt*, *grosime*, *densitate* și *netezime* ar trebui accentuate pe toată durata activității.

Extensii și variante:

- În perechi sau în grupuri mici copiii pot finaliza copierea și apoi își pot întreba prietenii dacă recunosc obiectul realizat.
- Realizați o plimbare de-a lungul clasei sau în afara ei cu scopul de a copia diferite obiecte. Copiii vor avea nevoie de creioane și de hârtie.
- Pictați desenul realizat prin copiere cu culori de apă.
- Pentru preșcolarii mari, desene separate copiate cu ajutorul grafitului pot fi puse împreună pentru a crea o imagine mai mare. De exemplu, un copil poate crea chipul unei persoane utilizând o monedă, un nasture pentru realizarea ochilor și coajă de copac pentru păr! Cereți-le copiilor să-și folosească imaginația în conceperea desenelor și scenelor.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Într-o scurtă notă informativă pe care o adresați părinților faceți
- o listă a pașilor pe care îi urmează copiii lor pentru a crea un desen cu ceară, rezistent la apă. Accentuați faptul că părinții ar trebui să valorizeze
 - „arta”, chiar dacă aceasta nu arată șlefuită sau realistă. Încurajați-i să
 - expună cu mândrie acasă lucrările de artă ale copiilor lor.

Scopul: Ceara rezistentă este o tehnică de artă în care desenele schițate cu creioanele de ceară sunt apoi acoperite cu culori de apă, creându-se astfel un efect „magic”. Realizarea desenelor cu ceara reprezintă un proiect simplu, care este potrivit pentru preșcolarii mici ca și pentru cei mari, cărora le place să exploreze procesul de rezistență și să experimenteze cu culori, materiale textile, schițe și desene. Această activitate promovează dezvoltarea musculaturii mici, capacitatea de a lua decizii și deprinderile de planificare.

Materiale:

hârtie albă	creioane de ceară
ziare	recipient pentru apă
culori de apă	pensule.

Mod de pregătire:

1. Puneți ziare pe masa sau pe parchetul pe care vor lucra copiii.
2. Dați fiecărui copil o foaie de hârtie albă, creioane de ceară și culori de apă. Asigurați-i un recipient cu apă pentru a spăla pensula.

Activitatea: Cereți-le copiilor să schițeze un desen sau o pictură pe hârtie, cu creioanele de ceară. Încurajați-i să apese cu putere ceea ce trasează cu creioanele de ceară. Când schița este finalizată, copilul pictează peste imaginea realizată anterior cu culori de apă.

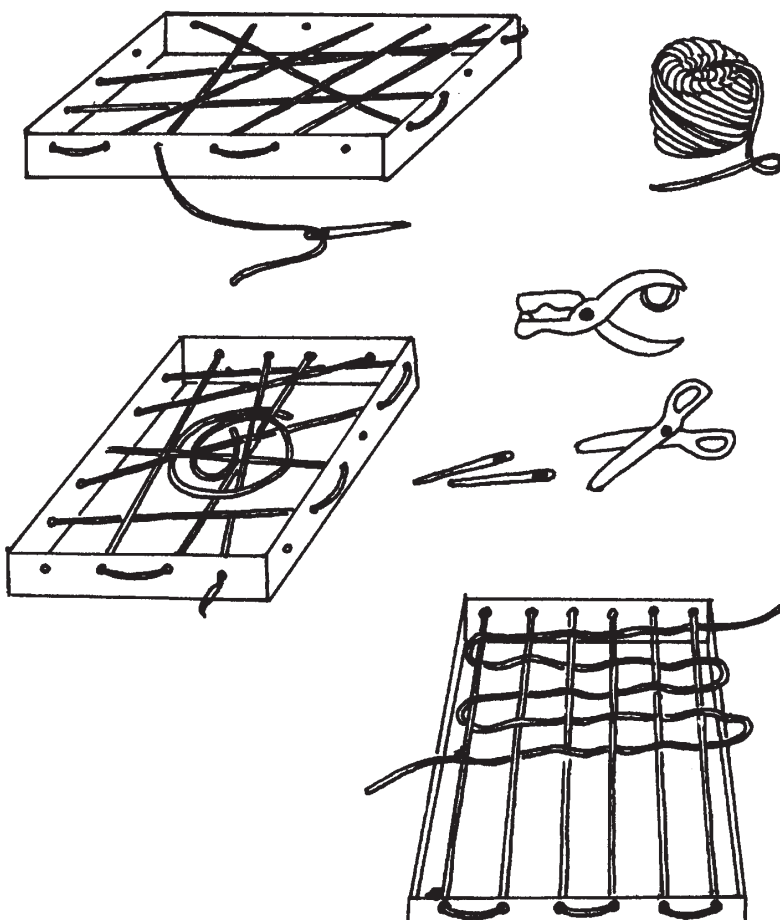
Creația lor ia naștere după ce culorile de apă au fost aplicate; copiii vor numi această descoperire magică. Clarificați, explicându-le: „Nu este magie, este știință! Se întâmplă pentru că ceara din creioane acoperă hârtia și o protejează de apă. Ceara rezistă la apă”.

Extensii și variante:

- În loc să folosiți culori de apă, puteți acoperi întreaga planșă cu cerneală neagră sau culori tempera.
- Creați un efect diferit prin realizarea unor schițe cu creioanele pe hârtie neagră; întindeți apoi peste aceasta culori tempera diluate.
- Puneți în relație activitatea de mai sus cu predarea unităților tematice sau cu cărțile de povești favorite care au fost citite cu voce tare întregii clase. Dacă clasa de copii învață despre frunze, copiii pot utiliza frunze pentru a realiza imagini cu ceară. Sau cereți-le copiilor să realizeze o imagine cu ceară rezistentă la apă, care să ilustreze partea care le-a plăcut mai mult dintr-o poveste.

Cutia de țesut

Propus de Lituania

LEGĂTURA CU FAMILIA

Deseori părinții sau alți membri ai familiei au anumite abilități și talente pe care vor fi bucuroși să le împărtășească dacă sunt rugați să o facă. De exemplu, multe rude vor considera bine-venită oportunitatea de a veni în clasă și de a demonstra tehnicile de țesut. Rugați un vizitator care țese să vină și să le vorbească copiilor despre modul cum a învățat inițial să țese. Rugați un astfel de musafir să stea în clasă și să țese în timp ce copiii lucrează.

Scopul: Țesutul îi învață pe copii modele și principiile de bază care stau la baza realizării materialelor textile. Îi încurajează să-și utilizeze motricitatea fină, să-și exerseze gândirea și să înțeleagă relațiile spațiale.

Materiale:

capacul unei cutii (preferabil de carton)	o varietate de fire colorate
foarfecă	ace de plastic.
perforator	

Mod de pregătire:

1. Pentru a pregăti capacul pentru cusut, perforați de jur împrejur marginile cutiei la o distanță de aproximativ 1-2 cm.

Activitatea: În fața a 2 sau 3 copii care vă privesc, demonstrați cum se pune capătul aței într-o gaură și legați-1 bine (faceți nodul în interiorul capacului cutiei). Puneți ață în ac și lăsați copiii să treacă ața prin găurile aliate de-a lungul capacului cutiei, înainte și înapoi în găuri diferite. Modelele pot începe să apară. Demonstrați cum al doilea fir de ață va completa modelul și culoarea țesăturii. Al treilea fir colorat poate fi adăugat în mijloc, prin realizarea țesăturii cu degetele. Lăsați copiii să realizeze propriile lor modele.

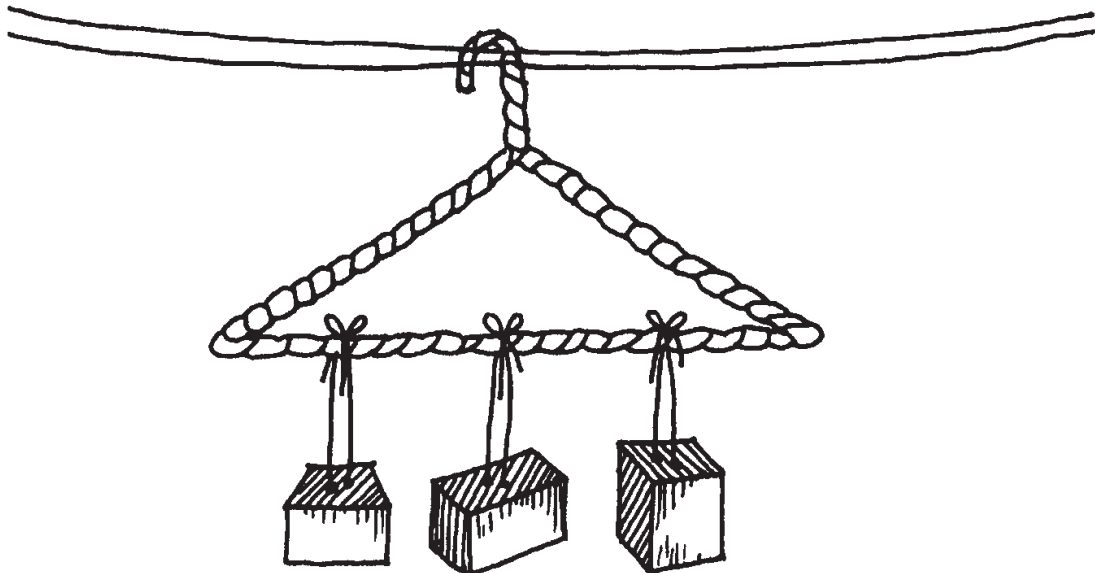
Extensii și variante:

- Cu cât copiii devin mai experimentați în mânuirea firului în acul de cusut, ei pot fi încurajați să facă următorul pas. Întindeți fire de la un capăt la celălalt al capacului cutiei. Folosind un ac prin care trece un fir, copiii vor țese dedesubt și deasupra, experimentând modul cum este produs materialul textil real. Începeți de la un capăt, lăsând un fir mai lung pe care să-l legați mai târziu. Asigurați-vă că firul este întins uniform și stă strâns și fix. (Copiii vor avea nevoie de ajutor când pun ața în ac. De asemenea, ei pot realiza țesătură cu degetele, utilizând un fir gros, care este mai puțin obositor pentru degetele lor mici.)
- Pentru o exprimare artistică mai pronunțată, în țesătură pot fi încorporate mărgelile și pene.
- Copiilor le place să afle lucruri noi despre țesut. Încurajați-i să examineze și să se gândească la lucrurile care sunt țesute. De asemenea, încurajați-i să se gândească la țesătorii naturali: păianjenii și păsările.
- În Lituania cadrele didactice fixează o plasă de pescuit deasupra unei cutii sau a unui suport de lemn. Copiii țes panglici înăuntrul și în afara plasei de pescuit, creând propriul model.

Obiecte mobile realizate din cutii de alimente

5

6

Scopul: Aceste obiecte mobile sunt „construcții suspendate” sau creații tridimensionale asamblate din cutii de alimente. Prin crearea acestor obiecte mobile copiii explorează conceptele de echilibru, gravitație și greutate. Experiențele inițiale de acest fel contribuie la dezvoltarea gândirii matematice în ceea ce privește relațiile spațiale și egalitățile. Cu cât experimentează culorile, formele și structurile, copiii se exprimă artistic și încep să-și dezvolte capacitatea de a-și autoaprecia lucrările din punct de vedere estetic.

Materiale: lipici, pensule, sfoară, fire, deșeuri de hârtie colorată, hârtie creponată, fire sau bandă colorată, foarfecă, bandă, un umeraș din sârmă pentru fiecare copil, cutii sau cartoane mici de la alimente.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Vorbiți-le părinților despre utilitatea materialelor „de aruncat”.
- Încurajați copiii și familiile să colecteze obiectele potențiale a fi folosite în activitățile de artă sau știință. Un proiect al familiei în scopul colectării unor astfel de obiecte pentru a fi reciclate este o activitate care merită osteneala și este plăcută.

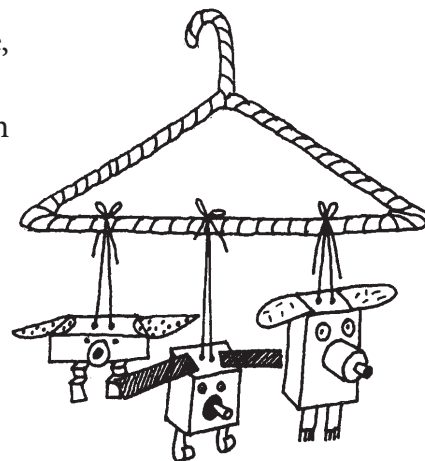
Mod de pregătire:

1. Înainte de a implica copiii în această activitate, înfășurați umerășele cu bandă colorată, hârtie creponată sau fire. Acoperiți toate muchiile ascuțite pentru a preveni zgârieturile sau tăieturile.
2. Cereți-le copiilor să aleagă câteva cutii de alimente pentru a le agăța de umerășe.
3. Legați sau prindeți sfoara sau firele de diferite lungimi de cutiile de carton.

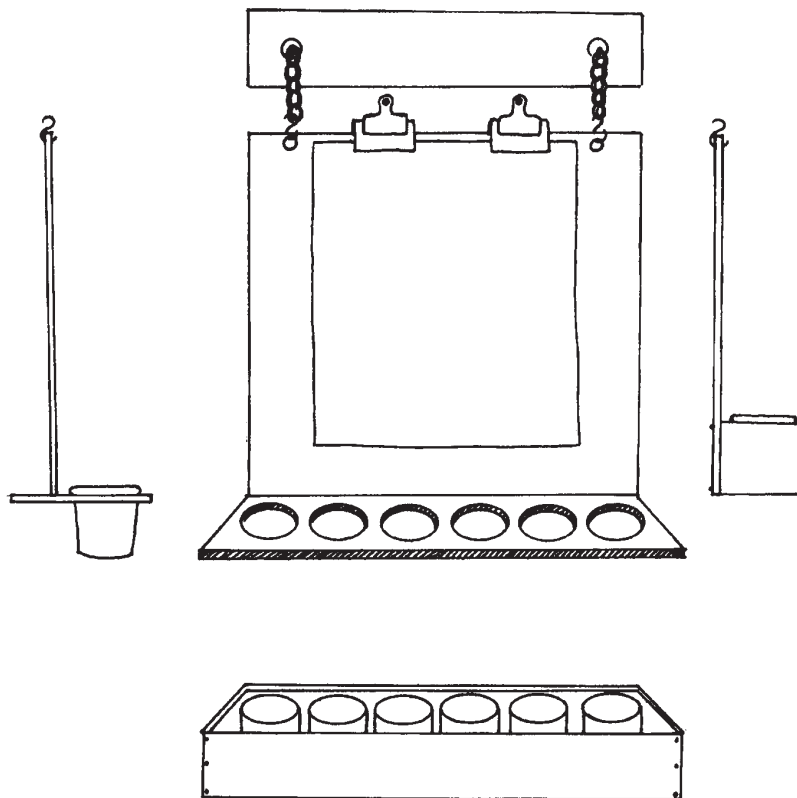
Activitatea: Obiectele mobile pot fi complexe sau simplificate pentru preșcolari. Una din modalitățile de a adapta activitatea la diferite vârste este aceea de a le oferi diferite materiale pentru a agăța cutiile de umerășe. De exemplu, un copil de 4 ani poate agăța cu o bucată de sfoară groasă folosindu-se de bucăți tăiate deja. Părinții sau adulții care îi ajută pe preșcolari îi pot asista să lege sfoara de umerăș. Pentru a începe această activitate, adunați copiii și întrebați-i dacă poate vreunul dintre ei să stea într-un picior. Cereți-le câtorva voluntari să demonstreze. Precizați faptul că acel copil și-a plasat greutatea pe un singur picior. Distribuiți creioane (sau bețișoare) și cereți-le copiilor să încerce să echilibreze obiectul respectiv plasat în poziție orizontală peste două degete. Lăsați-i câteva minute să încerce. Apoi expuneți clasei un umerăș. Precizați faptul că linia orizontală a umerășului este echilibrată de obiectele care se agăță. Spuneți-le copiilor că își vor face și ei propriile umerășe. Apoi copiii încep să lucreze la umerășe, legând cutiile de umerăș și experimentând diferite locuri unde pot fi plasate cutiile pentru a determina cea mai bună poziție pentru echilibru. Această activitate poate fi realizată în două părți pentru preșcolarii mari care vor dori să petreacă un anumit timp decorându-și cutiile înainte de a le agăța de umerăș. Preșcolarii mai mici ar trebui să fie atenți la ideea de a agăța cutiile pentru a obține un umerăș echilibrat. Când umerășul este finalizat, întrebați copiii ce se întâmplă dacă mută sforile sau firele de care sunt agățate cutiile mai aproape unele de altele sau le îndepărtează mai mult. Lăsați-i să experimenteze și să facă comparații. Agățați umerășele împrejurul clasei.

Extensii și variante:

- Realizați umerășe înrudite cu o temă de predare, cum ar fi un umerăș „de toamnă”.
- Preșcolarii mai mari pot lucra în colaborare la un umerăș mai mare.

Realizarea unui șevalet

Scopul: Un șevalet este un echipament important al clasei. Șevaletul descris aici este portabil astfel că el poate fi folosit atât în clasă, cât și în afara ei. El poate fi agățat pe perete la o înălțime potrivită sau mutat afară și agățat de gardul clădirii. Preșcolarii mici au nevoie de un spațiu pentru a picta; identificarea acestui spațiu în clasă trebuie să fie bine gândită. Părinții pricepuți pot ajuta la realizarea șevaletului.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinți care vă pricepeți la toate! Veniți și ajutați-ne să facem un șevalet pentru clasă!

Materiale: o tablă de lemn de aproximativ 60 cm X 62 cm, perforator, 2 cârlige în formă de S, lemn (12 cm X 60 cm), cuie.

Mod de pregătire:

1. Tăiați placa pentru șevalet.
2. Perforați placa în partea de sus pentru a putea fixa cârligele.
3. Tăiați placa în care se vor ține culorile și tăiați spații pentru recipientele de vopsea; măsurați dimensiunile găurilor cu atenție sau realizați o cutie pentru vopsele și fixați-o la baza șevaletului.

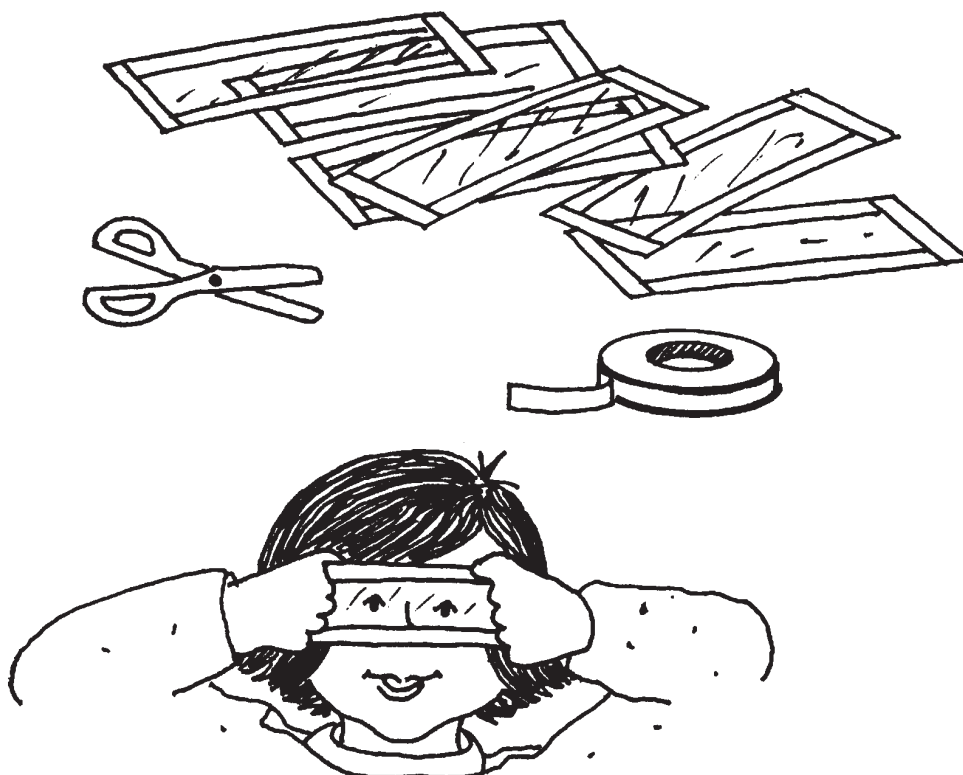
Schița de pe pagina alăturată prezintă acest șevalet dintr-o parte și din față. De asemenea, arată cum poate fi agățat de perete. Șevaletul și cutia pot sta pe o masă, pentru că șevaletul este proiectat să stea fără susținere. Folosiți lemn ușor. Șevaletul cu tava cu găuri este ușor și simplu de mutat.

Tăvițe pentru pictură: Atunci când copiii pictează, o bucată de hârtie sau de plastic pusă dedesupt va face curățenia mai ușoară. Acoperiți vopselele atunci când nu le utilizați.

Activitatea: Aprovizionați copiii cu câteva vopsele pentru pictură, hârtie și pensule. În timp ce copiii de 3 și 4 ani pot începe folosind 2 sau 3 culori, pe măsură ce înaintează în vârstă pot folosi cu ușurință 5 sau 6 culori. Pictorii experimentați de 6 ani pot selecta de la 6 până la 8 culori odată sau și mai multe. Permiteți-le copiilor să experimenteze liber pictura și pensule pe hârtie. Dați-le atâta timp de cât au nevoie și lăsați-i să picteze mai mult decât o singură pictură. Prin explorare copiii învață tehnica picturii și încep să aleagă materialele și metodele potrivite pentru creația lor.

Extensii și variante:

- Așezați bucăți mari de cretă pentru realizarea schițelor cu creta.
- Pentru varietate, tăiați hârtia în diferite forme (cerc, inimă etc.) pentru a fi utilizată la șevalet.
- Folosiți diferite instrumente pentru pictură: pene, pământ din bumbac, ziare moto-tolite, cârpe etc.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Întrucât celofanul poate fi dificil de procurat, cereți-le părinților să păstreze pentru acest proiect celofanele de la învelișul bomboanelor sau cele de la împachetatul florilor.

Scopul: Fâșiile colorate prin care se poate vedea vor ajuta copiii să învețe cum se combină culorile pentru a da naștere unor noi culori, în special, cum combinarea a două culori primare creează o culoare secundară. Copiii pot descrie culorile unor obiecte familiare.

Materiale: foarfeci, benzi de lipit, celofan de culoare roșie, galbenă sau albastră.

Mod de pregătire:

1. Colecționați celofane de culoare roșie, galbenă sau albastră. Tăiați 2 părți din fiecare culoare în fâșii de 12 cm X 5 cm.
2. Dacă folosiți alte materiale precum fâșii de acetat, acoperiți marginile ascuțite cu bandă adezivă.

Activitatea: Adunați 4 copii la un loc. Dați fiecărui copil câte o fâșie colorată. Lăsați-i pentru început să privească prin fâșia colorată proprie, ținând-o spre lumină. Fiecare copil numește un obiect care are aceeași culoare cu fâșia sa colorată – de exemplu, albastru este culoarea apei sau a cerului. Fiecare copil ar trebui să aibă ocazia să ia cuvântul. Grupați în perechi copiii care au fâșii colorate diferite. Fiecare copil care constituie o pereche privește prin cele două fâșii suprapuse, ca să observe ce culori noi s-au format. Cadrul didactic furnizează acum fiecărei perechi altă fâșie, asigurându-se că fiecare pereche deține un set cu roșu, albastru și galben. Permiteți-le copiilor să exploreze și să schimbe între ei fâșiile colorate. Când cadrul didactic simte că interesul copiilor descrește, chemați copiii laolaltă. Lăsați fiecare pereche de copii să numească culorile produse de ei, precum și un obiect care are aceeași culoare.

Extensii și variante:

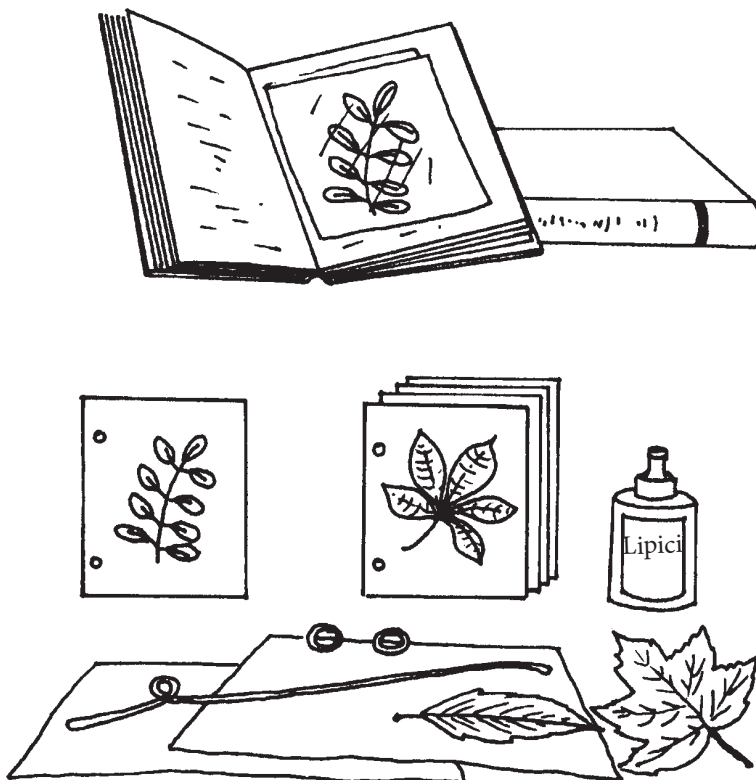
- Permiteți-le copiilor să taie bucăți de celofan și să realizeze propriile combinații de culori. Ei pot lipi bucățile de acetat împreună, pentru a realiza ferestre colorate.
- Ca o extindere a activității originale cadrul didactic poate încuraja exprimarea emoțiilor și a răspunsurilor vagi ale unui copil care sunt cauzate de culori. De exemplu: „Galbenul este culoarea soarelui și mă face să mă simt fericit”. „Albastrul este culoarea oceanului și îmi plac valurile acestuia”. „Portocaliul este culoarea focului și mă face să mă simt înfierbântat”.

ACTIVITĂȚI ÎN AER LIBER

Cartea cu frunze presate

Propus de România

Scopul: Copiii învață prin interacțiune directă cu obiecte aflate la îndemână. Spațiul din afara clasei este un loc propice pentru a învăța și consolida concepte cum ar fi culori, forme, materiale textile și mărimi. Compararea caracteristicilor frunzelor și realizarea unei cărți cu frunze presate favorizează punerea bazelor cunoștințelor conceptuale ale preșcolarilor. De asemenea, copiii învață diferite lucruri precum căderea frunzelor, care este o caracteristică a anotimpului toamna.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Încurajați părinții să petreacă un anumit timp uitându-se pe cărți împreună cu copiii lor. Ei ar trebui să asculte, să pună întrebări și să fie atenți la comentariile pe care le fac copiii.

Material:

carte groasă	lipici
hârtie albă	frunze viu colorate, inclusiv frunze verzi.
hârtie cerată	
inele de metal sau sfoară	

Mod de pregătire:

1. Înainte de a presa frunzele în cartea cea groasă, puneți frunzele între foi de hârtie cerată sau prosoape de hârtie, pentru a preveni pătarea cărții.
2. Așezați frunzele între paginile cărții. Găsiți obiecte grele pe care să le așezați pe carte pentru a presa frunzele.
3. Pentru a realiza o carte cu frunze, tăiați file de aceeași mărime și formă și legați cartea (vezi ilustrația).

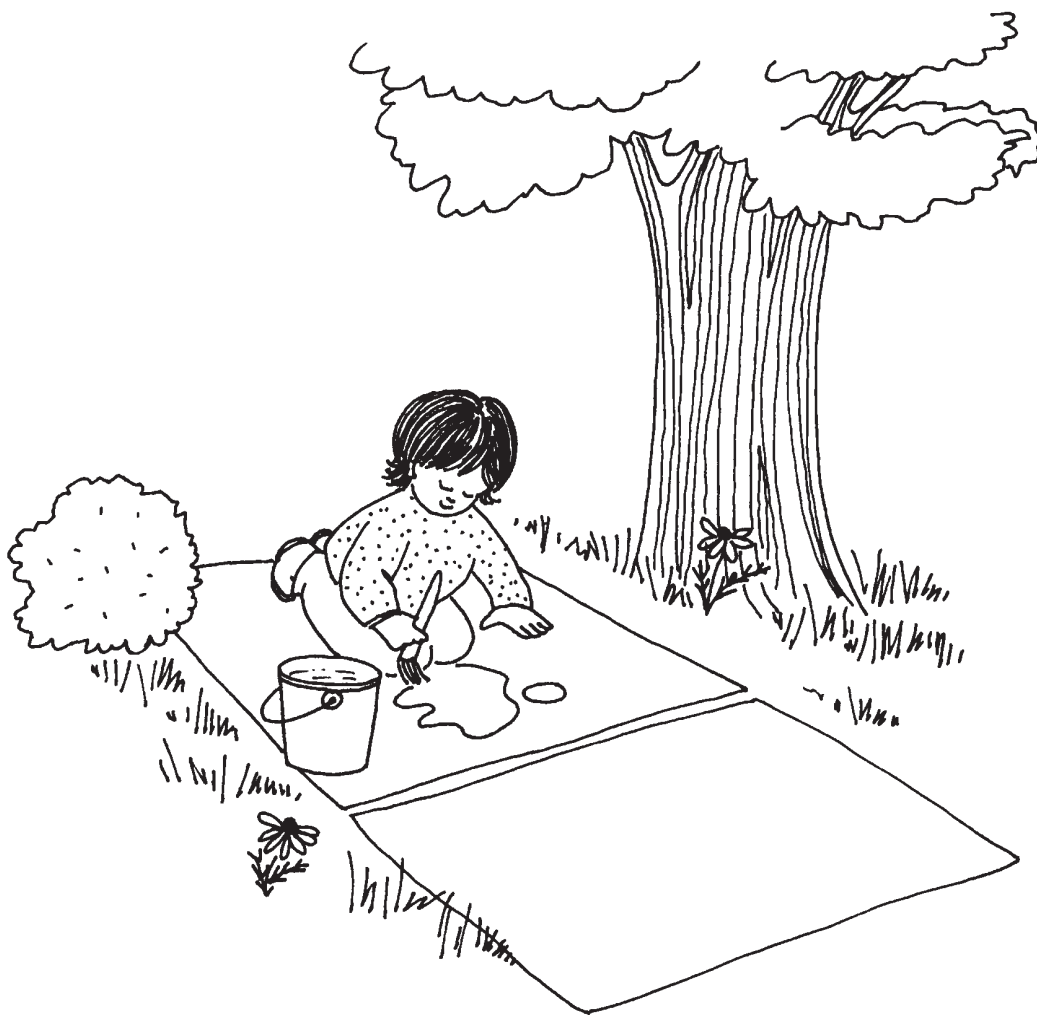
Activitatea: Faceți o plimbare pentru a aduna frunze și încurajați copiii să examineze diferite suprafețe și culori și apoi înapoiati-vă în grupă/clasă pentru manipularea și examinarea lor amănunțită. Expuneți unele dintre frunze și cereți fiecărui copil să aleagă o frunză care va fi presată în cartea cu frunze a grupei.

După ce frunzele au fost presate, lipiți-le pe pagină. Cadrul didactic poate scrie sub fiecare frunză cuvintele fiecărui copil: „Aceasta este o frunză roșie, neregulată”.

Preșcolarii mari își pot scrie numele. Copiii se pot uita la această carte a clasei încă o dată și încă o dată.

Extensii și variații:

- Realizați frunze prin frecarea hârtiei cu creion de grafit. Așezați frunza pe partea netedă cu partea unde nervurile sunt mai pronunțate în sus sub o bucată de hârtie albă și frecați ușor peste hârtie cu un creion ușor sau un creion colorat. Sau realizați amprenta unei frunze prin presarea părții cu nervurile pronunțate într-o tușieră de cerneală. Așezați-o pe o filă de hârtie curată. Acoperiți frunza cu o altă hârtie și realizați amprenta prin frecare ușoară cu degetele.
- Florile pot fi de asemenea presate și se poate face o carte și cu ele. Alegeți flori de diferite culori, forme și dimensiuni și discutați aceste caracteristici împreună cu copiii.
- Presați frunze între file de hârtie cerată și călcați ușor hârtia cu fierul de călcat pentru a realiza un model. (Pentru siguranță, asigurați-vă că un adult va conduce activitatea de călcare a frunzelor.)

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Încurajați părinții și copiii să se joace de-a pictura împreună folosind pensule vechi și apă. Acesta este un timp de interacțiune relaxantă; este un
- timp în care părinții ascultă comentariile și observațiile copiilor atunci
- când aceștia privesc ce se întâmplă cu apa.

Scopul: În această activitate copiii pictează cu apă pe o suprafață pavată sau pe terenul de joacă. Ei văd cum semnele lăsate de apă se evaporă. Această activitate îi ajută pe copii să înțeleagă efectul soarelui și al aerului asupra apei, pe când soarele încinge pictura realizată cu apă. Dincolo de demonstrarea conceptului de evaporare, activitatea perfecționează deprinderile de motricitate fină și grosieră și facilitează dezvoltarea imaginației și a explorării libere.

Materiale:

găleușe sau pahare mari pensule mari, plate (late)
apă într-o ulcică.

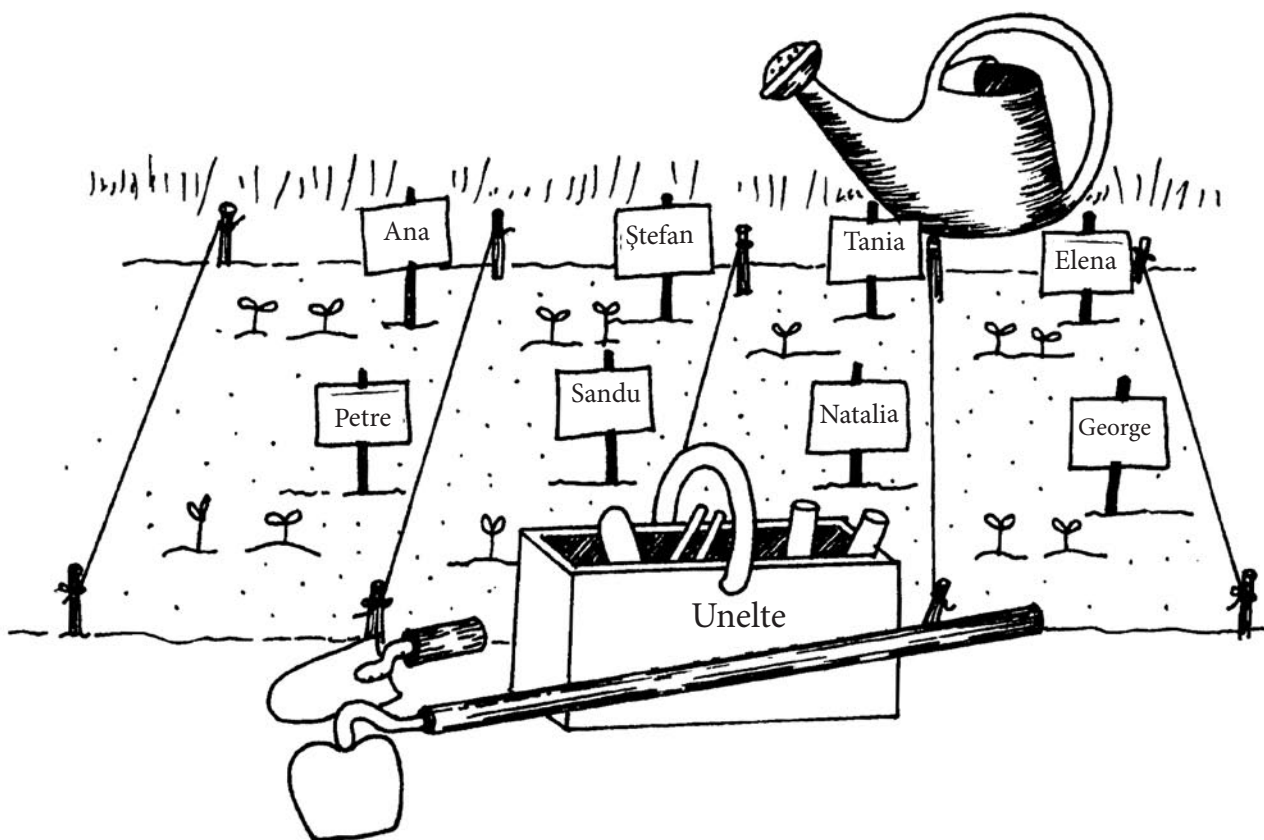
Mod de pregătire:

1. Dați fiecărui copil o găleușă sau un pahar mare umplut cu apă până la jumătate și o pensulă mare, plată. Să aveți într-o găleată apă pentru a reumple găleușele copiilor.
2. Faceți o plimbare afară într-o zi însorită și identificați o zonă unde copiii pot picta. Trotuarele, un perete al clădirii, terenurile de joacă sau suprafețele pavate sunt cele mai potrivite.

Activitatea: Începeți activitatea lucrând în grupuri mici. Spuneți-le copiilor că vor învăța despre apă și aer, care la început par un mister. Copiii vor picta afară pe trotuar cu apă și vor fi atenți pentru a observa ce se întâmplă cu picturile lor. După ce au avut un timp prelungit pentru a explora acest fenomen de dispariție a apei, conduceți grupul într-o discuție despre evaporare: „Ce se întâmplă cu creațiile? Atunci când soarele încinge apa, vedem cum apa se *evaporă*. Puteți numi și alte situații în care apa se evaporă?”. Lăsați copiii să picteze cu apă într-un loc însorit și într-unul umbros. „Există vreo diferență? Credeți că o zi în care adie vântul va grăbi evaporarea apei sau o va încetini? Ce credeți că se va întâmpla într-o zi înnorată?”.

Extensii și variante:

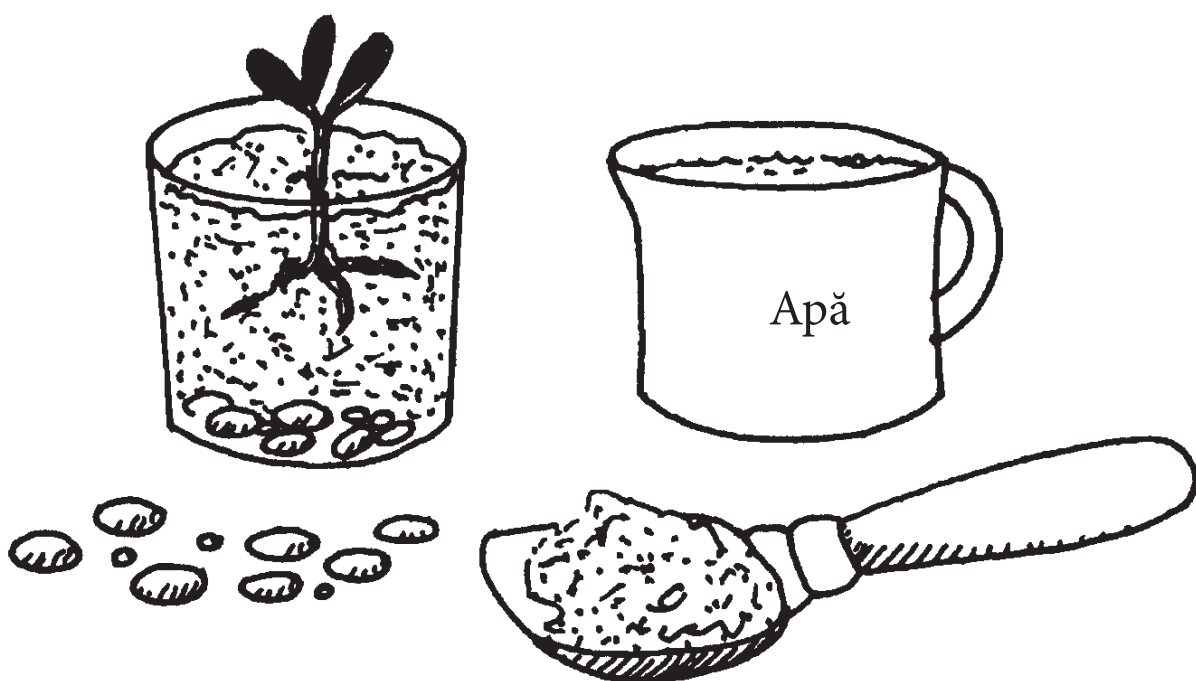
- Umpleți cu apă un vas care nu este foarte adânc și lăsați-l afară în soare. Verificați vasul la sfârșitul zilei.
- Extindeți discuția despre evaporare gândindu-vă la oceane, râuri, lacuri, ceață, nori. Soarele încălzește întreaga masă de apă? Apa se mai evaporă?
- Ce se întâmplă când îți pui lucrurile ude pe frânghia de rufe? Organizați un proiect despre rufe având la dispoziție un bazin de apă sau o cadă mare, frânghie și cârlige de rufe. Agățați hainele la soare pentru a se usca.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții pot planta răsad sau semințe împreună cu copilul lor. Copilul poate supraveghea planta și poate purta responsabilitatea pentru îngrijirea ei.

Scopul: Plantarea semințelor și supravegherea plantelor este o activitate de învățare minunată pentru copiii de toate vârstele. Grădinăritul poate avea loc atât în clasă, cât și în afara ei. Această activitate îi învață elementele necesare creșterii și susținerii vieții plantei. De asemenea, grădinăritul expune copiii la concepte cum ar fi schimbare, mărime, formă și culori. Copiii vor învăța să fie responsabili și se vor bucura de recompense în urma efortului lor. Ei vor învăța cum anotimpurile afectează grădina. Copiii urmăresc grădina de-a lungul fiecărui anotimp și descoperă diferențele.

Materiale:

În clasă

recipiente pentru plante
pietricele șlefuite
sol, pământ
linguri mari
apă
semințe de plante.

În afara clasei

unelte de grădinărit
semințe de plante
stropitoare, furtun sau găleată pentru apă
sfoară și bețe pentru a marca parcelele.

Mod de pregătire:

Pentru plantatul în clasă:

1. Fiecare copil ar trebui să pună pietricele pe fundul recipientului pentru a absorbi apa și să umple recipientul cu pământ umed.
2. Plantați semințe de plante ierboase (arpagic, cimbru, pătrunjel sau busuioc), alte plante de casă sau flori. Acoperiți ușor cu pământ și apăsați cu blândețe.
3. Udați și așezați vasul plantei pe pervazul unei ferestre însorite.

Pentru plantatul în afara clasei:

1. Găsiți un spațiu exterior disponibil, unde copiii pot sădi plante ierboase, legume sau flori. Mai bine dați-i fiecărui copil o parcelă mai mică decât una mare.
2. Aveți la îndemână o varietate de materiale de grădinărit: unelte de grădină pentru copii (lopătică, greblă, săpăligă etc.); semințe de plante; accesul la apă (stropitori, furtunuri sau găleți); sfoară și bețe pentru a marca rândurile sau parcelele.

Activități pentru grădinărit în clasă: Încurajați copiii să-și facă propriul vas (recipient) cu plante ierboase. Cadrele didactice pot oferi îndrumări dacă acestea sunt cerute, dar lăsați copiii să ia singuri deciziile despre cum și ce anume să planteze. Realizați câteva sădiri în plus. Așezați câteva plante departe de lumina soarelui. Luați două plante diferite și nu le turnați apă. Întrebați copiii dacă observă vreo diferență în creșterea plantelor aflate la lumină față de cele fără lumină și fără apă. Întrebați: „De ce au nevoie plantele pentru a crește și a trăi? Toate semințele încolțesc în același timp?” . Ajutați copiii să observe că semințele cresc într-un mod similar, dar fiecare este puțin diferită de celelalte. „Puteți să vă gândiți la alte lucruri din lumea vie care cresc într-un mod similar, dar fiecare dintre ele este puțin diferit de celelalte?”

Activități pentru grădinăritul în spațiul exterior: Grădinăritul care are succes cere anumite pregătiri anterioare. Găsiți o suprafață netedă care se bucură de cel puțin 5 ore de soare pe zi. O suprafață de 2,5 m X 2,5 m va oferi spațiul pentru câteva plante diferite. Adăugați îngrășământ artificial sau bălegar solului respectiv. Lăsați copiii să utilizeze uneltele de grădinărit pentru a planta flori, legume și plante ierboase. Întreținerea neîntreruptă este un lucru absolut obligatoriu atunci când lucrezi într-o grădină. Încurajați jocul în colaborare între copiii mici în timpul plivitului, udatului și al recoltatului. Petreceți timp pentru a mirosi arome plăcute sau a admira florile colorate strălucitor.

Stimulați gândirea copiilor prin adresarea întrebărilor de tipul: „Cum credeți: plantele cresc spre lumină? De ce au nevoie plantele pentru a crește?”

Extensii și variante:

- Duceți copiii într-o excursie de studiu la o pepinieră, o seră, o fermă sau în grădina unei case.

- Observați ce trăiește în solul grădinilor. Curiozitatea va fi mare atunci când sunt descoperiți viermișori sau alte făpturi care trăiesc în pământ. Priviți pământul cu o lupă.
- Utilizați grafice pentru a înregistra de cât timp au nevoie semințele pentru a încolți. Măsurați creșterea plantelor, comparați mărimea și forma lor.
- Cereți unui membru al unei familii căruia îi place să grădinărească să vorbească cu copiii despre grădinărit. Ce îi place cel mai mult să cultive? De ce îi place să se ocupe de grădinărit? De ce grădinăritul este util pentru familie?

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții pot pune acasă la dispoziția copiilor un raft sau un spațiu restrâns consacrat colecției de obiecte interesante strânse în timpul jocurilor sau plimbărilor în aer liber. Ei ar trebui să-și încurajeze copiii să descrie obiectele și să motiveze de ce le găsesc interesante.

Scopul: Această activitate introduce folosirea amplificării mărimii prin lentile, o practică importantă pentru studiul științei. După o plimbare în natură, unde copiii ating și observă multe obiecte, ei vor alege (selecta) câteva obiecte pentru a le observa mai amănunțit printr-o lupă. Un cuvânt nou, *LUPA*, va fi adăugat vocabularului lor, iar ei vor câștiga cunoștințe complementare privind importanța pe care o au uneltele, instrumentele într-o meserie. Împreună cu promovarea discriminării tactile, lupa va încuraja curiozitatea și dezvoltarea limbajului descriptiv, în măsura în care copiii vorbesc despre obiecte naturale.

Materiale: carton sau hârtie groasă, lipici, lupă, obiecte naturale precum nuci sau boabe.

Mod de pregătire:

1. Copiii colectează din natură obiecte interesante, cum ar fi conuri de pin, coajă de copac, nuci, boabe, frunze, pietre, flori.
2. Lipiți fiecare obiect pe o bucată de carton durabil.

Activitatea: Lăsați-i pe copii să examineze ceea ce au găsit. Apoi arătați-le copiilor lupa. Precizați forma rotundă a lentilei. Discutați despre grija pentru instrumente și lăsați copiii să-și examineze „eșantioanele” („mostrele”). Întrebați „Ce efect are lupa asupra lucrurilor?” Lăsați copiii să descrie ceea ce văd. Anumite întrebări pentru a stimula discuția sunt: „Cum se simte aceasta?”, „Ce credeți că fac păsările (sau animalele) cu aceasta?” „Unde ai găsit aceasta?” Încurajați-i pe copii să utilizeze cuvinte descriptive (adjective) cum ar fi *aspru*, *neted*, *structură (țesut)*, *lucios*, *denivelat*. Preșcolarii mari ar trebui să fie îndemnați să lărgească descrierea lor folosind două sau mai multe detalii, de exemplu, „Piatra este rotundă și netedă cu linii pe ea”.

Extinderi și variante:

- Arătați-le copiilor o pereche de ochelari. „Ce efect au ochelarii pentru om?” Priviți de foarte aproape în ochii unui copil (dintr-o parte): „Vedeți ceva care arată ca o lentilă? Ce face?” Cadrul didactic poate înregistra descrierile realizate de copii prin scrierea cuvintelor pe cartonașe și lipirea lor aproape de obiectul natural respectiv sau sub el. Aceasta va încuraja deprinderile timpurii de alfabetizare și îi va învăța pe copii faptul că cuvintele tipărite au înțeles.

Adoptați un copac

Scopul: Acesta este un proiect anual pentru copii. Un grup de 3 sau 4 copii „adoptă” un copac anumit (special) care este așezat în apropierea grupei/clasei. În timpul plimbărilor regulate, ei observă schimbările prin care trece copacul și creșterea acestuia. Ei rețin diferențele pe măsură ce anotimpurile se schimbă și văd efectele ploii, vântului sau altor condiții atmosferice. Copiii compară copacii cu fiecare din ei. Această activitate de știință stimulează interesul copiilor pentru natură și ajută la dezvoltarea capacității de observare și de comunicare. Ea îi oferă cadrului didactic șansa de a adresa întrebări și comentarii în legătură cu lumea naturii.

Materiale:

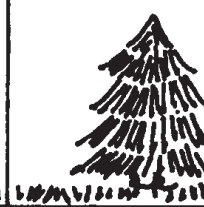
câteva fire sau sfori de diferite culori
creioane colorate sau carioci

hârtie și creion.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Trimiteți o notă informativă în care să le explicați părinților
- această activitate. Atunci când părinții vizitează grădinița, sugerați ca
- preșcolarii să-i ia pentru a vedea copacul adoptat. Copiii le pot împărtăși
- bucuria în legătură cu copacii lor. De asemenea, familiile pot adopta câte
- un copac din vecinătate.

Copacii noștri		
		
Elena, Petru Natalia, Sergiu	Ana, George Ion, Nicolai	Ștefan, Alex Tania, Eva

Mod de pregătire:

1. Odată ce copiii au ales un copac care va fi copacul lor de observare, marcați (însemnați) fiecare copac cu un fir sau o sfoară de culoare diferită. Aceasta îi ajută pe copii să-și amintească și să localizeze care este copacul pe care l-au ales.
2. Realizați o hartă de identificare arătând localizarea copacului, numele copiilor din grup și culoarea de marcaj a copacului.

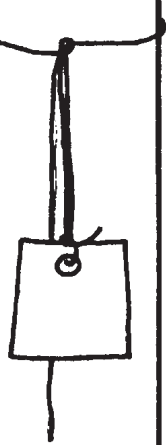
Activitatea: Toamna strângeți copiii în grupuri de 4-5 pentru o plimbare în vecinătate. În timpul plimbării, copiii ar trebui să acorde o atenție specială copacilor. Fiecare grup va alege 1 copac, care va fi copacul lor special pe timpul unui an. După ce au ales câte un copac, ei trebuie să realizeze un desen al acestuia. Grupurile mici ar trebui să aibă timp pentru a explora plenar toate caracteristicile unui copac: estimați cât de înalt este, cât de gros este trunchiul, cum este la pipăit, cum miroase, cum arată frunzele etc. Luați grupuri mici de copii afară pentru a-și observa copacul în diferite momente ale anului: cu frunze, fără frunze, în timpul ninsorii, primăvara timpuriu când apar primii muguri, când apar florile sau semințele. Dacă este posibil, faceți fotografii sau realizați desene pentru a certifica schimbările petrecute în fiecare anotimp.

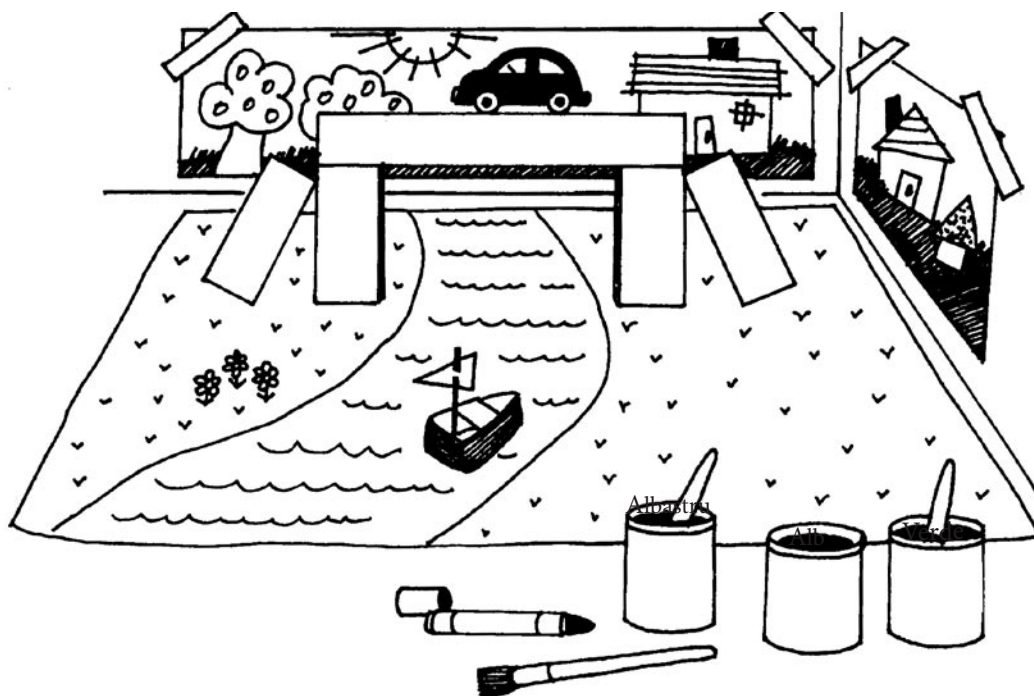
Extensii și variante:

- Comparați coaja, frunzele și semințele copacului adoptat de către grup. Prin ce se diferențiază ele? Se aseamănă ele în vreun fel? Preșcolarilor de 5 sau 6 ani, cereți-le să fie atenți la frunze. Ele pot fi simple sau îmbinate, aflate în opoziție sau alternând.
- Încurajați-i pe copii să dea copacului lor un așa-zis nume. Le poate plăcea să realizeze povestiri despre copacul lor. Anumiți copii vor dori să realizeze desene în completarea povestirilor.
- Realizați amprente frunzelor. Copiii pot colecționa cât de multe tipuri de frunze pot. Căutați frunze care nu sunt prea uscate și sfărâmicioase. Puneți puțină tempera pe un burete. Presați frunza pe burete și apoi presați-o pe o foaie de hârtie.

- Realizați desene prin copierea cojii de copac și a frunzelor cu ajutorul grafitului. Întindeți o foaie de hârtie deasupra cojii copacului vostru. Reproduceți structura acestuia prin frecarea părții plate a unui creion colorat peste hârtie. Același lucru poate fi realizat în clasă folosind frunze.
- Împrumutați de la bibliotecă o carte pentru a vă ajuta la identificarea copacului vostru. Cu fiecare copil pe rând, examinați imaginile copacilor și rețineți pe de o parte asemănările și pe de altă deosebiriile dintre caracteristicile fizice ale copacilor. Evitați terminologia tehnică (de specialitate). Preșcolarilor mai mari le poate plăcea să se uite prin carte pentru a vedea dacă pot identifica imaginea copacului lor sau copacii colegilor de clasă.

CUBURI

Scopul: În timp ce copiii construiesc din cuburi, ei rezolvă probleme, își folosesc imaginația și se sporește înțelegerea noțiunilor de mărime, formă și spațiu. Construirea din cuburi încurajează gândirea logică și înțelegerea conceptelor speciale cum ar fi: deasupra, dedesupt, lângă, înalt și scund, larg și îngust, puternic și slab. Atunci când construiesc împreună sau unul lângă celălalt, copiii învață ce înseamnă munca în echipă, împărtășirea experienței și respectarea muncii celorlalți.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții și copiii ar trebui să facă plimbări pentru a vedea clădirile și podurile din orașul lor. Copiii ar trebui încurajați să rețină modul cum structurile se schimbă și să pună întrebări despre modul cum sunt înălțate clădirile.

Materiale:

ziare	pensule plate
foi mari de hârtie sau saci de hârtie	bandă
culori tempera: albastru, verde, alb	foarfecă.
imagini ale unor poduri	

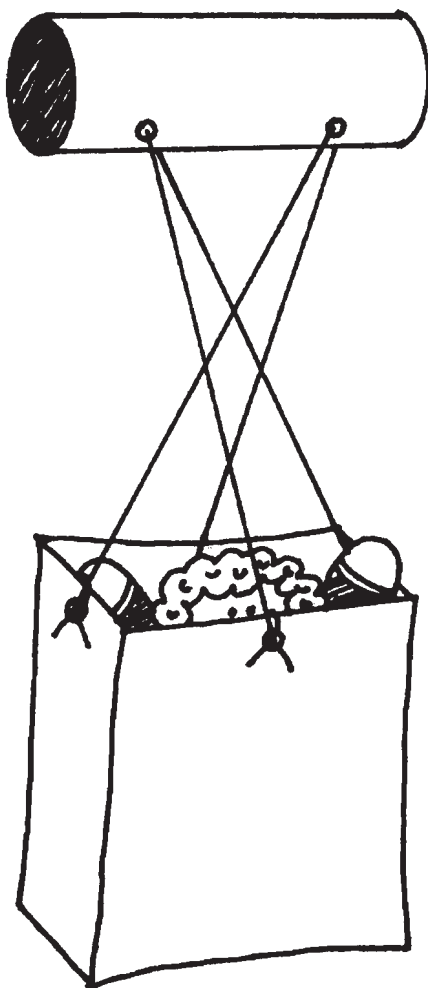
Mod de pregătire:

1. Invitați un grup mic de copii să ia parte la crearea unui râu de jucărie.
2. Lipiți cu bandă câteva foi mari de hârtie sau saci de hârtie, una în continuarea alteia. Decupați râul șerpuit sau drept. Realizați râul de lungimea centrului de materiale de construcție.
3. Plasați râul de la capătul unor ziare și împreună cu copiii pictați-l cu albastru, verde-albastru sau alb, folosind pensule plate.
4. Când râul s-a uscat, lipiți-l cu bandă pe podeaua din centrul de cuburi. Găsiți imagini ale unor poduri. Agățați-le pe perete în centrul de cuburi. Asigurați-vă că imaginile sunt la nivelul înălțimii copiilor.

Activitatea: Propuneți-le copiilor să-și imagineze că acesta este un râu adevărat. Discutați cum poate o mașină, un om sau un animal să traverseze râul. Când podurile sunt aduse în discuție propuneți-le copiilor să înceapă să le construiască. Dacă podurile nu sunt menționate, introduceți această idee prin intermediul unei cărți sau al unei imagini din centrul de materiale de construcție. Păstrați în minte stadiul individual de dezvoltare al fiecărui copil. Anumiți copii pot să nu fie pregătiți să construiască poduri, dar le poate plăcea râul în măsura în care ei caută să-și atingă propriul nivel al jocului dramatic. Unii copii pot începe cu un pod simplu, întins de-a latul râului. Încurajați preșcolarii mai mari să experimenteze structuri mai elaborate. De exemplu: „Un vapor poate trece pe sub podul tău?”. Aceasta poate conduce la o structură mai elevată (sophisticată). Întrebări de genul: „Un camion mare, greu, poate traversa râul pe podul tău?” pot conduce la o structură mai largă și mai puternică.

Extensii și variante:

- Jucați-vă de-a pășitul pe pietre. Plasați în apă așa-zise pietre (din hârtie). Invitați copiii să traverseze râul pe pietre. Acest joc ajută la dezvoltarea musculaturii corpului și a coordonării.
- Planificați o vizită la un pod din apropierea grupei. Ce ființe și lucruri trec peste pod – mașini, oameni, animale, trenuri? Din ce material este construit un pod – cărămidă, piatră, lemn, oțel?

LEGĂTURA CU FAMILIA

Încurajați părinții să-și ia copiii la o plimbare cu ascensorul. Urcăți cu ascensorul și coborâți pe scări. Explicați-le copiilor faptul că mașinile fac munca oamenilor mai ușoară. Ce mașini fac munca mai ușoară acasă?

Scopul: Prin intermediul jocului cu cuburi copiii învață despre stabilitate și echilibru și își intensifică abilitățile spațiale. Ei achiziționează fundamentul de care au nevoie pentru a înțelege lungimea, lățimea, înălțimea și suprafața. Cadrele didactice pot stimula jocul de construcție furnizând obiecte simple de recuzită cum ar fi o macara sau un ascensor pentru a ridica oameni sau lucruri în vârful unei construcții din cuburi. Copiii din zonele rurale pot fi nefamiliarizați cu ascensoarele, dar poate au văzut o macara.

Materiale:

- o rolă de hârtie igienică
- sfoară
- foarfecă
- cutii mici
- perforator de hârtie.

Mod de pregătire:

1. Perforați cele patru laturi ale unei cutii de dimensiuni reduse de la care a fost îndepărtat capacul.
2. Perforați în apropierea capetelor rolei de hârtie igienică. Pentru a prinde cutia, strecurați o sfoară prin cele două găuri ale rolei și faceți câte un nod la capătul sforii, în exteriorul cutiei.
3. Prin rularea sforii în jurul rolei, ați obținut un ascensor.

Activitate: Așezați macaraua pe o etajeră în centrul cu materiale de construcție. Cadrul didactic ar putea încuraja explorarea spunând: „Mă întreb: cum duc muncitorii materialele de construcție sus, în cazul clădirilor așa de înalte?” sau „Mă întreb: cum ajunge o persoană în vârful clădirii în care locuiești?”. Poate fi necesar să le arăți copiilor cum funcționează un ascensor. Puneți un cub mic sau câteva cârlige într-o macara și demonstrați. Apoi lăsați-i pe copii să exploreze.

Extensii și variante:

- În funcție de vârsta copiilor, cadrul didactic ar putea explica diferența dintre un ascensor sau lift pentru persoane și o macara pentru lucruri.
- Dacă preșcolarii nu au văzut un ascensor sau o macara, organizați o excursie pentru a vedea una dintre acestea sau amândouă, dacă este posibil.

4

6

Descoperirea echivalenței

UNITATE CVADRUPLĂ

UNITATE DUBLĂ

UNITATE

jumătate
de
unitate

Scopul: Această activitate încurajează copiii să măsoare, folosind cuburile ca unitate de măsură.

Materiale:

un grafic, cuburile clasei

unitatea este un dreptunghi (3,5 X 14 cm)

o jumătate de unitate este un pătrat (3,5 X 7 X 7 cm)

dublul unei unități este un dreptunghi (3,5 X 7 X 28 cm)

unitatea cvadruplă este un dreptunghi (3,5 X 7 X 56 cm).

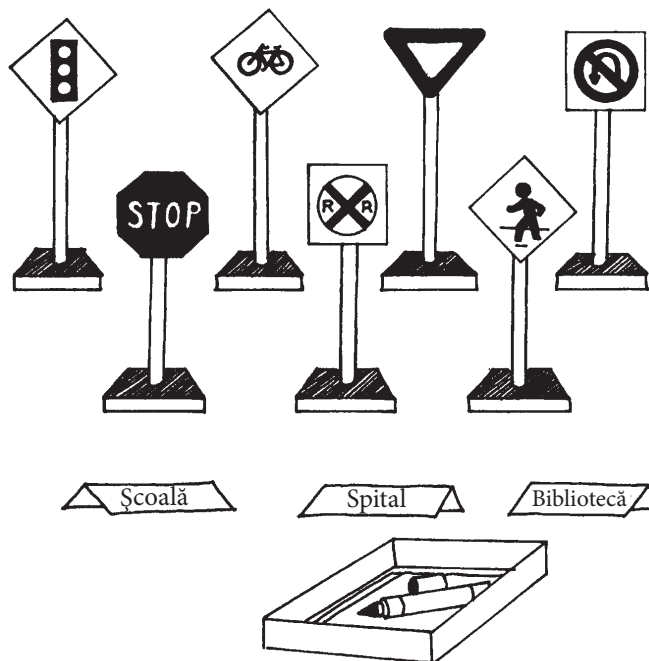
Activitatea: În timp ce copiii construiesc, de obicei, ei descoperă de unii singuri echivalența între cuburi de diferite mărimi. De exemplu, ei sunt capabili să folosească 2 cuburi unitate pentru a înlocui un cub dublu. Cadrul didactic poate utiliza această șansă pentru a familiariza copiii cu terminologia matematică, folosind cuvântul echivalent: „Maria, văd că ai descoperit că două unități sunt echivalente cu (au aceeași lungime cu) o unitate dublă. Bravo ție! Hai să scriem lucrul acesta pe un grafic”. „Emil, tu folo-

sești unitățile duble. De câte ai nevoie pentru a potrivi un patrulater? Da, de două. Mă întreb de câte unități aveți nevoie pentru a fi echivalente cu un patrulater. Da – de 4 unități. Haideți să schițăm pe grafic ceea ce ați descoperit”. Atunci când un copil construiește pe verticală sau pe orizontală, o frânghie sau o sfoară poate fi utilizată pentru a măsura înălțimea sau lungimea structurii. Sugerați-le copiilor să încerce să măsoare lungimea tablei, înălțimea pe care o au scaunele începând de la podea.

Extensii și variante:

- La o întâlnire a părinților, lăsați-i să folosească cuburile după cum doresc.
- Pregătiți o demonstrație, în care să arătați cât de valoroase sunt cuburile pentru a preda conceptele matematice.
- Arătați modul cum cuburile sunt așezate pe rafturi, astfel încât copiii pot recunoaște mărimea și pot realiza o activitate de clasificare atunci când le extrag.

Semne rutiere

Scopul: Jocul de-a construcția este deopotrivă structurat și cu sfârșit deschis, neanticipat. Cuburile sunt limitate ca formă și număr, dar jocul însuși urmărește interesul individual și deprinderile fiecărui copil. Prin crearea semnelor de circulație sau altor semne și plasarea lor în centrul cu materiale de construcție, cadrul didactic stabilește o perioadă pentru dezvoltarea vocabularului vizual.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinții sunt întotdeauna bine-veniți în grupă. Când își aduc copiii la grădiniță sau vin și îi iau de la grădiniță, invitați-i pe părinți să intre în grupă și să privească împrejur. Este un moment prielnic pentru a puncta structurile la care lucrează copiii la centrul de materiale de construcție. Atrageți atenția asupra semnelor și etichetelor care au fost realizate pentru drumuri sau clădiri. Cereți-le părinților să-i ajute pe copii să-și concentreze atenția asupra semnelor din mediul înconjurător, atunci când se plimbă împreună pe jos sau cu mașina prin oraș. Aceasta îi ajută pe copii să le vină ideea de a face semne, primul pas în scrierea timpurie.

Materiale:

cartoane

cuburi mici din lemn

carioci

bețișoare de lemn

perforator

lipici.

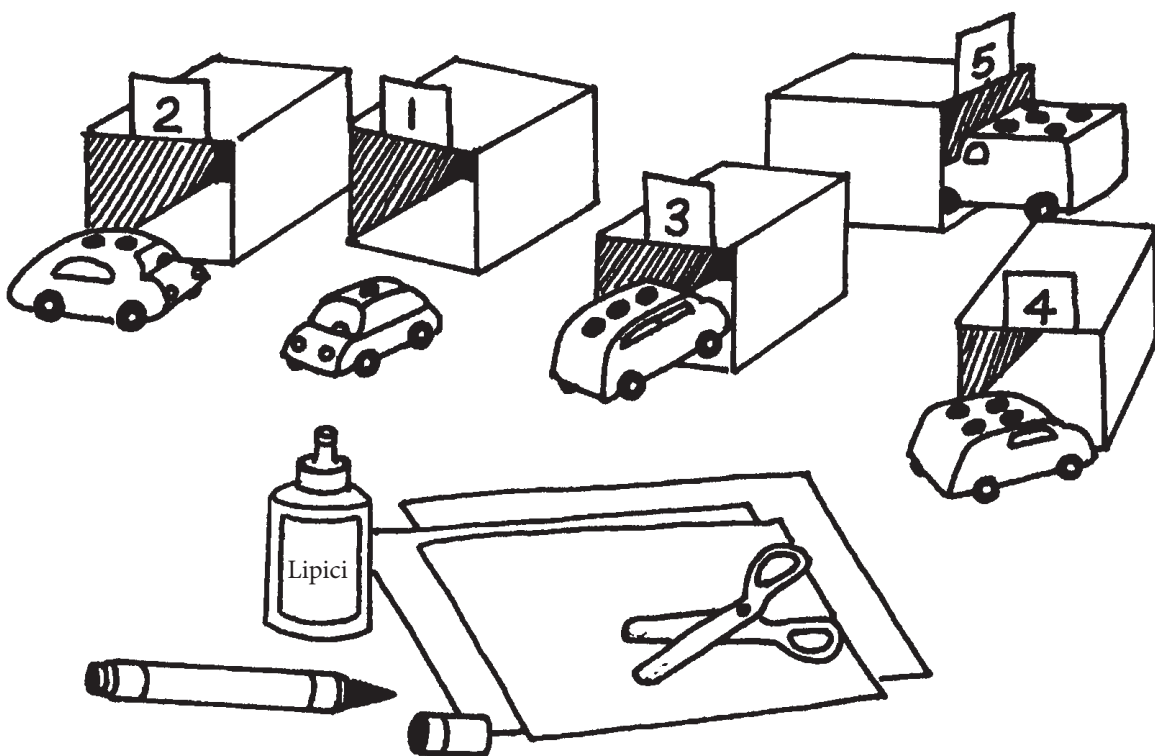
Mod de pregătire:

1. Pe un carton rezistent, cu litere mari și cu culori potrivite, creați o serie de semne și semnale de circulație, incluzând: Lumina roșie a semaforului, Lumina galbenă a semaforului, Lumina verde a semaforului, Stop, Traversarea unei căi ferate, Trece-rea interzisă.
2. Faceți găuri în bucăți mici de lemn.
3. Lipiți fiecare semn de un bețișor și lipiți capătul bețișorului într-o bucățică de lemn.
4. Așezați semnul în centrul de materiale de construcții.

Activitatea: Observați modul în care copiii construiesc în centrul de materiale de construcții. Ascultați-le conversațiile cu ei înșiși și cu alți copii. Dacă folosesc mașini sau construiesc drumuri, introduceți semnele de circulație și dați o explicație simplă pentru fiecare. Când copiii numesc ceea ce construiesc, creați un semn pentru ei prin scrierea numelui construcției pe hârtie. Folosiți o foaie de hârtie mai groasă, îndoită la jumătate, astfel încât poate sta pe podea, lângă construcție. Prezentați-le semnul printr-o propoziție: “M-am gândit că ți-ar plăcea un mic semn pentru construcția ta”. Semnele pot fi: “Ferma”, “Grădinița noastră”, “Stația de pompieri”, “Castelul”, “Poliția”, “Spitalul”, “Biblioteca”. La sfârșitul fiecărei zile așezați semnele într-o cutie sau într-un dosar pe un raft la care copiii pot ajunge, în apropierea centrului de materiale de construcție. Deseori copiii repetă ceea ce au construit și se inspiră cu idei noi de la alți copii. Dacă cer să folosească semnele, arătați-le cum selectați un semn. După un timp, unii copii vor fi capabili să selecteze semnul dorit fără ajutor. Unii copii vor fi pregătiți și să citească semnele. Dacă copiii nu au numit ceea ce au construit, întrebați-i dacă doresc să folosească vreun semn sau doresc ca dvs. să scrieți ceva pentru ei.

Extensii și variante:

- Planificați plimbări în apropierea grupei. Ce semne de circulație observați de-a lungul drumului? Ce semnificație dau copiii semnelor pe care le-au observat? Ascultați diferite zgomote ale traficului.
- Citiți cu voce tare o carte cu imagini ale vehiculelor. Precizați fiecare semn întâlnit în carte.

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Explicați-le părinților că trebuie să se folosească de prezența cifrelor în mediul înconjurător. Rutina zilnică și situațiile obișnuite implică oportunități de a ajuta copiii să înțeleagă importanța numărului și a relațiilor dintre numere.

Scopul: Când copiii se angajează liber în construcția cu cuburi, deseori ei utilizează mașinuțe și camioane în timp ce construiesc. Un cadru didactic vigilent observă, ascultă și susține încercările copiilor prin introducerea unor elemente de recuzită care vor dezvolta capacitatea de a gândi și capacitatea de a rezolva probleme în cadrul jocului lor. Alegerea unei mașinuțe cu puncte pe capotă și „conducerea” ei la garajul cu numărul corespunzător punctelor, afișat la intrare, este, pentru copii, o modalitate de a învăța corespondența, numărul și ordonarea.

Materiale:

5 cutii de carton de la lapte	cartonașe
hârtie colorată mai groasă	cariocă neagră
foarfecă	mașinuțe de plastic sau camioane.
folii adezive (dacă aveți la dispoziție)	

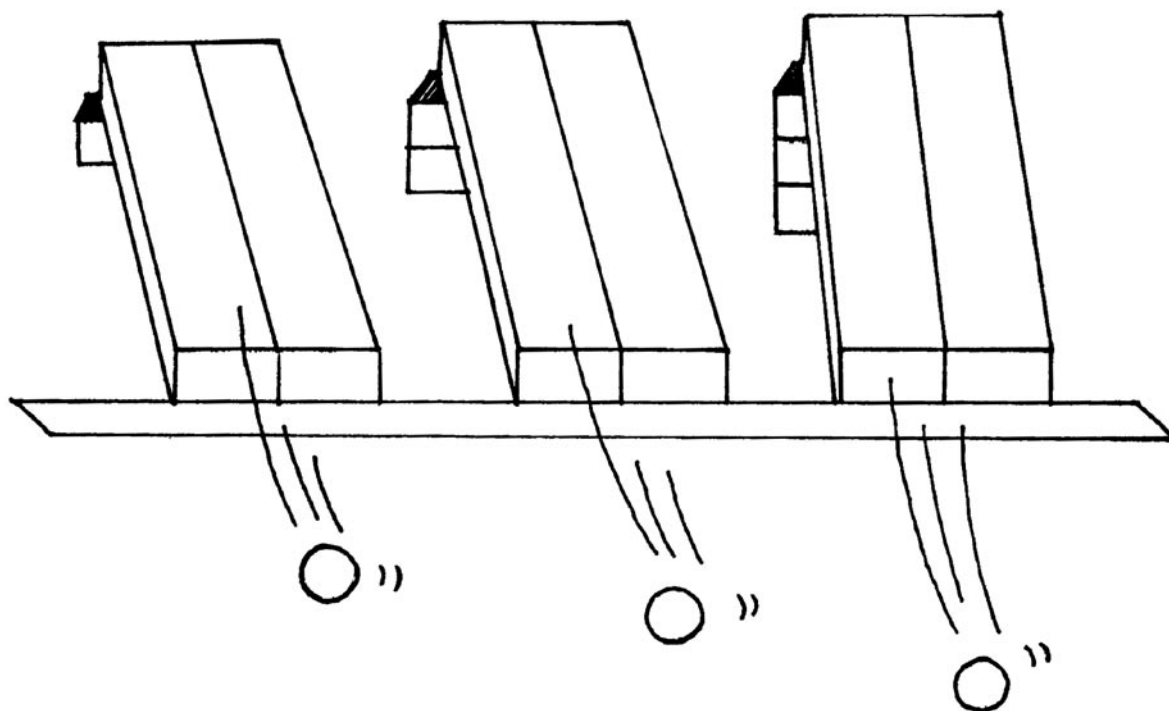
Mod de pregătire:

1. Pentru a realiza garajele, acoperiți cutiile de carton cu hârtie colorată mai groasă, apoi, dacă aveți la dispoziție, cu folii adezive.
2. Confectionați cartonașe cu cifre: pe o parte a cartonașului faceți puncte (pentru copiii care nu și-au însușit încă numărul); pe partea cealaltă, scrieți cifra corespunzătoare. Folosiți cifre de la 1 la 5. Așezați câte un cartonaș cu număr deasupra intrării în fiecare garaj.
3. Luați 5 mașinuțe de plastic sau camioane și marcați cu un punct capota primei mașini, cu două puncte capota celei de-a doua, cu trei puncte capota celei de-a treia mașini etc.

Activitatea: Inițiați activitatea printr-o sugestie adresată copiilor din centrul de materiale de construcții: „Când vremea este urâtă, poți avea nevoie să-ți parchezi mașina în garaj. Am câteva garaje numerotate și câteva mașini. Dacă vrei, poți alege dintre acestea”. Atrageți atenția copiilor asupra punctelor de pe capota mașinilor. Cereți-le copiilor să numere punctele. „Câte puncte sunt aici? Poți să găsești un garaj pentru mașina aceasta? De ce crezi că mașina ar trebui parcată în acest garaj? Unde crezi că merge mașina?”.

Extensii și variante:

- Ar fi bine să dispuneți de câteva mașini și de cartonașe cu numere și puncte în plus pentru copii care doresc să numere mai departe decât a pregătit cadrul didactic.
- Cereți-le copiilor să se gândească la alte lucruri care intră în unele mai mari, de exemplu, păsările și cuiburile, sugarii și cărucioarele. Fiecare copil realizează un desen cu obiectul ales de el în locul care îi corespunde. Legați desenele laolaltă sub forma unei cărți. Preșcolarilor mai mari le va plăcea să se uite la această carte în viitor.

Scopul: Această activitate este concepută pentru a arăta efectul planurilor înclinate asupra vitezei și distanței. Ea pune bazele familiarizării copiilor cu procesul investigației științifice, al predicțiilor, experimentării, observării, descoperirii, descrierii, comparării, deducției, clasificării și comunicării. Încurajați interesul fetelor și al băieților pentru știință prin realizarea unor activități experimentale simple.

Materiale:

6 cuburi unitate

6 cuburi cvadruple

3 mingi mici grele

bandă adezivă

buline din hârtie.

Mod de pregătire:

1. Aceasta este o activitate concepută pentru 3 copii care lucrează împreună. Explicați întregului grup că fiecăruia dintre ei îi va veni rândul să fie om de știință și să experimenteze cu acele materiale.
2. Găsiți o zonă spațioasă pentru a realiza acest experiment, cum ar fi un hol, o suprafață cimentată din curte sau o sală de gimnastică. Cadrul didactic și copiii construiesc 3 rampe de diferite înălțimi și apoi observă cât de departe se rostogolește aceeași minge după ce i se dă drumul de pe fiecare rampă. Cu cât planul este mai înclinat, cu atât mingea se rostogolește mai departe.

3. Pentru construcția rampei, fiecare copil folosește fie 2 cuburi cvadruple, fie 1, 2 sau 3 cuburi unitate. Fiecare rampă va fi lată de 2 cuburi cvadruple. Înălțimea rampei este determinată de numărul cuburilor unitate: primele 2 cuburi cvadruple vor fi așezate în vârful unui cub unitate; următoarele 2 vor fi așezate pe 2 cuburi unitate; iar următoarele 2 vor fi așezate pe 3 cuburi unitate. Așezați o panglică de-a lungul podelei, astfel încât locul unde se sfârșește rampa va fi marcat, iar mingea va aluneca întotdeauna din același loc. Accentuați faptul că până în acest moment este un experiment științific, deci, este important ca toate rampele să se termine acolo unde este panglica.

Activitatea: Atunci când rampele sunt construite, cereți fiecărui copil să estimeze cât de departe se va rostogoli mingea. Puneți fiecare copil să meargă la locul unde a estimat că mingea se va opri și să marcheze locul cu un punct mare. Explicați-le copiilor că în acest experiment nu trebuie să arunce mingea; ei trebuie să așeze mingea în vârful rampei și să-i dea drumul.

Copiii ar trebui să experimenteze pe propriile lor rampe și cu mingile lor pentru câteva minute. După ce au făcut acest lucru, adresați câteva întrebări cum ar fi: „Mingea s-a rostogolit atât de departe cât ai estimat sau nu? Care minge s-a rostogolit mai repede? Care minge s-a oprit cel mai aproape de rampă?”

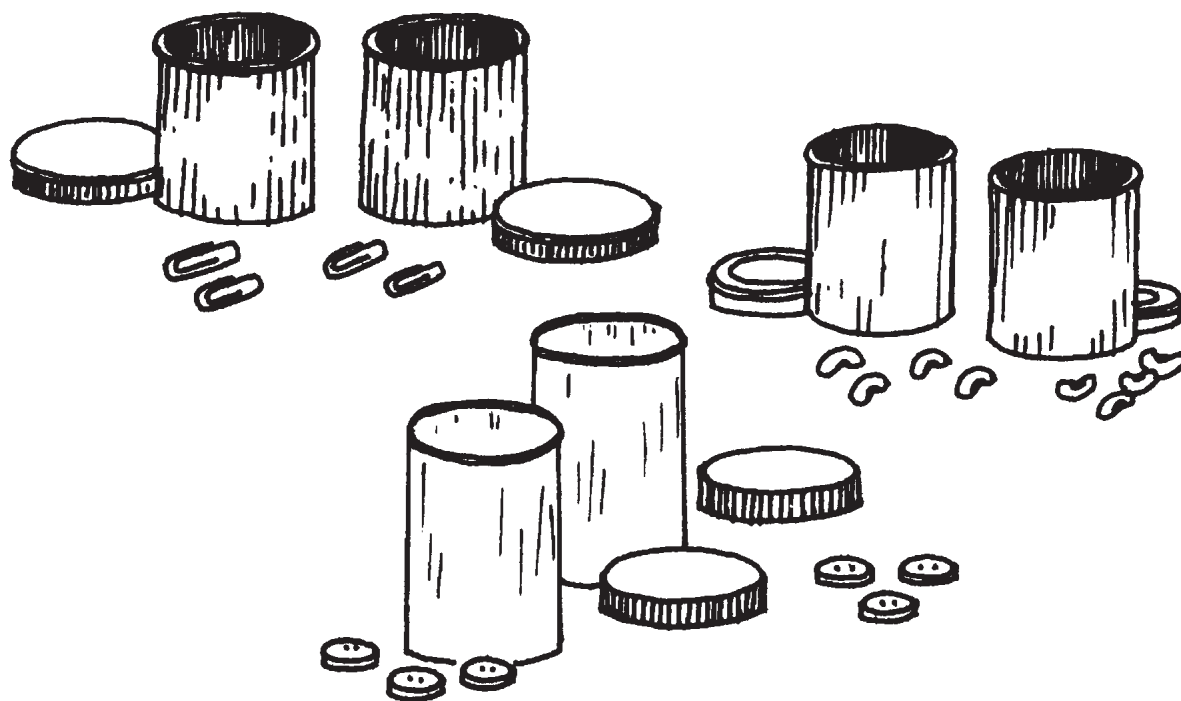
În acest moment copiii merg pe rând la fiecare rampă. Apoi întrebați: „De ce credeți că mingea se rostogolește mai departe de pe o rampă decât de pe alta? Mingea are o viteză mai mare pe vreuna din rampe?” Eventual ajutați-i pe copii să înțeleagă faptul că, cu cât rampa este mai înaltă, cu atât mingea se rostogolește mai repede și mai departe.

Extensii și variante:

- Explicați faptul că oamenii de știință își documentează (notează) observațiile lor. Faceți un grafic cu copiii pentru a-și nota experimentul realizat.
- Dați-le copiilor posibilitatea să rostogolească, pe rând, o minge pe toboganul din curtea de joacă.
- Construiți o rampă în afara clasei. Folosind rampa, experimentați rostogolirea cu mingi de diferite mărimi și greutăți. La ce concluzii pot ajunge copiii în urma acestor observații?

MUZICĂ

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Sugerați ca părinții și copiii să meargă în „căutare de sunete” în jurul
- casei lor. Ei se pot simți bine agitând obiecte de gospodărie și testân-
- du-le pentru a identifica vibrațiile.

Scopul: Acest experiment este conceput pentru a ajuta copiii să diferențieze sunete variate. Este un exercițiu de corespondență auditivă, în care copiii găsesc perechi ale aceluiași sunet. Copiii își perfecționează capacitățile auditive, astfel încât pot face distincții subtile între sunete.

Materiale:

nasturi	agrafe de birou
semințe	recipiente mici din plastic cu capac (cutii de la filme foto sau cutii de la medicamente).

Mod de pregătire:

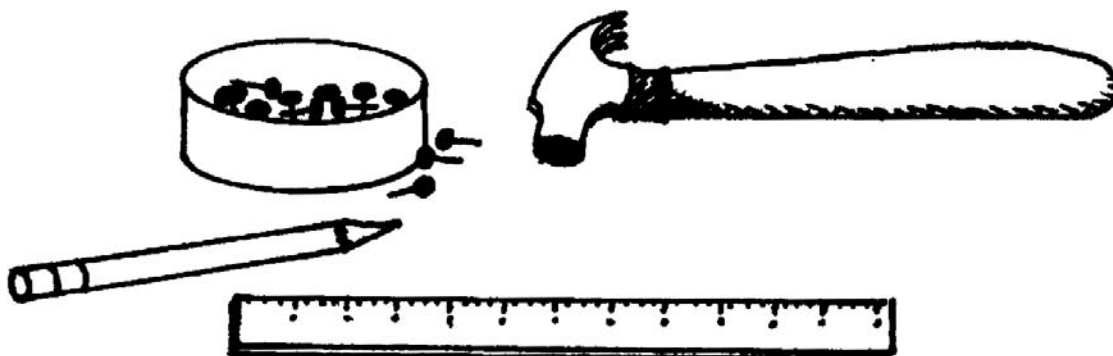
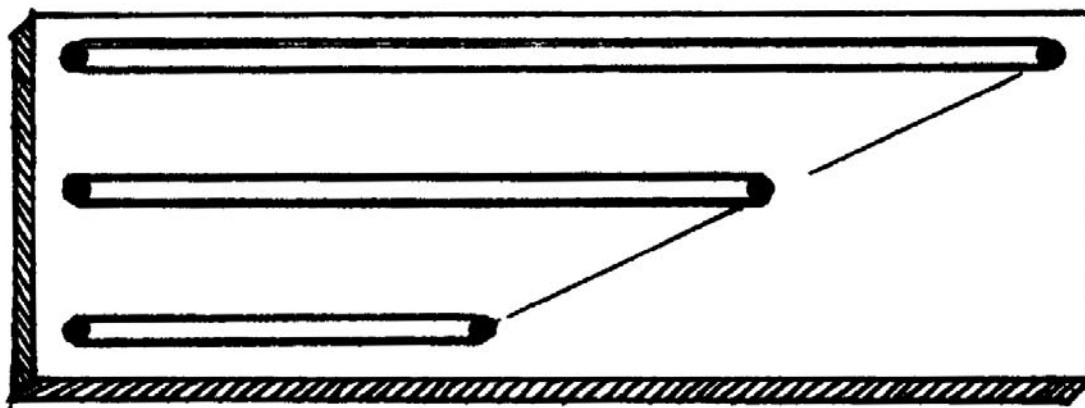
1. În 2 recipiente identice așezați o cantitate egală de semințe.
2. În 2 recipiente identice puneți același număr de nasturi de aceeași mărime.
3. În 2 recipiente identice puneți același număr de agrafe de birou de aceeași mărime.
4. Puneți capace tuturor recipientelor.

Activitatea: În grupuri mici de câte 3, lăsați-i pe copii să experimenteze prin agitarea celor 6 cutii cântătoare. Întrebați: „Toate cutiile sună în același fel?”. Ei și-ar putea da seama că unele sună identic, pe când altele sună diferit. Apoi cereți-le să încerce să le identifice pe cele care sună la fel. Când copiii formează o pereche, cereți-le să descrie sunetele. De asemenea, întrebați-i de cine cred că este produs sunetul.

Extensii și variante:

- Adăugați sau îndepărtați o anumită parte a conținutului recipientelor. Lăsați-i pe copii să agite cutiile. Întrebați-i: „În ce fel acest lucru schimbă sunetul? Ce s-ar întâmpla dacă amestecăm conținuturile? Mai putem constitui o pereche de cutii cu sunet identic?”.
- Cutiile care răsună pot fi utilizate pentru a crea melodii ritmice sau pentru a acompania un cântec.

Harpe de lemn

LEGĂTURA CU FAMILIA

- Sugerați ca familiile să se constituie în „formații” informale, în care să utilizeze instrumente construite manual. Organizați o serată muzicală la școală și invitați familiile să vină și să cânte vocal și la instrumentele muzicale.

Scopul: Această activitate este destinată încurajării copiilor să devină conștienți de sunete și să le experimenteze cu instrumente muzicale. Copiii sunt vigilenți la sunetele din jurul lor și la cele din mediul exterior.

Materiale: lemn, carioci, elastice de cauciuc, ciocan, cuie.

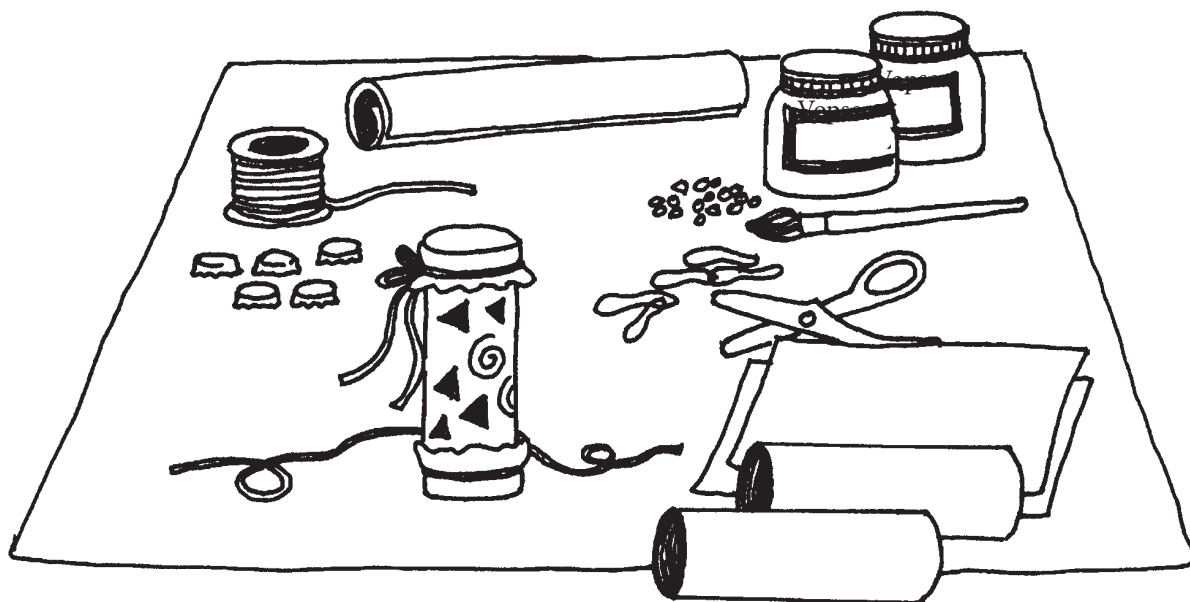
Mod de pregătire:

1. Folosiți o bucată plată de lemn, suficient de lungă pentru a întinde 3 elastice de cauciuc de diferite mărimi. Faceți semne pe bucata de lemn, astfel încât copiii să poată bate cu ciocanul 3 cuie la distanțe egale, vertical, paralel cu marginea din stânga. Pe partea dreaptă, începând de sus, trasați o diagonală, astfel încât al doilea și al treilea cui vor fi opuse părții stângi, dar la distanță mai mică. (Vezi ilustrația.)

Activitatea: Copiii bat cuiele și întind elasticul de cauciuc de la un capăt la celălalt. Apoi ciupest „corzile”. Sugerați-le să țină spatele harpei în contra urechilor lor atunci când scot sunete. În acest fel sunetele produse vor fi mai intense. Încurajați-i pe copii să experimenteze cu care din elasticele de cauciuc sunetul produs este mai înalt și cu care din benzi este produs cel mai jos sunet.

Extensii și variante:

- Realizați vibrații ale capacelor. Colectați capacele diferitor recipiente și elastice de cauciuc de diferite mărimi. Prindeți elasticele de cauciuc în jurul capacelor. Trageți de elasticul de cauciuc și ascultați diferitele sunete produse. Capacele mai mari produc sunete diferite de cele produse de capacele mai mici?
- Umpleți câteva pahare cu un volum diferit de apă. Formați grupuri mici de copii care, pe rând, să le analizeze. Sunetul este identic? Ce face ca sunetul să fie diferit? Dacă vasul este fără apă, va produce totuși un sunet?
- Duceți-i pe copii într-o plimbare în căutare de sunete în jurul centrelor sau în afara clasei. Dacă este posibil, înregistrați sunete pentru copii, ca aceștia să le identifice a doua zi. Dacă nici un casetofon nu este disponibil, faceți un grafic cu reprezentările vizuale ale obiectelor care produc sunete – o imagine a unui camion pentru colectat gunoiul, o pasăre – și cereți-le copiilor să încerce să reproducă sunetele respective.

Scopul: Maracas-ul este un instrument de percuție. Cântatul la maracas oferă șansa ca preșcolarii să experimenteze secvențe melodice ritmice. Procesul de realizare și interpretare la maracas favorizează dezvoltarea musculaturii fine a copiilor. Cu o îndrumare atentă din partea cadrului didactic, copiii descoperă o varietate de înălțimi ale sunetelor și le compară. Copiii produc melodii folosind maracas-ul lor.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Părinți, învățați-l pe copilul dvs. un cântec pe care îl cântați când aveți vârsta copilului dvs.!

Materiale:

rolă de hârtie igienică	elastice de cauciuc
staniol	panglici, bandă, fire
culori tempera	fâșii de hârtie creponată
hârtie groasă	semințe, pietricele rotunde, capace de sticle.

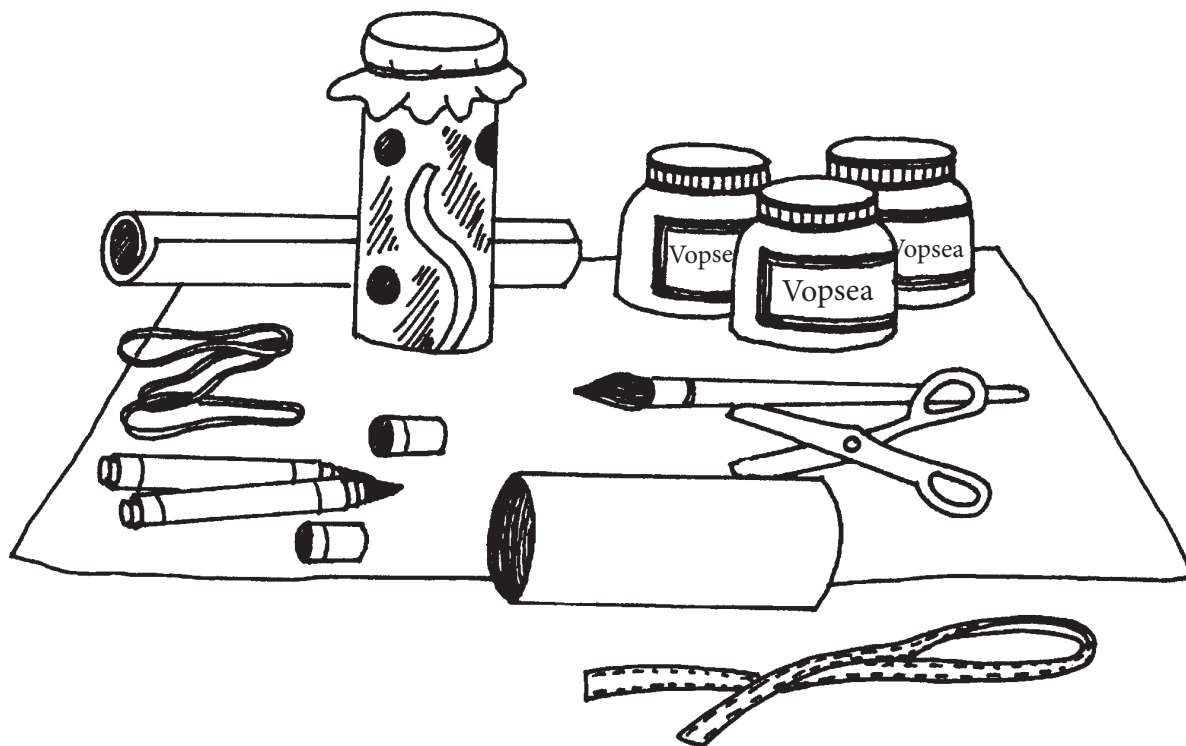
Mod de pregătire:

1. Copiii pictează exteriorul rolei de hârtie igienică.
2. Când pictura este uscată, copiii acoperă unul din capetele rolei de hârtie igienică cu staniol sau cu hârtie groasă, pe care o prind cu elastic de cauciuc. Preșcolarii mai mici ar trebui să fie asistați de adulți.
3. Copiii umplu rola de hârtie igienică cu un pumn de semințe, pietricele sau capace de sticle.
4. Celălalt capăt al rolei este acoperit ca în secvența a 2-a.
5. Copiii pot decora exteriorul rolei de hârtie cu fâșii de hârtie creponată, panglici sau fire.

Activitatea: În grupuri mici sau mari, copiii stau în cerc și, pe rând, pun bazele unui ritm, care este urmat de grup. De exemplu, utilizați ritmul dat de numele fiecărui copil: Ni-cu – 2 bătaii; E-le-na – 3 bătaii. Cereți-le copiilor să ghicească cum este produs sunetul. Lăsați-i să experimenteze agitarea maracas-ului lor în mod diferit: rapid, lent, mediu. Întrebați-i ce sunet este produs atunci când maracas-ul este rulat, învârtit. Sunetul produs seamănă cu cel produs de bătaia cu degetul într-o suprafață tare sau de curgerea apei la robinet?

Extensii și variante:

- Cântați sau interpretați un cântec la un instrument, utilizând maracas-ul pentru a ține ritmul.
- Puneți muzică la un casetofon și lăsați copiii să defileze prin clasă, ținând ritmul muzicii.
- Cereți-le preșcolarilor mari să descrie melodia. De exemplu: bătaie, bătaie, pauză, bătaie, bătaie, pauză.
- Realizați o tamburină. Utilizați creioane, pensule și hârtie pentru a decora două farfurii de hârtie. Alegeți pietricele rotunde, capace de sticle și puneți un pumn de astfel de materiale pe una din farfurii. Capsați cele două farfurii împreună.

LEGĂTURA CU FAMILIA

Invitați părinții în grupă pentru a-și împărtăși aptitudinile lor muzicale, cum ar fi cântatul sau interpretarea la un instrument muzical. În felul acesta, părinții influențează stăpânirea muzicii de către copiii lor.

Scopul: Sunetul înseamnă vibrație. Realizarea unui kazoo este o modalitate creativă pentru copii de a descoperi cum vibrează aerul prin hârtia cerată, producând astfel sunete înalte sau joase. Dincolo de câștigarea satisfacției personale și a plăcerii prin fredonarea cântecului preferat, copiii vor începe să înțeleagă faptul că sunetele joase vibrează mai rar, lent, iar cele înalte vibrează mai repede.

Materiale:

role de hârtie igienică	hârtie cerată
culori tempera	elastice de cauciuc
pensule	foarfecă
hârtie decorativă	carioci.
lipici	

Mod de pregătire:

1. Încurajați fiecare copil să decoreze o rolă de hârtie. Puneți-le la dispoziție hârtie decorativă, carioci și culori.
2. Realizați un kazoo prin asamblarea unei bucăți de hârtie cerată peste unul din capetele rolei. Folosiți bandă de cauciuc pentru a lega hârtia cerată. Preșcolarii mici s-ar putea să aibă nevoie de ajutor. Preșcolarii mai mari ar trebui încurajați să îndeplinească acest pas în mod independent.

Activitatea: Lăsați copiii să fredoneze în interiorul instrumentului. Încercați fredonatul încetșor. Apoi încercați fredonatul cu voce tare. Scoateți întâi sunete înalte, apoi sunete joase. Explorați o varietate de modalități pentru a face instrumentul să vibreze. Executați un cântec ca un grup. Cereți voluntari care să cânte „solo”.

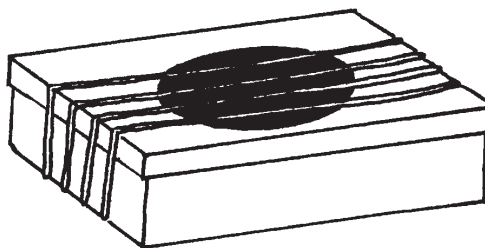
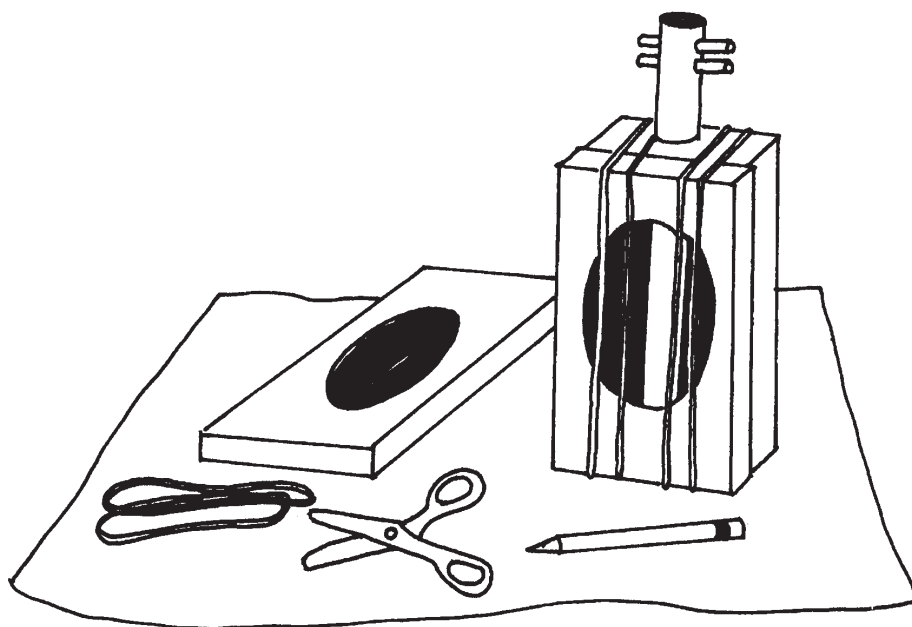
Extensii și variante:

- Puneți muzică la un picup sau magnetofon și lăsați copiii să defileze împrejurul clasei, fredonând în instrumentele lor în ritmul muzicii.
- În grupuri mici, cereți-le preșcolarilor mai mari să fredoneze o melodie cu diferite înălțimi. Apoi, lăsați-i pe ceilalți să ghicească înălțimile melodiei. De exemplu, melodia poate fi: sunet înalt, sunet jos, sunet înalt, sunet jos.

5

6

Cutia de banjo

LEGĂTURA CU FAMILIA

Sugerați ca părinții să discute cu copiii lor despre instrumentele tradiționale și despre cântecele populare pe care ei le-au învățat când au fost copii.

Scopul: Copiii mici sunt creatori de muzică în mod firesc. Copiii pot realiza și cânta la un banjo, folosind cutii și benzi de cauciuc. Realizarea și cântatul la instrumente dezvoltă înțelegerea fundamentală de către copil a vibrației, înălțimii și tonului. Cadrul didactic reușește să provoace capacitatea de a gândi critic, cerându-le copiilor să observe sunetele înalte și pe cele joase. Printr-un proces de chestionare, discuții și comparare a sunetelor, copiii descoperă că banda de cauciuc cea mai scurtă produce sunetul cel mai înalt, pe când banda cea mai lungă produce sunetul cel mai jos.

Materiale:

cutie de la pantofi cu capac

bețișoare sau creioane – opțional

benzi de cauciuc lungi

foarfecă.

Mod de pregătire:

1. Cereți-le unor părinți voluntari să realizeze 2 sau 3 cutii de banjo pentru grupă. Folosind foarfecă, decupați o deschizătură ovală în centrul capacului cutiei.
2. Așezați capacul pe cutie și întindeți benzile de cauciuc peste deschizătura cutiei. Benzile de cauciuc ar trebui să fie la distanță de aproximativ 25 – 40 mm.
3. Un carton lung și creioane sau bețișoare pot fi adăugate opțional.

Activitatea: În grupuri mici lăsați fiecare copil să exploreze cutia de banjo, ciupind ușor benzile de cauciuc din dreptul deschizăturii. Întrebați-i pe copii ce observă în legătură cu sunetul atunci când cântă la banjo. Toate benzile de cauciuc produc același sunet? Pot fi formulate concluzii în legătură cu diferite tonuri? Cum poate fi schimbat sunetul?

Extensii și variante:

1. Cereți-i fiecărui copil să lucreze cu câte un partener pentru a afla tonuri care sună la fel și diferit pe cutia lor de banjo.
2. Stabiliți ritmuri variate pentru a fi urmate de către copii. De exemplu, ciupește coarda, ciupește coarda, pauză, ciupește coarda, ciupește coarda, pauză. Lăsați-i pe copii să-și compună propria melodie și să cânte unul pentru altul.
3. Interpretați un cântec și acompaniați-l cu cutia de banjo.

Tiparul executat la Firma Editorial-Poligrafică *Tipografia Centrală*
MD 2068, Chişinău, str. Florilor 1, Republica Moldova